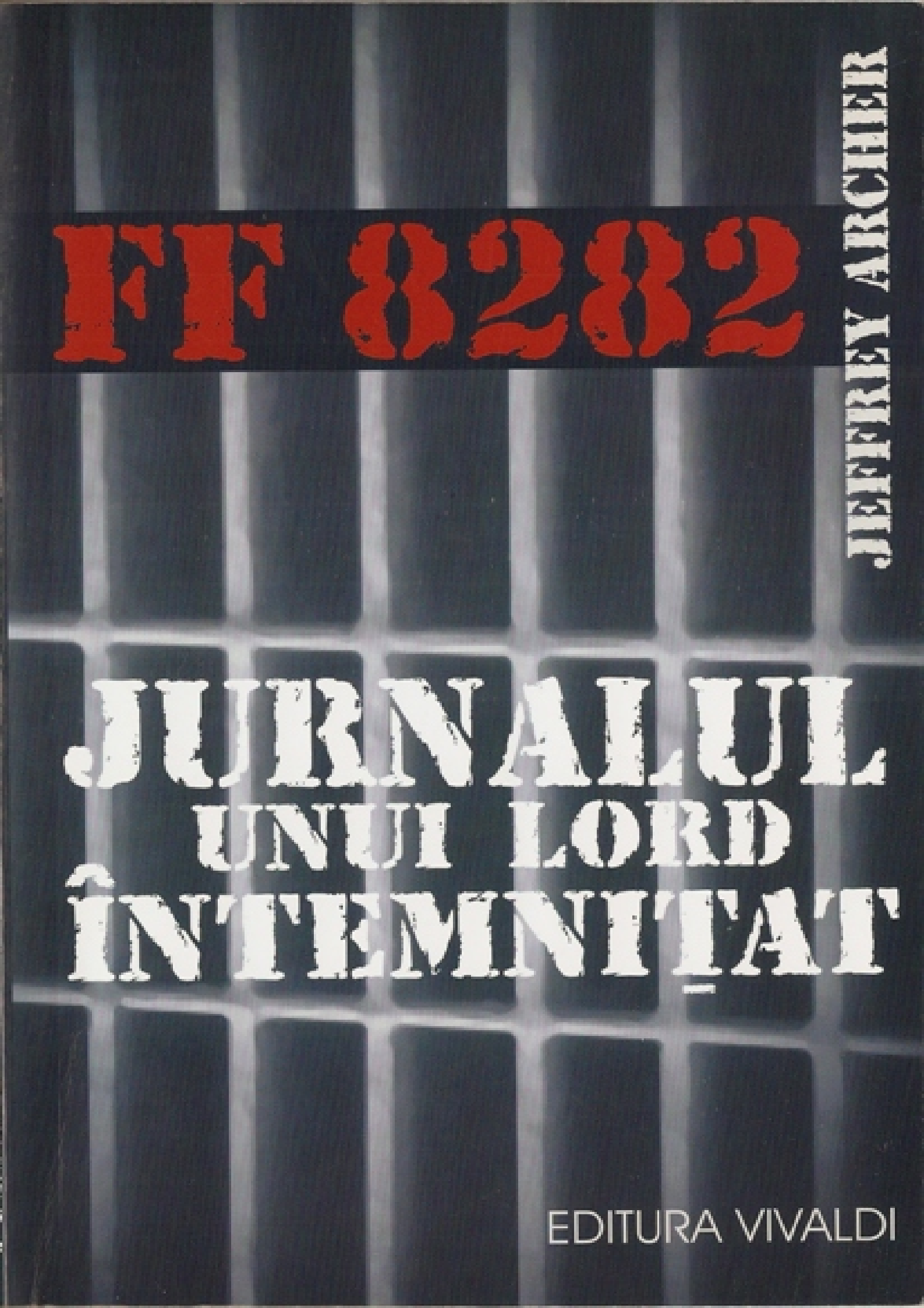
FF 82882
JEFFREY ARCHER
JURNALUL
UNUI LORD
ÎNTEMNIȚAT
EDITURA VIVALDI

Cuprins

Prefață
PRIETENILOR DE VREME REA
ZIUA 1 - JOI, 19 IULIE, 2001
ZIUA 2 - VINERI, 20 IULIE, 2001
ZIUA 3 - SÂMBĂTĂ, 21 IULIE, 2001
ZIUA 4 - DUMINICĂ, 22 IULIE, 2001
ZIUA 5 - LUNI, 23 IULIE, 2001
ZIUA 6 - MARȚI, 24 IULIE, 2001
ZIUA 7 - MIERCURI, 25 IULIE, 2001
ZIUA 8 - JOI, 26 IULIE, 2001
ZIUA 9 - VINERI, 27 IULIE, 2001
ZIUA 10 - SÂMBĂTĂ, 28 IULIE, 2001
ZIUA 11 - DUMINICĂ, 29 IULIE, 2001
ZIUA 12 - LUNI, 30 IULIE, 2001
ZIUA 13 - MARȚI, 31 IULIE, 2001
ZIUA 14 - MIERCURI, 1 AUGUST, 2001
ZIUA 15 - JOI, 2 AUGUST, 2001
ZIUA 16 - VINERI, 3 AUGUST, 2001
ZIUA 17 - SÂMBĂTĂ, 4 AUGUST, 2001
ZIUA 18 - DUMINICĂ, 5 AUGUST, 2001
ZIUA 19 - LUNI, 6 AUGUST, 2001
ZIUA 20 - MARȚI, 7 AUGUST, 2001
ZIUA 21 - MIERCURI, 8 AUGUST, 2001
ZIUA 22 - JOI, 9 AUGUST, 2001

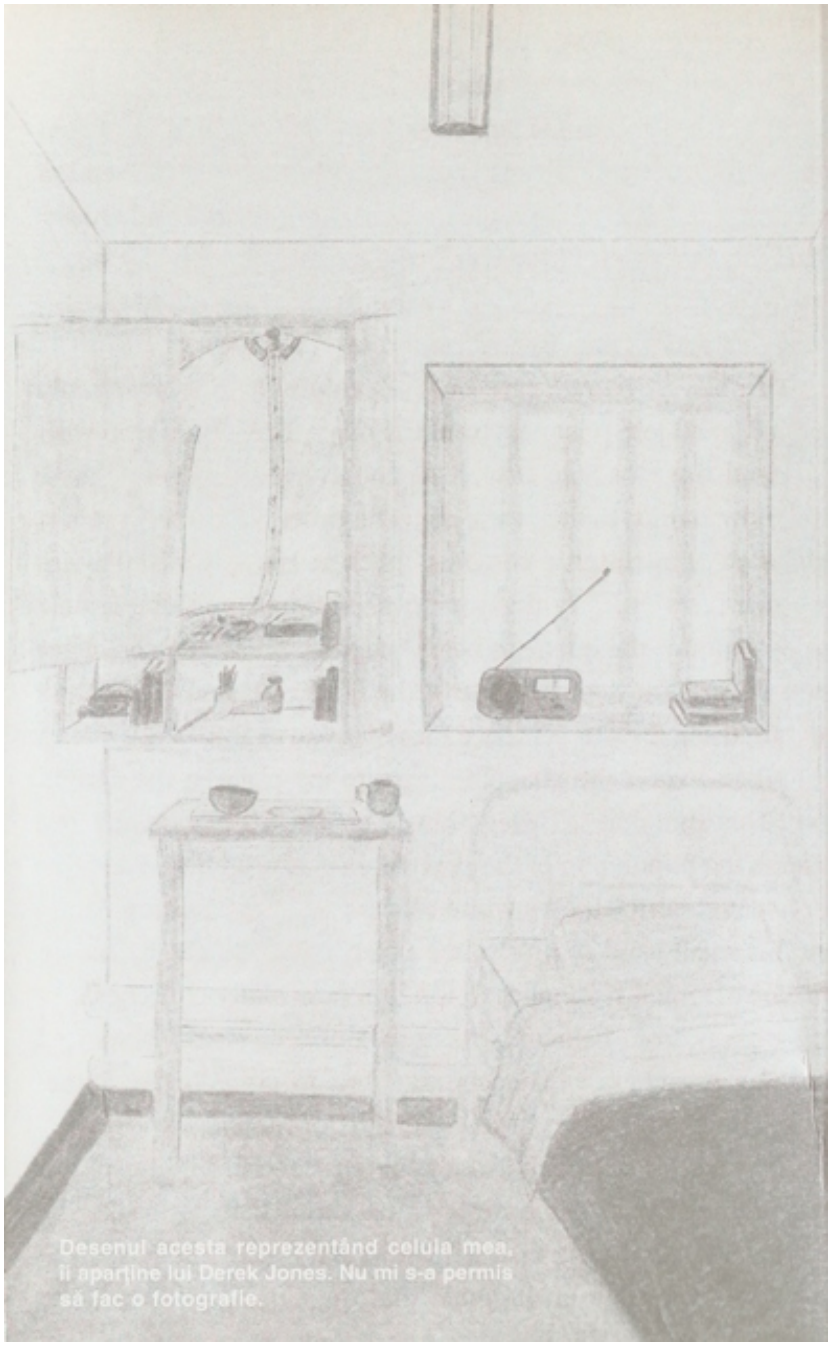

Desenul acesta reprezentând celula mea, îi aparţine lui Derek Jones. Nu mi s-a permis să fac o fotografie.

JEFFREY ARCHER

JURNALUL UNUI LORD ÎNTEMNIȚAT
VOLUMUL UNU

BELMARSH: IADUL
FF 8282

Traducere din limba engleză Ioana -Ruxandra Fruntelată
Titlul original: *A prison diary, Hell – Belmarsh,* 2002

Editura Vivaldi, 2003

Versiune ebook: v2.0, ianuarie 2022

Prefață

Celebru scriitor și om politic britanic, multimilionar și ducând o viață de vis, sir Jeffrey Archer nu se aștepta ca soarta să-l lovească atât de crud la 62 de ani.

Pe 19 iulie, 2001, el a fost condamnat la patru ani de închisoare pentru sperjur, falsificarea propriei agende și suscitarea unei mărturii false, în scopul de a câștiga procesul din 1987 contra publicației „Daily Star", care dezvăluise relația lui cu o prostituată.

De asemenea, sir Archer a acceptat să plătească ziarului indiscret daune în valoare de 1,5 milioane lire sterline (2,4 milioane euro), începând cu octombrie, 2001.

Înnobilat în 1992, în timpul guvernării lui John Major, Jeffrey Archer avea să devină în 1999 candidatul oficial al Partidului Conservator la primăria Londrei. Acuzat de a fi întreținut relații cu o prostituată în urmă cu doisprezece ani, este silit să se retragă din viața politică.

„Jurnalul unui lord întemnițat" *ne prezintă primele trei săptămâni de detenție petrecute de faimosul scriitor în închisoarea de maximă securitate Belmarsh, numită de prizonieri* „Mlaștina iadului".

Descriind cu un realism plin de curaj existența sumbră a prizonierilor și erorile administrației în repartizarea și tratamentul aplicat celor întemnițați, cartea lui Jeffrey Archer a stârnit emoții puternice și reacții critice din partea autorităților, provocând în același timp admirația presei și a publicului larg.

Pentru cititorii obișnuiți cu stilul alert al romanelor „Cain și Abel", „Fiica risipitoare", „A patra putere" *sau* „A unsprezecea poruncă"*, jurnalul nu va constitui o dezamăgire. Dimpotrivă, el ne oferă prilejul unor plonjări amețitoare în lumea sumbră a celor de la marginea societății, miza fiind însăși supraviețuirea morală a autorului.*

Va reuși sir Archer să reziste până la capăt în „Mlaștina Iadului", printre cei bântuiți de demoni? Își va păstra el demnitatea într-o lume în care totul este altfel decât ar fi presupus și, aparent, și-a pierdut orice putere de a-și controla viața?

„Jurnalul unui lord întemnițat" *ne convinge să acceptăm un răspuns uimitor la această întrebare.*

Ioana – Ruxandra Fruntelată

PRIETENILOR DE VREME REA

INVICTUS

Din noaptea ce m-acoperi
Beznă din zori la asfințit
Slavă dau zeilor, oricare-ar fi
Că sufletu-mi nu-i biruit.

Sub gheara clipei, ticăloasă
N-am tresărit și n-am strigat;
Lovit de soarta nemiloasă,
În sânge sunt, dar neplecat.

Trecând de lacrimi și mânie,
A umbrei oroare pândește
Și totuși, a anilor sabie
Mereu ne'nfricat mă găsește.

Oricât de strâmtă poart'ar fi
Și zapisul de temniță, oricât de greu,
Eu soarta mi-o voi stăpâni:
Sunt căpitanul sufletului meu.

William Ernest Henley (1849 – 1903)

ZIUA 1 – JOI, 19 IULIE, 2001

12:07 p.m.

— Ești condamnat la patru ani, se holbează domnul judecător Potts de la înălțimea piedestalului, incapabil să-și mascheze încântarea.

Și dispune să fiu închis.

Un gardian aflat lângă mine în timpul citirii verdictului arată spre o ușă din stânga mea, care n-a mai fost deschisă în cele șapte săptămâni cât a durat procesul. Mă întorc să-i arunc o privire soției mele, Mary, așezată într-un rând din spate al tribunalului, cu fruntea plecată, pământie la față, încadrată de cei doi fii ai noștri, singura ei mângâiere.

Sunt condus pe scări în jos și întâmpinat de un funcționar, în fața căruia încep un proces nesfârșit de completare a formularelor. Numele? Archer. Vârsta? 61. Greutatea? 178 de livre, îi spun (80,6 kg).

— Cât face asta în stone[11]? vrea să știe ofițerul penitenciarului.

— 12 stone și 10 livre, răspund. Știu, pentru că m-am cântărit de dimineață în sala de gimnastică.

— Mulțumesc, domnule, spune și-mi cere să semnez în josul paginii.

Alt gardian – termen înlocuit de prizonieri cu cel de Șobolan-de-apă, mă conduce de-a lungul unui coridor de cărămizi alburii spre un loc necunoscut.

— Cât ți-au dat? întreabă pe un ton de conversație.

— Patru ani, răspund.

— A, nu-i prea rău, ieși în doi, se exprimă, de parcă am discuta despre un sejur pe Costa del Sol.

Se oprește, descuie o ușă masivă din oțel și se dă la o parte ca să intru în celulă. E o încăpere de vreo trei metri pe unu și jumătate, zugrăvită în crem, cu o bancă de lemn de-a lungul peretelui din față. Nici un ceas, nici un sentiment al timpului, nimic de făcut decât să te uiți, nimic de citit în afara mesajelor de pe pereți:

HARRY A FOST AICI

F… -i PE JUDECĂTORI

JIM DEXTER E NEVINOVAT, OK!

Scrâșnește o cheie în broască și ușa grea se deschide. S-a întors gardianul:

— Ai o vizită de la apărători, mă anunță.

Sunt mânat înapoi pe lungul coridor, porți cu zăbrele sunt descuiate și încuiate la fiecare câțiva pași. Apoi sunt introdus într-o încăpere puțin mai mare decât celula și-i găsesc acolo pe avocatul meu, Nicholas Purnell și pe asociatul lui, Alex Cameron, așteptându-mă.

Nick îmi explică faptul că patru ani vor fi reduși la doi și că dl judecător Potts a formulat o sentință custodial conștient că astfel nu voi putea face apel la Comitetul de Cauțiune pentru o eliberare rapidă. Bineînțeles, ei vor face apel, pentru că au impresia că Potts a întrecut cu mult măsura. Gilly Gray, un prieten vechi, mă avertizase cu o seară înainte că, deoarece juriul deliberase cinci zile și eu nu urcasem în boxă să mă apăr, era posibil ca un apel să nu fie primit prea favorabil. Nick adaugă și că, în orice caz, apelul meu nu va fi pus pe rol înainte de Crăciun, numai condamnările mici fiind preluate rapid.

Continuă prin a-mi spune că următoarea mea destinație va fi închisoarea Belmarsh din Woolwich.

— Măcar e o temniță modernă, comentează, deși mă previne că locul i-a rămas în minte ca unul gălăgios, așa că probabil nu voi putea dormi în primele nopți. După două săptămâni, crede că voi fi transferat la o închisoare de categoria D – o închisoare deschisă – poate la Fort sau la Insula Sheppey.

Apoi îmi explică de ce trebuie să plece – se întoarce la Curtea nr. 7 să depună o cerere de eliberare din detenție pe motive familiale, ca să pot participa sâmbătă la funeraliile mamei mele. A murit în ziua în care juriul s-a retras să delibereze verdictul și mă bucur doar că n-a mai aflat rezultatul.

Le mulțumesc lui Nick și lui Alex pentru tot ce au făcut și sunt condus înapoi în celulă. Ușa grea de metal se trântește. Gardienii nu trebuie s-o încuie, doar o descuie, pentru că nu are clanță pe dinăuntru. Mă așez pe banca de lemn și mi se reamintește că Jim Dexter e nevinovat, OK! Mintea îmi e curios de goală pe când încerc să mă împac cu ce s-a întâmplat și cu ce va urma.

Ușa e descuiată din nou – cam la vreo cincisprezece minute mai târziu, după cât îmi dau seama – și sunt dus într-o cameră de eliberări ca să mai completez încă un set de formulare. Un ofițer mare și corpolent care scoate doar câte un mârâit îmi ia banii în primire, 120 de lire sterline numerar, cartea de credit și un stilou, punându-le într-o pungă de plastic. Sunt sigilate, apoi mă întreabă:

— Unde vrei să le trimitem?

Îi spun numele lui Mary și adresa de acasă. După ce mai semnez încă două formulare în triplu exemplar, sunt legat cu

cătușe de o femeie supraponderală de vreun metru optzeci, cu o țigară atârnându-i în colțul gurii. E evident că nu se așteaptă să aibă probleme cu mine. Femeia poartă uniforma personalului închisorii: cămașă albă, cravată neagră, pantaloni, pantofi și șosete negre.

Mă scoate din clădire și mă conduce spre o furgonetă lungă și albă, asemănătoare cu un autobuz neetajat, cu excepția geamurilor vopsite în negru. Sunt așezat într-un spațiu pe care-l pot descrie doar ca pe o boxă – boxa de transpirat, cum îi spun recidiviștii – și deși pot privi afară, reporterii nu mă văd; în orice caz, habar nu au în ce boxă sunt. Aparatele de fotografiat țăcăne fără rost în fața fiecărui geam înainte de a ne urni. Mai avem de așteptat, apoi un prizonier răcnește: „Cred că e Archer în dubă.” În cele din urmă, vehiculul zvâcnește înainte și iese încet din curtea tribunalului Old Bailey, gata să parcurgă prima etapă a lungii călătorii spre Belmarsh, ÎMS[2].

Parcurgând agale străzile din centrul Londrei, zăresc un panou al ziarului *Evening Standard* deja instalat: ARCHER LA ÎNCHISOARE. Pare să fi fost tipărit înainte de aflarea verdictului.

Cunosc foarte bine traseul dubei, merg cu Mary pe același drum vinerea, când plecăm acasă, la Cambridge. De data aceasta însă, o luăm la dreapta din strada principală, pe un traseu lăturalnic, unde suntem întâmpinați de un alt stol de oameni de presă. Dar ca și colegii lor de la tribunal, nu se aleg decât cu fotografii ale unei dube mari și albe, cu zece geamuri negre. Când ne apropiem de poartă, văd semnul cu ÎNCHISOAREA BELMARSH. Un derbedeu a transformat B-ul în H. Nu e chiar o primire de bun augur[3].

Intrăm pe o poartă zăbrelită și înaltă, deschisă electronic, și duba se oprește într-o curte înconjurată de un zid de cărămidă de zece metri, prelungit cu sârmă ghimpată. Am citit odată că aceasta e singura închisoare de maximă securitate din Marea Britanie de unde nu a scăpat nimeni niciodată. Mă uit la capătul de sus al zidului și-mi aduc aminte că recordul mondial la săritura cu prăjina este de 6,05 m. Ușa dubei e deschisă și suntem scoși unul câte unul și conduși spre o zonă de primire, apoi mânați către o celulă mare de sticlă care poate cuprinde vreo douăzeci de oameni. Autoritățile nu pot risca să bage atâția prizonieri într-un singur loc fără să aibă posibilitatea de a-i vedea ca în palmă. Adesea, aceasta e prima ocazie a deținuților de a-și vorbi după aflarea sentinței. Mă așez pe o bancă din fundul celulei și mi se alătură un pakistanez tânăr, arătos, înalt și bine îmbrăcat, care îmi spune că nu e prizonier, ci reținut preventiv. Îl întreb de ce e acuzat.

— VCG – vătămare corporală gravă. Mi-am bătut nevasta fiindcă am găsit-o în pat cu altul și acum m-au băgat la zdup la Belmarsh pentru că procesul nu poate începe până nu se întoarce ea din Grecia, unde a plecat în vacanță cu ăla.

Îmi amintesc cuvintele lui Nick Purnell de la despărțire: „Nu crede nimic din ce-ți spun prizonierii și nu discuta despre procesul sau recursul tău."

— Archer, zbiară o voce.

Ies din celula de sticlă și revin la recepție, unde mi se spune să completez încă un formular.

— Numele, vârsta, înălțimea, greutatea? cere ofițerul de la masă.

— Archer, 61, 1 m 76, 178 de livre.

— Cât e asta în stone? mă întreabă.

— 12 stone și 10 livre, răspund și el mai completează încă un pătrățel.

— Bine, treci alături, Archer, te așteaptă un coleg.

De fapt, doi. Unul stă în picioare și altul la un birou. Acesta îmi cere să stau sub bec și să mă dezbrac. Amândoi încearcă să ducă treaba la bun sfârșit cât mai uman posibil. Îmi dau jos haina, cravata și cămașa.

— Aquascutum, Hilditch Key, YSL, citește mărcile hainelor cel din picioare, în timp ce ofițerul așezat completează căsuțele din formular.

Primul îmi cere apoi să ridic brațele și să mă răsucesc cu 360 de grade, în timp ce o cameră video zumzăie în fundal, fixată de un perete. Îmi dau cămașa, dar îmi reține butonii de la Camera Comunelor. Îmi înapoiază și haina, dar cravata nu. Apoi mi se cere să-mi scot pantofii, ciorapii, pantalonii și lenjeria.

— Church's, Aquascutum și Calvin Klein, dictează.

Mă mai învârtesc o dată și de data aceasta, ofițerul îmi cere să ridic tălpile, ca să le inspecteze. Mă lămurește că uneori se ascund acolo droguri, sub leucoplast. Le spun că n-am pus mâna pe vreun drog în viața mea. Nu par interesați. Îmi dau înapoi hainele, cu excepția curelei de piele.

— Asta e a ta? mă întreabă ofițerul, arătând un rucsac galben de pe masa de lângă mine.

— Nu, n-am mai văzut-o.

— William Archer, citește el eticheta.

— Scuze, trebuie să fie a fiului meu.

Ofițerul trage fermoarul și dezvăluie două cămăși, două perechi de chiloți, un pulover, o pereche de pantofi comozi și o trusă de baie cu toate cele necesare. Aceasta e confiscată imediat iar restul hainelor sunt așezate pe masă. Ofițerul îmi întinde o pungă mare de plastic cu emblema ÎMS Belmarsh

tipărită cu litere bleumarin, deasupra unei coroane. În zilele noastre, totul are o emblemă. În timp ce-mi transfer obiectele îngăduite în punga cea mare, ofițerul îmi spune că fiului meu îi va fi expediat rucsacul galben pe cheltuiala guvernului. Îi mulțumesc. Pare surprins. Alt ofițer mă escortează până la celula de sticlă; strâng bine mânerul pungii.

De data aceasta, mă așez lângă alt prizonier, care-mi spune că-l cheamă Ashmil; e din Kosovo și procesul încă nu i s-a terminat.

— De ce-ai fost acuzat? întreb.

— Import ilegal de imigranți, zice și adaugă înainte de a putea să comentez ceva: Toți sunt prizonieri politici, care ar fi la închisoare sau mai rău dacă ar mai fi rămas în patrie.

Mi se pare că aud o replică bine învățată.

— Tu de ce ești închis? mă întreabă.

— Archer, răsună aceeași voce oficială și-l las, întorcându-mă la recepție.

— O să te vadă doctorul, îmi spune ofițerul de pe scaun, arătând o ușă verde din spatele lui.

Nu știu de ce sunt surprins la vederea chipului tânăr și proaspăt al medicului generalist, care se ridică de la birou când intru:

— David Haskins, se prezintă. Regret că ne cunoaștem în astfel de împrejurări.

Mă așez în fața lui și-l privesc deschizând sertarul de unde scoate tot un formular.

— Fumezi?

— Nu.

— Bei?

— Nu, doar câteodată un pahar de vin roșu, la cină.

— Droguri?

— Nu.

— Ai avut vreo problemă de sănătate mintală?

— Nu.

— Te-ai rănit singur vreodată?

— Nu.

Continuă seria întrebărilor, de parcă ar completa o poliță de asigurare, iar eu răspund la fel, nu, nu, nu și nu. Marchează cu pixul toate căsuțele.

— Deși nu cred că e necesar, privește el formularul, te voi interna în aripa medicală la noapte, până hotărăște guvernatorul în ce corp de clădire te pune.

Zâmbesc, deoarece consider aripa medicală o opțiune mai plăcută. El nu-mi întoarce zâmbetul. Ne dăm mâna și mă întorc la celula de sticlă. Nu mai aștept decât câteva minute și

vine o tânără în uniforma închisorii, care-mi cere s-o însoțesc în aripa medicală. Îmi înșfac punga și o urmez.

Urcăm trei etaje de trepte verzi, de fier și ajungem la destinație. Străbătând coridorul lung, îmi scade moralul. Toți cei pe care-i văd par cuprinși de o stare de deprimare avansată sau suferinzi de boli mintale.

— De ce trebuie să stau aici? întreb, dar ea nu răspunde.

Mai târziu, am aflat că majoritatea prizonierilor la prima condamnare își petrec prima noapte în sectorul medical, pentru că în primele douăzeci și patru de ore de detenție este cel mai probabil să încerce să se sinucidă[4].

Nu sunt plasat într-un salon de spital, cum crezusem, ci într-o celulă. Când ușa mi se trântește în față, încep să înțeleg de ce se gândesc unii la sinucidere. Celula măsoară cinci pași pe trei și e zugrăvită într-un mov deprimant. Într-un colț se află un pat îngust cu o saltea tare ca piatra; ar putea fi un rebut de la armată. Pe peretele din fața celui cu patul sunt o măsuță pătrată și un scaun, ambele din oțel. Lângă ușa groasă de fier e o chiuvetă metalică, lângă un closet deschis, fără capac și dispozitiv de tras apa. Sunt hotărât să nu-l folosesc[5].

În spatele patului, pe perete, se află o fereastră zăbrelită cu patru bare groase de fier, vopsite în negru și slinoase. Nu există perdele sau galerii. Țeapănă, rece, neprimitoare: așa ar suna o descriere generoasă a șederii mele temporare în aripa medicală. Nu e de mirare că doctorul nu mi-a întors zâmbetul. Sunt lăsat singur în sălașul acesta sumbru peste o oră, timp în care încep să resimt o depresie profundă.

În cele din urmă, în încuietoare se răsucește o cheie și intră o altă tânără. E brunetă, scundă și zveltă și poartă un compleu frumos, cu dungi. Mă strânge călduros de mână, se așază pe pat și se prezintă drept d-ra Roberts, guvernator adjunct. Nu poate avea mai mult de douăzeci și șase de ani.

— Ce caut aici? o întreb. Nu sunt un asasin.

— Majoritatea prizonierilor își petrec prima noapte în aripa medicală, explică ea, și mi-e teamă că nu putem face nicio excepție, în special pentru dumneavoastră.

Nu replic nimic – ce-ar fi de spus?

— Mai aveți un formular de completat, dacă doriți să mergeți la înmormântarea mamei dvs. sâmbătă[6].

Îmi dau seama că d-ra Roberts se străduiește din greu să fie înțelegătoare și atentă, dar mi-e teamă că nu prea sunt în stare să-mi ascund debusolarea.

— Veți fi mutat mâine într-un corp de clădire de așteptare și de îndată ce sunteți clasat la categoriile A, B, C sau D vă vom transfera în altă închisoare. Nu mă îndoiesc că veți fi la

categoria D – nu aveți condamnări anterioare sau dosar penal pentru violență.

Se ridică de pe pat. Toți ofițerii au legături mari de chei care zornăie ori de câte ori se mișcă.

— Ne vedem mâine. Ați reușit să dați vreun telefon? mă întreabă, în timp ce bate cu palma în ușa grea.

— Nu, răspund, și ușa e deschisă de un indian din Indiile de Vest, un om solid cu un zâmbet larg.

— Voi vedea ce pot să fac, promite ea și iese pe coridor, trântind ușa.

Mă așez pe pat și cotrobăi prin sacoșa de plastic, descoperind că fiul meu, William, mi-a inclus printre obiectele permise un exemplar din cartea lui David Niven, *Luna e un balon.* O deschid și găsesc un mesaj:

> *Sper să nu ajungi să-l citești, tăticule, dar, dacă da, fruntea sus, te iubim și recursul e pe drum.*
>
> *William și James*

Slavă Domnului că am o familie adorată și căreia pare să-i mai pese de mine. Nu știu cum aș fi trecut prin ultimele săptămâni fără ei. Au făcut atâtea sacrificii ca să-mi fie alături la proces, zi de zi, timp de șapte săptămâni!

La ușa celulei bate cineva și vizorul de oțel, ca al unei cutii de scrisori, e ridicat, dând la iveală chipul surâzător al indianului:

— Sunt Lester, declară, și-mi împinge o pernă – tare ca piatra; o față de pernă – mov; apoi un cearșaf – verde; și o pătură – maronie.

Îi mulțumesc lui Lester și-mi fac patul pe îndelete. La urma urmei, nu am altceva de făcut.

După ce închei activitatea, mă așez pe pat și încerc să citesc *Luna e un balon,* dar mintea îmi zboară la altele. Reușesc să acopăr cam cincizeci de pagini, oprindu-mă adesea să reflectez la verdict și, deși mă simt obosit, epuizat chiar, nici nu mă pot gândi la somn. Telefonul promis nu s-a materializat, așa că sting becul fluorescent care atârnă deasupra patului, pun capul pe perna tare ca piatra și, în ciuda țipetelor agonizante ale pacienților din celulele alăturate, în cele din urmă adorm. După o oră sunt trezit de reaprinderea luminii fluorescente; cutia de scrisori se deschide și doi ochi necunoscuți mă scrutează – e o procedură care se repetă din oră în oră, ca să se asigure că nu încerc să-mi iau viața. Garda de suicid.

Până la urmă adorm din nou și când mă trezesc, pe la patru și ceva dimineața, stau întins pe spate, pentru că mă dor ambele urechi de la perna tare. Mă gândesc la verdict și la

faptul că nu mi-a trecut prin minte nici măcar un moment că juriul îl va disculpa pe Francis și mă va învinovăți pe mine pentru aceeași acuzație. Cum am conspirat dacă unul dintre noi nu realiza că se pune la cale o conspirație? De asemenea, acceptaseră mărturia fostei mele secretare, Angie Peppiatt, o femeie care mi-a furat mii de lire, înșelându-mă pe mine și familia mea ani de zile.

În cele din urmă, îmi îndrept gândurile spre viitor. Hotărât să nu pierd nicio oră, decid să scriu un jurnal al experienței mele de încarcerare.

La 6, mă ridic din patul meschin și caut în sacoșă. Da, am cele necesare și autoritățile n-au hotărât că trebuie returnate expeditorului. Slavă Domnului că am un fiu care a avut prevederea să includă, printre altele, un bloc notes A4 și șase pixuri în bagaj.

După două ore, încheiam prima variantă scrisă a tuturor evenimentelor petrecute de când fusesem trimis în temniță.

ZIUA 2 – VINERI, 20 IULIE, 2001

8:00 a.m.

Sunt trezit în mod oficial – micul vizor se deschide și ochii mi se opresc asupra căldurosului zâmbet al indianului, a cărui expresie trădează surprindere când mă vede la masă, scriind. Lucrez deja de aproape două ore.

— O să poți face duș în câteva minute, mă anunță.

M-am lămurit deja că în închisoare, câteva minute pot însemna și o oră, așa că îmi continuu activitatea.

— Ai nevoie de ceva? mă întreabă politicos.

— Ar fi posibil să mai primesc hârtie de scris?

— Nu prea mi se cere așa ceva, recunoaște, dar o să văd ce pot face.

După o jumătate de oră, Lester se întoarce cu un zâmbet timid în locul surâsului larg de mai devreme. Îmi strecoară un bloc notes A4, asemănător cu cele folosite de mine. În schimb, îmi cere șase autografe, unul singur personalizat – pentru Michelle, fiica lui. Nu-mi oferă explicații în legătură cu destinația celorlalte cinci, care trebuie scrise pe coli diferite. Deoarece în temniță nu se negociază în bani, ne bazăm pe troc, după modelul Angliei din secolul al XIII-lea.

Nu-mi dau seama cât valorează cinci semnături de-ale lui Jeffrey Archer: poate un pachet de țigări? Dar sunt recunoscător pentru acest comerț, căci am sentimentul că permisiunea de a scrie în gaura asta de iad poate fi unica salvare pentru a-mi păstra mintea întreagă.

În vreme ce aștept ca Lester să se întoarcă și să mă escorteze din celulă la duș – chiar și plimbarea de-a lungul coridorului sumbru a devenit o activitate așteptată cu nerăbdare – scriu mai departe. În sfârșit, aud cheia în locaș și văd ușa grea deschizându-se, ceea ce îmi dă o mică senzație de libertate. Lester îmi înmânează un prosop verde, subțire, o periuță de dinți și o pastă din dotare, apoi mă încuie din nou. Mă spăl pe dinți și-mi sângerează gingiile, pentru prima dată după mulți ani. Trebuie să fie o reacție fizică la stresul la care am fost supus în ultimele douăzeci și patru de ore. Mă îngrijorez puțin, deoarece în timpul nopții agitate mi-am promis mie însumi că voi rămâne sănătos la trup și la minte. De altfel, conform manualului prezent în fiecare celulă, lucrul acesta este solicitat și de regulamentul închisorii[17].

După o noapte în aripa medicală, sunt impresionat de faptul că atât de mulți membri ai personalului, îmbrăcați în elegantele și curatele lor uniforme negre, par capabili să rămână cu zâmbetul pe față. Stau pe pat întrebându-mă la ce trebuie să

mă mai aștept, când gândurile îmi sunt întrerupte de țipete venind din capătul celălalt al corpului de clădire.

— ’Neața, Jeff, pariu că nu te gândeai c-o să intri aicișa.

Privesc prin ferestruică și peste curte, văd o față holbându-se de dincolo de alte gratii. Îmi surâde:

— Sunt Gordon, răcnește. Ne vedem la ora de mișcare, jos în curte.

9:00 a.m.

Sunt lăsat să ies din celulă și pornesc încet pe coridor, savurând acest nou fel de libertate găsită pe drumul către dușuri. Lester mă însoțește. Simt că trebuie să aflați că în apartamentul meu de pe Albert Embankment, baia este probabil dotarea de care sunt cel mai mândru. De câte ori ies de acolo dimineața, am senzația că sunt altul, un om gata să înfrunte lumea. Belmarsh nu dispune chiar de asemenea dotări și nu-ți stârnește același sentiment plăcut. Încăperea largă, podită cu piatră, adăpostește trei compartimente mici de dușuri acționate cu buton, la care curge un fir de apă, în cel mai bun caz călâie. Presiunea durează cam treizeci de secunde, apoi trebuie să apeși din nou pe buton. Lucrul acesta înseamnă că dușul durează de două ori mai mult decât ar fi normal, dar, așa cum încep să învăț, în închisoare, timpul e marfa care se găsește din abundență. Lester mă escortează înapoi la celulă și eu îmi țin strâns prosopul ud leoarcă. Îmi spune să nu-l pierd din ochi, fiindcă un prosop se schimbă abia la șapte zile.

Apoi ușa se închide etanș.

10:00 a.m.

Zac pe pat, holbându-mă la tavanul alb, până ce gândurile îmi sunt iar întrerupte de o cheie în ușă. Habar n-am cine vine de data asta. Se dovedește a fi o doamnă durdulie, îmbrăcată în uniforma închisorii și având în comun cu „târgovețul” indian un zâmbet cald. Se așază pe marginea patului meu și-mi întinde un formular pentru cantina închisorii. Îmi explică faptul că mi se permite să cheltuiesc douăsprezece lire și cincizeci de penny pe săptămână, dacă am de unde. Trebuie să marchez rubricile cu alimente pe care le-aș dori, iar ea va avea grijă să primesc comanda mai târziu. Nu mă obosesc s-o întreb ce înseamnă „mai târziu”. Când pleacă, studiez meticulos lista de la cantină, încercând să identific ceea ce s-ar putea numi bunuri de uz curent.

Descopăr îngrozit că prima coloană a listei cuprinde diferite mărci de tutun, iar a doua, de baterii electrice – închipuiți-vă. Acord un timp considerabil studierii formularului și chiar mă

amuz, hotărând cum îmi voi cheltui cele douăsprezece lire și jumătate. (Vedeți paginile următoare.)

ÎMS BELMARSH: SERVICIU CANTINĂ PRIZONIERI					PREȚURI EFECTIVE DIN: 4 IUNIE, 2001				PAGINA 1
NUME PRIZONIER	NUMĂR				NUMĂR ARIPĂ ȘI CELULĂ	DATĂ			
ARCHER	FF 8282				ARIPA MEDICALĂ	20 IULIE			
TUTUN	COD	COST	CANT.	TOTAL	COFETĂRIE	COD	COST	CANT.	TOTAL
GOLDEN VIRGINIA (5 g)	1	£1,25			TABLETĂ CADBURY'S		£0,15		
TUTUN RED BULL 12,5 g		£1,42			BATON FUSE	45	£0,33		
BRICHETA I.M.P.	2	£0,33			CADS F/N TABLETA 52 g	46	£0,35		
[redacted]	3	[redacted]			CADS CROCANTĂ	47	£0,35		
CHIBRITURI	4	£0,10			CADS ECLER CIOC.	48	£0,65		
B & HEDGES SIMPLE	5	£0,22			RIPPLE	49	£0,33		
B & HEDGES DOUĂZECI	6	£4,35			MALTESER	50	£0,35		
MARLBOROUGH DOUĂZECI	7	£4,35			TOFFO ASORTATE	51	£0,28		
SILK CUT REGALE DOUĂZECI	8	£4,35			TABLETĂ BOUNTY	52	£0,33		
RONSON REGALE 1 x 18	9	£3,20			MARS 65 g	53	£0,30		
HAMLET TRABUCURI	10	£0,59			TABLETĂ TWIX 58 g	54	£0,30		
CLAN AROMATE	11	£3,39			TUNES	55	£0,42		
GOLDEN VIRGINIA 12,5 g	12	£2,27			MILKY WAY	56	£0,16		
GOLD HOLBORN 12,5 g	13	£2,27			TABLETĂ SNICKERS	57	£0,32		
UZALA RED/FOIȚĂ VERDE	14	£0,20			MYNARD; WINE GUMS	58	£0,32		
Red Bull sau altele Foiță Trabuc	15	£0,12			[redacted]	59	£ [redacted]		
FILTRE	16	£0,52			YORKIES	60	£0,35		
[redacted]		[redacted]			PASTILE FRUCTE	61	£0,30		
[redacted]		[redacted]			DROPSURI MENTĂ EXTRA STRONG	62	£0,30		
BATERII					[redacted] NUCI 50 g/STAFIDE	63	£0,45		
EVER READY R 20S	19	£0,62			CRISPS SĂRATE	64	£0,28		
EVER READY R 14S	20	£0,50			CRISPS BRÂNZĂ ȘI CEAPĂ	64	£0,28		
EVER READY R 6S	21	£0,16			CRISPS SARE ȘI OȚET	64	£0,28		
ENERGISER LR 20	23	£0,80			CRISPS ALTELE (MENȚIONAȚI)	64	£0,28		
ENERGISER LR 14	24	£0,52			PRINGLES SĂRAȚI	64	£0,55		
ENERGISER LR 6	25	£0,28			PRINGLES CREMĂ ACRIȘOARĂ	64	£0,55		
EVER READY PP9	26	£1,90			PRINGLES SARE ȘI OȚET	64	£0,55		
ARTCOLE POSTALE ȘI CARTELE TELEFONICE					CARAMELE ASORT.		£0,01		
TIMBRE CLASA 1 (1 BUC)	241	£0,27	[redacted]		ALUNE M & M	65	£0,36		
TIMBRE CLASA A 2-A (1 BUC.)	242	£0,19			DROPSURI MENTA POLO	66	£0,21		
TIMBRE SPECIALE (1 BUC.)	243	£0,08			KIT KAT 4 FINGER		£0,30		
					[redacted] /STARBURST		£0,33		
AEROGRAME (1 BUC.)	244	£0,38			FULGI CAD		£0,36		
CARTELE 1 X 20 UNITĂȚI	245	£2,00			TABLETĂ TRACKER/LION		£0,32		
CARTELE 1 X 40 UNITĂȚI	246	£4,00			PICNIC		£0,37		
PAPETĂRIE ELECTRICE					[redacted] FREDO (BUCATĂ)		£ [redacted]	15 p	
CARNETE A4	31	1,25			AMESTEC BOMBAY		£0,42		
CARNETE DE SCRIS	32	0,78			BĂUTURI ȘI RĂCORITOARE				
PLICURI	33	0,75			CAFEA CANĂ PLASTIC	162	£2,35		
PIXURI BIC	34	0,20			PLICURI CEAI CALITATE	163	£0,62		
CREIOANE COLORATE	35	1,15	[redacted]		CEAI PLANTE TWINNINGS 1 X 20		£1,17		
CARNETE DE SCHITE A4	36	0,90			CEAI FRUCTE TWINNINGS 1 X 20		£1,25	AMESTEC	
RIGLA HELIX 30 cm	37	0,40			PLICULEȚE NESCAFE	199	£0,09		
CĂRȚI DE JOC	38	[redacted]	99 p.		PLICULEȚE CAPUCINO	196	£0,30		
Toate preturile din catalogul Radio ele Argos plus 6%	150				OVALTINE	201	£1,57		
	152				LAPTE CONDENSAT NESTLE MARE	171	£1,65		
CARAMELE ADUSE PRIZONIERILOR LA VIZITA 0,51	281	6,10			CIOCOLATĂ LICHIDĂ 250 g	172	£1,36		
					LAPTE PRAF MARVEL	172	£1,89		
INLOCUIREA LISTELOR DE PREȚURI		£0,10			LAPTE INTEGRAL/DEGRESAT UNT 500 ml	76	£0,45		
					LAPTE SOIA NEÎNDULCIT UNT 500 ml		£0,53		
					MERE ROBINSONS/BLACK	70	£1,10		
[redacted]	85	£0,38			LĂMÂI ROBINSONS	71	£1,10		
ALUNE SĂRATE [redacted]	86	£0,42			PORTOCALE ROBINSONS	72	£1,10		
[redacted]	87	[redacted]			CUTIE ORANJ. LILT [redacted] 300 ml	73	£0,50		
KIT KAT CROCANTE		£0,33			COCA COLA SAU COKE DIETĂ 330 ml	75	£0,50		
ALUNE AMERICANE		£0,50			S/SPRING STICLE	77	£0,49		
					SUC PORTOCALE T.D.Y.	78	£0,68		
STAFIDE TODAYS 375 g/SULTANA		£0,90			APĂ 1,5 l	79	£0,82		
SEMINTE SESAME		£0,22			[redacted] CUTII 330 ml FANTA	80	£0,50		
MĂSLINE NEGRE PUNGĂ CRESPO		£0,65			LUCOZADE	81	£2,15		
NESQUICK CĂPȘUNI/CIOCOLATĂ 225 g		£1,39			SUC AFINE		£1,16		

ÎMS BELMARSH: SERVICIU CANTINĂ PRIZONIERI — PREȚURI EFECTIVE DIN: 4 IUNIE, 2001 — PAGINA 2

NUME PRIZONIER | NUMĂR | NUMĂR ARIPĂ ȘI CELULĂ | DATĂ

CĂRȚI POȘTALE	COD	COST	CANT.	TOTAL
CĂRȚI POȘTALE MICI	83	£0,76		
CĂRȚI POȘTALE MARI	84	£1,16		
CĂRȚI POȘT. MARI CRĂCIUN	85			
CĂRȚI POȘT. MICI CRĂCIUN	86			
CĂRȚI POȘTALE ALTELE	87			
DAȚI CÂT MAI MULTE DETALII POSIBIL				
OBIECTE DE TOALETĂ/SĂNĂTATE				
CREMĂ NIVEA 26 ml	104	£1,24		
CREMĂ E46	110	£1,36	1,95	
CHAP STICK/LIPSYL	100	£1,03		
LOȚIUNE NATURALĂ UNT DE CACAO 600 ml	102	£0,88		
LOȚIUNE PALMERS UNT DE CACAO 200 ml		£3,38		
DAX POM VERDE 100 g	103	£2,07		
VITAMINE 60	106	£1,77		
CAPSULE UNTURĂ PEȘTE	106	£1,90		
DP 30 VARIANTE	107	£6,30	5,90	
CAPSULE UȘTUROI	108	£1,49		
[redacted]	110	[redacted]		
CAMAY CHIC - NEGRU 100 g	112	£0,49		
SĂPUN ALB FAIRY EXTRA CARE 126 g	113	£0,46		
ZEST 126 g		£0,62		
SĂPUN BAIE WRIGHT NEGRU		£0,86		
[redacted]		[redacted]		
SĂPUN LUX LAPTE MIERE	116	£0,62		
PEARS TRANSPARENT	117	£1,06		
COMFORT 1 litru	118	£1,27		
FAȚĂ FLANEL	119	£0,66		
SĂPUN IMPERIAL LEATHER 126 g	120	£0,69		
LOȚIUNE COPII JOHNSONS 200 ml	121	£2,00		
ULEI COPII JOHNSONS 200 ml	122	£2,24		
ULEI COPII SOFTKINS 260 ml		£0,89		
LOȚIUNE COPII 260 ml		£0,63		
ȘAMPON VOSENE	123	£1,76		
ȘAMPON TIMOTEI 260 ml	124	£1,36		
PASTĂ DINȚI COLGATE 60 ml	126	£0,81		
PULBERE DINȚI EUCRYL	126	£1,62		
STERADENT TABLETE X 30	127	£1,36		
PERIUȚĂ DINȚI MED. JORDAN	128	£1,18		
PASTĂ DINȚI SENSODYNE	133	£2,06		
PASTĂ DINȚI ULTRA BRITE		£0,81		
ȘAMPON NATURAL FAMILY 600 ml		£0,87		
CONDITIONER NATURAL FRECV. 600 ml		£0,78		
ȘAMPON B/FINE PRO VIT 260 ml		£1,20		
ȘAMPON [redacted] B/FINE 400 ml		£1,29		
WASH N GO ȘAMPON	114	£3,30		
GEL DUȘ NATURAL 260 ml	138	£0,80		
GEL PAR 226 g	136	£0,60		
DEODORANT DOVE SOLID STICK		£2,10		
GILETTE DEODORANT GEL STICK	111	£2,99		
GILETTE BALSAM AFTER SHAVE	137	£4,73		
HÂRTIE TOALETĂ TWIN	136	£0,99		
ȘERVEȚI TOY MANS	116	£0,76		
SIROP JUMĂTĂȚI PRINCES PERE		£0,79		
PIERSICI FELII PRINCESS		£0,72		
COMPOT ANANAS BUCĂȚI		£0,96		
COCKTAIL FRUCTE VALFRUTTA		£0,69		
CREMĂ BIRDS R.T.S. 426 g		£0,99		
CREMĂ OREZ AMBROSIA		£0,83		

BĂCĂNIE	COD	COST	CANT.	TOTAL
ZAHĂR GRANULAT 1 kg	160	£0,79		
ZAHĂR GRANULAT T & L 600 g	161	£0,69		
ZAHĂR DEMERARA 600 g	164	£0,77		
MIERE ROWSE 12 oz	176	£2,06		
GEM ROBINSONS SQZY		£1,26		
MARGARINĂ FLORA	161	£0,69		
PORȚII DAIRYLEA	166	£0,70		
PORȚII BRÂNZĂ MATURE	174	£1,40		
MINI CHEDDARS	158	£0,28		
UNT ARAHIDE	158	[redacted]	1,62	
TĂIȚEI CHIX/PIURE	168	£0,89		
TĂIȚEI POT CU CURRY	169	£0,89		
TĂIȚEI POT VITĂ/TOMATE	170	£0,89		
TĂIȚEI KOKA 86 g ASORT.		£0,32		
SUPĂ CUPPA	173	£0,22		
MAIONEZA HEINZ TUB		£1,76		
SOS SALATĂ HEINZ	176	£2,00		
KETCHUP ROȘII 460 g	182	£1,40		
SOS BRUN	181	£1,86		
CUBURI OXO BUCATĂ	186	£0,09		
CEREALE KELLOGS 260 g	178	£1,14		
KELLOGS VARIETĂȚI 12	179	£1,99		
ALPEN CLASIC	197	£1,36		
ALPEN ORIGINAL 760 g		£2,60		
WEETABIX 12	180	£0,89		
WEETABIX FAMILY	183	£1,67		
KELLOGS CROC. ALUNE FULGI C.		£1,89		
PUFARINE ZAHĂR QUAKER 320 g		£1,86		
KELLOGS FRUCTE & FIBRE		£1,69		
GRÂU DECORTICAT QUAKER 320 g		£1,36		
BATON NUTRITIV KELLOGS		£0,32		
READY BREAK 260 g		£0,87		
BISCUIȚI CREMĂ JACOBS	186	£0,50		
BISCUIȚI CEAI T.D.Y.	187	£0,43		
BISCUIȚI CREMĂ BOURBON 200 g	188	£0,46		
BRÂNZĂ RITZ 200 g	189	£0,83		
MINIPRĂJITURĂ 150 g	190	£0,43		
BISCUIȚI CREMĂ OU 200 g	191	£0,46		
NICE 150 g	192	£0,43		
RYVITA	193	£0,59		
DIGESTIVI McVITIES 260 g 194		£0,68		
LAPTE CASĂ McVITIES	196	£0,89		
NUCI GHIMBIR T.D.Y. 200 g	200	68*		
[redacted]	203	[redacted]		
HOB NOBS McV SIMPLU 300 g	204	£0,96		
HOB NOBS McV LAPTE/CIOC. NEAGRA		£1,14		
INELE COCOS [redacted]		£0,48		
MINIPRĂJITURA T.D.Y. FRUCTE		£0,64		
PRĂJITURI JAFFA McV		£0,83		
TURTĂ DULCE McVITIES		£0,96		
[redacted]		[redacted]		
TON JOHN WEST SARAMURĂ ULEI 200 g		£0,99		
CONSERVĂ VITĂ PORUMB JOHN WEST 136 g		£0,96		
GLENRYCKS PILCHARDS 165 g		£0,64		
ȘUNCĂ PRINCESS 200 g		£0,97		
HOTDOGS 400 g		£0,60		
SALATĂ HEINZ		£0,92		
SALATĂ CARTOFI HEINZ		£0,81		
PORUMB VALFRUTTA		£0,54		
KELLOGS OREZ EXPAND. 260 g	181	£1,14		

DACĂ NU AVEȚI BANI SUFICIENȚI ÎN CONT, COMENZILE SE VOR AJUSTA DE LA ULTIMUL SPRE PRIMUL PRODUS.

SEMNĂTURĂ DETINUT ..... DATA .....
VERIFICAT DE ..... EXPEDIAT DE .....

11:00 a.m.

Sună un clopoțel, ca la sfârșitul unei ore de școală. Ușa celulei se deschide și pot ieși, împreună cu ceilalți deținuți, să petrec cele patruzeci și cinci de minute de mișcare prin curte. Sunt sigur că ați văzut activitatea aceasta în multe filme – nu prea e același lucru când participi tu însuți la ea. Înainte de a coborî în curte, trecem cu toții printr-o nouă percheziție corporală, cam ca aceea practicată și în aeroporturi. Apoi suntem conduși pe trei rânduri de trepte de fier până la curtea închisorii, aflată la nivelul solului.

Pășesc de-a lungul laturilor de vreo două sute de metri ale pătratului înconjurat de ziduri înalte din cărămidă roșie, cu o mică peluză proaspăt tunsă în centru. După vreo două runde, mi se alătură Gordon, posesorul vocii care m-a salutat de dimineață, de la fereastra de pe partea cealaltă a corpului de clădire. Se dovedește a fi un bărbat înalt și zvelt, clădit atletic. Fără să-l îmboldesc deloc, îmi spune că a ispășit deja unsprezece din cei paisprezece ani la care a fost condamnat, pentru crimă. E a cincea închisoare unde a fost plimbat. Nu pentru bună purtare, e prima mea reacție[8].

Autorul din mine e curios să afle mai multe despre el, dar nu trebuie să pun nicio întrebare, căci vorbește continuu, fapt obișnuit pentru viețași, după cum aveam să aflu mai târziu.

Gordon urmează să iasă peste trei ani și deși este dislexic, a absolvit cursurile la distanță ale unei universități, facultatea de limba engleză, iar acum studiază pentru o licență în drept. Pretinde că a scris și o carte de poezii, despre care parcă îmi amintesc să fi citit ceva în ziarul *Daily Mail*.

— Nu-mi vorbi mie de presă, îi dă înainte ca un magnetofon cu butonul de oprire stricat. Totdeauna pricep lucrurile pe dos. Au zis că l-am împușcat pe amantul iubitei mele când l-am găsit cu ea în pat și că el făcuse facultatea la Eton.

— Și n-o făcuse la Eton? sondez eu inocent.

— Ba da, admite Gordon, dar nu l-am împușcat, nu? L-am înjunghiat de șaptesprezece ori.

Mi se face rău auzindu-i confesiunea spusă pe un ton degajat, lipsit de remușcare sau de ironie. Gordon zice mai departe că pe atunci avea douăzeci de ani și că fugise de acasă la paisprezece, din cauză că fusese abuzat sexual. M-am cutremurat, cu tot soarele strălucitor de afară. Mă întreb cât timp va trece până când astfel de mărturisiri nu-mi vor mai face rău. Când nu mă voi mai cutremura ascultându-le? Când mi se vor părea banale, comune?

În vreme ce înconjurăm repetat curtea, mi-l arată pe Ronnie Biggs[9], care stă pe o bancă din colțul cel mai îndepărtat de

noi, printre mușcate.

— Tocmai le-au plantat, Jeff, spune Gordon. Probabil că știau că vii tu.

O spune fără să râdă. Privirea îmi cade asupra unui bătrân bolnav, cu un tub ieșindu-i dintr-o nară. Nu arată ca și cum ar mai avea multe zile de trăit.

Mai facem o tură și-l întreb pe Gordon cine e tânărul cu fizionomie de indian care stă cu fața la perete și nu s-a clintit nici cu un centimetru de când suntem în curte.

— Și-a omorât nevasta și fetița, mă informează Gordon. A încercat de trei ori să se sinucidă de când e închis și nu vorbește cu nimeni.

Am simțit o compasiune ciudată pentru acest dublu criminal, trecând mereu pe lângă el. Depășind un altul ce pare total pierdut, Gordon șoptește: „E Barry George, tocmai a luat-o pentru că l-a omorât pe Jill Dando." Nu i-am spus că Jill îmi fusese prieten și coleg de armată. Mi-am ascultat avocatul pentru prima oară în viață. „Nimeni nu crede că el a făcut-o", continuă Gordon, „nici măcar presarii." Mă abțin de la comentarii. Totuși, procesul meu s-a desfășurat concomitent cu al lui George la Old Bailey și am fost surprins de numărul mare de avocați și civili care s-au declarat tulburați de verdict.

„Pun pariu că iese la recurs"[10], adaugă Gordon, în timp ce același sunet de clopoțel școlar ne anunță că cele patruzeci și cinci de minute de „libertate" s-au terminat.

Suntem din nou percheziționați la ieșirea din curte, ceea ce mă nedumerește; dacă nu aveam nimic la noi când am intrat, cum am putea deține ceva nepermis acum, la plecare. Sunt sigur că există o explicație simplă și-l întreb pe Gordon.

— Trebuie să facă procedura, îmi explică el, în timp ce urcăm treptele. Așa-i regulamentul.

La etajul trei, drumurile ni se despart.

— La revedere, zice Gordon, și nu ne mai întâlnim niciodată.

Peste trei zile, citesc în cotidianul Sun că am dat mâna cu Ronald Biggs după ce Gordon ne-a făcut cunoștință.

11:45 a.m.

Închis din nou în celulă, continuu să scriu, dar cheia se răsucește în broască înainte de a termina o pagină. Este d-ra Roberts, guvernatorul adjunct. Mă ridic și-i ofer scăunelul meu de oțel. Zâmbește, flutură mâna și se cocoață pe marginea patului. Îmi confirmă că aranjamentele făcute pentru a mă deplasa la biserica parohiei Grantchester și a participa la înmormântarea mamei au fost avizate pozitiv de guvernator. Au verificat în computerul poliției, la Scotland Yard și, cum nu

am condamnări anterioare sau cazier pentru acte de violență, sunt clasificat automat în categoria D[11], ceea ce este important, deoarece, explică ea, ofițerii care mă vor escorta la serviciul funerar nu vor purta uniforme, iar eu nu voi fi ținut în cătușe.

Îi spun că presa va fi dezamăgită.

— Și nimic nu-i va opri să scrie că aveați cătușe, replică ea.

Apoi mă anunță că voi fi mutat din aripa medicală în Corpul Trei, cândva după-amiază. Nu are rost s-o întreb cu exactitate când.

Îmi petrec restul dimineții încuiat în celulă, scriind și respectând o rutină aplicată timp de douăzeci și cinci de ani – două ore de lucru, două ore de pauză – însă, e drept, niciodată într-un asemenea mediu. De obicei, când plec de acasă pentru o perioadă de scris, caut o locuință cu vedere la ocean.

12:00 prânz

Mi se dă drumul pentru a sta la coadă la masa de prânz. Arunc o privire mâncării și nu pot suporta: carne arsă, Domnul știe din ce animal, mazăre moale înotând în apă și niște cartofi pe care i-ar fi respins și sărmanul Oliver Twist. Mă mulțumesc cu o felie de pâine și o cană de metal plină cu lapte. Mă așez la o masă, termin dejunul în trei minute și revin în celulă.

Nu am mult de așteptat și apare o agentă care-mi spune că sunt transferat în Corpul Trei de Celule, cunoscut deținuților sub numele de Beirut. Îmi împachetez bagajul în sacoșa de plastic în vreo trei minute, în timp ce ea îmi spune că Beirutul se află în cealaltă aripă a clădirii.

— Probabil că oriunde e mai bine decât în aripa medicală, mă aventurez.

— Da, presupun că e puțin mai bine, răspunde ea, și, după o ezitare: Dar nu chiar așa de bine.

Mă escortează de-a lungul mai multor coridoare de legătură, descuind și încuind tot felul de grilaje, până să ajungem în Beirut. Mai mulți deținuți îmi salută apariția cu ovații. Mai târziu, aflu că s-au făcut pariuri pe zona unde voi fi repartizat.

Fiecare dintre cele patru corpuri are câte un scop diferit, așa că n-ar fi fost greu de dedus că voi ajunge la Trei – corpul de triere. Rămâi în „triaj” până te evaluează, ca un avion care se învârte deasupra aeroportului, așteptând să primească pista de aterizare. Voi mai vorbi despre asta.

Noua mea celulă se dovedește a fi puțin mai mare, cu câteva zeci de centimetri și ceva mai umană, dar nu foarte mult, așa cum mi se spusese. Pereții sunt zugrăviți într-o nuanță de verde mai suportabilă și există și dispozitiv de tras apa la closet. Nu mai e cazul să fac pipi în chiuvetă.

Panorama e aceeași. Vezi în față doar un zid de cărămidă roșie, ascunzând de soare alte vieți. Plimbarea lungă din aripa medicală până aici a constituit un interludiu plăcut, dar mi se face rău la gândul că astfel de clipe ar putea constitui un mod de viață.

Un băiat de serviciu – Ascultător[12] pe nume James e în fața celulei, așteptând să mă salute. Are o față blândă și-mi amintește de un pedagog întâmpinând un elev nou la școală, doar că e cu douăzeci de ani mai tânăr decât mine. Îmi spune să-i pun orice fel de întrebări aș avea. Mă sfătuiește să nu spun nimănui nimic – fie ei prizonieri sau gardieni – despre sentința sau recursul meu și să nu discut niciun subiect despre care nu doresc să citesc în ziarul din a doua zi. Mă avertizează că toți deținuții cred că vor face avere telefonând la „Sun” și dezvăluindu-le reporterilor de acolo ce am mâncat la prânz. Îi mulțumesc pentru sfatul primit dinainte și de la avocat. James îmi pasează o nouă pernă tare beton, cu față de pernă verde, dar de data aceasta primesc două cearșafuri și două pături. Îmi mai înmânează și o farfurie și un castron de plastic, o cană de plastic și cuțit și furculiță din același material. Apoi îmi dă vestea proastă, că echipa Angliei a pierdut cu 187 de puncte. Mă încrunt.

— Dar nici australienii n-o duc prea bine, surâde James.

Fără îndoială, a aflat despre pasiunea mea pentru cricket.

— Vrei un radio? adaugă. Ai putea urmări partidele minge cu minge.

Nu-mi pot ascunde încântarea față de această perspectivă și mă lasă să-mi fac patul, revenind după câteva minute cu un aparat de radio vechi și hărtănit, luat cine știe de unde.

— Ne vedem mai târziu, mă asigură și dispare.

Aranjez pe îndelete radioul pe minusculul pervaz de cărămidă al ferestrei, scoțând antena printre zăbrele și acordându-l îndelung până reușesc să aud vocea familiară a lui Christopher Martin-Jenkins la emisiunea Test Meci Special. Tocmai afirmă că Blowers ar trebui să se tundă. Apoi dă informația mai serioasă că Australia e în avantaj, frații Waugh părând foarte decișii. Deoarece sunt într-o pauză de scris, mă întind pe pat și-l aud pe Graham Gooch gemând după două ratări succesive. La pauză, Australia conduce detașat și bănuiesc că se îndreaptă spre o nouă victorie la puncte.

4:00 p.m.

Refuz din nou mâncarea închisorii și mă întreb cât va mai dura până voi fi nevoit să cedez.

Întorcându-mă în celulă, găsesc comanda de la cantină pe marginea patului. În mod ciudat, prima mea reacție e că cineva

a intrat acolo în lipsa și fără știrea mea. Îmi torn niște apă Buxton în cana de plastic și desfac un pachet de Pringles. Mestec și înghit totul foarte încet.

7:00 p.m.

După trei ore, alt clopoțel. Toate ușile celulelor sunt deschise și deținuții se adună la parter pentru așa-numita „Asociere". Este o perioadă când stai împreună cu alți prizonieri și durează o oră. Plimbându-mă pe cel mai ocolit traseu posibil – plimbarea a devenit un lux – descopăr ce activități se pot desfășura în grup. Patru bărbați de culoare, purtând lanțuri de aur cu cruciulițe, stau într-un colț și joacă domino. Mai târziu, aflu că toți sunt închiși pentru crimă. Niciunul nu pare deosebit de violent în calcularea următoarei mutări. Mai departe, alți doi deținuți joacă biliard, iar alții stau întinși în șezlonguri și citesc „Sun", de departe cel mai popular ziar din închisoare, dacă judecăm după numărul de cititori. În capătul sălii s-a format o coadă lungă la cele două telefoane. Toți prizonierii au la dispoziție câte o cartelă de două lire, pe care o pot utiliza în timpul Asocierii. Mi se spune că voi primi și eu una mâine. Totul e mâine. Oare cum o fi în închisorile spaniole, unde lipsa de punctualitate e mai mare decât în Anglia? Probabil, acolo totul e „poimâine".

Mă opresc să stau de vorbă cu un bărbat pe nume Paul. Îmi spune că e închis pentru fraudă comercială (șapte ani) și-mi povestește cum a fost prins, dar tocmai atunci ni se alătură un gardian. Discutăm pe larg și ofițerul spune că nici el nu crede că Barry George l-a ucis pe Jill Dando.

— De ce nu? întreb.

— E prea prost, replică ofițerul. Și în orice caz, Dando a fost împușcat cu un singur glonț, ceea ce mă convinge că asasinul e un profesionist disciplinat.

Ne mai spune că a fost în tură cu George în ultimele optsprezece luni și repetă: „Credeți-mă, nu e în stare să facă așa ceva".

Pat (crimă redusă la mutilare, patru ani) intervine, spunând că și el e de acord. Își amintește de un incident care a avut loc anul trecut, în „ziua sportivă" a închisorii, când Barry George – pe atunci deținut preventiv – a alergat la o sută de metri și s-a prăbușit după treizeci.

— E cam pervers, adaugă Pat, și poate ar trebui închis, dar nu e un criminal.

Îi las ca să-mi continuu plimbarea și observ că suntem îngrădiți la cele două capete ale sălii de două plase din oțel, întinse din tavan până în podea. Toți cei pe lângă care trec dau din cap și-mi zâmbesc, iar unii prizonieri mă opresc și vor să

discute procesele lor, în timp ce alții, care scriu cărți poștale, vor să-i ajut să completeze corect nume ca Suzanne sau Christine. Majoritatea sunt prietenoși și mă strigă „Lord Jeff”, un titlu inedit. Încerc să par voios. Când îmi amintesc că, dacă pierd recursul, va trebui să rămân în detenție minimum doi ani, pur și simplu nu-mi dau seama cum rezistă cei care au o condamnare pe viață.

— E doar un mod de a trăi, spune Jack, un bărbat de patruzeci și opt de ani care și i-a petrecut pe ultimii douăzeci și doi intrând și ieșind din închisoare. Problema mea, adaugă el, e că nu mai sunt calificat pentru nicio muncă după ce ies de aici.

Ultima persoană care mi-a spus lucrul ăsta a fost un senator din Partidul Conservator, cu câteva zile înainte de alegeri. A pierdut.

Jack mă invită în celula lui de la parter. Sunt surprins să văd trei paturi într-o încăpere nu cu mult mai mare decât a mea. Credeam că va comenta norocul meu de a fi singur în celulă, dar nu, el îmi arată doar un desen mare, fixat pe perete.

— Ce crezi că e asta, Jeff? vrea să afle.

— Habar n-am, răspund. E cumva numărătoarea zilelor, lunilor sau anilor pe care-i mai ai până te eliberează?

— Nu, face Jack.

Îmi arată apoi un loc de sub chiuvetă, unde s-a adunat o mică armată de furnici. Eu gândesc cam încet și încă nu adun doi și cu doi.

— În fiecare seară, explică Jack, organizăm toți trei curse de furnici și asta-i pista. Un fel de Ascot al furnicilor, adaugă, râzând.

— Dar care-i miza? mă interesez, conștient că prizonierii nu au voie să dețină bani asupra lor.

— Sâmbătă seara, câștigătorul celor mai multe curse din timpul săptămânii alege în ce pat va dormi următoarele șapte zile.

Mă uit la cele trei paturi. Pe o latură a camerei e întins un pat, iar pe peretele opus sunt două, suprapuse.

— Și pe care-l alege câștigătorul?

— Ești al dracului[13], de prost, Jeff, ăla de sus, bineînțeles. În felul ăsta ești cel mai departe de furnici și dormi la sigur.

— Furnicile ce primesc?

— Dacă câștigă, rămân în viață până la cursa următoare.

— Și dacă pierd?

— Le băgăm în supă a doua zi.

Cred că a fost o glumă.

Sună din nou clopoțelul și gardienii ne mână imediat în celule și ne încuie ușile. Vor rămâne așa până mâine dimineață la opt.

Un ofițer mă oprește să intru în celulă, spunându-mi că guvernatorul dorește să discute cu mine. Îl urmez, dar ne oprim mereu, ca să descuie și să încuie nenumăratele porți de fier zăbrelite. Ajungem în cele din urmă într-o cameră confortabilă, mobilată cu o sofa, două scaune ușoare și tablouri pe pereți.

Dl. Peel, guvernatorul Corpului Trei, se ridică și-mi strânge mâna înainte de a mă pofti să stau. Apoi mă întreabă cum m-am acomodat. Îl asigur că n-aș mai dori să trăiesc vreodată experiența din aripa medicală. Recunosc însă, Corpul Trei constituie o ameliorare ușoară, deși e tot îngrozitor.

Dl. Peel dă din cap, ca și când ar mai fi auzit înainte toate astea. Apoi îmi spune că la Belmarsh sunt cinci guvernatori, iar el răspunde de organizarea deplasării mele la Grantchester, la înmormântarea mamei. Îmi confirmă că totul s-a aranjat, dar trebuie să fiu gata de plecare mâine dimineață la șapte. Sunt pe punctul de a întreba de ce la șapte, când slujba începe abia la unsprezece și drumul până la Grantchester durează în mod obișnuit o oră, dar el se ridică și nu mai spune decât:

— Ne vom revedea după ce vă întoarceți de la Cambridge.

Îmi urează noapte bună, dar nu-mi mai strânge mâna a doua oară. Plec din biroul lui și încerc să ajung la celulă. Sunt neînsoțit și mă rătăcesc. Un gardian vine repede să mă salveze și mă îndrumă pe coridorul îngust, sigur că nu încercam să scap. Nici înăuntru nu mă descurc, darmite să găsesc ieșirea, aș vrea să-i spun.

9:00 p.m.

Încuiat din nou în cămăruța mea, revin la *Luna e un balon* și citesc despre prima experiență sexuală a lui David Niven și râd, da, râd pentru prima oară după multe zile. La unsprezece sting lumina. Doi indivizi din Indiile de vest de pe etajul meu țipă prin ferestruicile celulelor, dar nu aud ce spun[14].

Zbiară unul la altul ca doi soți care ar trebui să divorțeze.

Nici nu știu la ce oră adorm în sfârșit.

ZIUA 3 – SÂMBĂTĂ, 21 IULIE, 2001

4:07 a.m.

Mă scol la câteva minute după ora patru și fiindcă nu voi fi luat decât la șapte, hotărăsc să scriu două ore. Descopăr că acum, când sunt atât de puține lucruri care să mă distragă, scriu într-un ritm mai lent decât înainte.

6:00 a.m.

Un gardian descuie ușa celulei și se prezintă drept George. Mă întreabă dacă vreau să fac un duș. Prosopul a atârnat la capul patului toată noaptea și e încă umed, dar măcar mi-au furnizat un aparat de ras Bic cu care pot să scap de barba de două zile. Îmi trece prin minte să-mi tai beregata, dar gândul că aș putea rata și ar trebui să mă întorc în aripa spitalului e suficient pentru a anula orice intenție de acest fel. Experiența sectorului medical îi oprește probabil pe mulți prizonieri să-și facă singuri rău, căci nu e o alternativă plăcută. Dacă te trimit iar la etaj, ar fi bine să fii bolnav cu adevărat, fiindcă, dacă nu ești, o să fii când termină ei cu tine.

Merg să-mi fac dușul. Încep să mă pricep să preîntâmpin oprirea presiunii și apăs pe buton în așa fel încât apa să curgă continuu.

— Sunteți gata? întreabă George politicos.

— Da, răspund, dar cravata neagră și butonii mi-au fost confiscate.

Colegul lui George îmi întinde o cravată neagră și apare și o pereche de butoni. Nu pot decât să presupun că se așteptaseră la problema asta. Îi atrag atenția lui George că poartă o cravată neagră mai frumoasă decât a mea.

— Se poate, dar a mea e prinsă în capse, altfel v-aș împrumuta-o bucuros.

— Prinsă în capse? repet cu neîncredere ironică.

— Scrie în regulament, îmi explică. Niciun ofițer nu trebuie să poarte cravate cu care riscă să fie strangulat.

Mereu învăț câte ceva nou.

Cei doi gardieni mă escortează spre ieșire, trecând de șapte porți cu gratii și zăvoare duble. La recepție, sunt din nou percheziționat la piele. Gardienii se străduiesc să execute operațiunea cât mai uman posibil, dar tot e umilitor.

Apoi sunt dus în curte unde mă așteaptă o dubiță albă. Înăuntru, sunt rugat să stau pe locul cel mai îndepărtat de portieră. George se așază lângă mine și colegul lui pe locul din spate. Ferestruicile sunt zăbrelite și camuflate; eu pot vedea

afară, dar cei de afară nu disting nimic prin ele. Îi spun lui George că presa va fi foarte frustrată.

— Erau mulți pe aici de dimineață care așteptau, relatează el, dar o dubă de maximă securitate a plecat acum o oră în viteză mare și s-au luat toți după ea. Vor fi la jumătatea drumului spre Nottingham înainte de a-și da seama că nu sunteți acolo.

Porțile acționate electronic se deschid, de data aceasta ca să ies. Știu drumul spre Cambridge, vorba aceea, ca pe dosul mâinii, pentru că de douăzeci de ani îl fac o dată sau de două ori pe săptămână. De data aceasta însă, sunt dus pe un traseu a cărui existență nu o cunoșteam și bănuiesc că asta se întâmplă din motive de securitate. Îmi aduc aminte că șoferul lui John Major mi-a spus o dată că știe douăzeci și două de drumuri diferite de la Cabinet la locuința primului ministru și încă douăzeci spre Huntingdon și niciunul nu e o rută directă.

Mă simt destul de înghesuit în dubiță.

Nu există contact cu polițistul din față sau cu șoferul de lângă el, sunt izolați ermetic, de parcă s-ar afla în alt vehicul. Îmi dau seama că George și colegul lui sunt puțin nervoși – nu-mi imaginez de ce, fiindcă nu am nicio intenție de a încerca să scap, îmi repugnă orice formă de violență. Ulterior, aflu că sunt nervoși pentru că vor fi trași la răspundere dacă se întâmplă ceva – și chiar se întâmplă.

Când intrăm pe șoseaua M11, dubița păstrează viteza constantă pe banda a doua și începe să-mi fie rău în compartimentul acesta împlătoșat, pe roți. Prima oprire este la crematoriul din Cambridge, din nordul orașului, așa că sunt surprins că la ieșirea din autostradă șoferul face stânga și pornește în direcția greșită. Mergem vreo două mile spre Royston și oprim într-o parcare mare, aparținând clădirii Siemens.

George mă lămurește că acela e punctul de legătură cu poliția locală, înainte de a ajunge la crematoriu. Un motociclist învești mântat în piele neagră și spirit intrepid (e ziarist) ne-a depistat și ne-a urmărit până în parcare. Oprește în trombă și începe să apese imediat pe butoanele mobilului. Polițistul de pe locul din față spune că vrea să plece înainte de a sosi tovarășii motociclistului. Dar trebuie să așteptăm autoritățile locale, așa că suntem blocați.

Desigur, e neobișnuit ca incinerarea să aibă loc înainte de slujba religioasă, dar crematoriul era liber la 10 dimineața și biserica ocupată până la prânz. A doua zi, presa a publicat vreo zece motive pentru această inversare de evenimente în funeralii – ba că poliția a cerut asta, ba că eu am vrut să-i

prostesc pe reporteri. Nicio publicație nu a tipărit cauza corectă.

Escorta sosește în câteva minute și ne reluăm drumul.

Când intrăm în incinta crematoriului, ne așteaptă peste o sută de ziariști și fotografi în spatele unei bariere amplasate de poliție. Probabil că au fost dezamăgiți urmărind cum dubița dispare după colțul clădirii. Am fost strecurat înăuntru pe o ușă din spate, folosită de obicei de oficianți.

Peter Walker, prieten vechi și fost episcop de Ely, ne întâmpină. Mă însoțește spre o cămăruță unde el va îmbrăca sutana iar eu, un costum nou adus de fiul meu William. Nu pot decât să mă bucur că voi scăpa de hainele purtate neîntrerupt în ultimele zile. Mirosul de închisoare e un parfum pe care nici măcar Nicole Kidman nu l-ar putea lansa în modă.

Episcopul îmi spune cum vor decurge lucrurile; serviciul religios va dura aproximativ cincisprezece minute. Slujba principală va avea loc în biserica parohială a sfinților Andrei și Maicii Domnului din Grantchester, la ora douăsprezece.

După câteva minute, familia intră pe ușa principală, înfruntând țăcănitul aparatelor de fotografiat și tirul întrebărilor. Mary poartă o rochie neagră, elegantă, cu o broșă simplă pe care i-a lăsat-o mama prin testament. Are fața cenușie, așa cum mi-o amintesc de când am părăsit boxa de la tribunal. Încep să accept că acest chin teribil s-ar putea să fie mai costisitor pentru ei, familia mea care încearcă din greu să-și ducă viața mai departe, fără a-și dezvălui lumii adevăratele sentimente.

Când Mary vine la mine, o îmbrățișez îndelung. Apoi mă schimb în costumul cel nou și traversez capela spre ceilalți membri ai familiei. Îi salut pe rând, apoi mă așez în față, între William și Mary.

Încerc să mă concentrez asupra faptului că ne-am adunat cu toții acolo în memoria mamei mele, Lola, dar e greu să uit că sunt un deținut care va fi dus înapoi la închisoare peste câteva ore.

10:30 a.m.

Episcopul ține slujba calm, într-o liniște demnă și când se trag perdelele în jurul sicriului, merg cu Mary și depunem un aranjament din iarbă neagră lângă coroana mortuară.

Mary iese prin față și eu mă întorc în cămăruța dosnică unde mă întâmpină un alt prieten vechi. Cei doi gardieni de la Belmarsh sunt surprinși când inspectorul Howell de la comisariatul local mi se adresează cu: „Bună, Jeffrey, îmi pare rău că ne vedem în împrejurările astea.”

Le dezvălui că pe vremea când eram președinte al clubului de rugby din Cambridge, David era căpitan titular al echipei și cel mai bun spărgător de grămadă din ținut.

— Cum vrei să jucăm? îl întreb.

David se uită la ceas. Slujba de la Grantchester începe peste o oră, așa că sugerez să parcăm la ferma Cantalupe și să așteptăm la vicariatul vechi momentul plecării la biserică.

Îi arunc o privire lui George, să văd dacă e de acord.

— Mă declar mulțumit de decizia comisariatului local, acceptă el.

Apoi urcăm în dubița mea blindată și mergem la ferma Cantalupe, al cărei proprietar, Antony Pemberton, a avut amabilitatea să ne dea voie să parcăm. Mary și băieții ne urmează în mașina familiei. Mergem cu toții pe jos la vicariat, însoțiți doar de vreo doi fotografi, deoarece restul ziariștilor au presupus că venim direct la biserică și s-au postat acolo.

Așteptăm puțin la bucătărie; Mary Anne, menajera noastră, face ceai, îmi toarnă un pahar mare de lapte și pune lângă el o felie de tort de ciocolată. Îi cer voie lui George să ies în grădină.

Vechiul vicariat din Grantchester (datând de pe la 1680) a fost, la începutul ultimului secol, casa lui Rupert Brooke. De cincisprezece ani, frumoasa grădină a fost îngrijită de soția mea, ajutată de Rachel, angajata noastră. Ele au transformat-o dintr-o junglă într-o oază de frumusețe. Copacii și rondurile sunt splendide și cărările care duc spre râu, magnifice. George și colegul lui ne urmează de aproape, dar nu ne pot auzi, așa că pot discuta cu Mary despre recurs. Ea îmi dezvăluie o informație uluitoare în legătură cu domnul judecător Potts. Dacă s-ar adeveri, ar putea duce la rejudecarea procesului.

Apoi Mary enumeră greșelile pe care crede ea că le-a făcut judecătorul. E convinsă că la recurs, completul îmi va reduce măcar sentința de patru ani.

— Nu pari mulțumit, adaugă ea, mergând lângă mine de-a lungul malului râului Cam.

— E prima dată în viață, îi spun, când mă aștept la ce e mai rău, așa că, dacă se întâmplă ceva bun, voi fi surprins în mod plăcut.

Am devenit pesimist peste noapte.

Ne întoarcem de la râu pe drumul spre casă, peste un pod de lemn străbătând lacul Oscar – de fapt, un helești mare plin de crapi chinezești. L-am botezat Oscar după una dintre pisicile favorite ale soției mele, care n-a prins nici măcar un pește după cinci ani de tors și întins laba la malul apei. După ce ne hrănim imigranții din iaz, revenim în casă și ne pregătim să înfruntăm presa.

David Howell zice că nu vrea să mă duc la biserică în mașina poliției și-mi sugerează să mergem cu toții pe jos cei patru sute de metri până la așezământul parohiei. Polițiștii și gardienii au făcut tot posibilul să țină seama de faptul că ne aflam la înmormântarea mamei mele.

11:35 a.m.

Ieșim pe ușa din față și găsim în fața porților o mulțime de ziariști, fotografi și cameramani. Estimez numărul lor la o sută (mai târziu, vorbind pe mobil cu guvernatorul, George îi spune că sunt aproape două sute). Fiul meu cel mic, James, și prietena lui, Talita, deschid micul convoi care se îndreaptă spre biserică. Sunt urmați de William și Liz, sora mea adoptivă, iar eu și Mary încheiem suita. Cameramanii se prăbușesc pur și simplu unii peste alții încercând să surprindă imagini cu noi. Un individ nemanierat ne strigă întrebări, așa că mă întorc și vorbesc cu Mary. Renunță numai când își dă seama că niciunul dintre noi nu are de gând să-i răspundă. Pentru prima dată în viață, sunt cuprins de amărăciune.

La intrarea în biserică, ne întâmpină vărul meu Peter, care ne întinde exemplare cu planul slujbei. Pat, soția lui, ne arată o strană din primul rând. Sunt mișcat de numărul mare de prieteni ai mamei sosiți din toată lumea să asiste la modesta ceremonie – au venit din America, din Canada și chiar din Australia – ca să nu mai spun de prietenii din vestul țării, locul unde mama a locuit cea mai mare parte a vieții.

Planul slujbei a fost ales de Mary și reflectă atenția și grija ei pentru toate. Probabil că i-a luat ore să aleagă rugăciunile, imnurile, citatele și muzica, exact cele potrivite. Episcopul Walker oficiază din nou și fratele meu vitreg, David Watson, ține un discurs mișcător, amintind nesfârșita energie a mamei, dragostea de știință și malițiosul ei simț al umorului.

Citesc și eu un pasaj din finalul Noului Testament, cu fața la congregație, întrebându-mă dacă voi putea rosti cuvintele. Sunt ușurat la gândul că nu va trebui să petrec acele ultime momente cu mama în compania presei, deoarece au avut gentilețea să aștepte afară.

Slujba durează cincizeci de minute și e singura perioadă a zilei când reușesc să mă concentrez asupra amintirii mamei. Nu pentru prima dată, sunt recunoscător că nu a trăit să mă vadă condamnat și gândurile mi se întorc spre sacrificiile făcute de ea pentru a-mi asigura o educație decentă și o pornire cât mai bună în viață, după ce tata murise cu datorii de cinci sute de lire și ea a trebuit să se angajeze ca s-o scoată la capăt. În ultimii ani, am încercat să-i fac viața puțin mai ușoară, dar nu am fost capabil niciodată s-o răsplătesc așa cum se cuvine.

Slujba se încheie cu „Iisus, Bucuria Dorinței Omului” și cântăm și noi, eu și Mary, cu episcopul și corul de lângă strane. În congregație, George vine spre mine. Un reprezentant al presei a sunat la Belmarsh și a întrebat de ce mi s-a permis să trec pe acasă, pe la vicariat.

— Din păcate, trebuie să vă luați la revedere aici, ne spune. Guvernatorul a telefonat să vă interzică să vă mai întoarceți la locuință.

Îmi petrec următoarele minute strângând mâna tuturor participanților la slujbă și sunt deosebit de mișcat de prezența lui Donald și a Dianei Sinden, pe care mama îi adora.

După ce-i mulțumim episcopului, mă întorc tot pe jos, cu familia, la dubița parcată la ferma Cantalupe. Trecând pe lângă vicariat, întorc capul să-i arunc o privire. De data asta, frenezia presei crește. Încep să ne bombardeze cu întrebări:

— Vă așteptați să vă păstrați titlul de lord?

— Sperați să câștigați la recurs?

— Vreți să spuneți ceva despre mama dvs.?

— Vă considerați un delincvent?

După vreo sută de metri se dau bătuți, așa că discut cu Mary despre apropiata ei călătorie la Universitatea Strathclyde, unde va conduce o școală de vară pe tema energiei solare. Avea aranjat lucrul acesta de câteva luni, dar se oferă să-l anuleze și să rămână la Londra, pentru a mă putea vizita la Belmarsh. Nici nu vreau să aud, am nevoie ca ea să-și continue viața cât mai normal. Oftează. Adevărul e că nu vreau ca Mary să mă vadă închis la Belmarsh.

Când ajungem la dubiță, mă întorc în loc să privesc bătrânul vicariat, căminul pe care mi-e teamă că nu-l voi mai vedea prea curând. Apoi îmi îmbrățișez apropiații unul câte unul, încheind cu Mary. Arunc o privire spre șoferul meu, David Crann, și-l văd cu ochii în lacrimi – prima oară în cincisprezece ani când detectez o vulnerabilitate la acest fost războinic din trupele speciale.

Pe drumul de întoarcere la Belmarsh, cântăresc din nou perspectivele de viitor și-mi întăresc voința de a-mi păstra, mai presus de orice, mintea alertă și corpul sănătos. Scrierea zilnică a unui jurnal pare a fi cea mai bună șansă pentru atingerea primului obiectiv și reluarea antrenamentului la o sală de gimnastică, singura speranță pentru îndeplinirea celui de-al doilea.

3:07 p.m.

Sosind la Belmarsh, sunt trecut printr-o altă percheziție corporală, apoi escortat spre celula mea din Corpul Trei. Din nou, mă așteaptă James, Ascultătorul. Nu se știe cum și de

unde a făcut rost de o cutie de lapte, un aparat nou de ras[15] și două, da, două prosoape. Se cocoață pe marginea patului și-mi zice că se zvonește că luni mă vor muta în alt corp, Beirut fiind doar aripa de triere.

— Care-i diferența? întreb.

— Dacă vei sta aici două săptămâni, trebuie să hotărască în ce corp te pun până aștepți să fii transferat la categoria D. Cred că mergi în Corpul Unu, explică James, o să stai cu viețașii.

— Viețași? mă sufoc. Dar asta nu înseamnă că voi fi încuiat zi și noapte?

— Nu, nu, mă calmează el. Viețașii au un regim mult mai relaxat decât celelalte corpuri, fiindcă țin capul în jos și nu vor bucluc. Ăia tineri care sunt în prevenție sau au sentințe scurte provoacă majoritatea necazurilor și trebuie încuiați mai mult.

E fascinant să descoperi cât de mult diferă viața de închisoare de așteptările tale.

Apoi James îmi dă veștile proaste. Mâine dimineață îl transferă la închisoarea Whitemoor, așa că nu-l voi revedea, dar l-a desemnat pe alt deținut, pe nume Kevin, să-mi fie Ascultător.

— Kevin e băiat bun, mă asigură, chiar dacă vorbește prea mult. Dacă o ia razna, spune-i să tacă.

Înainte de a pleca, nu rezist să nu-l întreb pe James de ce e închis.

— Contrabandă de droguri din Olanda, răspunde, pe un ton degajat.

— Și ai fost prins?

— Cu mâța-n sac.

— Cât valorau drogurile?

— Poliția a pretins că aveau o valoare de stradă de 3,3 milioane de lire. Nu pot decât să presupun că era luxoasa stradă Harley, comentează James cu un surâs trist.

— Cât ai primit pentru afacerea asta?

— Cinci mii de lire.

— Și sentința?

— Șase ani.

— Dar Kevin de ce e închis?

— A, el a fost în scamatoria aia cu bijuterii de la Dome, conducea una din bărcile de scăpare – dar necazul lui a fost că n-a scăpat. Apropo, adaugă James după o pauză, paznicii îmi spun că nu mănânci.

— Ei, nu e chiar corect. Trăiesc cu apă îmbuteliată, KitKat și biscuiți Smith's, dar fiindcă nu mi se permite să cheltuiesc mai mult de douăsprezece lire jumate pe săptămână, deja încep să duc lipsă de proviziile mele mărunte.

— Nu fi îngrijorat, zice. După ce te transferă în altă aripă, vei avea dreptul la altă listă de cantină, așa că în seara asta completeaz-o pe cea pe care o ai și Kevin o s-o dea dis-de-dimineață.

Zâmbesc cu gândul la încrederea lui naivă și înțeleg de ce gardienii l-au făcut Ascultător. Evident, ca și L.B.J.[116], simt că e mai bine ca unul ca el să facă pipi în afara și nu înăuntrul cortului.

Apoi James schimbă subiectul, pomenind conducerea Partidului Conservator. Ar vrea să ajungă Kenneth Clarke lider și e dezamăgit că Michael Portillo a ratat barajul pentru un vot, pentru că nu a auzit niciodată de Jain Duncan Smith.

— De ce Clarke? îl întreb.

— Fratele lui a fost guvernator în Holloway și are reputația unui om drept și cinstit. Domnul Clarke mi se pare a fi din același aluat.

Trebuie să fiu de acord cu James, având impresia că a intuit destul de bine caracterul lui Ken.

4:30 p.m.

James pleacă, deoarece dl. Weedon e la ușă, nerăbdător să mă încuie la loc. Încep să învăț numele gardienilor. Mă uit la ceas, e trecut puțin de patru și jumătate. Dl. Weedon mă lămurește că fiind sâmbătă, personalul e redus, așa că nu vor mai deschide până a doua zi dimineața la ora nouă. Ușa celulei se trântește și mă gândesc că voi fi singur timp de șaptesprezece ore într-o cămăruță de trei metri pe doi.

6:00 p.m.

Sunt foarte abătut. E perioada cea mai rea a zilei. Te gândești la familie și la ce făceai de obicei sâmbătă seara – eu și James ne-am uita la golf în transmisie de la Lytham & St. Anne's, sperând împotriva evidenței că măcar acum Colin Montgomerie va reuși să câștige o partidă. William ar citi o carte de un autor obscur de care n-am auzit în viața mea. Mary, probabil, ar fi în chioșcul din fundul grădinii, lucrând la volumul doi din cartea ei, *De la fotosinteza moleculară la fotosinteza globală,* iar pe la șapte, aș pleca la Saffron Walden cu mașina, s-o vizitez pe mama și să discut cu ea politică.

Mama a murit. James e la Londra cu prietena lui. William e pe drum spre New York. Mary e la vicariat, singură, iar eu sunt închis în pușcărie.

10:00 p.m.

Afară e întuneric – ferestruica mea de celulă nu are perdele. Sunt epuizat. Iau unul din prosoapele curate, îl împăturesc și-l

așez peste pernă. Bag capul în el și dorm zece ore.

ZIUA 4 – DUMINICĂ, 22 IULIE, 2001

5:43 a.m.

Mă trezesc în lumina soarelui care invadează minuscula celulă. Pun picioarele pe podea și-mi simt mirosul. Mă hotărăsc să mă bărbieresc pe îndelete înainte de a mă gândi la scris. Cum se descuie ușa, o să mă reped la duș.

Chiuveta nu are dop, așa că improvizez, umplu castronul de plastic pentru supă cu apă caldă și obțin un lighean de bărbierit[17].

Avem în dotare un săpun de ras, un pămătuf demodat – nu cred că e din păr de bursuc – și un aparat Bic, destul de asemănător cu cel furnizat pentru călătoriile aeriene cu British Airways (economic). Îmi ia destul de mult timp să obțin ceva spumă. Deasupra chiuvetei e o oglindă cu față metalică măsurând zece centimetri pătrați, care-mi arată imaginea unui bărbat obosit și țepos. După ce mă rad cu apă călâie, mă simt mult mai bine, deși m-am tăiat în câteva locuri.

Revin la scaunul așezat la măsuța pătrată, cu spatele la geam, și încep să scriu. Soarele strălucește prin cele patru ochiuri de sticlă, proiectând umbra gratiilor pe peretele din fața mea – în caz că uit cumva unde mă aflu.

9:01 a.m.

Cheia se răsucește în broască și ușa celulei se deschide. Ridic ochii spre un ofițer cu expresie nedumerită.

— Ce s-a întâmplat cu cartela de celulă? întreabă.

Se referă la o cartelă albă[18], atașată de ușa celulei, cu numele meu pe ea – Archer, cat. D, data eliberării 19 iulie 2005.

— A fost luată, explic. Am avut șase în ultimele două zile. Cred că veți descoperi că au devenit obiecte de colecție.

Cu toate că-mi lipsește cartela, gardianul mă lasă la dușuri, unde mă alătur unui grup de prizonieri zgomotoși în așteptarea vizitei de după-amiază a familiilor lor. Unul dintre ei, un tip de culoare pe nume Pat, duce pe un umeraș o cămașă albă, curată și proaspăt călcată. Sunt plin de admirație și-l întreb cum a reușit, explicându-i că fiii mei mă vor vizita peste două zile și aș dori să fiu la înălțime.

— O să-l trimit pe omul meu să vă vadă, înălțimea voastră, rânjește Pat. O să aibă el grijă de dumneavoastră.

Îi mulțumesc, deși nu sunt chiar sigur că vorbește serios. După ce-mi termin dușul apăsând pe buton – sunt aproape maestru la tehnica asta – și mă usuc, revin în celulă să iau micul dejun. L-am primit aseară într-o pungă de plastic, la câteva clipe după ce am refuzat cina. Extrag din pungă un ou

răscopt și golesc restul conținutului în găleata de plastic de sub chiuvetă. Mâncând oul – doar albușul, evit gălbenușul – mă uit pe fereastră la avioanele care coboară la intervale regulate de șaizeci de secunde pe pista din City Airport. Vine și un porumbel să stea cu mine, dar el e afară. Recuperez o bucată de pâine umedă din găleata de sub chiuvetă, o fărâm și i-o pun pe pervaz. Respinge oferta, gângurește și zboară.

9:30 a.m.

Celula se descuie din nou, de data asta pentru Asociere, și ofițerul de serviciu mă întreabă dacă vreau să merg la o slujbă. Nefiind convins pe deplin de existența lui Dumnezeu, merg rareori la biserica din Grantchester, în ciuda faptului că soția mea e organizatoarea corului de mai mulți ani. Totuși, cu această ocazie, slujba reprezintă o plimbare lungă și patruzeci și cinci de minute petrecute într-o încăpere mult mai spațioasă decât celula, așa că-i mulțumesc lui Dumnezeu și spun da fără ezitare.

— Catolici sau Biserica anglicană?

— B.A., răspund.

— Atunci vei fi în seria a doua. Te chem pe la 10:30, imediat după Asociere.

10:00 a.m.

În timpul Asocierii, gardienii urmăresc prizonierii, să vadă dacă se alătură unei bande, cum se comportă în grup sau dacă sunt pur și simplu singuratici. Sunt pe cale să-mi părăsesc celula, dar găsesc o coadă de prizonieri la ușă. Majoritatea vor autografe, ca să le dovedească prietenilor sau iubitelor că au stat în același sector cu notoriul Jeffrey Archer.

Când închei sesiunea de semnături – n-o pot descrie altfel – destul de asemănătoare cu cele de la librăria Hatchard's, apare Kevin, noul meu Ascultător. Acesta îmi confirmă că James a fost expediat la Whitemoor azi-dimineață devreme.

— Așa, Jeffrey, ce-ți trebuie? Pot să-ți spun Jeffrey?

— Bineînțeles. Ce-mi trebuie? repet. Ce-ar fi să-mi aduci un castron de fulgi de porumb cu lapte adevărat, două ouă ochiuri însorite, șuncă, ciuperci și o ceașcă de ciocolată fierbinte?

Kevin râde:

— Pot să scot niște biscuiți, lapte degresat și pâine proaspătă. Altceva?

— Un aparat de ras decent, niște șampon, un săpun și prosoape curate?

— Asta s-ar putea să mai dureze, recunoaște el.

Cum toată lumea știe de ce sunt eu închis, pun întrebarea inevitabilă.

— Am participat la jaful de la Dome, nu? zice el, de parcă toată lumea ar fi făcut la fel.

Ce mai propoziție pentru un scriitor!

— Cum ai ajuns în asta? insist.

— Datorii, îmi explică, și o porție de ghinion.

Cuvintele lui Nick Purnell îmi răsună în urechi. *Nu crede nimic din ce auzi în închisoare și nu le da colegilor de detenție amănunte despre cazul tău.*

— Datorii? îl descos.

— Mda, îi datoram unuia o mie trei sute de lire și cu toate că nu mai vorbisem de un an cu el, mă trezesc că mă sună și vrea să mă vadă.

Ascult în tăcere, iar Kevin continuă:

— Ne-am întâlnit la un local din Brighton și mi-a zis că are nevoie de o șalupă și un pilot pentru vreo două ore și că uită de datorie dacă mă învoiam s-o fac.

— Când voia să îndeplinești munca asta?

— A doua zi dimineața. I-am spus că nu puteam fiindcă aveam altă treabă atunci.

— Ce treabă?

— Păi, eu și tata avem vreo două bărci cu care pescuim în largul coastei și erau rezervate pentru toată săptămâna.

„Atunci vreau banii.”, mi-a spus omul și eu n-am mai avut de ales. Vezi, pe vremea aia eram lefter și oricum, avea reputația unui tip cam dur și nu voia decât să transport patru oameni de pe un mal al râului pe celălalt. Totul nu urma să dureze decât zece minute.

— O mie trei sute de lire pentru o treabă de zece minute? Trebuie să-ți fi dat seama că era un șpil.

— Bănuiam, dar habar n-aveam ce pun la cale.

— Și pe urmă ce s-a întâmplat?

— Am luat barca de unde mi se zisese, mai sus de Bow Creek, am ancorat-o lângă debarcaderul de lângă Dome și am așteptat. Deodată, s-a dezlănțuit iadul. Trei șalupe de-ale poliției m-au încolțit și curând am fost înconjurat de zece ofițeri înarmați care-mi strigau să mă culc pe punte cu mâinile pe cap. Unul a zis: „Blimey, nu e el”, și mi-am dat seama mai târziu că fusesem adus în ultimul moment să-l înlocuiesc pe unul care-i lăsase baltă.

— Dar îți dăduseși seama ce plănuiau, nu?

— Deloc, răspunde el, am treizeci și cinci de ani și sunt la prima condamnare. Nu sunt un infractor și după ce-am trecut prin asta, eu și familia mea, te asigur că eu nu mă mai întorc la închisoare.

Nu pot să explic de ce doream să-l cred. Poate datorită manierelor lui prevenitoare sau modului în care vorbea despre

soția și fiul lui de paisprezece ani. Cu siguranță, avea să plătească scump o greșeală prostească; una pe care o va regreta tot restul vieții.[19]

— Archer, Collins, Davies, Edwards, tună vocea domnului King, un gardian nedeprins cu subtilitățile, care strigă înainte, până ajunge la Watts și apoi adaugă:

— Biserica anglicană, acum.

— Cred că trebuie să continuăm discuția asta altă dată, sugerez. Ne cheamă Domnul și dacă nu El, cu siguranță ne cheamă dl. King.

Și mă alătur prizonierilor care așteaptă pe palier să fie conduși la slujba de dimineață.

11:00 a.m.

Un crocodil format din prizonieri se târăște lent pe linoleumul lustruit până la punctul de percheziție de la intrarea în capelă. De ce vor să ne controleze înainte de a intra într-un lăcaș de cult? Ne strângem într-o sală mare, unde primim câte o Biblie. Mă așez pe rândul doi, lângă un tânăr de culoare care stă cu fruntea plecată. Arunc o privire la adunarea numeroasă.

Capelanul, David (are numele scris cu litere groase pe un ecuson prins pe sacoul uzat) se așază în amvon și cere liniște. E un bărbat cam de patruzeci și cinci de ani, masiv, care șchioapătă pronunțat și surâde sever. Își privește, de la înălțimea locului lui, congregația de criminali, violatori, spărgători și soți violenți. Nu e de mirare că-i trebuie vreo două minute ca să-i reducă pe toți la tăcere.

În timp ce el își îndeplinește treaba, eu mă uit prin sală. Are formă pătrată și cred că măsoară vreo douăzeci de pași pe o latură. Pereții exteriori sunt din cărămidă roșie și interiorul găzduiește cam două sute de scaune din plastic, în rânduri de câte douăzeci. Pe pereți sunt zugrăviți Christos și ucenicii Lui, Christos purtat la mormânt după ce a fost coborât de pe cruce, Fecioara Mamă cu un înger, învierea lui Lazăr și Christos îmblânzind valurile.

Imediat în spatele preotului se află o formație de muzică rock, a cărei conducătoare e o fată drăguță, brunetă, cu o chitară atârnându-i de umăr. E acompaniată de cinci cântăreți de gospel, cu microfoane miniaturale la revere. În fața grupului stă un bărbat, cu spatele la congregație. Operează un proiector, arătându-ne, pe un cearșaf mare și alb, cuvintele primului imn.

Când obține în sfârșit liniștea – numai după ce amenință că acela prins vorbind va fi trimis imediat înapoi în celulă – preotul începe slujba cu trei rugăciuni, toate având un mesaj lipsit de echivoc: să-i faci bine aproapelui tău. Apoi se întoarce spre fata cu chitara și se înclină ușor. Vocea ei blândă

însuflețește melodia primului imn, în ritm de gospel, acompaniată cu voioșie de prizonierii negri care compun peste jumătate din congregație, în timp ce restul suntem mai rezervați. Grupul de acompaniament e format doar din albi, care fac față cu brio melodiei, acoperind chiar și aplauzele ritmate. După ce răsună și ultimul vers, suntem cu toții gata pentru predică și se dovedește una memorabilă.

Tema aleasă de preot e crima. Apoi ne roagă să luăm Biblia – pe care o descrie drept cel mai mare bestseller din toate timpurile – și să o deschidem la cartea Genezei. Îmi aruncă o privire și face cu ochiul:

— Totul a început de la Cain și Abel, începe, deoarece Cain a fost primul criminal. Invidios pe succesul fratelui lui, s-a răzbunat omorându-l. Dar Dumnezeu l-a văzut și l-a pedepsit pentru tot restul vieții.

Următorul exemplu de criminal ales de preot fu Moise, care a omorât un egiptean și a crezut că va scăpa nepedepsit, dar nu a fost așa, pentru că Dumnezeu l-a văzut și l-a pedepsit și pe el pentru tot restul vieții. Eu nu-mi aminteam secvența, după cât știam, Moise a murit în patul lui, liniștit, la 130 de ani.

— Acum vă rog să deschideți la Cartea a Doua a lui Samuel, declară preotul. Nu prima, a doua, unde veți găsi un rege criminal. Regele David. L-a ucis pe Uriah hititul pentru că-i plăcea de nevasta lui, Batșeba. L-a trimis pe Uriah să lupte în primul rând al bătăliei, ca să se asigure că va muri și să se însoare cu Batșeba. Totuși, Dumnezeu a văzut ce punea la cale și i-a dat o pedeapsă pe măsură. Pentru că Dumnezeu e de față la toate crimele și-i va pedepsi pe toți cei care-i calcă poruncile.

— Aleluia, strigă credincioșii din primele trei rânduri.

Mai târziu, am aflat de la guvernatorul adjunct că cel puțin jumătate din adunare era compusă din criminali, deci preotul era perfect conștient cui se adresa.

După încheierea predicii, cântăreții de gospel cântă o melodie liniștitoare, iar capelanul îi invită să semneze un angajament pe toți cei dornici să se încreadă în Dumnezeu. Se formează o coadă și David îi binecuvântează pe doritori, unul câte unul. Când se întorc la locurile lor, mai cântăm un imn și primim binecuvântarea finală. Înainte de a fi percheziționat la ieșire, îi mulțumesc reverendului – dar ce-ar putea avea asupra lor deținuții, în plus față de percheziția de la intrare?

Aflu după o săptămână. Deocamdată, suntem escortați spre celule și încuiați.

12:00 prânz

La mijlocul zilei are loc masa de duminică. Sunt patru feluri diferite – curcan, vită, șuncă și tocană. Nu sunt capabil să-mi dau seama ce diferențe sunt între ele, așa că mă mulțumesc cu niște brânză rasă și două felii de pâine goală, după care mă întorc în celulă și-mi ciugulesc pe îndelete rația.

După ce mănânc, operație care nu-mi ocupă decât cinci minute, mă apuc din nou de scris. Continuu neîntrerupt vreo două ore, până când vine Kevin cu o sacoșă de bunătăți – două pachete de biscuiți, o cutie de lapte, două mere verzi mici, un săpun și – cel mai mare triumf al lui de până acum – două porții de supă ambalată, de zarzavaturi și de ciuperci. Îmi exprim cât se poate de limpede recunoștința și mă hotărăsc asupra unui castron de biscuiți înmuiați în lapte. Castronul e același în care m-am bărbierit de dimineață.

4:20 p.m.

Abia după ora patru mi se permite să părăsesc din nou celula și să mă alătur celorlalți prizonieri pentru patruzeci și cinci de minute de mișcare în curte. Învăț repede că trebuie să profiți de orice ocazie – religie, muncă, mișcare fizică – numai pentru a fi sigur că ieși din celulă. Suntem percheziționați din nou înainte de a păși în curte.

Majoritatea deținuților nu se obosesc să umble, ci se adună în grupuri și stau la soare, rezemați de ziduri. Doar câțiva dintre noi fac tururi cu pași hotărâți. Merg repejor, fiindcă deja îmi lipsește ședința mea zilnică de gimnastică. Observ că mai mulți prizonieri poartă ultimul model de pantofi sport Nike sau Reebok. E singura modă care li se permite. Un deținut vine la mine și-mi oferă timid zece pagini de manuscris, întrebându-mă dacă aș fi dispus să le citesc. Îmi spune că scrie trei pagini pe zi și speră că își va încheia munca până la eliberare, în decembrie.

Citesc cele zece pagini în timp ce mă plimb. Este limpede că autorul e educat, pentru că gramatica este corectă și stăpânește bine limba. Îl felicit, îi urez cele bune și chiar recunosc faptul că și eu îmi ocup timpul la fel. Mai vin câțiva să-și discute cu mine situația juridică, dar, cum am doar puține cunoștințe de drept, sunt incapabil să le răspund la vreo întrebare. Îmi aud numele strigat la megafon și merg la ofițerul de la poartă.

— Dl. Peel dorește să te vadă, zice acesta fără alte explicații și nu se mai obosește să mă controleze, conducându-mă direct spre un birouaș din centrul palierului. Trebuie completat un nou formular, deoarece a telefonat James, cerând permisiunea de a mă vizita vineri.

— Vrei să-l vezi? întreabă.

— Bineînțeles.

— Nu toată lumea vrea, remarcă dl. Peel, completând formularul. După ce-l termină, mă întreabă cum m-am acomodat.

— Nu prea bine, recunosc. Să stau închis șaptesprezece ore… dar sunt convins că ați mai auzit asta.

Dl. Peel începe să-mi vorbească despre slujba lui și despre problemele închisorii. E ofițer al instituției de zece ani și are salariul de bază numai de 24.000 de lire anual, putându-l ridica până la 31.000 £ cu orele suplimentare (maximum nouă pe săptămână, plătite cu 13,20 £ ora). Nu i-am spus că e o sumă mai mică decât cea câștigată de secretara mea. Îmi mai spune că partenera lui are aceeași meserie și face toate orele suplimentare admise, ceea ce înseamnă că obțin amândoi 60.000 de lire anual, dar nu prea apucă să se mai vadă. După ce-mi comunică toate acestea, revine la subiectul Belmarsh:

— Aceasta e doar o închisoare de primire, îmi explică. Dacă ești condamnat și nu deținut preventiv, te mutăm în altă închisoare cât mai rapid posibil. Dar regret să spun că vedem aceleași fețe reîntorcându-se iar și iar. Nu sunt toți răi, știi; de fapt, dacă n-ar exista drogurile, mai ales heroina, șaizeci la sută dintre ei nici nu s-ar afla aici.

— Șaizeci la sută? repet.

— Da, majoritatea sunt închiși pentru furturi mărunte ca să obțină bani de droguri sau fac parte din cultura drogurilor.

— Și pot să mai pună mâna pe droguri în închisoare?

— A, da, probabil ai observat cât de rudimentare sunt perchezițiile. Regulamentul închisorii nu ne permite să le practicăm altfel. Știm unde ascund drogurile și toate metodele prin care le aduc, dar, din cauza Cartei Drepturilor Omului, nu ni se permite întotdeauna să efectuăm o percheziție destul de amănunțită. Unii acceptă să înghită și punguțe de heroină de disperați ce sunt.

— Dar dacă se rup pungile?

— Mor în câteva ore, spune ofițerul. Un prizonier a murit așa luna trecută, dar ai fi surprins să vezi cât de mulți doresc să riște la fel. Ai auzit alarma de incendiu noaptea trecută?

— Da, m-a trezit.

— Era un dependent de heroină care-și dăduse foc la celulă. Când am ajuns acolo, își tăia venele cu o lamă de ras, fiindcă voia să simtă durerea, să uite de nevoia de drog. L-am expediat în aripa medicală, dar n-au putut decât să-l bandajeze. Diseară va trece exact prin aceeași traumă, așa că trebuie să organizăm o gardă de suicid și să-i controlăm celula din cincisprezece în cincisprezece minute.

Sună o goarnă, anunțând încheierea perioadei de mișcare.

— Ar fi bine să te întorci în celulă, spune el. Dacă n-ai scrie o carte, nu-mi imaginez ce cred autoritățile că obțin prin trimiterea dumitale aici.

5:00 p.m.

Mă întorc în celula mea și scriu până la cină. Când se descuie ușa, cobor la masa caldă de la parter. Îmi iau un termos cu apă fierbinte, un măr și punga cu micul dejun de mâine. Înapoi în celulă, mănânc niște biscuiți sărați și cu jumătate din apa fierbinte îmi fac supa de ciuperci. Ușa se trântește la cinci și jumătate și nu se va redeschide până mâine la nouă treizeci, timp în care voi folosi restul de apă din termos ca să mă rad, în același castron din care am mâncat supa.

Următoarele două ore mi le petrec urmărind competiția de golf în direct la Radio 5. Un american, David Duval, câștigă primul lui turneu și-și va vedea numele inscripționat pe carafa din argint. Colin Montgomery și Ian Woosnam au luptat din răsputeri, dar n-au mai ajuns la a șaptezeci și doua gaură.

Comut pe Radio 4 și-l aud pe Steve Norris (vicepreședintele Partidului Conservator, însărcinat cu problemele femeilor) spunând lumii că a știut întotdeauna că eram un om rău. La alegerile de partid pentru desemnarea candidatului la primăria Londrei, l-am învins pe dl. Norris cu 71 de procente la 29.

Sting radioul și citesc două capitole din *Luna e un balon,* parcurgând etapele instrucției militare a domnului Niven. Îmi pun capul pe perna tare și în ciuda strigătelor prizonierilor și a muzicii rap care răsună din toate părțile, reușesc totuși să adorm.

ZIUA 5 – LUNI, 23 IULIE, 2001

5:53 a.m.

Soarele strălucește printre gratii, vestind ceea ce ar părea să fie o minunată zi de vară. Stau într-o celulă de cinci pași pe trei de douăsprezece ore și jumătate și nu mi se va da drumul din nou până la prânz; optsprezece ore și jumătate de claustrare. În celula de sub a mea e un copil de șaptesprezece ani închis pentru furt din magazine – prima abatere, încă n-a fost condamnat – și e închis optsprezece ore și jumătate, fără să poată vorbi cu nimeni. Suntem în Marea Britanie în secolul douăzeci și unu, nu în Turcia, Nigeria sau Kosovo, ci în Marea Britanie.

Parcă-i aud pe conservatorii radicali spunând că e o lecție de formare a caracterului care-l va învăța minte pe puști. Ce stupiditate. E mult mai probabil că va deveni potrivnic autorităților și după eliberare se va deda unei vieți de infractor. Acest tânăr va petrece cel puțin două săptămâni cu asasini, violatori, spărgători și toxicomani. Sunt oare aceștia niște pedagogi ideali?

12:00 prânz

Sunt vizitat de o doamnă încântătoare, care m-a depistat duminică, la biserică. Până la urmă, îi pun mai multe întrebări decât îmi pune ea mie. Se dovedește că-l vizitează pe fiecare prizonier care semnează angajamentul – mă tem că eu n-am făcut-o – și pe fiecare deținut care asistă prima oară la slujbă. Le dă tuturor prizonierilor Biblii și stă și-i ascultă ore întregi. Îmi răspunde cu amabilitate la toate întrebările. Când pleacă, îmi iau tava de plastic, castronul de plastic, farfuria de plastic, cuțitul, furculița și lingura de plastic și cobor la masa de prânz[120].

După o privire aruncată bucatelor, revin în celulă cu mâinile goale. Un veteran care locuiește la ultimul etaj îmi zice că la Belmarsh e haleala cea mai proastă din toate închisorile din Anglia. Cum a umblat prin șapte închisori în ultimii douăzeci de ani, îl cred pe cuvânt. Un gardian îmi trântește ușa. Nu se va redeschide până la ora patru. Am avut exact douăsprezece minute de libertate în ultimele douăzeci și două de ore și jumătate.

4:00 p.m.

După alte patru ore, mi se dă drumul pentru Asociere. În timpul acestei perioade binecuvântate, mă opresc să mă uit la televizorul din centrul sălii, în jurul căruia s-au adunat o

duzină de prizonieri. Urmăresc un western cu Ray Milland în rol de șerif. În mod normal, aș schimba canalul, dar azi respect opțiunea majorității și stau vreo zece minute, după care renunț și mă îndrept spre masa de domino.

Vine la mine un irlandez și mă întreabă dacă-i pot acorda un minut. Are cam un metru optzeci și două cicatrice – una deasupra sprâncenei stângi, scurtă, căreia i se mai văd copcile și cealaltă de-a lungul obrazului, mare și roșie. Bănuiesc că cea de-a doua e mai recentă. În ciuda acestei desfigurări, are accentul moale al compatrioților lui, căruia nu-i pot rezista.

— Săptămâna viitoare mă judecă, zice.

— Pentru ce?

— Mai bine să nu știi, răspunde, dar voiam să aflu doar dacă, ajuns la tribunal, pot să mă apăr singur.

— Da, îl asigur.

— Dar ar fi mai bine să-i spun versiunea mea unui avocat și să-l las pe el să i-o spună juriului?

Chibzuiesc puțin, pentru că, în perioada de șapte săptămâni a procesului meu, am căpătat ceva experiență în domeniul juridic.

Cântărindu-le pe amândouă, îi răspund că aș profita de orice expertiză oferită mai degrabă decât să mă bazez pe istețimea mea.

Dă din cap și dispare. Mi-e groază să nu mă întâlnesc mai târziu cu irlandezul acesta inteligent și tranșant și să-mi spună că avocatul lui pledant a fost un prost.

Traversez agale camera să văd cum evoluează filmul. Fiind un western, e pe cale să se declanșeze bătălia care încheie toate celelalte lupte, dar ofițerul de serviciu strigă: „Înapoi în celule!”. Se aud murmure, dar, ca să fim drepți cu ofițerul, el stă în colțul îndepărtat al camerei și habar nu are că mai sunt doar cinci minute din film.

— Tipii buni câștigă, Ray Milland ia fata și răii sunt spulberați, comunic publicului adunat la film.

— L-ai mai văzut? întreabă un deținut.

— Nu, bulangiu tâmpit, zice altul. Noi pierdem totdeauna. Ai văzut tu vreodată să se sfârșească altfel?

Încuiat în celulă după cele patruzeci și cinci de minute de pauză, îmi torn un pahar de apă Buxton, mănânc un pachet de biscuiți Smith’s și ronțăi un măr. Terminându-mi ospățul neregulamentar de cinci minute, mă spăl pe dinți și mă apuc din nou de scris.

Am scris cam o mie de cuvinte, când aud o cheie răsucindu-se în broască, o distracție mereu binevenită pentru că, așa cum am mai spus, o ușă deschisă îți dă un sentiment de libertate și chiar perspectiva de a ți se permite să ieși câteva minute.

Sunt salutat de o doamnă îmbrăcată civil, purtând inevitabilul ecuson – pe al ei scrie „Bibliotecară”.

— Bună ziua, îi spun, ridicându-mă în picioare și zâmbind.

Pare surprinsă.

— Dacă un prizonier te roagă să-i dai autograf pe o carte, ai vrea să refuzi? spuse, fără a se obosi să se prezinte.

Sunt nedumerit; la urma urmei, sunt rugat de douăzeci și cinci de ani să semnez pe cărți.

— Sunt cărți de la bibliotecă, explică ea, și sunt furate. Au devenit ca tutunul și cartelele telefonice, obiect de troc cu droguri și, cu semnătura dumitale, valorează dublu.

O asigur că nu voi mai semna pe cărți de la bibliotecă. Dă din cap și iese trântind ușa.

Continuu să scriu, conștient că vom avea următoarea ocazie de a ieși abia în momentul rezervat mișcării, după-amiază. Deja m-am obișnuit cu rutina deschiderii ușii, alinierii pentru percheziție și a eliberării în curte. Până când ușa se redeschide, mai scriu două mii de cuvinte.

După desfășurarea „ritualului”, mă plimb prin pătratul mare al curții, acompaniat de Vincent (spargere) și un alt bărbat, pe nume Mark (delict rutier), care e suporter al echipei Arsenal. Facem un circuit, apoi descopăr că singurul mod de a-l împiedica pe Mark să mă plictisească de moarte cu echipa lui favorită de fotbal este să fiu de acord cu el că Arsenal, în ciuda recentului record stabilit de Manchester United, rămâne cea mai bună echipă din Anglia.

În disperare de cauză, schimb subiectul arătând spre o persoană cu aer trist care merge în fața noastră. E singurul prizonier din curte care arată mai bătrân ca mine.

— Bietul bătrânel, zice Vincent. N-ar trebui să fie aici, dar e un așa-numit om-sacoșă – nu are unde să meargă, așa că aterizează la închisoare.

— Dar ce infracțiune a comis?

— Niciuna, dacă vorbim cinstit. La câteva săptămâni, aruncă o cărămidă în vitrina unui magazin și așteaptă acolo să vină poliția să-l aresteze.

— De ce-ar face așa ceva?

— Pentru că nu are unde să se ducă și măcar aici, înăuntru, bietul amărât are garantate un pat și trei mese pe zi.

— Dar poliția nu-și dă seama că asta vrea?

— Bineînțeles și li s-a spus magistraților să-l treacă cu vederea. Dar a găsit o soluție și la asta; când nu e condamnat, strigă din răsputeri: „Ești un bătrân tâmpit și diseară o să-ți arunc ție o cărămidă în geam! Ne vedem mâine!” Vorbele astea îi asigură cel puțin șase săptămâni de închisoare, adică exact ce spera. În ultimii treizeci de ani a executat șaptezeci și trei de

condamnări, însă niciuna mai lungă de trei luni. Problema sistemului e că nu știe ce să-i facă unuia ca el.

Un tânăr negru mă depășește în fugă, nepăsător la ricanările celor care reazemă gardurile. Nu e deturnat, ba chiar mărește puțin viteza. E zvelt și proporționat, arată a semifondist. Privindu-l, îmi aduc aminte că planurile mele de a-mi petrece vacanța de vară la Campionatele Mondiale de Atletism de la Edmonton, alături de Michael Beloff, s-au transformat într-un sejur la Belmarsh.

— Să ne mișcăm, șoptește Vincent. Pe ăla trebuie să-l ocolim neapărat, și-mi arată un prizonier singuratic, mergând la câțiva pași în fața noastră.

Vincent nu mai vorbește până nu-l depășim și nu ne mai poate auzi:

— E de două ori asasin – și-a omorât soția și pe iubitul ei.

Pe urmă îmi descrie cum i-a ucis. Detaliile mi s-au părut atât de oribile, încât trebuie să recunosc că nu m-am simțit capabil să includ cuvintele lui Vincent în acest jurnal decât la șase luni după plecarea de la Belmarsh. Dacă sunteți sensibili la astfel de lucruri și vă fac rău, nu citiți următoarele trei paragrafe.

Iată descrierea lui Vincent, cuvânt cu cuvânt.

> *Ticălosul ăla s-a întors pe neașteptate acasă pe la prânz și și-a găsit nevasta făcând dragoste cu altul. Omul a încercat să scape pe fereastra dormitorului, dar a fost doborât cu un singur pumn. Pe urmă i-a legat pe amândoi în pat, unul lângă altul, și s-a dus la bucătărie. S-a întors de acolo cu un cuțit de tăiat carne, cu lama zimțată și lungă de cincisprezece centimetri. În următoarea oră, l-a înjunghiat pe amant de unsprezece ori, asigurându-se că rămâne viu până la sfârșit, când i-a tăiat boașele.*
>
> *După ce omul a murit, s-a urcat în pat și și-a violat nevasta, care era tot legată de iubitul mort. În final, s-a descărcat peste tot pe fața mortului. Pe urmă s-a dat jos și s-a uitat la nevasta isterică. A mai așteptat ceva și i-a băgat adânc cuțitul în vagin. Și pe urmă a tras încet lama în sus prin corpul ei.*
>
> *La proces, le-a spus juraților că a omorât-o ca să dovedească ce mult o iubea. A fost condamnat pe viață, fără posibilitatea de eliberare condiționată.*

— Ține minte să-l ocolești cu orice preț, spune Vincent. Ți-ar tăia gâtul pentru un gram de tutun și cum o să-și petreacă toată viața aici, n-au ce să-i mai adauge la sentință, orice ar face.

Sunt convins că e exact genul de tip pe care spera dl. judecător Potts că-l voi găsi aici.

Sirena sună, indicând nesubtil că cele patruzeci și cinci de minute s-au încheiat. Suntem chemați, pe corpuri de clădire, așa că ne putem întoarce în grup la celule. Cum sunt în Corpul Trei, mai aștept până îmi vine rândul. Când îi strigă pe cei din Doi, observ că dublul asasin vine hotărât spre mine. Las capul în jos, dar, când îl ridic din nou, văd că mă privește țintă și vine în continuare. Mă uit la cei patru gardieni de la poartă, care stau țepeni; negrii din grupul de lângă gard mă privesc impasibili. Asasinul se oprește la câțiva pași în fața mea:

— Pot să-ți vorbesc?

— Da, desigur, răspund, încercând să par degajat, ca și cum m-aș adresa unei cunoștințe întâlnite la o petrecere în aer liber.

— Vreau doar să-ți spun că mi-au plăcut mult cărțile dumitale, mai ales *Fiica risipitoare.* Sunt aici de unșpe ani și am citit tot ce-ai scris. Vreau să știi asta.

Îl ascult mut.

— Și apropo, adaugă, dacă vrei s-o aranjezi pe cățeaua aia de secretară, aș fi bucuros să rezolv problema.

Privindu-l cum dispare pe poartă, am simțit realmente cum mi se face rău. Slavă Domnului, stătea în alt corp.

5:00 p.m.

Stau închis doar două ore și sună clopoțelul pentru masa de seară. Îmi iau tava și o cutie cu fructe conservate, donată de James – primul meu ascultător – în seara de dinaintea transferului la Whitemoor. La coadă la mâncarea gătită îl întreb pe Vincent dacă are un deschizător de conserve. Îmi arată unul atașat de perete în partea cealaltă a camerei:

— Dar n-ai voie să deschizi nimic până nu-ți iei haleala.

Observ că are la el o conservă de șuncă.

— Îți dau jumătate din fructele mele pentru jumătate din șuncă.

— De acord, spune. Ți-o aduc la celulă după ce-mi iau mâncarea.

Încă o dată, nu găsesc nimic cu aspect comestibil și iau doar doi cartofi.

— Ar trebui să optezi pentru meniul vegetarian, zice o voce.

Mă întorc și-l văd pe Pat:

— Mary n-o să fie încântată când o să afle că nu mănânci, spune el, și drept să-ți zic, meniul vegetarian nu poate fi rasolit chiar de tot.

Îi ascult sfatul și selectez un meniu din legume. La capătul tejghelei ni se dă micul dejun la pungă.

— Apropo, zice Pat, arătându-mi-l pe cel care tocmai mă servise, el e Peter călcătorul, o să-ți spele și o să-ți calce cămașa aia.

— Mulțumesc, Pat, îi spun și apoi mă întorc spre Peter: Copiii mei mă vizitează mâine și vreau să fiu la înălțime.

— O să te fac să arăți ca proaspăt scos din cutie, zice Peter. Vin la celula ta și-ți iau cămașa după ce termin de împărțit micul dejun.

Înaintez în rând și iau un termos cu apă fierbinte de la alt prizonier; jumătate pentru supă, jumătate pentru bărbierit. Urcând treptele galbene de fier spre celula 29 de la etajul doi, îl aud întâmplător pe Mark, suporterul lui Arsenal, schimbând două vorbe cu dl. Tuck, ofițerul de serviciu. Îi atrage atenția foarte politicos că nu există reprezentanți ai unor etnii printre ascultători, băieții de la cantină sau comisionari, cu toate că minoritățile compun peste 50 la sută din populația închisorii. Dl. Tuck, despre care am sentimentul că e un om drept, e de acord și spune că va discuta cu guvernatorul. Nu am de unde știi dacă a făcut-o sau nu.[21]

La etajul doi, Vincent mă așteaptă deja. Îi torn jumătate din fructe în castron iar el taie șunca și-mi dă mie jumătatea mai mare. O așez lângă legumele și cartofii mei. Îmi mai dă și un tricou alb, pe care îl port în timp ce scriu aceste cuvinte.

Ușa celulei se deschide pentru zece minute, timp în care vine Peter călcătorul și-mi ia cămașa albă, o pereche de pantaloni și ciorapii.

— Vi-i aduc mâine la prima oră, sire, promite și pleacă înainte de a apuca să-i mulțumesc și să-l întreb ce vrea în schimb.

Ultimul vizitator al zilei este Kevin, ascultătorul meu, care-mi spune că se zvonește că voi fi mutat în Corpul Unu mâine. Acolo e un regim mai relaxat și nu e atâta gălăgie. Îmi pare rău, pentru că începusem să-mi fac prieteni noi – Kevin, James, Pat, Vincent, Peter și Mark – și prinsesem firul în legătură cu funcționarea Corpului Trei. Kevin stă pe marginea patului și sporovăiește, așa cum James mă avertizase că va face; dar sunt bucuros de companie, ca să nu mai menționez că dacă în celulă se află un ascultător, ușa trebuie să rămână deschisă.

Pe Kevin l-au vizitat în după-amiaza aceasta soția și copiii. Îmi spune că fiul lui de paisprezece ani e mai înalt decât el și cel de nouă nu înțelege de ce tatăl lui nu vine seara acasă.

Dl. Gilford, ofițerul de serviciu, se profilează la ușă, semn că, deși Kevin e ascultător, probabil a venit timpul s-o ia din loc. Îl întreb pe dl. Gilford dacă-mi pot goli resturile de la masă în coșul de gunoi de la capătul palierului – n-am luat

decât o înghițitură din legume. Dă din cap, dar imediat cum mă întorc, îmi trântește ușa celulei.

Mă așez pe pat și încep să-mi parcurg scrisorile. Au sosit peste o sută cu prima poștă și niciuna nu mă condamnă. E uluitor că poporul englez nu se lasă influențat de opiniile presei. Păstrez toate scrisorile, în caz că avocații mei vor dori să le examineze: trei parlamentari, David Faber, John Gummer și Peter Lilley și doi membri ai Camerei Lorzilor, Bertie Denham și Robin Ferrers, sunt printre acești corespondenți de început. Un fost ministru îmi scrie nu numai cât de rău îi pare că sunt în închisoare, dar și că rechizitoriul domnului judecător Potts a fost un travesti de justiție, iar sentința, inexplicabilă.

Încep să-mi fac în minte lista adevăraților mei prieteni.

ZIUA 6 – MARȚI, 24 IULIE, 2001

5:44 a.m.

Se pare că am revenit la vechiul meu program de somn. Mă trezesc în jur de 5:30 a.m., mă ridic la șase și-mi încep prima sesiune de scris de două ore, așa cum aș face și în liniștea de acasă. Scriu neîntrerupt până la opt.

Îmi fac notițe detaliate cu întâmplările zilei și în ziua următoare conturez textul complet, cu o lungime medie de trei mii de cuvinte. Iau note și când aud câte o remarcă întâmplătoare sau vreo informație ce ar putea fi uitată în momentele următoare.

Sunt pe cale să mă bărbieresc – un proces căruia îi acord un timp considerabil, nu numai pentru că am vreme destulă, ci și pentru că nu vreau să-mi fac pielea fâșii cu aparatul de ras din dotare – când aud un ciocănit la ușă. Ferestruica mi se deschide și dl. Newsome strigă: „Archer, ești mutat în Corpul Unu al clădirii, strânge-ți lucrurile."

Până acum, ar fi trebuit să-mi dau seama că un astfel de avertisment va fi urmat de o așteptare de cel puțin două ore, dar lipsa de experiență mă face să abandonez orice tentativă de bărbierit și să-mi adun iute lucrurile. Sunt preocupat doar de faptul că poate mă vizitează copiii după-amiază și n-aș vrea să mă vadă neras.

Strâng tot și, ca și cum aș reveni acasă după o vacanță, descopăr că am mult mai multe lucruri decât la sosire. După ce am îndesat totul în sacoșa mea mare cu sigla închisorii, încep să fiu îngrijorat de mutarea din Beirut în aripa viețașilor.

10:07 a.m.

Ușa celulei se deschide la perete și mă alătur unui grup de vreo doisprezece prizonieri, care sunt și ei transferați în Corpul Unu. Îi recunosc pe câțiva dintre cei văzuți în curte. Nu pot rezista să nu-mi adreseze în cor: „Bună dimineața, Jeff", „Cum a fost micul dejun, domnia ta?" și „Dacă vii cu noi, înseamnă că mergem în corpul grangurilor."

Kevin se strecoară la coadă să-mi spună că Peter mi-a spălat și mi-a călcat cămașa și o să mi-o trimită după-amiază în Corpul Unu. Va trebui însă să fac o nouă listă de provizii, deoarece fiecare corp de clădire are propria lui cantină.

Drumul spre noua mea celulă de-a lungul mai multor coridoare este întrerupt de obișnuitul descuiat și încuiat al porților cu două rânduri de gratii aflate la fiecare câțiva metri. După încheierea „ceremoniei", suntem mânați în inevitabila sală de așteptare. Niciodată nu m-am priceput să aștept. Nu

stătusem decât câteva minute, când un gardian tânăr, domnul Aveling, deschide ușa și zice:

— Archer, dl. Loughnane vrea să te vadă în legătură cu realocarea.

De abia am sosit.

— Îți dau drumul! strigă un prizonier.

— Întreabă dacă pot împărți celula cu tine, dragă, strigă altul.

— Nu plăti mai mult decât rata în curs, mă sfătuiește al treilea.

Umor de temniță.

Dl. Aveling mă escortează pe coridor spre o încăpere largă, mai confortabilă conform standardelor la care m-am adaptat în ultimele zile, și mi-i prezintă pe dl. Loughnane și pe dl. Gates. Mă așez în fața lor, pe partea cealaltă a unui birou.

— Mi-e teamă că din nou sunt formulare de completat, spune dl. Loughnane, aproape scuzându-se. Cum v-ați instalat?

Accept de acum întrebarea ca pe una standard la începutul oricărei conversații între un deținut și un ofițer cu care nu s-a mai întâlnit:

— Bine, cu excepția faptului că sunt obligat să rămân închis atât de multă vreme într-un spațiu strâmt.

— Ați urmat cursurile școlii publice? întreabă dl. Gates.

— Da, răspund, mirându-mă de neobișnuitul lui interes.

— Știți, am descoperit că băieții care au fost la școli publice se acomodează mult mai repede decât prizonierii obișnuiți.

Nu știu dacă să râd sau să plâng.

— Cinstit, continuă dl. Loughnane, deja am completat majoritatea căsuțelor: alfabetizare, consum de droguri și numărul condamnărilor anterioare. Vă mai pot confirma că ați primit categoria D și veți fi mutat într-o închisoare deschisă în viitorul apropiat.

Ca și „imediat”, „viitorul apropiat” are un înțeles diferit în temniță. Sunt lămurit că mai întâi trebuie găsit un loc vacant într-o închisoare și după ce sunt acceptat, urmează problema transportului. Fac o grimasă de uimire.

— Asta ne dă cea mai mare bătaie de cap, explică dl. Loughnane. Grupul 4 organizează transportul pentru închisori și trebuie să ne încadrăm în orarul lor. Știți vreo închisoare de categoria D unde ați prefera să mergeți?

— Singura închisoare deschisă despre care am auzit e Ford, îi spun, și nu știu decât o informație de la un fost prizonier, că au o bibliotecă bună acolo.

— Da, așa e, confirmă dl. Gates, căutând în ghidul de pe masă, de parcă ar fi fost vorba de o pensiune de vacanță. Le

vom da un telefon în cursul dimineții, să vedem dacă au locuri libere.

Le mulțumesc amândurora și sunt însoțit în sala de așteptare.

— Ți-au dat apartamentul cu vedere la râu? întreabă un prizonier.

— Nu, răspund, dar mi-au promis că n-o să te lase să împărți celula cu mine.

Anemicul meu efort de a glumi e salutat cu aplauze și ovații, fapt datorat, după cum aflu mai târziu, curajului de a înfrunta un om care-și împușcase fratele în cap. Sunt bucuros că mi s-a spus după aceea pentru că, vă asigur, dacă aș fi știut dinainte, mi-aș fi ținut gura.

Ușa se deschide din nou și dl. Aveling îmi spune că mă așteaptă comandantul corpului. Urmează noi aplauze și rânjete:

— Ai grijă, Jeff, crede că vrei să-i iei slujba.

Sunt condus spre o cameră și mai confortabilă, cu scaune, un birou și chiar tablouri pe pereți. Mă salută patru ofițeri, trei bărbați și o femeie. Dl. Marsland, cel mai mare în grad, cu două trese pe epoleți[22], confirmă zvonul că mă va caza în sectorul viețașilor, pentru că nu voi rămâne mult. În mod evident, nu mi-am putut masca oroarea la aflarea veștii, deoarece se grăbește să mă liniștească:

— Veți vedea că e zona cea mai așezată din închisoare, căci majoritatea deținuților au sentințe cuprinse între doisprezece și douăzeci și cinci de ani și nu-și doresc decât o viață ușoară. Altfel, nu vor fi transferați niciodată la categoriile B sau C, ca să nu mai vorbim de eliberare condiționată.

Din nou, realitatea e exact opusul a ceea ce credeam.

— Și am primit o cerere, adaugă dl. Marsland, uitându-se pe o hârtie. Doamna Williamson ține un curs de creație literară și întreabă dacă ați dori să vă adresați participanților.

— Bineînțeles, accept. Câți vin în mod normal?

— Din cauza dvs., credem că vom avea record de participare, spune doamna Williamson, așa că ar putea veni doisprezece.

Nu m-am mai adresat unei audiențe de doisprezece oameni de când candidam pentru circumscripția Romford, acum treizeci de ani.

— S-a ivit o problemă, continuă dl. Marsland. Din păcate, pe moment nu mai avem celule libere în aripa noastră, așa că va trebui să stați cu cineva.

Mi se răcește inima. O să mă aleg cu un asasin, un violator, un toxicoman sau o combinație din toți?

— Dar vom încerca să vă găsim un coleg rezonabil, conchide comandantul și se ridică, semn că întrevederea s-a terminat.

Mă reîntorc în sala de așteptare, dar nu mai stau decât câteva minute până suntem duși la celule. Sunt din nou la ultimul etaj – din motive de securitate, probabil. Celula 40 e puțin mai mare decât celula 29, unde am stat înainte, dar nu e dublă, dacă ne gândim că trebuie să adăpostească doi prizonieri. Măsoară șapte pași pe patru, nu cinci pe trei și pe peretele din fund, exact în fața toaletei, e un mic pat de campanie, mai potrivit pentru o grădiniță decât pentru locul acesta.

Se dovedește că noul meu coleg de cameră e Terry. Terry scriitorul. E cel care m-a abordat în curte, rugându-mă să-i citesc manuscrisul. A fost ales să stea cu mine pentru că nu fumează, o raritate printre deținuți, și scrie în regulamentul închisorii că dacă ești nefumător, nu te pot obliga să împărți celula cu un fumător. Autoritățile presupuneau că știam acest lucru. Dar nu-l știam.

După cum deja am menționat, Terry e la jumătatea scrierii unui roman și pare bucuros să descopere cine-i va fi coleg. Mai târziu am aflat de ce și nu are nicio legătură cu faptul că-l pot ajuta la sintaxă.

Comportamentul lui Terry e curtenitor și prietenos și în ciuda rugăminții mele de a-mi spune Jeffrey, mi se adresează în continuare cu „Domnule Archer”. Ne înțelegem ca el să doarmă în patul de sus și eu în cel de jos, având în vedere vârsta mea înaintată. Descopăr repede că e foarte ordonat, face bucuros amândouă paturile, mătură și golește regulat gunoiul din găletușa noastră de plastic.

Încep să-mi desfac bagajul și-mi depozitez lucrurile în micul dulap de deasupra patului. După ce ne aranjăm, îi spun lui Terry că eu scriu șase ore pe zi și sper că înțelege că nu vom putea vorbi în respectivele ședințe de câte două ore. Pare încântat, anunțându-mă că și el vrea să lucreze la roman. Sunt pe punctul de a-l întreba cum progresează, când intră un gardian, care-mi dă de știre că a interceptat cămașa mea albă proaspăt călcată. Își cere scuze, apoi mă lămurește că va trebui să o confișteze pentru că, dacă aș purta-o, aș putea fi confundat cu un membru al personalului. E cămașa albă pe care mi-a spălat-o și mi-a călcat-o Peter ca să arăt bine la vizita lui Will și a lui James. Am rămas doar cu o cămașă albastră și un tricou (împrumutat). Gardianul introduce cămașa albă într-o altă pungă din plastic, operațiune pentru care semnez din nou un formular. Mă asigură că îmi va fi înapoiată imediat după ce-mi voi fi ispășit sentința.

12:00 prânz

După a doua sesiune de scris, se deschide ușa și ni se dă drumul la Asociere. Mă alătur vieților la parterul care e aranjat identic cu cel din Corpul Trei. Viețașii (23 de asasini plus o mână de VCS și VCG[23] ca să facă numărul) au de la nouăsprezece la cincizeci de ani și mă privesc cu o suspiciune considerabilă. Nu numai pentru că sunt un milionar conservator, bineînțeles, ci și pentru că voi sta cu ei doar câteva zile, înainte de a fi trimis la o închisoare deschisă. O experiență de care ei nu vor avea parte cel puțin zece ani de acum încolo. Va fi mult mai greu să intru în contact cu acest grup în comparație cu tinerii delincvenți începători din Corpul Trei.

Plimbându-mă, arunc o privire la televizor. Un bărbat cam de aceeași vârstă cu mine se uită la Errol Flynn și David Niven într-o versiune alb-negru a filmului *Atacul cavaleriei ușoare.* Mă așez lângă el.

— Sunt David, se prezintă. Nu te-ai bărbierit azi.

Mărturisesc păcatul și-i spun că tocmai eram pe cale s-o fac când un gardian m-a anunțat că mă mută.

— ’Nțeles, zice David. Dar trebuie să-ți spun, Jeff, că ești prea bătrân pentru tuleie de-astea moderne. Toți viețașii se rad, îmi dezvăluie. Trebuie să te agăți de fiecare strop de demnitate în gaura asta de iad și un duș cald și un bărbierit bun sunt probabil modul ideal de a începe o zi.

David sporovăiește în timpul filmului de parcă acesta nu ar fi decât un zgomot de fundal. Se scuză că nu mi-a citit romanele, mă asigură că nevestei lui i-au plăcut toate și adaugă că el nu găsește timp de lectură decât în închisoare. Mă abțin să-i pun întrebarea cea mai evidentă.

— Acum ce citești? mă interesez.

— Viața lui Dickens de Ackroyd. Ce mai personaj e dl. Micawber, adaugă, simțindu-mi incredulitatea. E cam ca taică-meu, ca să fiu cinstit, mereu cu datorii. Dar, ia stai, care-i era numele de botez?

— Wilkins, răspund.

— Te testam, Jeffrey, te testam. De fapt, alaltăieri am încercat să iau una din cărțile tale de la bibliotecă, dar le-au scos pe toate din rafturi. Și-au luat o libertate diabolică, dacă pot spune așa. Le-am zis că voiam s-o citesc, nu s-o fur pe amărâtă.

Încep să observ cât de puțini prizonieri folosesc un limbaj necontrolat în fața mea. Un alt deținut care se uită la televizor se apleacă spre mine, întrebând dacă povestea de pe ecran este reală. Îmi amintesc de poemul lui Tennyson despre cei șase

sute de viteji și sunt aproape sigur că Errol Flynn n-a călărit până în liniile dușmanilor ca să-și vâre sabia în pieptul conducătorului lor.

— Ba sigur că da, zice David, era prevăzut în contract.

De data aceasta, vedem și genericul, pentru că ofițerul de serviciu s-a informat la ce oră se termină filmul. Preferă să n-aibă pe cap treizeci sau patruzeci de viețași cu buzele umflate.

La cinci suntem solicitați să ne întoarcem la celule, fiindcă se încuie. Invitația prinde forma unui gardian care răcnește din răsputeri. La sosire, găsesc pe patul meu încă două sute de scrisori. Au fost deschise toate, conform regulamentului, pentru a se verifica dacă nu conțin droguri, lame tăioase sau bani. Mai omor două ore citindu-le, ore de stat „la gros". Încep să gândesc în jargonul temniței.

Oamenii par sincer îngrijorați de soarta mea. Mulți comentează rechizitoriul judecătorului și asprimea sentinței, iar alții subliniază că de obicei jefuitorii de bănci, pedofilii și chiar cei acuzați de omucidere scapă cu o condamnare de doi-trei ani. Tema recurentă este: „Ce are judecătorul Potts împotriva dvs.?". Recunosc că nu știu răspunsul la această întrebare, dar nu poate fi negat faptul că i-am cerut avocatului meu pledant, Nick Purnell, să vorbească în cea de-a treia, a patra și a șaptea zi a procesului cu judecătorul, o discuție privată despre tendențiozitatea lui evidentă și, de asemenea, l-am rugat să solicite repetarea procesului. Totuși, consilierul juridic m-a sfătuit să nu abordez astfel problema, pe motiv că voi declanșa o bătălie totală între mine și judecător. Ca să nu credeți că inventez asta pentru că e convenabil la o privire retrospectivă, să știți că le-am împărtășit temerile mele onorabilului Michael Beloff, avocat al Coroanei și de asemenea, avocaților Coroanei Gilbert Gray și Johnnie Nutting, în timpul procesului.

În cea de-a doua oră de citit, am dat peste o scrisoare care-mi cerea să adresez scuze tuturor celor pe care i-am dezamăgit. Următoarea scrisoare e de la Mary. O citesc și o recitesc. Începe mărturisind că nici nu-și mai aduce aminte de când nu mi-a mai scris o scrisoare. Îmi reamintește că în dimineața asta e plecată la Universitatea Strathclyde să conducă școala de vară pe tema energiei solare, acompaniată de toți ziariștii din lume și de fiul meu, Will. Slavă domnului pentru Will. A fost un stâlp de tărie. La sfârșitul săptămânii, ia un avion spre Dresda ca să participe la o conferință și speră să se întoarcă la timp pentru a-mi face o vizită la Belmarsh duminică dimineața. Mi-e dor de ea și de copii, bineînțeles, dar mai presus de orice, sper ca presa să se sature de mine și s-o lase pe Mary să-și vadă de viața ei.

După ce termin de citit scrisorile, Terry mă ajută să le pun în patru plicuri mari cafenii, ca să-i fie trimise lui Alison, asistenta mea personală, și toți cei care s-au ostenit să-mi scrie să primească un răspuns. În timp ce mă ajută, Terry îmi povestește viața lui și cum a ajuns în închisoare. Nu e viețaș și probabil acesta e un alt motiv pentru care a fost repartizat în celulă cu mine.

Terry a fost de două ori închis, a promovat aici de la Borstal și un centru de detenție preventivă.

Priza solvenți de copil și la doisprezece ani, a trecut la canabis. Primul delict a fost jefuirea unui agent de presă local, din cauză că avea nevoie de bani pentru droguri. A fost condamnat la doi ani și a ieșit după unul. A doua oară a jefuit un magazin de bijuterii din Margate de bunuri în valoare de 3.000 de lire sterline, pe care spera să scoată 800 de lire de la un tăinuitor londonez. Poliția l-a prins cu mâța-n sac (sunt cuvintele lui) și a fost condamnat la cinci ani. Avea douăzeci și doi de ani pe atunci și a executat trei ani și jumătate din sentință, apoi a fost eliberat.

Nu era afară decât de șapte luni când a jefuit un magazin de optică – bunuri de marcă, semnate de Cartier, Calvin Klein și Christian Dior, furate la comandă. De data aceasta, a primit 900 de lire sterline, bani gheață, dar a fost arestat după o săptămână. Amprentele de pe vitrina spartă cu pumnul au fost identificate, așa că poliția nu a avut decât un suspect. Judecătorul i-a mai dat cinci ani.

Terry speră să fie eliberat în decembrie anul acesta. Pretinde că închisoarea l-a dezvățat de droguri și e bucuros că n-a gustat niciodată heroina. Terry nu e prostul nimănui și sper doar să nu mai ajungă iar în închisoare. El jură că nu, dar un gardian îmi spune că două treimi din recidiviști nu rămân nici măcar un an în libertate:

— Avem clienții noștri, ca orice hotel Blackpool, doar că nu-i taxăm pentru casă și masă.

Terry îmi povestește despre mama lui, când deodată se aud țipete și zbierete sălbatice, reverberând în toți pereții. E prima dată când mă bucur că ușa celulei e încuiată. Prizonierii din Corpul Unu zbiară la un om care e dus în aripa medicală pe lângă gardul mai îndepărtat al curții. Țin minte bine scena.

— Ce e asta? întreb, holbându-mă pe geamul celulei.

— E un nașpa, explică Terry.

— Nașpa?

— Așa le spun în închisoare negustorilor de prostii, pedofililor. Dacă era în corpul ăsta, îl zăhăream de mult.

— Îl zăhăreați?

— Cu o cană de apă în clocot, mă lămurește el, amestecată cu un plic de zahăr. Doi ocnași îl țin și altul îi toarnă încet siropul pe față.

— Dumnezeule, trebuie să fie oribil.

— La început ți se jupoaie pielea și pe urmă se dizolvă zahărul, așa că rămâi desfigurat tot restul vieții – ceea ce și merită, adaugă Terry, referindu-se la pedofil.

— Ai fost vreodată de față la așa ceva? îl întreb.

— De trei ori, răspunde pe un ton degajat. Un nașpa, un traficant de droguri și o dată, din cauza unei certe cu cineva care n-a dat înapoi o cartelă de două lire. Dacă-l mutau aici, adaugă după o scurtă pauză, ar fi fost mort în douăș'patru de ore.

Sunt îngrozit și nu pot decât să mă întreb în ce soi de teroare trăiesc ei permanent. În clipa când prizonierul dispare în aripa medicală, zbieratul și strigătele se opresc.

4:00 p.m.

Ușa celulei se descuie în sfârșit și suntem lăsați cu toții să ieșim în curte. În prima tură de vreo două sute de metri mi se alătură un prizonier tânăr – dacă stau să mă gândesc, toți sunt tineri, cu excepția mea și a lui David. Îl cheamă Nick și, dacă n-ar avea un dinte din față strâmb și nasul rupt, ar fi un bărbat chipeș. E în închisoare de paisprezece ani și nu are decât treizeci și trei, dar speră să iasă după patru ani, câtă vreme reușește să-și cânte ultimul rap.

— Ultimul rap? îngân.

— Mda, au încercat să-mi pună în cârcă incendierea după ce mi-am făcut mendrele în Durham, dar n-au nicio dovadă că mi-am dat foc la celulă, așa că va trebui să retragă acuzația.

Apare încă un viețaș, care și-a încheiat doar patru din cei optsprezece ani de temniță.

Viețașii au o atitudine complet diferită față de alți deținuți. Spun adesea: „Nu te obosi să numeri primii șase ani." Sunt conștienți de faptul că nu vor ieși săptămâna, luna sau chiar anul viitor și se instalează pe îndelete în traiul din închisoare. Majoritatea mă tratează cu respect și nu-mi aruncă replici istețe sau viclene.

În următorul circuit mi se alătură Mike (jaf armat), care-mi spune că i-a ascultat aseară pe Ted Francis și Max Clifford, adăugând că băieții abia așteaptă ca vreunul din cei doi să ajungă în închisoare.

— Nu ne plac ăia care-și dau în gât colegii – mai ales pentru bani.

Rămân fidel sfatului lui Nick Purnell și nu fac niciun comentariu.

Când mă întorc la celulă, Terry e pe punctul de a coborî la masă. Îi spun că nu mă simt în stare, dar mă imploră să vin cu el fiindcă e în meniu budincă de ananas răsturnată, favorita lui. Cobor și urmez ritualul, selectând două ciuperci arse pentru a putea pune mâna pe budinca râvnită.

Urc la celulă și-l găsesc pe Terry măturând și spălând chiuveta. Am avut noroc să mă nimeresc lângă un om atât de ordonat, pe care-l deranjează orice lucrușor nelalocul lui. Terry se așază pe pat să mănânce și eu îmi revăd însemnările de peste zi. Când termină, colegul meu își spală toate vasele și le rânduiește grijuliu pe jos, într-un colț. Eu continuu să citesc, el ia o Biblie. Deschide la Evrei, o carte pe care mărturisesc că nu am citit-o, și studiază tăcut vreo oră.

După ce-mi închei treaba pe ziua aceasta, iau *Luna e un balon* și citesc până la zece și ceva, tocmai când în carte se declarase războiul. Pernele sunt puțin mai moi decât în Corpul Trei, fapt ce-mi provoacă recunoștință.

ZIUA 7 – MIERCURI, 25 IULIE, 2001

5:17 a.m.

— F… -ți! strigă o voce atât de tare, încât mă trezește.

Trec câteva momente până îmi dau seama că Terry vociferează în somn. Mai mormăie ceva indescifrabil, apoi se scoală scuturându-se. Se dă jos din pat, parcă nerealizând că mai e cineva acolo. Nu mișc, dar deschid ochii și-l urmăresc atent. Nu sunt speriat; deși Terry are antecedente violente, eu n-am remarcat până acum nimic alarmant. De fapt, cu tot limbajul vulgar din romanul lui, nici nu înjură în fața mea – cel puțin, nu când e treaz.

Terry merge încet spre perete și-și bagă capul în colț ca un motan pe cale să moară. Nu se mișcă un timp, apoi se întoarce, ia un prosop de lângă chiuvetă, se așază pe scaunul de plastic și-și îngroapă capul în prosop. Disperat și deprimat. Încerc să-mi închipui cam ce gânduri îi trec prin mintea torturată. Ridică încet fruntea și mă privește, ca și cum și-ar fi reamintit deodată că nu e singur:

— Scuze, domnule Archer. Te-am trezit?

— Nu contează, răspund. Vrei să vorbim?

— E un coșmar repetat, zice, dar nu știu din ce motiv, a fost mai rău în ultimele două săptămâni. Când eram mic, adaugă după ce reflectează puțin, probabil dacă să se încreadă în mine sau nu, tatăl meu vitreg ne bătea pe mine și pe mama cu un ham de piele și de la un timp încoace, am coșmaruri cu asta.

— Câți ani aveai?

— Cam șase, dar a ținut până la șaisprezece ani, când a murit mama.

— Cum a murit? întreb. Nu putea fi atât de bătrână.

— E un fel de mister, răspunde Terry liniștit. Nu știu sigur decât că au găsit-o în camera din față lângă sobă și pe urmă tatăl vitreg s-a cărăbănit la Brighton cu sora mea vitregă.

Am sentimentul că Terry știe prea bine ce și cum în legătură cu moartea mamei lui, dar încă nu e dornic de a dezvălui totul. La urma urmei, e conștient de faptul că țin un jurnal zilnic.

— Și ce s-a întâmplat cu tine când el a dispărut la Brighton?

— Am fost luat în îngrijire, apoi la Borstal, prevenție și până la urmă închisoare – o educație diferită de a dumitale.

Cum putem noi, cei crescuți și educați normal în comparație cu el, să începem să înțelegem prin ce a trecut și prin ce trece acest tânăr?

— Scuze, repetă, se cațără la loc în patul lui și adormi rapid.

Mă dau jos la rândul meu, mă spăl pe dinți, mă frec pe față cu un flanel rece și mă așez la prima sesiune de scris a zilei. La

o oră atât de timpurie, toți ceilalți prizonieri dorm sau cel puțin așa presupun, pentru că din celulele din jur nu răzbate niciun sunet. Nici măcar lătrăturile alsacienilor din patrula de dimineață nu reușesc să mă distragă.

La Londra, locuiesc lângă o cale ferată ce șerpuiește spre Waterloo, dar nu sunt trezit niciodată de trenurile târzii sau de cele din zori. În temniță e muzică rap, sunt deținuți vociferând unii la alții și alsacienii, factori ce nu deranjează un vis de viețaș. După ce-mi termin cele două ore, inițiez lunga operațiune de bărbierire.

Deși viața începe să-mi cadă într-o rutină fără sens, sper că măcar azi o voi putea întrerupe, mergând la gimnastică. Mi-am trecut numele pe listă în grupul de la zece la unsprezece, pentru că deja îmi lipsește exercițiul zilnic.

9:06 a.m.

Imediat după nouă, ușa celulei se deschide și o doamnă în halat alb îmi pasează proviziile săptămânale în valoare de douăsprezece lire și cincizeci de pence. Îi mulțumesc, dar nu reacționează. Mă așez pe marginea patului și despachetez produsele, unul câte unul. Mă hotărăsc să mă desfăt cu un castron de fulgi de porumb cu lapte proaspăt. E masa pe care aș lua-o și acasă, în bucătărie, cu o oră înainte de a merge la gimnastică. Sunt obișnuit cu o viață disciplinată și bine ordonată; nu mai este autodisciplină, căci ordinele le dau alții.

10:00 a.m.

Măsor celula cu pașii, așteptând să fiu chemat, când de afară, de jos, o voce răcnește: „Gimnastica nu se ține.” Mi se strânge inima și mă uit pe fereastra zăbrelită, întrebându-mă de ce s-a întâmplat asta. Când se deschide ușa pentru Asociere, Derek, zis și Del Boy, care lucrează la cantină și pare să circule liber prin sector, apare în cadrul ei.

— De ce s-a anulat gimnastica? îl întreb.

— Un băiat a ieșit pe acoperiș printr-o lucarnă din sala de gimnastică, îmi explică. Așa că s-a’nchis pe termen nelimitat și nu se redeschide până nu controlează bine peste tot și nu se conving că n-ai pe unde să scapi.

Și-mi surâde, simțindu-se bine pe post de oracol al temniței.

— Te pot ajuta cu ceva? se mai interesează.

— Apă îmbuteliată și un carnet cu foi A4.

— Sosesc înainte să bată ceasul, milord.

Am învățat deja să nu întreb ce miriade de tranzacții se vor duce la capăt pentru a-mi îndeplini rugămintea simplă. James m-a avertizat în prima zi în legătură cu noțiunea de „rublă dublă”, însemnând că pentru anumite favoruri trebuie să

plătești îndoit. Ieri seară la Asociere l-am văzut pe Derek tăind în două o țigară lipită și dându-i-o altui prizonier. Asta a fost marți și deținutul știa că nu-și va putea plăti datoria până azi, când primea lista nouă de la cantină. Dar râvnea atât de tare încât a acceptat că va trebui să-i dea înapoi lui Del Boy o țigară întreagă, dacă voia să mai facă vreun târg cu el – sau cu oricine altcineva de acolo.

11:10 a.m.

Cred că la câteva minute după ora unsprezece ușa se deschide din nou și apare dl. Loughnane. La simpla lui vedere mă înviorez. Îmi spune că a vorbit cu omologul lui de la închisoarea deschisă Ford și că acesta va supune chestiunea atenției guvernatorului, deoarece nu are autoritatea de a lua decizia finală.

— Cât vă așteptați să dureze? îl întreb.

— Cel mult două zile. Probabil mă va căuta vineri și atunci iau legătura cu Grupul 4 pentru transport.

Această tranzacție simplă i-ar lua unui om de afaceri cel mult două ore. Pentru prima dată după atâția ani, trebuie să mă mișc în ritmul altcuiva.

1:00 p.m.

Suntem trimiși toți la lucru. Sunt trecut în registru la „ateliere", un loc unde va trebui să pun alimente în pachete destinate altei închisori. Voi primi un salariu de cincizeci de pence pe oră. Politica salariului minim nu și-a picurat efectele și asupra deținuților. Adevărul e că facem muncă forțată. Sunt pe cale să intru în coadă când un alt gardian, dl. Young, îmi cere să aștept până la plecarea celorlalți spre ateliere. După câteva minute, îmi spune că am atâtea scrisori încât vor să mă ducă la ele în loc să mi le aducă în celulă.

Altă plimbare lungă într-o direcție diferită, tot felul de porți cu gratii de deschis și închis, prilej să aflu că dl. Young e în serviciul închisorii de unsprezece ani, are salariul anual de bază de 24.000 de lire sterline și e destul de greu, dacă nu imposibil, să găsești o locuință în Londra cu banii ăștia.

Când ajungem la recepție, văd doi gardieni în picioare în spatele tejghelei după care se află nenumărate rafturi din lemn. Dl. Pearson extrage treizeci și două de scrisori înregistrate dintr-un raft și le așază pe tăblie. Începe să le deschidă în fața mea, una câte una – așa e regulamentul închisorii. Apoi cei doi gardieni fac o grămadă mică din Biblii, cărți și alte cadouri, le vâră într-o sacoșă de plastic și, după ce semnez, mi le dau pe toate.

— Piersică, spune dl. Pearson și un alt prizonier avansează, privind cum pachetul îi este desfăcut. Înăuntru sunt pantofi sport Nike de ultimul tip, trimiși de prietena lui.

Ținându-ne strâns sacoșele, îl urmăm pe dl. Young înapoi spre Blocul Unu. Pe drum, îi cer scuze lui Peach[24] – nu i-am aflat niciodată numele de botez – pentru că l-am făcut să aștepte.

— Nicio problemă, spune. M-ai ținut afară din celulă aproape o oră.

Dl. Young ne mai dezvăluie câteva din problemele personalului închisorii. Am ajuns la beneficii și ture când se declanșează o alarmă și apar gardieni alergând, din toate direcțiile. Dl. Young descuie rapid cea mai apropiată sală de așteptare, ne împinge înăuntru pe mine și pe Piersică și ne încuie acolo. Ne uităm pe ferestruică la gardienii care aleargă pe lângă noi, dar nu putem afla de ce. După câteva momente, un prizonier ținut de trei paznici și înconjurat de alții e târât din direcția opusă celei din care venisem. Un gardian îi împinge în jos capul prizonierului și altul îl obligă să țină genunchii îndoiți, astfel că pare o marionetă controlată de sfori invizibile. Piersică îmi spune că e „îndoit” sau „răsucit”, manevră care face parte din „control și reținere”.

— Control și reținere?

— Prizonierul e dus într-o celulă goală și imobilizat, în timp ce i se taie hainele cu foarfeca. Apoi i se leagă mâinile și i se îndoaie picioarele la spate. Pe urmă îi leagă de mijloc o curea cu două cătușe în părți, astfel că nu-și mai poate mișca nici mâinile, nici picioarele.

— Și pe urmă?

— Îl duc la carceră, explică Piersică. E o celulă cu chiuvetă, masă și scaun de metal, toate prinse de perete, așa că nu poate zdrobi nimic.

— Cât îl lasă acolo?

— Vreo zece zile.

— Ai fost vreodată la carceră? îl întreb.

— Nu, răspunde ferm. Vreau să ies de aici cât mai repede și asta te scutește de lungirea sentinței.

După ce agitația s-a potolit, dl. Young revine să descuie și ne continuăm drumul spre celule, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

Fiecare aripă are patru paliere, care se desfac din centru ca o cruce malteză. În mijlocul crucii e un birou de sticlă octogonal, cunoscut sub numele de „bulă”, aflat în mijlocul celor trei etaje. Din acest punct strategic, personalul poate controla toate problemele care se ivesc. Trecând pe lângă bulă, îl întreb pe ofițerul de serviciu ce s-a întâmplat.

— Unul din prizonieri a folosit un limbaj amenințător și abuziv la adresa unei doamne ofițer.

Nu mai adaugă niciun detaliu la această informație rezervată.

Ajuns la celula mea, Terry îmi spune că prizonierul va fi trecut în raport și dus la guvernator mâine dimineață. Îmi mai confirmă și că, probabil, se va alege cu zece zile de carceră.

— Ai fost vreodată acolo? îl întreb.

— De trei ori, recunoaște. Dar eram mai tânăr pe atunci și să știi, nu-ți recomand asta nici măcar ca experiență pentru jurnal. A, adaugă, tocmai l-am sunat pe tata. Ăia de la *Daily Express* tocmai l-au căutat și i-au oferit un miar pentru o poză de-a mea – pușcăriașul cu care trebuie să stea Jeffrey – și încă o mie dacă le dă detalii despre trecutul meu penal. Le-a zis să se cărăbănească, dar cică nu se dau duși. Păreau dezamăgiți când au auzit că nu sunt ucigaș.

— O să fii când iese ediția de duminică a ziarului, îi promit.

2:00 p.m.

Un gardian deschide ușa și ne spune că Asocierea de după-amiază va dura mai puțin din cauza unei ședințe a personalului. Terry îi spune că ședințele personalului ar trebui ținute când suntem la cutie, nu în timpul Asocierii. E o remarcă justă, dar gardianul nu spune decât: „Nu e decizia mea” și trântește ușa.

2:02 p.m.

Ceea ce e aproape imposibil de descris în întreaga lui oroare e timpul pe care-l petreci la cutie. Așa că, vă rog, nu considerați jurnalul acesta un comentariu curgător, căci v-aș invita să vă gândiți la orele nesfârșite dintre două întâmplări. Cerul știe cum îi afectează asta pe viețașii care au în față ani lungi de temniță și nu se bucură de privilegiul de a-și putea ocupa timpul scriind. În cazul meu, există Speranță, un cuvânt pe care-l auzi mereu la prizonieri. Speră că vor câștiga la recurs, că li se va scurta sentința, că vor ieși pe cauțiune sau pur și simplu că vor sta singuri în celulă. Fiind prizonier de categoria D, eu sper doar să fiu transferat la închisoarea deschisă Ford cât mai repede. Dar Dumnezeu știe ce speră un viețaș și decid să aflu acest lucru în zilele următoare.

4:30, p.m.

Asociere. În sfârșit, ușa se deschide pentru o perioadă mai lungă – patruzeci și cinci de minute. Când cobor la parter să mă alătur celorlalți deținuți, Paul (crimă) îmi înmânează un set

de timbre clasa întâi și nu cere nimic în schimb. Ori nu are cui să scrie, ori, poate, nu știe să scrie.

— Aud că ai ceva poștă, spune și pleacă.

Nu-i spun că asistenta mea personală se ocupă de toată corespondența și deci nu am probleme cu poșta, căci ar minimaliza gestul lui atent.

În timpul Asocierii, observ că grilajul înalt de la capătul sălii ne desparte de o altă încăpere, dotată cu televizor, masă de biliard și scaune mai confortabile. Dar nu mi se permite să intru în acest teritoriu sacrosanct, căci nu ai voie să ieși din zona delimitată decât dacă ești prizonier *elevat.* Sunt trei nivele de prizonieri: de bază, standard și elevat. Toți deținuții sunt încadrați la început la standard – categoria de mijloc. Asta le dă șansa de a urca sau de a coborî, lucru care depinde numai de comportamentul lor. Cineva care dorește să-și asume mai multă responsabilitate, să fie ascultător, curier sau menajer, va fi promovat repede la nivelul elevat și se va bucura de privilegiile care decurg de aici. În același timp, oricine atacă un gardian sau e prins drogându-se va fi degradat la „bază". Iar lucrurile acestea contează când e vorba de standardul de viață din închisoare, dar și mai târziu, când autoritățile discută despre eliberarea condiționată sau înainte de termen a unui prizonier.

Terry, colegul meu de celulă, urăște autoritățile și nu vrea să se alinieze sistemului, așa că-și petrece viața oscilând între categoriile de „bază" și „standard". Pe de altă parte, Derek „Del Boy" Bicknell a profitat de sistem și a devenit repede „elevat". Dar este și inteligent și capabil să-și asume răspunderi. Deja are dreptul de a circula liber la parter și de fapt, aproape că nu stă deloc în celulă. Sper că până acum v-ați format în minte o imagine despre Del Boy: e un indian înalt de doi metri și cântărind o sută de kilograme, poartă la gât un lanț gros din aur, la mâna dreaptă unul și mai gros și posedă un ceas de marcă ultimul tip. De asemenea, se îmbracă într-un trening modern și se încalță cu adidași Nike. Dacă stau să mă gândesc, sunt singurul prizonier care poartă încă o cămașă, dar, dacă mai stau mult aici, o să ajung și eu tot la trening.

5:30 p.m.

Se servește cina, numită ceai, așa că merg la celulă să-mi iau tava și farfuria de plastic. În seara asta se dau ouă cu șuncă și mi-e prea foame ca să zic nu. Oul are gălbenușul solid și șunca e grasă, chircită și necomestibilă. Beau o cană de apă Highland Spring (obținută la schimb cu două autografe pe felicitări aniversare) și-mi termin masa cu o supă din conservă (legume, 24 de pence). La următoarele alegeri nu mă va putea acuza

nimeni că nu știu cât costă produsele la supermarket, ca să nu mai vorbesc de valoarea lor în sine.

Terry spală tacâmurile înainte de a ne întoarce la Asociere, la parter, unde-l văd pe Del Boy conducând un joc de cărți într-un capăt al sălii. Oare de ce nu sunt surprins? Îmi face semn să vin și eu. Partida de Kaluki se joacă între patru viețași. Urmăresc două mâini, atent și la coada de la telefon, pentru că sper să pot vorbi cu Mary. Ar fi trebuit să se întoarcă de la Universitatea Strathclyde și să fie la hotel. Cred că v-ați dat seama până acum că ea nu-mi poate telefona.

Paul (crimă și timbre) anunță că trebuie să-și sune prietena și-mi sugerează să preiau mâna lui până vorbește.

— Jeff o să fie sigur mai bun ca tine, îi zice Derek când Paul se ridică.

Pierd rău prima mână, supraviețuiesc la a doua și câștig la a treia. Din fericire, Paul se întoarce înainte ca Del Boy să împartă cărțile a patra oară.

— Nu e rău, Înălțimea sa, comentează Derek, nu e rău deloc.

Încet-încet, sunt acceptat.

Coada la cele două telefoane nu pare să scadă, așa că petrec puțin timp vorbind cu un viețaș tânăr, pe nume Michael (crimă). Are pielea foarte albă, extrem de subțire și acoperită de tatuaje și urme de ace pe toată lungimea brațelor. Mă invită în celula lui și-mi arată o fotografie cu nevasta și copilul. Când va ieși Michael de la închisoare, fiica lui de opt luni va fi terminat școala și va fi probabil căsătorită și mamă, la rândul ei. De fapt, băiatul acesta de douăzeci și doi de ani ar putea foarte bine să fie bunic când va fi eliberat.

Ieșind din celula lui Michael, o zăresc pe d-ra Roberts, guvernatoarea adjunctă care m-a vizitat când eram în aripa medicală. E înconjurată de viețași. D-ra Roberts are un adevărat talent de a și-i apropia pe acești oameni disperați.

Cedez și mă așez la coadă la telefon, conștient că se apropie închiderea. Când ajung în sfârșit la unul din cele două aparate, un viețaș din rândul celălalt se apleacă să mă avertizeze că toate telefoanele date de aici sunt înregistrate de poliție. Îi mulțumesc, dar nu-mi pot imagina ce i-ar interesa la o conversație dintre mine și soția mea. Operatoarea de la hotel îmi răspunde și-mi face legătura. Telefonul sună și sună.

7:00 p.m.

Mă întorc la celulă să mă confrunt cu un nou munte de scrisori. Terry mă ajută scoțându-le din plicuri și sortându-le în două teancuri, cărți poștale și scrisori, în timp ce eu îmi revăd

însemnările de peste zi. Mă întreabă dacă poate păstra câteva cărți poștale ca amintire.

— Numai dacă nu au adresă, îi răspund, pentru că am intenția să le răspund la fiecare.

După ce mi-am corectat manuscrisul, îmi întorc atenția spre scrisori. Ca și viața mea, se înscriu într-un tipar al lor, unele prezentându-mi condoleanțe pentru moartea mamei, altele, blândețe și sprijin. Multe continuă să comenteze rechizitoriul domnului judecător Potts și asprimea sentinței. Trebuie să recunosc că-mi redau încrederea în semenii și… semenele mele.

Asistenta mea personală, Alison, mi-a scris comunicându-mi că acasă am și mai multă corespondență, trei sute la una dintre scrisori susținându-mă. Îi dau lui Terry una dintre scrisori. E de la vărul lui care a citit în ziar că împărțim celula. Terry îmi spune că ispășește o condamnare pe viață la Parkhurst, pentru crimă. Adaugă și că n-a mai luat de ani de zile legătura cu el. Și nu sunt decât două ore de când îmi scăzuse moralul pentru că n-am reușit să vorbesc *azi* cu Mary.

ZIUA 8 – JOI, 26 IULIE, 2001

5:03 a.m.

Am dormit șapte ore. Trezindu-mă, încep să mă gândesc la săptămâna petrecută în închisoare. Cea mai lungă săptămână din viața mea. Îmi cântăresc pentru prima dată opțiunile de viitor. Va trebui să urmez calea a doi dintre eroii mei, Emma Hamilton și Oscar Wilde, și să aleg o viață izolată în străinătate, unde n-aș mai fi capabil să mă bucur de societatea care a făcut parte atâta vreme din miezul existenței mele?

Voi mai putea vizita locurile predilecte – Teatrul Național, Lord's, Le Caprice, Galeria Tate, Cinema-ul din Fulham Road – sau măcar ieși pe stradă fără ca oamenii să mă privească doar ca pe cel închis pentru sperjur? Nu le pot explica tuturor că nu am avut parte de un proces corect.

Nu-mi stă deloc în fire să fiu introspectiv și pesimist, dar când stai închis ore în șir într-o celulă de șapte pași pe patru, începi să te-ntrebi dacă mai e cineva afară care știe că trăiești.

10:00 a.m.

Dl. Highland, un gardian tânăr, descuie ușa și mă anunță că am o vizită de la avocați la zece treizeci. Îl întreb dacă mi se permite să fac un duș și să mă spăl pe cap.

— Nu, răspunde. Folosește chiuveta.

E de-abia al doilea ofițer nepoliticos pe care-l întâlnesc de când sunt aici. Îi explic că e destul de greu să faci duș într-o chiuvetă. Îmi spune că am o „atitudine" și dacă o țin tot așa, va trebui să mă treacă în raport. Parcă m-aș fi întors la școală la capătul nepotrivit al vieții.

Mă rad și mă curăț cât pot de bine înainte de a fi escortat într-o altă aripă a clădirii, pentru a-mi întâlni avocații. Sunt depus într-o cameră de vreo trei metri pătrați, cu geamuri pe toți pereții; au existat și cazuri de avocați care le-au adus droguri clienților lor. În mijlocul camerei e o masă mare și lungă, cu șase scaune de jur împrejur. După câteva minute intră consilierul Coroanei Nick Purnell, asociatul lui, Alex Cameron și avocatul meu pledant, Ramona Mehta. Nick mă pune la curent în amănunt cu recursul intentat după pronunțarea sentinței. E destul de pesimist în legătură cu durata condamnării, cu toate că există dovezi considerabile cu privire la subiectivitatea rechizitoriului, dar spune că numai cei prezenți atunci în sala tribunalului își vor aminti emfaza și exagerările din cuvintele adresate de Potts juriului. Judecătorul le-a amintit constant juraților că nu prezentasem dovezi și ținând în mână micul jurnal al d-rei Peppiatt și nu jurnalul meu

mare de birou, repetase că „nimeni nu a negat autenticitatea acestui jurnal.” Cu toate acestea, nu le-a explicat membrilor juriului că n-ar fi fost nicio diferență nici dacă jurnalul ar fi apărut în primul proces.

În privința sentinței, Nick Purnell e mai încrezător, deoarece mai mulți membri marcanți ai Baroului au specificat că patru ani înseamnă o condamnare nu numai aspră, ci și nedreaptă. Iar publicul pare a se afla într-un acord total cu profesioniștii. Reducerea sentinței ar constitui o mare diferență, deoarece orice privare de libertate de patru ani sau mai mult necesită decizia Comitetului de Eliberare Condiționată pentru a ieși din închisoare. Dacă ai o sentință mai mică de patru ani, chiar și cu o zi, înseamnă că ieși automat după ce ai executat o jumătate din pedeapsă, dacă te-ai purtat ca un prizonier model. Ești pasibil și de urmărire, așa că ți se mai iau două luni, timp în care ești obligat să rămâi la „locul de reședință ales” între șapte p.m. și șapte a.m. a dimineții următoare.[25]

Discutăm în continuare dacă este momentul să formulăm o acțiune împotriva Emmei Nicholson, deoarece a sugerat că milioanele de lire strânse pentru kurzi cu ajutorul meu n-au ajuns la ei, implicând pervers că probabil o parte din sumă a intrat la mine în buzunar. Nick spune că sir Nicholas Young, directorul executiv al Crucii Roșii, mi-a sărit în ajutor și chiar și cei de la *Evening Standard* sunt de părere că e o acuzație absurdă. Alex completează că se scriu articole în favoarea mea, inclusiv unul semnat de Trevor Kavanagh în *Sun.* În plus, *Daily Telegraph* l-a atacat dur pe Max Hastings.

Îi spun lui Nick că vreau să deschid o acțiune împotriva lui Ted Francis pentru a recupera cele 12.000 de lire sterline pe care i le-am împrumutat și pentru că a pretins că acum douăzeci de ani a văzut o prostituată nigeriană ieșind pe geam din dormitorul meu. Asta chiar e o realizare, deoarece eu și Francis stăteam în hoteluri diferite și camera mea era la ultimul etaj. Sper doar că biata fată făcea parte din forțele de salvamont din Lagos.

Echipa mea juridică îmi înțelege mânia, dar vrea să aștept să se așeze praful. Accept cu jumătate de gură, dar nu sunt convins. Nu pot să nu-mi amintesc faptul că, plângându-mă lui Nick de atitudinea tendențioasă a domnului judecător Potts la audierile anterioare procesului și la procesul propriu-zis, m-a sfătuit să nu ridic problema în fața judecătorului în biroul lui, deoarece aș stârni o atitudine și mai ostilă.

După o oră, îi las să se întoarcă la lumea lor, iar eu sunt condus înapoi la a mea.

12:00 prânz

Arunc o privire la oferta de la cantină și mă întorc la celulă cu tava de plastic goală. Adaug un pachet de biscuiți la cutia de șuncă începută și-mi torn o cană de suc de coacăze subțiat cu apă Highland Spring. Deja nu prea mai am provizii.

2:00 p.m.

Dl. Weedon vine la celulă să mă anunțe că am o vizită personală la ora trei.

— Cine?

— William și James Archer, se uită el pe listă.

Sunt pe cale să sugerez că ar fi fost mai politicos să mă anunțe ieri decât să-mi spună cu câteva minute înainte de a-mi sosi fiii. Totuși, cum dl. Highland m-a amenințat deja că o să mă treacă în raport pentru o astfel de insolență, îmi păstrez sugestia pentru mine.

3:00 p.m.

Peste optzeci de prizonieri din cele patru corpuri de clădire șiroiesc spre zona de vizită. Pe lungul drum spre ea, mă întâlnesc cu niște deținuți cunoscuți în scurta ședere în Corpul Trei. Parcă suntem vechi camarazi de școală. „Ce mai faci?” „Ce-ai mai pus la cale?” „Te-ai întâlnit cu…?” Când ajungem în sala de așteptare, suntem percheziționați mult mai riguros decât de obicei. Del Boy mă avertizase deja că cei din personal sunt nervoși acum în legătură cu posibile transferuri de bani, droguri, lame, cuțite, chiar pistoale și orice altceva poate fi trecut de la o rudă sau prieten de familie la un prizonier. Descopăr bucuros că eu sunt percheziționat doar de formă. După aceea mi se cere să-mi pun o eșarfă galbenă, așa că arăt ca un copil gata să iasă cu bicicleta. E pentru a arăta că sunt prizonier, ca să nu pot ieși cu fiii mei la încheierea vizitei. Trebuie să spun că gestul acesta mărunt mi se pare umilitor.

Apoi sunt introdus într-o cameră de mărimea unei săli mari de clasă. Sunt așezate scaune pe cinci rânduri lungi, numerotate de la A la E. Mă prezint la un pupitru înălțat la un metru și ceva deasupra podelei și un gardian își verifică lista, după care-mi spune să merg la locul C11. Toți prizonierii stau în partea dreaptă, în fața vizitatorilor așezați la stânga. Între noi e o masă mică și îngustă, înșurubată în podea și menită să ne separe. Deasupra mai e și un balcon întins pe toată suprafața sălii, unde gardienii veghează să nu fie trecute diverse obiecte peste sau pe sub mese. Sunt ajutați de mai multe camere de luat vederi. Pe pereți e o notă în care scrie că benzile video pot fi folosite ca probe de acuzare și e adăugat cu majuscule: SE APLICĂ ATÂT LA PRIZONIERI, CÂT ȘI LA VIZITATORI.

Parcurg trei rânduri și-l văd pe William singur. Sare și mă îmbrățișează, așa că-mi dau seama cât de dor mi-a fost de el. Îmi spune că James e la cantină, îmi cumpără băutura favorită. Apare după câteva minute, cu o tavă cu Coca-Cola dietetică și napolitane KitKat. Băieții râd când îmi trag toate cele trei cutii în partea mea de masă și nu fac nicio tentativă de a le oferi vreo napolitană.

Will îmi povestește despre deplasarea lui Mary la Universitatea din Strathclyde, unde a dat o scurtă declarație de presă înainte de a-și ține comunicarea. A început cu ideea că era cel mai numeros public pe care-l avea la un discurs despre conversia energiei solare cuantice.

Nu se miră că am primit peste o mie de scrisori și cărți poștale în primele zile de ședere la Belmarsh și-mi spune că acasă sunt de trei ori mai multe. Am sprijin din toate direcțiile, mă asigură și James, au dat declarații bine gândite inclusiv John Major și George Carey.

— Alison a dactilografiat o listă, continuă fiul meu cel mic, dar nu m-au lăsat să aduc nimic în sală, așa că ți-o trimit mâine prin poștă.

Veștile mă bucură mult și mă fac să mă simt vinovat că m-am îndoit de sprijinul prietenilor.

Îi pun la curent pe băieți cu faptul că scriu un jurnal zilnic și va trebui să mă întâlnesc în curând cu Jonathan Lloyd, agentul meu literar, Victoria Barnsley, editoarea mea și Robert Lacey, redactorul meu. Deoarece nu mi se permite decât o vizită personală o dată la două săptămâni, nu vreau totuși să mai văd pe altcineva în afara familiei până nu sunt mutat la o închisoare deschisă.

Will îmi spune că deja s-a înscris peste două săptămâni, dar speră că voi fi transferat într-un loc mai bun cu mult înainte. Fiindcă nu am citit niciun ziar și nu am ascultat știri, din cauză că mi-e sincer rău de atâtea povești neadevărate despre mine și ce fac la Belmarsh, Jamie mă pune la curent cu bătălia pentru conducerea Partidului Conservator. Sondajele arată clar că cei care i-au trădat pe conservatori la ultimele alegeri îl vor pe Ken Clarke, în vreme ce membrii de partid îl favorizează pe Jain Duncan Smith. Mie îmi plac și-i admir pe amândoi, deși niciunul nu mi-e prieten apropiat. Cu toate acestea, nu-ți trebuie cine știe ce judecată intelectuală ca să-ți dai seama că, dacă vrem să câștigăm alegerile viitoare, sau măcar să formăm un grup suficient de puternic în majoritatea executivă pentru a ne asigura susținerea formatorilor de opinie pentru celelalte alegeri, trebuie să ținem cont de părerile electoratului cu privire la cine ar trebui să ne conducă.

Mă gândesc să-i scriu câteva rânduri lui Ken, dar cred că nu i-ar ajuta cauza.

Will îmi mai spune că Michael Beloff, Gilbert Gray și Johnnie Nutting, consilieri ai Coroanei, țin legătura permanent cu echipa mea juridică. Gilly se întreabă dacă animozitatea lui Potts n-a fost țintită împotriva lui Nick Purnell, deoarece în Barou se vorbește că și-a pierdut cumpătul cu Nick de mai multe ori în timpul preliminariilor și la proces, dar niciodată de față cu jurații.

— Nu, le spun, n-a avut de-a face cu Nick. A fost ceva cu totul personal.

Fulgurant, sunt distras de o tânără atrăgătoare care stă chiar în fața mea pe rândul B. Un prizonier aflat cu spatele la mine se apleacă peste masă și o sărută. Îmi amintesc de la Kevin că acesta e modul cel mai banal de a transfera droguri. Mă uit mai atent și decid că e vorba de sex, sex pur și animalic și n-are legătură cu drogurile.

James îmi povestește despre filmul pe care el și Nad (Nadhim Zahawi, un prieten kurd) l-au văzut cu plăcere duminică, *Oră de vârf 2,* o producție la care m-aș fi dus și eu în mod normal.

— Nu-ți face griji, zice el. Am început o listă cu toate filmele care ți-ar plăcea, așa că le vei putea vedea pe video până la urmă.

Nu-mi place cum sună „până la urmă”.

Vorbesc cu Will despre planurile de a se întoarce în America și a-și continua munca de operator de documentare. Îmi spune că rămâne în Anglia deoarece Mary e neliniștită și are nevoie de el. Cât de norocos sunt că am o asemenea familie!

Peste zumzetul sălii se aude o voce, anunțând că toți vizitatorii trebuie să plece. Chiar am stat o oră împreună? Peste tot, familiile se sărută înainte de a se despărți cu părere de rău. Prizonierii trebuie să rămână pe loc până când toți vizitatorii semnează lista și ies din cameră. Mă uit de-a lungul rândurilor de scaune. Bărbatul cu sărutările pasionale își ține capul în mâini. Mă întreb cât are de ispășit și ce vârstă vor avea el și prietena lui când va fi eliberat.

După plecarea ultimului vizitator suntem scoși și noi; sunt percheziționat la fel de superficial. Nu aflu însă prin ce trec ceilalți prizonieri. Mai târziu, Del Boy îmi spune că dacă au observat ceva suspect pe video, îi dezbracă la piele și-i controlează și cu câini antrenați.

Pe drumul spre celulă, un prizonier din Corpul Trei îmi spune că luna viitoare pleacă acasă; și-a terminat condamnarea. Adaugă și că l-a vizitat soția, care i-a stat alături,

dar dacă mai are alte necazuri cu legea, i-a spus limpede că-l părăsește.

Mai am câțiva metri până la ușa celulei când dl. Weedon îmi spune că vrea să mă vadă ofițerul responsabil cu educația. Fac stânga împrejur și mă escortează până la etajul doi. Ofițerul responsabil cu educația poartă un costum cafeniu, elegant. Când intru, se ridică și dă mâna cu mine:

— Mă numesc Peter Farrell, se prezintă. Văd că v-ați trecut pe listă la educație.

— Da, confirm. Speram că astfel voi avea șansa de a folosi biblioteca.

— Așa este, spune dl. Farrell. Mă întreb dacă n-ați putea să ne ajutați să-i învățăm să citească și să scrie pe prizonierii analfabeți, pentru că pe moment suntem în criză de personal.

— Bineînțeles, accept.

— Veți câștiga o liră pe oră, surâde el.

Discutăm apoi despre faptul că printre prizonieri sunt și câteva minți strălucite, mai ales viețași, dintre care o parte ar putea susține cu succes examenele la o universitate deschisă.

— Cea mai mare problemă a mea, îmi explică, vine de la faptul că deținuții primesc între zece și douăsprezece lire pe săptămână în ateliere, unde pun în pungi pliculețe de ceai, gem și zahăr. În schimb, dacă se înscriu la educație nu primesc decât șase lire și jumătate pe săptămână. Așa că pierd adesea niște elevi capabili din cauza banilor de tutun.

Dumnezeule, voi avea de ținut discursuri dacă ar fi să mai revin vreodată în Camera Lorzilor.

Se aude un ciocănit la ușă și dl. Marsland, superiorul, intră să-mi dea de veste că a sosit momentul să le vorbesc viețașilor despre creația literară.

4:00 p.m.

Conferința are loc într-una din sălile de așteptare și participă doisprezece prizonieri cu condamnări pe viață și doi gardieni care vor supraveghea desfășurarea. Există două tipuri de condamnări pe viață, obligatorii și comutabile, dar pentru un viețaș contează doar tariful stabilit de judecător la proces.

Îmi încep discursul dezvăluindu-le viețașilor că nu m-am apucat de scris decât la treizeci și patru de ani, după ce am ieșit din Parlament și am devenit falimentar; așa că încerc să-i asigur că poți începe o carieră la orice vârstă. Le amintesc că Proust a zis că întotdeauna în viață ajungem să facem al doilea lucru după ceea ce cunoaștem cel mai bine.

După ce-mi închei scurta cuvântare, mi se adresează două întrebări despre scrierea unui roman, dar descopăr repede că

ceilalți deținuți sunt de fapt interesați de felul cum mă simt după gratii și de schimbările pe care le-aș face aici.

— Nu sunt închis decât de opt zile, le reamintesc.

Mă străduiesc vajnic să parez întrebările, dar dl. Marsland și adjunctul lui trebuie să-mi sară curând în ajutor, când subiectul deviază spre administrarea închisorii și plângeri în legătură cu orele de claustrare, mâncare, lipsa curentului electric și salariile oferite. Toate întrebările par justificate, dar n-au nicio legătură cu creația. Ofițerii încearcă să răspundă fără ranchiună și este evident că amândoi au chibzuit îndelung la problemele deținuților. Adesea îi compătimesc, dar par să aibă mâinile legate de regulamente, birocrație și lipsa banilor.

Un prizonier pe nume Tony, care pare nu numai isteț, ci și foarte priceput la cifre, discută bugetul de 27 de milioane de lire sterline alocat închisorii Belmarsh, ajungând până la costul hrănirii unui prizonier într-o zi. Nu voi uita niciodată răspunsul la această întrebare – pentru trei mese pe zi, se cheltuiesc doar 1,27 lire pentru fiecare prizonier.

— În cazul acesta, furnizorii scot o liră de la fiecare, ripostează Tony.

Întâlnirea se prelungește simțitor peste ora programată și mai trece un timp până ce un prizonier, Billy Little din Glasgow, mai pune o întrebare legată de scris. Îmi folosesc romanele pentru a expune vreo opinie politică? Nu, răspund ferm, deoarece astfel aș avea foarte puțini cititori. Billy e de stânga prin educație și convingeri și-și pledează bine cazul. Găsește o plăcere deosebită în a mă pune în încurcătură și a mă face să mă simt prost față de ceilalți prizonieri. După un schimb de replici înfocate, reușesc să-l fac cel puțin să-mi asculte punctul de vedere.

Întorcându-ne la celule, Billy îmi spune că a scris o povestire și niște poezii. Mă întreabă dacă doresc să le citesc și să-mi dau o părere; e o propunere de care de obicei mi-e groază când sunt afară. Se topește în celula lui de la parter, extrage câteva coli dintr-un dosar și mi le dă. Îl las și la scurt timp îl găsesc pe Derek „Del Boy” Bicknell așteptându-mă. Mă avertizează că Terry, colegul meu de celulă, a vorbit cu presa și să mă feresc de el.

— A vorbit cu presa?

— Da, l-au prins presarii că vorbea la telefon cu *Sun.* Aud că se plătesc cinci bătrâne pentru un exclusiv cu cineva care a stat cu tine în celulă.

Îi mulțumesc lui Derek și-l asigur că n-am discutat cu Terry nici cazul meu și nici altceva important și nu voi discuta nici de acum înainte.

Intrând în celulă, îl găsesc pe Terry cu o expresie rușinată. Confirmă că a vorbit cu ziariștii de la *Sun,* care vor neapărat să afle când voi fi mutat la Ford.

— Mâine o să apari pe prima pagină, îl avertizez.

— Nu, nu le-am spus nimic, insistă.

Încerc să nu râd și mă așez pe pat să citesc alte trei sute de scrisori deschise de cenzori și lăsate acolo. Nu pot să cred că a avut timp să citească multe dintre ele.

După ce o termin pe ultima, mă întind în pat și pun mâna fără chef pe eseul de douăsprezece pagini al lui Billy Little. Dau prima pagină. Nu-mi vine să cred. Are o asemenea stăpânire a limbii, pătrundere și darul rar de a face banalul să devină interesant, încât îi sorb fiecare cuvânt înainte de a stinge lumina, puțin după ora zece. Am sentimentul că veți mai auzi multe despre omul acesta și nu numai de la mine.

ZIUA 9 – VINERI, 27 IULIE, 2001

2:11 a.m.

Sunt trezit în puterea nopții de muzică rap, zvâcnind dintr-o celulă de la celălalt capăt al corpului. Nu-mi imaginez cum e să încerci să dormi în celula alăturată sau și mai rău, în patul de sub cel cu casetofonul. Mi se spune că muzica rap e motivul cel mai puternic de bătaie în închisori. Nu sunt surprins. A trebuit să aștept să fie oprită înainte de a mă culca din nou. M-am trezit abia la șase și opt minute. Uluitor, Terry poate dormi în toată hărmălaia.

6:08 a.m.

Scriu două ore și după ce completez prima versiune a întâmplărilor de ieri, mă dezbrac în chiloți; îmi înfășor un prosop în jurul taliei și pun altul pe capătul patului, cu un săpun și o sticlă de șampon alături.

Ușa celulei se deschide la opt douăzeci și trei. Sunt la ieșire ca un pursânge, sprintez pe coridor și intru la dușuri. Trei din patru sunt deja ocupate de bărbați mai rapizi decât mine. Totuși, reușesc să ocup boxa a patra și după un lung duș cu butonul apăsat, mă simt curat pentru prima oară după câteva zile.

Când mă întorc la celulă, Terry încă doarme dus și nu-l deranjează nici măcar gardianul care descuie ușa. E un ofițer nou și se prezintă: Ray Marcus, lucrează la departamentul de cenzură și face echipă cu June Stelfox, cea care s-a ocupat de corespondența mea în Corpul Trei al clădirii. Treaba lui este să controleze toată corespondența primită de prizonieri și să se asigure că nu conține niciun obiect neregulamentar: lame de ras, droguri, bani – sau chiar mâncare. Totuși, deși deschid scrisorile, cenzorii nu le citesc. Ray aduce un pachet înregistrat, îl desface în fața mea și extrage dinăuntru o Biblie. Cea de-a unsprezecea în nouă zile. Ca și pe celelalte, o donez capelei. Apoi mă întreabă dacă mă poate ajuta cu ceva în privința corespondenței. Ray, după cum preferă să i se spună, e curtenitor și pare aproape stânjenit de faptul că nu mi se permite să-mi deschid singur corespondența. Îi spun să nu-și facă griji, deoarece de ani de zile nu mi-am mai deschis-o singur.

Îi înmânez trei plicuri mari cafenii cu toate scrisorile primite cu o zi înainte, plus prima săptămână (70 de pagini) din manuscrisul meu și douăsprezece timbre clasa întâi. Îl întreb dacă pot fi trimise toate asistentei mele personale, Alison, pentru a proceda ca și cum aș fi în vacanță sau în străinătate.

Acceptă pe loc, dar subliniază că, fiind cenzor superior, are dreptul să citească tot ce trimit afară.

— Îmi convine, îl asigur.

— Aș prefera să aștept până se publică, surâde el. La urma urmei, am citit tot ce ați scris până acum.

Plecând, nu închide ușa, de parcă ar ști ce înseamnă gestul acesta pentru un om aflat sub cheie timp de douăzeci și două de ore pe zi. Privilegiul durează doar câteva minute, până ce trece alt gardian și-o trântește; cu toate acestea, sunt recunoscător.

9:00 a.m.

Micul dejun. Un castron de fulgi de porumb cu lapte dintr-o cutie desfăcută și care a petrecut mai mult de douăzeci și patru de ore afară din frigider. Minunat.

10:09 a.m.

Sosește un alt ofițer să mă anunțe că preotul ar dori să mă vadă. Miraculoasă evadare. Mă însoțește la capelă – fără percheziție de această dată – unde mă așteaptă David Powe. Poartă aceeași jachetă de un bej palid, pantaloni de flanel gri și probabil același guler rotund pe care-l avea și la slujba de duminică. Arată literalmente sărac lipit. Discutăm despre cum m-am acomodat – subiectul tuturor – apoi spune că predica lui despre Cain și Abel a fost menționată în revista *Private Eye*[26].

Chicotește, bucurându-se evident de atâta notorietate.

Apoi David îmi vorbește despre soția lui, care este directoarea unei școli primare din localitate și a scris două manuale de religie pentru editura Harper-Collins. Au doi copii, unul de treisprezece și unul de șaisprezece ani. Menționându-și parohia – prizonierii – îmi dau repede seama că e un creștin profund devotat, în ciuda turmei lui sceptice și dubioase de criminali, violatori și toxicomani. E totuși încântat aflând că Terry, colegul meu de celulă, citește zilnic din Biblie. Îi mărturisesc că nu am citit niciodată Cartea Evreilor.

David mă întreabă care e credința mea și-i spun că, pe vremea când eram candidatul conservatorilor la primăria Londrei, mi-am dat seama câte religii se practicau în capitală și dacă există Dumnezeu, am realizat că avea foarte multe grupuri diferite de reprezentanți pe pământ. El îmi dezvăluie că sunt peste o sută de musulmani la Belmarsh, încă o sută de romano-catolici, dar majoritatea deținuților aparțin confesiunii anglicane.

— Dar evreii? întreb.

— Nu știu decât unul sau doi. Educația familială și sentimentul de grup sunt atât de puternice la ei, încât ajung

rareori la tribunal sau la închisoare.

La încheierea unei ore – totul pare să fie gândit în limitele acestei durate – mă binecuvântează și-mi spune că speră să mă revadă duminică la biserică.

Fiind cea mai mare celulă din închisoare, va avea cu siguranță plăcerea asta.

11:10 a.m.

Dl. Weedon așteaptă la ușa – pardon, grilajul – capelei să mă ducă înapoi la celulă. Îmi spune că dl. Marsland vrea să mă vadă din nou. Înseamnă oare că se știe când voi pleca și unde voi fi transferat? Îl întreb acest lucru pe dl. Weedon, dar nu primesc niciun răspuns. Ajungând la biroul domnului Marsland, îi văd înăuntru și pe dl. Loughnane și pe dl. Gates. Par toți posomorâți. Mi se strânge inima și înțeleg acum de ce dl. Weedon nu mi-a putut răspunde la întrebare.

Dl. Marsland spune că închisoarea deschisă Ford mi-a respins cererea deoarece nu se simt în stare să țină presa la distanță, așa că întreaga chestiune a fost supusă atenției la un nivel superior. Preț de o clipă, mă întreb dacă voi mai ieși vreodată din gaura asta de iad. Sperând să-mi mai îndulcească dezamăgirea, îmi spune că are de gând să mă mute singur în celulă, fiindcă Fossett (Terry) a fost prins telefonând la *Sun*.

— Văd că sunteți dezamăgit de Ford, adaugă, dar vă vom înștiința unde și când veți pleca imediat ce aflăm.

Mă ridic să plec.

— Nu doriți să mai țineți o comunicare despre creația literară? întreabă dl. Marsland. După efortul de data trecută, mai mulți prizonieri ar dori să vă asculte vorbind.

— De ce să nu țin un curs de opt săptămâni? replic, din moment ce suntem cu toții aici pe timp nelimitat?

Mă simt vinovat imediat pentru acest sarcasm. La urma urmei, nu e vina lor că guvernatorul de la Ford n-are tăria de a rezolva o problemă alunecoasă. Poate ar trebui să citească Drepturile Omului și să afle că nu e un motiv just de a-mi refuza cererea.

2:00 p.m.

O femeie-gardian descuie ușa celulei cu o țigară atârnându-i în colțul gurii[27] și-i spune lui Terry că are un vizitator. Lui Terry nu-i vine să creadă și încearcă să ghicească. Tatăl lui nu prea-i vorbește, mama a murit, fratele e pe moarte, bolnav de SIDA, cu sora lui a pierdut legătura, iar vărul e închis pentru crimă. Se dă jos din pat, zâmbește pentru prima oară după câteva zile și tropăie fericit pe coridor, iar eu sunt încuiat la

loc. Profit de absența lui Terry și încep să scriu a doua variantă a jurnalului de ieri.

3:07 p.m.

Terry se întoarce după o oră, la pământ. Probabil s-a făcut o greșeală, pentru că nu a apărut niciun vizitator. L-au lăsat peste o oră în sala de așteptare, în timp ce alți prizonieri se bucurau de prezența prietenilor și a familiei.

Uneori uit cât de norocos sunt.

4:00 p.m.

Asocierea. Când ies din celulă și merg pe palierul ultimului etaj, Derek Jones, un tânăr recidivist, spune că vrea să-mi arate ceva și mă invită în celula lui. E unul dintre deținuții cu sentință deschisă și, deși cazul i se va revizui de către Comitetul de Eliberare Condiționată în 2005, nu e sigur că îl vor elibera.

— Aud că scrii o carte, spune. Dar te interesează și lucruri despre care nu se știe afară? mă chestionează privind printre gratiile ferestrei.

Dau din cap.

— Atunci o să-ți spun ceva ce nu știu nici ăștia dinăuntru.

Îmi arată un casetofon mare dintr-un colț al celulei, probabil cel care m-a ținut treaz azi-noapte. Seamănă cu o navă spațială.

— E bunul meu cel mai de preț pe lume, spune.

Nu-l întrerup.

— Dar am o problemă.

Tac mai departe.

— Merge pe baterii pentru că n-am curent.

— Înțeleg.

— Ai habar cât costă bateriile?

— Nu, recunosc.

— 6,40 lire un rând și sunt bune numai douăsprezece ore, așa că nu mi-aș putea permite niciun fel de tutun dacă ar fi să-mi iau baterii în fiecare săptămână.

Tot nu înțeleg unde vrea să ajungă.

— Dar nu trebuie să iau nicio baterie, nu?

— Nu? îl îngân.

— Nu, întărește și se duce la un raft din spatele patului și scoate un pix. Desface căpăcelul și trage afară mâna, pe care e încolăcită sârmă subțire:

— La început, fac o împământare râcâind puțină vopsea de la țeava de apă de după pat, pe urmă iau masca de la neonul de pe tavan și leg firul la cutiuța de acolo.

Încerc să urmăresc șmecheria, când Derek adaugă:

— Nu-ți face griji, Jeff, ți-am desenat o schemă (vezi pagina următoare). Așa, am o sursă neîntreruptă de electricitate pe cheltuiala Majestății sale.

Prima mea reacție e să mă întreb de ce nu e omul acesta afară, îndeplinind o slujbă cinstită? Îi mulțumesc și îl asigur că povestea lui va fi menționată în povestea mea.

— Eu cu ce mă aleg? întreabă. Fiindcă atunci când plec de aici, n-o să am pe numele meu decât casetofonul și alea nouăzeci de lire de ieșire.[28]

Îl asigur pe Derek că editorii mei vor plăti pentru folosirea schemei în carte. Batem palma.

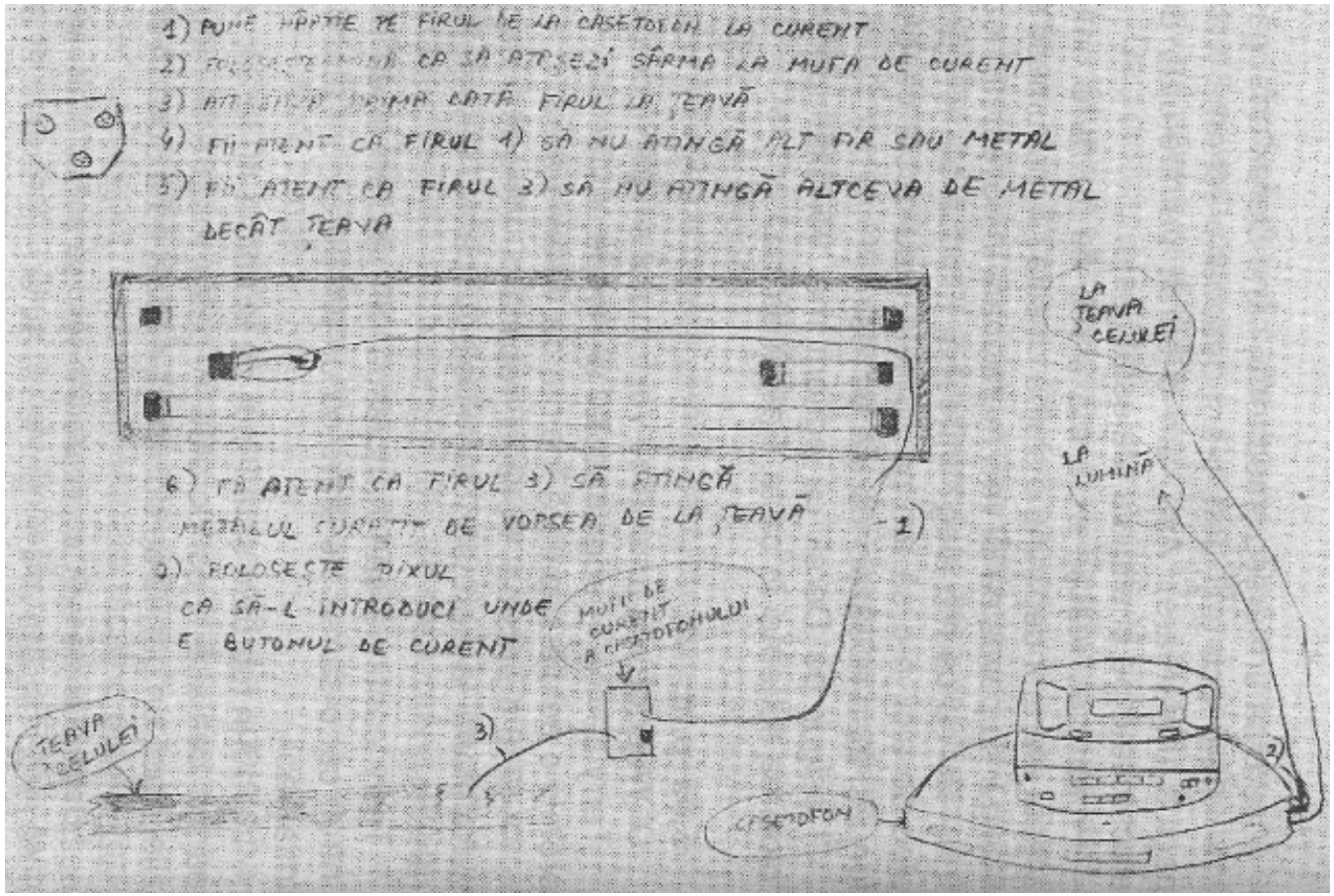
1) PUNE ȘAPTIE PE FIRUL DE LA CASETOFON LA CURENT
2) FOLOSEȘTE-ȚI CAP CA SĂ ATAȘEZI SÂRMA LA MUFA DE CURENT
3) ATAȘEAZĂ SÂRMA CEALĂ FIRUL DE ȚEAVĂ
4) FII ATENT CA FIRUL 1) SĂ NU ATINGĂ NIMIC AFARĂ SAU METAL
5) FII ATENT CA FIRUL 3) SĂ NU ATINGĂ ALTCEVA DE METAL DECÂT ȚEAVA
6) FII ATENT CA FIRUL 3) SĂ ATINGĂ METALUL CURĂȚIT DE VOPSEA DE LA ȚEAVĂ
7) FOLOSEȘTE PIXUL CA SĂ-L INTRODUCI UNDE E BUTONUL DE CURENT
LA ȚEVILE CELULEI
LA LUMINĂ
MUFĂ DE CURENT A CASETOFONULUI
ȚEVILE CELULEI
CASETOFON
1)
2)
3)

5:05 p.m.

Dl. Weedon mă anunță că voi fi mutat singur în celulă. Terry devine imediat irascibil și începe să țipe că i s-a promis o celulă separată înainte de venirea mea.

— Și ai fi primit-o, Fossett, replică dl. Weedon, dacă nu telefonai la ziare să-ți torni colegul pentru câteva parale.

Terry continuă să-l hărțuiască pe gardian și eu mă întreb cât o să reziste afară cu un temperament atât de inflamabil.

Îmi adun lucrurile și mă mut de la celula 40 la 30, pe partea cealaltă a coridorului. A patra mutare în nouă zile. Taal, un ganez de doi metri, acuzat că a ucis un om în Peckham, deși pretindea că în momentul crimei se afla la Brighton cu prietena lui, se întoarce la fostul lui pat din celula 40. Mă simt prost că-l lipsesc pe Taal de celula lui și mai am încă un motiv să doresc să plec la o închisoare de categoria D cât mai curând posibil, ca să eliberez un spațiu.

Îmi petrec o oră umplându-mi sacoșa de plastic, cărând-o pe coridor, golind-o și aranjându-mi lucrurile în celula 30. Tocmai am încheiat această treabă când se deschide ușa și mi se ordonă să cobor la masă.

6:00 p.m.

Optez din nou pentru meniul vegetarian, deși Paul (crimă și timbre), care bifează numele prizonierilor pe lista cantinei, îmi spune că puiul e pasabil. Risc și-l ascult. Iar a greșit. Nu-i voi acorda și a treia șansă.

În timpul asocierii, petrec o jumătate de oră cu Billy Little (crimă) în celula lui, discutându-i manuscrisul. Îmi spune că mai are de ispășit cel puțin douăzeci de ani, având o condamnare deschisă, așa că-l sfătuiesc să se apuce de un roman, chiar o trilogie. Pare sceptic. Nu e un om care să fi pus vreodată preț prea mare pe cuvintele unui conservator.

Se aude un ciocănit la ușa celulei și intră un uriaș masiv, mișcându-se ca un rugbist angajat într-un meleu. L-am remarcat în prima zi, când stătea singur într-un colț al sălii de Asociere, privind tăcut dincolo de mine. Nu puteai să-l treci cu vederea la un metru nouăzeci și o greutate de peste o sută de kilograme. Nu mi-a adresat niciun cuvânt de când am sosit în aripă și mărturisesc că-mi inspira puțină neliniște, teamă chiar. I se spune Fletch.

A venit să-mi „dea de știre” că Terry nu se mai plânge că eu am fost cel mutat în celula de o persoană, fiindcă acceptă că faptul că a telefonat la *Sun* a fost „în neregulă”, dar de atunci a fost avertizat că un supliment duminical va publica un articol despre el, povestind cum a lovit o femeie în cap cu o minge de

biliard vârâtă într-un ciorap. Unul dintre multele lucruri pe care nu le tolerează prizonierii este ca cineva să atace o femeie. Terry i-a spus lui Fletch că e îngrozit să nu fie bătut după ce se va publica articolul[29].

Fletch dă de știre că nu vrea tulburări, „deși acceptă că tipul a fost prost fiindcă a vorbit cu presa". Privindu-mă, uriașul spune: „Probabil sunt singura persoană din jur care n-a vorbit cu tine, dar urăsc tot ceea ce reprezinți. N-o lua personal", adaugă și pleacă fără să mai scoată o vorbă.

Billy îmi spune că Fletch e unul din cei mai respectați prizonieri din grup și, spre surprinderea mea, este ascultător.

— Nu-ți face griji din cauza lui, mă sfătuiește, fiindcă unul din motivele pentru care în aripa asta e liniște e că Fletch a fost bătăuș la un club de noapte din Londra înainte să ajungă aici. Anul trecut a oprit singur o revoltă stârnită de mâncarea proastă. Presarii n-ar fi putut face față problemei și o știu prea bine.

Mă despart de Billy și mă întorc la Asociere să joc câteva mâini de Kaluki cu Del Boy (crimă), Colin (vătămare corporală gravă) și Paul (crimă – adunate, sentințele lor acoperă șaptezeci și cinci de ani). Câștig prima mână și o pierd pe a doua la o diferență de 124 de puncte. Așa sunt unele zile.

Când sunt pe punctul de a mă întoarce la celulă ca să fiu încuiat, apare d-ra Roberts. Terry se repede spre ea și începe o conversație animată. Ea face tot posibilul să-l calmeze. Când pleacă în sfârșit, o întreb dacă a sunat-o avocatul meu.

— Da, răspunde, și vom discuta mâine dimineață. Sper să consideri veștile drept bune.

N-o presez să-mi dea detalii, pentru că mulți alți prizonieri stau la coadă să vorbească și ei cu guvernatorul adjunct înainte de tragerea zăvoarelor.

9:00 p.m.

După cum deja am afirmat, a fost o zi cu suișuri și coborâșuri, dar mă simt ceva mai bine după cuvintele d-rei Roberts. Oare ce-mi va spune mâine?

În următoarele două ore, revizuiesc o altă sută de scrisori lăsate de cenzor pe pat. Există deja un model depistabil, dar o anumită scrisoare mă amuză în mod deosebit – *Vă scriu pentru a vă asigura de sprijinul meu deplin, fiindcă bănuiesc că nimeni altcineva nu se deranjează s-o facă într-un asemenea moment.* Zâmbesc, pentru că d-ra Buxton din Northants îmi amintește ce norocos sunt că am atâția oameni de partea mea. Nu trebuie decât să mă gândesc la vizitatorul fantomă al lui Terry ca să-mi dau seama cât de favorizat sunt de soartă.

ZIUA 10 – SÂMBĂTĂ, 28 IULIE, 2001

5:42 a.m.

Mă trezesc scăldat în transpirație rece, după un vis cât se poate de ciudat. Sunt la Oxford în anii ’60 și câștig probele de cros ale universității, ceea ce îmi asigură automat un loc în echipa care va juca împotriva celor de la Cambridge. În tinerețe alergam în proba de viteză, așa că scenariul pare cam improbabil. Dar ceea ce urmează e și mai rău. Sunt descalificat și cel de pe locul doi primește cupa. Când i se dă trofeul, îmi pierd cumpătul cu arbitrii. Aceștia sunt David Coleman și răposatul Ron Pickering – doi dintre oamenii cei mai decenți lăsați vreodată de Dumnezeu pe pământ. Îmi spun că a trebuit să mă descalifice pentru că, pur și simplu, nu au crezut că aș fi putut să câștig. Fără îndoială că psihiatrul închisorii va avea o teorie despre visul ăsta.

6:11 a.m.

Nu mă apuc de scris imediat, reflectând la sarcina pe care mi-am asumat-o în ultimele zile: să-i studiez îndeaproape pe viețași.

În corpul unu, sunt cincizeci și doi de bărbați ispășind condamnări pe viață[30].

Până acum am discutat cu aproape douăzeci și am ajuns la concluzia că, în mare, se împart în două categorii. Desigur, aceasta este o simplificare extremă, fiecare individ fiind în același timp complex și unic. Primul grup constă în cei care insistă „N-am fost eu, gagiule, mi-au copt-o. Nici măcar arma n-au găsit-o, dar mai aveam ceva la dosar și le-a fost la îndemână să mă aresteze.”

Celălalt grup este format din oameni care ridică mâna și își recunosc un moment de nebunie pe care-l vor regreta veșnic, acceptând că trebuie să plătească pentru asta conform legii. Unul sau doi dintre ei chiar adaugă: „Asta și meritam.”

Simțul justiției înnăscut mă face să fiu îngrijorat pentru primul grup: mint toți sau există cineva aici condamnat pe viață fără nicio vină? Voi mai vorbi despre asta în continuare.

9:00 a.m.

Sâmbetele diferă de celelalte zile ale săptămânii pentru că nu ți se dă cu o seară înainte punga de plastic cu mic dejunul pentru a doua zi. La 9 a.m. se deschide ușa celulei și cobori la cantină pentru un mic dejun cald: ou, fasole și cartofi prăjiți. Accept oul și fasolea și mă întreb câte sâmbete vor mai trece până când foamea mă va face să accept și cartofii.

10:00 a.m.

Am de ales între a face mișcare în curte și a rămâne la cutie în celulă. Mă înscriu la mișcare.

În primele două tururi mă acostează un grup de traficanți de droguri, care mă întreabă dacă am nevoie de ceva, de la marijuana la cocaină de calitate sau heroină. Le ia ceva timp să accepte că n-am încercat vreun drog în viața mea și n-am de gând să mă apuc acum.

— Facem afaceri bune cu ai tăi, remarcă unul dintre ei degajat.

Mi-ar fi plăcut să replic: „Sper să putreziți la închisoare pentru tot restul vieții.” Dar n-am curaj să spun ceva.

Următorul deținut care vine la mine e un cântăreț pasionat de muzică religioasă. Speră că, în timpul ședерii la Belmarsh, îl voi descoperi pe Christos. Îi explic repede că eu consider religia o problemă personală și intimă a unui om, dar îi mulțumesc pentru preocupare. Nu e chiar ușor de lămurit și stă lângă mine încă cinci tururi: spre deosebire de o vizită a martorilor lui Jehova din viața în libertate, acestuia nu am cum să-i trântesc ușa în nas.

Sper să mă plimb și singur ca să pot gândi, dar n-am asemenea noroc. Mi se alătură doi vagabonzi de la periferia Londrei care-mi cer părerea asupra viitorului lor proces. Le spun că nu am decât cunoștințe sumare de drept, așa că, probabil, nu sunt persoana potrivită pentru a-i ajuta. Unul dintre ei devine agresiv și pentru prima dată de când sunt la Belmarsh, mi-e teamă că nu sunt în siguranță. Paul m-a avertizat deja că printre prizonieri mai e câte unul care ar băga cuțitul în mine doar ca să apară pe prima pagină a ziarelor și să-și impresioneze iubita.

Nu trec decât câteva momente și Billy Little și Fletch apar în spatele meu, intuind clar posibilul pericol și deși cei doi huligani tineri nu sunt din corpul nostru, o privire aruncată spre Fletch pare să-i convingă să nu încerce nimic. O șterg amândoi, dar am sentimentul că vor sta prin preajmă, așteptându-și momentul. Poate că ar fi înțelept să nu mai cobor în curte vreo câteva zile.

În sfârșit, lângă mine vine și un tânăr prizonier negru și fermecător, care vrea să-mi vorbească despre toboșăria lui. Mai facem vreo două ture până când îmi dau seama că nu cântă într-o formație rock; toboșărie e termenul de argou pentru jaf. Această experiență e pentru mine un fel de botez. Dacă nu știați ce înseamnă „toboșăria” înainte de a citi acest jurnal, sunteți probabil la fel de naivi ca și mine. Dacă știați, poate că însemnările acestea nu vă par decât banalități.

12:00 prânz

Dejunul. Sunt de acum un vegetarian convins. Afară din închisoare, am fondat un club cunoscut drept VIP sau VIA, ai cărui membri au devenit mai mulți prieteni de ai mei, după ce au făcut câte o donație spitalului Brompton[31].

VIP înseamnă „vegetarian în public". De multă vreme cred că e imposibil, chiar și în localurile cele mai bune, să prepari trei sute de fripturi după gusturile fiecărui client în parte; așa că eu comand întotdeauna meniul vegetarian, pentru că știu că va fi preparat separat. VIA reprezintă prescurtarea de la „vegetarian în avion". Bănuiesc că mulți dintre dvs. sunteți deja membri ai acestui club și dacă este așa, plătiți și trimiteți cele cinci lire la spitalul Brompton pe loc. Acum adaug și VIT (vegetarian în temniță) pe listă și nu pot să sper decât că niciunul dintre dvs. nu va întruni vreodată condițiile de apartenență.

2:00 p.m.

Se deschide ușa celulei și mi se spune că d-ra Roberts vrea să mă vadă. Simt cum inima îmi bate mai tare, amintindu-mi cuvintele ei din seara precedentă.

Când ajung la ea, într-o încăpere de lângă „bulă", îmi confirmă imediat că avocații au luat legătura cu ea, iar ea le-a spus că vrea să mă vadă plecat de la Belmarsh cât mai repede posibil. Îmi dezvăluie că l-au mutat pe Barry George (asasinarea lui Jill Dando) de dimineață și urmez eu. Totuși, a primit acum un telefon de la un inspector-șef de la Poliția Metropolitană, s-o avertizeze că au o scrisoare de la baroneasa Emma Nicholson, cerând o anchetă cu privire la suma de 57 de milioane de lire sterline, adunată de mine pentru kurzi.

O asigur pe d-ra Roberts că nu am fost implicat în niciun fel în primirea sau distribuirea vreunui ban pentru kurzi, aceasta fiind în întregime responsabilitatea Crucii Roșii. Ea dă din cap:

— Dacă poliția confirmă că nu va da curs anchetei cerute de d-na Nicholson, atunci veți ieși din Belmarsh cu destinația spre o închisoare de categoria D înainte de sfârșitul săptămânii.

Cum în trecut am crezut mereu în justiție, presupun că poliția va descoperi repede că nu am fost implicat în niciun fel în chestiunea banilor.

D-ra Roberts îmi repetă că Ford, închisoarea preferată de mine, nu poate să mă ia din cauza publicității, dar speră să discutăm luni câteva alternative.

Apoi îmi sugerează că, pentru noua mea lecție de joi, aș putea fi lăsat să ies din celulă de la nouă dimineața la cinci după-amiaza, pentru a-mi putea pregăti discursul în bibliotecă,

având bibliografia la dispoziție. Știe prea bine că sunt capabil să țin prelegerea fără nicio pregătire anterioară, dar, spre deosebire de baroneasa Nicholson, îi pasă de situația grea în care mă aflu.

4:00 p.m.

Asociere. În timpul pauzei de sâmbătă după-amiaza, cobor la parter, sperând să văd niște cricket la TV, dar trebuie să mă mulțumesc cu o cursă de cai, deoarece mai mulți prizonieri adunați în jurul aparatului urmăresc întrecerile de la hipodromul Epsom. Cursele de cai, sportul regilor, nu s-au aflat niciodată printre distracțiile mele favorite. În privința lor, sunt complet de acord cu maxima lui George Bernard Shaw, că nu sunt decât „o înțelegere între clasele de sus și clasele de jos ca să jupoaie pătura de mijloc". Plec de lângă televizor și văd un tânăr firav, arătând chiar anemic, stând singur într-un colț. Poartă un trening zmeuriu, uniforma oficială a prizonierilor care nu au haine personale. Nu l-am mai întâlnit până acum, dar nu arată deloc a criminal. Pornesc spre Fletch, convins că el știe exact cine e tânărul.

— A luat douăzeci și una de zile pentru furt din magazine, spune Fletch, și are o minte cam de copil de unsprezece ani. N-ar fi trebuit să-l trimită la Belmarsh vreodată, adaugă, după un timp.

— Și de ce l-au trimis în aripa vieților? îl întreb.

— Pentru siguranța lui. A fost atacat azi după-amiază în curte și câțiva deținuți l-au agresat și în continuare, în Corpul Doi. Mai are doar nouă zile de stat, așa că l-au pus cu mine.

Acum înțeleg de ce sunt două paturi în celula lui Fletch și bănuiesc că nu e o soluție neobișnuită pentru cei cu probleme.

Se eliberează un telefon – situație rară – și profit de el, sunând-o pe Mary la Grantchester. Are multe vești, inclusiv aceea că fostul șef al direcției închisorilor, Sir David Ramsbotham, a scris ziarului *Times* că nu se cuvenea să fiu trimis la închisoare – serviciul în folosul comunității ar fi fost mult mai potrivit. De asemenea, îmi spune că are un sac de scrisori despre părtinirea din rechizitoriul judecătorului – și se întreabă dacă n-ar exista posibilitatea rejudecării procesului. Nu cred. Dl. Judecător Potts a ieșit la pensie și să-l supere acum ar fi ultimul lucru la care ar recurge sistemul.

După treizeci și șapte de ani de căsnicie, o cunosc atât de bine pe Mary, încât simt în vocea ei încordarea ultimelor săptămâni. Îmi amintesc ce mi-a spus d-ra Roberts la prima întâlnire: „Poate fi la fel de traumatizant și pentru familia de afară, așa cum este și pentru dvs. înăuntru." Cartela mea de

două lire e pe terminate, dar apuc să-i mai spun că e o adevărată Portia, iar eu, din păcate, nu sunt Brutus.

Când pun receptorul la loc, îl văd lângă mine pe un alt viețaș, Colin (vătămare corporală gravă). Vrea să discutăm despre cererea lui de a urma cursuri la distanță pentru licența la colegiul Ruskin din cadrul Oxford. Am mai discutat de câteva ori până acum cu el și constituie un caz interesant. În floarea vârstei (acum are treizeci și cinci de ani), a fost un pierde-vară și un vagabond total, chiar huligan profesionist din galeriile de la fotbal pentru un timp. De fapt, a scris și un eseu fascinant despre acest subiect, recunoscând acum că îi e rușine de ce-a făcut. Colin a stat prin închisori o mare parte din existența lui de adult și chiar și înăuntru, simte că e de datoria lui să se repeadă câteodată la gardieni. Fapta aceasta are drept urmări un episod de carceră și prelungirea sentinței. Odată, și-a pierdut chiar și doi dinți, accident imposibil de trecut cu vederea când zâmbește larg.

— Asta a fost, îmi spune, pentru că acum are un țel.

Vrea să iasă din închisoare cu o diplomă și calificări care-i vor permite să primească o slujbă adevărată. Abilitatea de a obține ce vrea nu poate fi pusă la îndoială. Colin e coerent și isteț și după ce i-am citit eseurile și critica literară, sunt convins că, dacă vrea să obțină o diplomă, lucrul îi stă la îndemână. Și omul acesta nu știa nici să citească nici să scrie înainte de a intra la închisoare. Mă implic puternic în dialog, asigurându-l că e destul de deștept pentru a obține o licență și a merge înainte. Încep să-i dau pumni în piept ca unui sac de box. El se uită cu gura până la urechi la ofițerul de serviciu, așezat la biroul din celălalt capăt al camerei.

— Domnule King, prizonierul ăsta mă agresează, zice pe un ton plângăreț.

— Ce-i spui acolo, Archer? zâmbește gardianul.

Îi repet conversația cuvânt cu cuvânt.

— În mare, sunt de acord, Archer, se exprimă el și continuă să citească *Sun.*

6:00 p.m.

Cina. Batoane vegetariene, prea prăjite și grase, mazăre cu boabele lipite și o cană din plastic cu Highland Spring (49 pence).

8:00 p.m.

Tocmai mi-am verificat manuscrisul de peste zi când un gardian îmi descuie ușa. În prag apare Fletch și mă întreabă dacă poate sta cu mine un moment. Accept bucuros. Se așază pe marginea patului și-i ofer o cană cu suc de afine. Îmi

reamintește că e ascultător și-mi stă la dispoziție dacă am nevoie.

Apoi începe să-mi explice rolul ascultătorilor și cum a apărut această funcție, după ce un băiat de cincisprezece ani s-a spânzurat într-o închisoare din Cardiff, acum un deceniu. Îmi dă o filă cu îndrumări pentru ei.

Ascultătorii

Cine sunt ei?
Cum îi contactez?
Cum știu că pot avea încredere în ei?

Ascultătorii sunt deținuți, ca și tine, care au fost pregătiți de **Samariteni** pentru a recunoaște dorința de sinucidere și a se împrieteni cu alții.

Poți vorbi despre orice cu un ascultător, cu deplină încredere, așa cum ai vorbi cu un călugăr. **Tot ceea ce spui va rămâne confidențial.**

Ascultătorii sunt rareori șocați de ceea ce aud și **nu trebuie să fii tipul sinucigaș** pentru a vorbi cu ei. Dacă ai griji sau preocupări, oricât de mici sau mari, **sunt aici pentru tine.** Dacă-ți faci griji pentru un prieten sau coleg de celulă și nu te simți în stare să discuți cu un membru al personalului de pază sau al personalului sanitar, te rugăm, ai încredere și spune-i unui ascultător. **Nu e turnătorie și poate salva o viață.**

Ascultătorii sunt ușor de găsit. Numele lor sunt scrise pe cartonașe portocalii pe ușile celulelor și la toate avizierele din incintă sau întreabă orice membru al personalului.

Ascultătorii sunt cu toții obligați de un cod de **confidențialitate** valabil nu numai de la un corp de clădire la altul, ci și de la o închisoare la alta, în majoritatea penitenciarelor din țară. Orice încălcare a confidențialității ar cauza pierderi ireparabile la beneficiile dobândite și din cauza acestui cod, ascultătorii sunt la fel de solizi ca și ușa celulei tale.

Printre responsabilitățile lui Fletch se află și aceea de a depista potențialii deținuți agresivi și – poate mai important – potențialele victime, fiindcă majoritatea victimelor sunt prea speriate pentru a-ți da un nume, temându-se de răzbunare la o dată ulterioară, fie în închisoare, fie în afara ei.

Îi cer să-mi dea câteva exemple. Îmi spune că sunt doi dependenți de heroină în aripă și deși nu vrea să-i numească, e greu să nu observi că doi dintre viețașii mai tineri de la parter au urme de ace pe toată lungimea brațelor. Unul are doar nouăsprezece ani și a încercat să-și ia viața de două ori, o dată cu o supradoză și mai târziu, tăindu-și venele cu o lamă.

— Am ajuns exact la timp, spune Fletch. După asta, băiatul a fost cazat la mine cinci săptămâni.

Totodată, lui Fletch i se pare de o importanță vitală să ai o relație bună de lucru cu personalul închisorii – nu le spune presari sau pinguini – pentru că, în caz contrar, sistemul nu funcționează. Recunoaște că va exista întotdeauna o barieră impenetrabilă, pe care o descrie drept „ușa de fier”, dar a făcut tot ce a putut pentru a o doborî, formând un comitet al închisorii din trei deținuți și trei ofițeri, care se întâlnesc o dată pe lună să-și discute reciproc problemele. Afirmă cu mândrie considerabilă că pe aripa lui sunt opt luni de când nu s-a petrecut niciun incident serios.

Apoi îmi povestește ce s-a întâmplat în urmă cu mai mulți ani, când a fost eliberat din închisoare pentru un delict mai vechi. S-a hotărât să treacă pe la banca lui și să încaseze un cec. A urcat treptele, s-a oprit la intrare și a așteptat să vină cineva să-i deschidă ușa. Se uită de la locul lui de pe pat spre ușa celulei.

— Vezi, pe partea noastră n-are clanță, așa că trebuie să aștepți întotdeauna să ți-o deschidă cineva. După atâta vreme în închisoare, pur și simplu uitasem să deschid o ușă.

Îmi mai spune că funcția de ascultător îi dă un motiv să se trezească în fiecare zi. Dar, ca fiecare, are și el problemele lui. Are treizeci și șapte de ani și va avea vârsta mea, șaizeci și unu, când va fi eliberat:

— Adevărul este că nu voi mai vedea lumea de afară, și, după o șovăială: Voi muri în închisoare. Doar… că n-am hotărât când.

Fără să-și dea seama, Fletch m-a transformat în ascultătorul lui.

ZIUA 11 – DUMINICĂ, 29 IULIE, 2001

6:27 a.m.

Duminicile nu sunt zile bune în închisoare pentru că petreci foarte mult timp încuiat în celulă. Când întrebi de ce, gardienii zic doar: „Pentru că nu avem personal suficient.” Cel puțin, pot folosi șase dintre aceste ore scriind.

Mulți dintre viețași au proiecte pe termen lung, unele deja amintite aici. Unul scrie o carte, altul face o facultate, al treilea e un ascultător devotat. De fapt, deși cea mai mare parte a zilei eu trebuie să stau încuiat în celulă, Fletch, Billy, Tony, Paul, Andy și Del Boy au cu toții slujbe încărcate de responsabilitate, care le permit să hoinărească prin bloc, teoretic fără restricții. E un lucru bine gândit, pentru că un prizonier cu o condamnare lungă poate simți că nu are nimic de pierdut dacă provoacă supărări; dimpotrivă, dacă le oferi privilegii – și să aibă mai multe momente de libertate relativă este, indiscutabil, un privilegiu – nu vor dori să renunțe la libertatea lor pentru un fleac.

8:03 a.m.

Mă bărbieresc cu un aparat Bic din dotarea temniței. Primești câte unul nou în fiecare zi și este pasibil de pedeapsă să fii găsit cu două aparate de ras în celulă, așa că, în fiecare seară, chiar înainte de încuiere, îl dai pe cel vechi pentru unul nou.

Cum se deschide ușa celulei, mă reped la duș, dar patru tineri din Indiile de vest ajung înaintea mea. Unul dintre ei, Dennis (vătămare corporală gravă), are cea mai mare trusă de cosmetică văzută vreodată de mine. E plină cu mai multe feluri de deodorant și loțiuni aftershave. E un individ înalt, bine clădit și chipeș, care sare rareori peste ora de gimnastică. Îl tachinez cu privire la trusă, dar Dennis răspunde simplu: „Trebuie să stai mult timp închis, Jeff, ca să-ți faci o asemenea colecție din douășpe lire cincizeci pe săptămână.” Altul iese în fine din cabina de duș și comentează că n-am ciorapi elastici:

— Așa faci imediat varice, mă avertizează. Să-i ceri lui Mary să-ți trimită o pereche cât de curând.

Să apăs butonul cu palma unei mâini în timp ce mă săpunesc cu mâna cealaltă e o măiestrie pe care mi-am însușit-o aproape desăvârșit.

Totuși, când trebuie să te speli pe cap, ai brusc nevoie de trei mâini. Îmi pare rău că nu sunt caracatiță.

Când sunt uscat, cele trei prosoape mici și verzi de pușcărie sunt leoarcă – n-ar trebui să am decât unul, dar, datorită lui Del

Boy… – și mă întorc la celulă, dureros de conștient de mirosul din jur, pentru că sunt acum curat. Dacă ați mers vreodată cu trenul douăzeci de ore și pe urmă ați mai dormit încă opt ore în gară așteptând legătura, n-ați simțit decât jumătate din mirosul închisorii. După ce m-am îmbrăcat cu hainele de ieri, îmi pregătesc o porție de fulgi de porumb. Cred că pot face pachetul (£ 1,47) să țină pentru șapte mese înainte de a fi nevoit să comand altul. Îmi aud numele răcnit de un gardian de la parter, dar hotărăsc să-mi termin fulgii înainte de a mă prezenta – primul semn de revoltă?

Când chiar mă prezint, dl. Bentley îmi spune că am un pachet la recepție. De data aceasta nu mă escortează nimeni și nu se obosesc să mă percheziționeze când sosesc. Pachetul se dovedește a fi o sacoșă din plastic plină de haine, trimise de Mary: două cămăși, cinci tricouri, șapte perechi de chiloți, șapte perechi de ciorapi, două șorturi, un trening și două pulovere. Exact cantitatea permisă de regulamentul închisorii. În celulă, scap de lenjeria veche și mă schimb și mă simt acum nu numai curat, ci și aproape uman.

Petrec destul timp aranjându-mi restul hainelor în dulăpiorul de deasupra patului și cum nu există rafturi, operațiunea devine un fel de provocare.

După încheierea misiunii, mă așez pe pat și aștept să fiu strigat la slujbă.

10:39 a.m.

Numele meu este răcnit printre altele de ofițerul de serviciu de la parter, urmat de cuvântul „biserică”. Toți cei dornici să asiste la slujbă se prezintă pe palierul central și așteaptă lângă grilajul din apropierea bulei. În închisoare, să aștepți să urmeze o activitate nu e ca și cum ai sta la autobuz. Se poate întâmpla în câteva momente sau poate dura o jumătate de oră. De obicei, a doua variantă.

În timp ce stau acolo, Fletch vine și mă avertizează că *News of the World* a publicat un articol în care sugerează că „fac pe lordul” față de ceilalți prizonieri. Se pare că hălăduiesc nestingherit într-o cămașă albă, uitându-mă la televizor, în timp ce alți prizonieri sunt zăvorâți. Spune că, deși toți cei din aripă știu că e o glumă, cei din celelalte corpuri de clădire, trei la număr, nu sunt la curent. Fletch mă sfătuiește să evit azi curtea, dat fiindcă cineva ar putea dori „să facă agitație”.

Cititorii cei mai atenți își vor aminti că mi s-a luat cămașa albă săptămâna trecută, pentru că puteam fi confundat cu un gardian. Încercarea mea plăpândă de a urmări cricket la televizor s-a soldat cu vizionarea cursei regale de cai; și până acum, știți cu toții câte ore am petrecut încuiat în celulă. Cum

reușesc cei de la *News of the World* să interpreteze totul greșit mă surprinde până și pe mine.

Grilajul greu de la etajul doi se deschide în sfârșit și ne unim cu prizonierii din celelalte trei blocuri care vor să asiste la slujba de dimineață. Toți sunt percheziționați, dar cu mine nu prea se mai obosesc. Procesul a început să semene oarecum cu trecerea prin vamă la aeroportul Heathrow. Sunt doi gardieni de serviciu în această dimineață, un bărbat și o femeie. Observ că în fața femeii s-a format o coadă mai lungă decât cea din fața colegului ei. Unul dintre vieții șoptește: „Nu pot să-ți adauge la sentință pentru ce gândești."

Intru în capelă și-mi regăsesc locul din rândul al doilea. De data aceasta, congregația e formată din negri în proporție de 80 la sută, cu toate că în închisoare, populația e cam jumătate-jumătate. Slujba e făcută de un preot alb din Armata Salvării, ajutat de un mic cor, format de asemenea din albi. Data viitoare când îl voi vedea pe dl Powe, trebuie să țin minte să-i spun câte biserici, nu prea îndepărtate de Belmarsh, au coruri negre magnifice și predicatori uluitori, care te încurajează să strigi Aleluia. Este un alt fapt constatat pe vremea când candidam la primărie.

De data aceasta, constat că enoriașii sunt împărțiți în două categorii, cu un fel de zonă de demarcație pe la jumătatea sălii. Prizonierii așezați în primele opt rânduri au doar un scop – să urmărească în Biblie ce spune preotul, să cânte din răsputeri și să participe deplin la spiritul slujbei. Cele nouă rânduri din spate nu dovedesc mare interes pentru proces și observ că au format mici grupuri de câte doi, trei sau patru, adânciți în conversație cu frunțile plecate. Presupun că sunt prieteni care stau în aripi diferite și slujba le oferă una dintre puținele ocazii de a se întâlni, a discuta și a-și transmite mesaje. Sau chiar droguri – dacă vor să treacă printr-un proces de-a dreptul umilitor[32].

Duminica aceasta, preotul alege Evanghelia după Ioan, concentrându-se în mod deosebit asupra fiului risipitor. Săptămâna trecută au fost Cain și Abel. Probabil că va urma ceva despre onoarea tâlharilor.

Capelanul spune turmei sale că va vorbi doar cinci minute, dar folosește douăsprezece, întrerupt regulat, ca să fim cinstiți, de strigăte de „Aleluia" și „Binecuvântează, Doamne". Tema preotului este că dacă pleci din sânul familiei, încerci să izbândești singur și totul iese prost, tatăl tău nu va refuza să te primească înapoi dacă recunoști că ai făcut niște greșeli. Mulți dintre cei din primele rânduri sar și ovaționează.

După încheierea slujbei, suntem percheziționați din nou și sunt escortat în Corpul Unu, nu înainte de a fi salutat de câțiva

deținuți din Corpul Trei. Vă amintiți de Mark, Kevin și Dave? Mă pun la curent cu speranțele și așteptările lor în timp ce ne îndreptăm agale spre sectoarele noastre separate. În închisoare nimeni nu se mișcă repede, aceasta fiind o scuză pentru a petrece mai mult timp în afara celulei. Trecând pe lângă un birou de la intrarea în corpul nostru, depistez un teanc de ziare proaspete. *News of the World* este de departe cel mai popular, urmat de *Sunday Mirror,* dar există o comandă mare și pentru *Sunday Times.*

Când mă întorc la celulă, descopăr că s-a măturat și e ordine, iar pe pat sunt așternuturi curate. Sunt nedumerit, pentru că în ghidul închisorii nu se menționează nimic despre room service. Mai târziu, aflu că Taal (ganez, crimă, viețaș) vrea să-mi mulțumească pentru că l-am ajutat să-i scrie mamei lui. Să întorci un serviciu este în închisoare o practică mult mai uzuală decât în viața de afară.

12:00 prânz

Dejun: brânză rasă, o roșie, un măr verde și o cană de Highland Spring. Mi se termină apa și în viitor va trebui să cer de la cantină mai multe sticle de Highland Spring și mai puțină ciocolată.

După masă, mă așez să scriu a doua versiune a întâmplărilor de dimineață, căci nu voi fi lăsat să ies decât la patru, și atunci doar pentru patruzeci și cinci de minute. Îmi curăț ochelarii și observ că, fără să mă gândesc, am început să-mi desfac șervețelul de hârtie dublu, ca să pot folosi bine ambele foițe.

4:00 p.m.

Asociere. În pauza de o oră, nu merg în curte din cauza articolului din *News of the World,* ceea ce înseamnă că voi rămâne înăuntru toată ziua. Nici nu mai țin minte de când nu am mai ieșit deloc din casă într-o perioadă de douăzeci și patru de ore.

Merg la Fletch (crimă) în celulă, cu Billy (crimă) și Tony (doar marijuana, fugit la Paris). Discută cu lux de amănunte un articol despre pedofili din *Sunday Times* și mă trezesc ascultându-i captivat. Asta deoarece pe acest subiect, ca și legat de multe altele privind viața în închisoare, îmi amintesc cuvintele lordului Longford: „Nu porniți de la ideea că toți prizonierii au vederi stabile.” Mă simt pe un teren mai sigur când discuția ajunge la șefia Partidului Conservator. Numai Tony, care citește *The Times,* poate fi considerat un liberal convins. Majoritatea celorlalți au păreri, dacă le au, apropiate de ale noilor laburiști.[33]

Sunt cu toții de acord că reprezentantul conservator, Ken Clarke, e un individ destul de decent, cunoscător al problemelor locale și așa mai departe și neinteresat de aparențe. În schimb, pe celălalt candidat, Iain Duncan Smith, nu-l cunosc deloc, știu doar că provine din aripa de dreapta a partidului și acest lucru înseamnă că le e dușman. Le sugerez că nu e chiar atât de simplu. IDS are puncte de vedere clare în majoritatea chestiunilor și nu ar trebui să-l eticheteze automat. E un bărbat complex și chibzuit – le reamintesc că tatăl lui a fost erou în cel de-al doilea război mondial, pilotând bombardiere împotriva germanilor și fiind decorat. Le place povestea mea. Bănuiesc că acum, dacă ar fi război, fiul ar face exact ce a făcut și tatăl.

— Dar are aceleași instincte ca și Ann Widecombe, spune Fletch. Bagă-i la cutie și aruncă undeva cheia.

— Se prea poate, dar nu uita că Ann îl sprijină pe Ken Clarke, în ciuda părerilor lui despre Europa.

— Nu se potrivește, spune Billy.

— Politica e ca și închisoarea, le sugerez. Nu trebuie să presupui nimic dinainte, pentru că se va dovedi că realitatea e exact invers față de ce credeai.

5:00 p.m.

— Înapoi la celule, răcnește o voce.

Îi las pe viețași și urc în celula mea de la etaj, pentru a fi închis până mâine dimineață la nouă – șaisprezece ore. Gândiți-vă la asta, șaisprezece ore. Timpul pe care majoritatea îl petrecem muncind în cursul unei zile.

Când ajung la ușă, alt viețaș (Doug) îmi dă un plic:

— E de la un prizonier din Corpul Doi. Sigur ți-a spus ieri în curte despre ce e vorba.

Arunc plicul pe pat și dau drumul la radio, doar ca să aflu că e cea mai caldă zi a anului (32° Fahrenheit). Îmi deschid ferestruica la maxim (zece centimetri) să las adierea să intre, dar tot transpir când mă așez la masă să revizuiesc însemnările zilei. Arunc o privire dulapului din spatele patului, recunoscător pentru hainele curate trimise de Mary de dimineață.

6:00 p.m.

Cina. Nu pot face față cantinei, în ciuda recomandării lui Tony de a lua legume, așa că iau iar o porție de brânză rasă, deschid o conservă mică de salată de varză (41 pence) și – dezastru – îmi beau ultimul strop de apă Highland Spring din sticlă. Slavă Domnului că mâine vine lista și mai pot cheltui încă 12 lire și jumătate.

Spre seară, îmi revăd manuscrisul și neavând scrisori, îmi îndrept atenția spre manuscrisul de la Doug. Se dovedește a fi un scenariu pentru un episod pilot de treizeci de minute, plasat într-o închisoare de femei. A fost sustras cumva de la Holloway și adus la Belmarsh (nu e de mirare că e ușor să faci rost de droguri). Autorul are ureche bună pentru limbajul închisorii și permite o interiorizare interesantă a vieții prizonierilor, dar mi-e teamă că *Blocul de celule H* și *Fete rele* au epuizat total tema. E fascinant să depistezi diferențele evidente dintre o închisoare pentru femei și Belmarsh. Nu în ultimul rând percheziția, faptul că lesbianismul e mult mai frecvent acolo decât homosexualitatea în închisorile pentru bărbați și, dacă vă vine să credeți, nivelul de violență e mai ridicat. Nu se obosesc să aștepte să ajungi la dușuri ca să-ți expedieze un pumn. Orice loc sau moment sunt considerate potrivite.

E o seară lungă și fierbinte și primesc vizite de la Del Boy, Paul, Fletch și ultimul, Tony.

Tony (cantină, doar marijuana, fugit la Paris) a început viața aici ca prizonier de categoria B și după trei ani și jumătate a fost transferat la închisoarea deschisă Ford (primul delict, fără cazier). După opt luni de comportament impecabil, i-au dat voie să iasă o dată în oraș, așa că a pornit voios spre Bognor Regis. Dar după patru vizite în stațiune în următoarele patru luni, a devenit oarecum plictisit de plaja rece și pustie și de centrul comercial limitat. Atunci a hotărât că ar fi vrut să vadă și alte orașe în ziua lui liberă.

Luna următoare, când i-au dat drumul, a luat trenul-ambarcațiune spre Paris. Conducerea închisorii nu s-a amuzat. Abia când s-a mutat în Spania, doi ani mai târziu, i-au dat de urmă și au ajuns să-l aresteze. După ce a petrecut șaisprezece luni într-o închisoare spaniolă, așteptând să fie deportat (cantină, cincizeci de lire pe săptămână și fără zăvor până la nouă), l-au trimis înapoi în Marea Britanie. Tony stă acum în această închisoare de maximă securitate pentru deținuți de categoria A, de unde nu a scăpat nimeni, niciodată, și va rămâne până la încheierea sentinței de doisprezece ani. Nu i s-a adăugat la ea, dar nu beneficiază de reducere (la jumătate din timp, pentru purtare bună) și în mod sigur nu va fi mutat a doua oară la o închisoare deschisă. Omul acesta de cincizeci și patru de ani reușește însă să zâmbească și chiar își spune povestea cu un umor autozeflemitor.

Tony pleacă lăsându-mi un număr din *Sunday Mirror.* Deși nu e o publicație pe care obișnuiesc să o citesc, sunt măcar capabil să mă pun la curent cu scorurile locale la cricket, ca să nu mai vorbesc de numele luptătorilor aleși pentru a forma

echipa Angliei la cel de-al treilea test contra Australiei, joia următoare. Dragii mei Somerset sunt pe locul doi în campionatul național și se descurcă bine împotriva celor de la Glamorgan. Corespondentul pentru cricket de la *Mirror* sugerează că pe frontul englez ar trebui readus Tufnell. Am organizat o licitație pentru Phil și deși nu are mare popularitate la selecționeri, sala arhiplină de la Dorchester a dovedit atunci cât de bine este privit de suporterii din Meddlesex. Se pare că Thorpe, Hussain, Vaughan și Croft sunt cu toții accidentați și nu vor face parte din prima echipă, iar nehotărâtul Atherton va fi chemat din nou să prindă pe lateral. Faptul acesta nu-i îmbunătățește însă lovitura.

Între timp, Australia aliniază aceeași echipă care ne-a învins atât de net la Lords. Întotdeauna mi se părea că era mai normal ca echipa oaspete să aibă accidentări.

Termin în sfârșit *Luna e un balon,* carte care-mi lasă sentimentul că domnul Niven trebuie să fi avut o viață încântătoare. L-am întâlnit doar o dată, la un prânz literar din Yorkshire, unde se afla în turneu cu *Aduceți caii fără călăreți,* urmarea la cartea pe care tocmai am terminat-o. A fost o ocazie pe care n-o voi uita niciodată, pentru că participa și James Herriot, faimos pentru *N-ar trebui să i se întâmple unui veteran.* Eu mă aflam acolo pentru a-mi lansa prima încercare *Niciun ban mai mult sau mai puțin* și evident, eram încântat de o asemenea companie ilustră. După încheierea discursurilor, autorii au fost conduși la câte o masă, să dea autografe.

Coada la dl. Niven se întindea pe toată lungimea sălii până la ușa de la intrare, iar fanii domnului Herriot puteau alcătui o legiune. În schimb, eu nu aveam niciun client. Când s-a terminat cu semnatul, dl. Niven a venit cu grație la masa mea, a achiziționat un exemplar din *Niciun ban* și mi-a spus că o va citi a doua zi, în avionul de întoarcere la Los Angeles. S-a dovedit a fi unul dintre cei trei oameni care au plătit pentru carte. Un gest generos, tipic pentru el, după cum mi s-a spus mai apoi. Dar imaginați-vă surprinderea mea când am primit după câteva zile o scrisoare scrisă de mână, cu antetul hotelului Bel Air.

> *Dragă Jeffrey,*
> *Mi-a plăcut mult* Niciun ban, *n-am nicio îndoială că se va vinde mai bine decât* Caii *când vei fi de vârsta mea.*
> *Al tău,*
> *David*

10:00 p.m.

Fix la zece, muzica rap începe din nou să bubuie.

Împușcat în chică, fătălăul pică
Împușcat în chică, fătălăul pică
Împușcat în chică, fătălăul pică
Împușcat în chică, fătălăul pică
Împușcat în chică, fătălăul pică
Împușcat în chică, fătălăul pică…

V-ați oprit vreodată la semafor lângă o mașină decapotabilă cu radioul dat la maxim? Îl lăsați pe șoferul insolent să accelereze primul când e verde? Imaginați-vă că sunteți într-o celulă cu pereții bubuind de muzică și nu aveți unde să accelerați.

ZIUA 12 – LUNI, 30 IULIE, 2001

6:03 a.m.

Am dormit mai mult, dar m-au trezit alsacienii cu tura de dimineață. Sunt absolut la fel de siguri ca un ceas deșteptător, dar nu la fel de voioși și optimiști ca un cocoș. Mă îmbrac într-un trening, mă așez la masă și scriu două ore.

8:10 a.m.

Un castron de fulgi de porumb cu lapte, plus luxul unei banane traficate de Del Boy de la cantină. Mă așez pe marginea patului și aștept să văd ce-mi rezervă soarta.

10:00 a.m.

Mi se spune că trebuie să mă prezint la atelier, cu toate că m-am trecut pe listă la educație. Altă lungă peregrinare spre un corp îndepărtat al clădirii. De data aceasta, suntem duși într-o sală mare, pătrată, de dimensiunile capelei, dar cu pereții din cărămidă văruită. Prima persoană pe care o recunosc e Fletch, așezat lângă un gardian la un banc de lucru din față. Evident, e administratorul atelierului.

Încăperea cuprinde mese pe cinci rânduri, lungi cam de câte zece metri, cu prizonieri așezați pe ambele laturi și formând un lanț. Grupul meu e format din patru deținuți, a căror treabă este să umple o punguță cu toate ingredientele necesare preparării unei cești de ceai. În mijlocul mesei se află găleți de plastic pline cu pachețele. În capătul îndepărtat stă un sârb tăcut, care pune patru pliculețe de zahăr în fiecare pungă și apoi o împinge peste masă spre un libanez, care adaugă trei mici recipiente pline cu lapte. Urmează un deținut din Essex, care bagă în pungă trei plicuri de ceai și totul ajunge la mine. Eu trebuie să sigilez punga și s-o las să cadă în găleata mare de lângă mine.

Din cincisprezece în cincisprezece minute, alt prizonier, al cărui nume nu-l voi afla, vine și golește găleata. Exercițiul acesta de amorțire a minții continuă timp de aproximativ două ore, pentru care voi primi două lire în contul meu de la cantină.

Sârbul (zahăr) de la capătul mesei are, probabil, în jur de treizeci de ani. Nu dorește să discute decât despre soarta ex-președintelui Miloșević și despre refuzul acestuia de a coopera cu instanța Curții Europene de la Haga. Nu vrea să discute despre delictul sau sentința lui.

Ali, libanezul (lapte praf) din fața mea, e mai binevoitor. A fost găsit vinovat de „violarea încrederii”. Îmi spune că a lucrat la o firmă cunoscută de cărți de credit și după mai mulți

ani, a fost avansat în postul de director al unei sucursale londoneze. În perioada aceea i s-au aprins călcâiele după o americancă, o femeie a cărei descriere se poate rezuma la „întreținere scumpă”, obișnuită cu un stil de viață pe care el nu și-l permitea. Ali a început să împrumute (vorbele lui) bani din seiful companiei în fiecare seară. Apoi o conducea la cazinou, unde beneficiau de o masă gratuită înainte de a începe să joace. Dacă reușea să câștige, punea banii la loc în safe a doua zi dimineața. Dacă pierdea, împrumuta și mai mult în seara următoare.

Când prietena l-a părăsit și s-a întors în Statele Unite, Ali „împrumutase” 28.000 de lire sterline. Se hotărî să dea totul pe față și să-i relateze incidentul șefului lui, asigurând compania că intenționa să înapoieze până la ultimul bănuț.

Apoi Ali vându casa, își încasă contravaloarea poliței de asigurare pe viață, amanetă câteva obiecte de valoare și rambursă întreaga sumă. Ulterior fu arestat, acuzat de violarea încrederii și vinerea trecută, condamnat la optsprezece luni de detenție. Probabil că până la urmă va sta închis doar șapte luni și urmează să fie transferat la Ford (cat. D) săptămâna viitoare. Are cincizeci și trei de ani, este un om inteligent și coerent care acceptă că nu va mai găsi niciodată de lucru în această țară. Plănuiește să plece în America sau să se întoarcă în Liban, unde speră să înceapă o viață nouă.

Fosta mea secretară, Angie Peppiatt, principalul martor al Coroanei în cazul meu, a recunoscut același delict – violarea încrederii – în timp ce depunea mărturie la proces. În cazul ei, nu a putut explica lipsa a mii de lire decât zâmbindu-i judecătorului și spunând: „Am făcut lucruri de care mi-e rușine, dar era uzanța vremii.” De curând, i-am cerut avocatului meu să meargă la poliție cu toate detaliile și să urmărească să fie și ea anchetată la fel de riguros ca mine. Se prea poate să cunoașteți deja răspunsul la data publicării acestei cărți.

Omul din Essex (pliculețe de ceai) așezat lângă Ali se laudă oricui vrea să-l asculte că e gangster profesionist, specializat în jefuirea băncilor. Banda constă în cumnatul lui, un prieten și el. Îmi spune că rentează, dar se așteaptă să-și petreacă cel puțin jumătate din anii maturității în închisoare. Între el și Ali e o diferență ca de la cer la pământ.

Prizonierul care-și face apariția la fiecare cincisprezece minute să golească găleata cea mare cu pachete sigilate nu zăbovește, așa că nu pot descoperi multe lucruri despre el, în afară de faptul că are douăzeci și trei de ani, e la primul delict, încă nu a fost judecat și speră să scape. Îmi spune că dacă nu se va întâmpla așa, va folosi timpul de detenție ca să studieze

la o universitate deschisă, o facultate de istorie. Nu cred că-și dă seama că, spunând asta, recunoaște că e vinovat.

O sirenă sună să indice încheierea celor o sută douăzeci de minute, suntem escortați fiecare la celula lui și intrăm în cutie până la prânz.

12:00 prânz

Dejunul. Oferta arată atât de rău, încât trebuie să mă mulțumesc cu o conservă mică de salată de cartofi Heinz (61 pence) și trei biscuiți McVitie's (17 pence). Întorcându-mă de la cantină, îl văd pe Andy rezemându-se de gardul care desparte corpul de clădire de zona sălii de mese. Îmi împinge printr-un triunghi al gardului de sârmă o sticlă de Highland Spring – momentul de grație al zilei.

2:00 p.m.

Preotul, David Powe, îmi face o vizită neanunțată în celulă. Poartă gulerul rotund, aceeași haină bej, aceiași pantaloni gri închis și aceiași pantofi ca și la vizitele precedente. Trebuie să conchid că salariul lui e chiar mai mic decât al gardienilor. Și-a ținut promisiunea de a face rost de niște hârtie de desen pentru Derek Jones, deoarece acesta nu-și poate permite mai mult de un bloc pe săptămână.

În continuare, preotul îmi spune că pleacă împreună cu familia în vacanță în următoarele trei săptămâni și, în caz că nu ne revedem, îmi dorește noroc la recurs și speră că voi fi trimis repede într-un loc mai puțin apăsător decât Belmarsh. Înainte de a pleca, îi citesc din manuscris descrierea slujbei de săptămâna trecută. Chicotește la auzul referirii la Cain și Abel – e un om capabil să se trateze pe sine cu umor. După câteva momente pleacă să-l caute pe Derek și să-i dea hârtia de desen.

Abia la câteva ore după aceea, gândul că s-ar putea să fi plătit hârtia din buzunarul lui m-a săgetat cu un sentiment de vinovăție.

2:48 p.m.

Ușa e descuiată de d-ra Taylor care intră cărând ceva ce seamănă cu o furculiță-diapazon. Se duce la fereastră și lovește gratiile cu ea, una câte una.

— Vrem să ne asigurăm că nu le-ai slăbit și n-ai încercat să le înlocuiești cu altceva, explică. N-am dori să evadezi, nu?

Sunt nedumerit de cuvintele ei, pentru că de la etajul trei până la curtea care se află dedesubt e o cădere liberă de vreo douăzeci de metri și după aceea ar trebui să escaladezi un zid de zece metri cu sârmă ghimpată pe creastă ca să evadezi. Houdini însuși ar fi solicitat intens de o astfel de ispravă. Mai

târziu, aflu că dincolo de primul zid mai e unul, la fel de înalt, ca să nu mai vorbim de câteva duzini de alsacieni care nu răspund la comanda „Cuminte, Grivei”.

Nu pot decât să presupun că acțiunea e trecută în manualul temniței, la rubrica: „sarcini de îndeplinit, zilnic, săptămânal, anual, o dată în viață”.[34]

4:00 p.m.

Mi-am pus din nou numele pe lista de gimnastică, disperat să mă mișc puțin. Când un gardian răcnește „Gimnastică” sunt primul la coada formată la etajul doi. Când se deschide grilajul, instructorul sportiv de serviciu mă informează că pot participa doar opt prizonieri din toată clădirea și numele meu a fost înregistrat al doisprezecelea. Momentul cel mai prost al zilei.

Mă întorc la parter și urmăresc prima jumătate dintr-un film alb-negru cu Humphrey Bogart, unde Bogie e luptător în Marină și joacă un rol major în câștigarea războiului din Atlanticul de nord. Totuși, suntem trimiși înapoi la celule la cinci, așa că nu mai descopăr cine a câștigat ultimul război, nemții sau americanii.

5:20 p.m.

Mă vizitează neprogramat doi ofițeri superiori, dl. Scanell și dl. Green. Drept să spun, majoritatea vizitelor din închisoare sunt neanunțate; la urma urmei, nu-ți telefonează nimeni să stabilească o oră cu secretara. Sunt preocupați că nu mai ies în curte după-amiaza, să profit de patruzeci și cinci de minute de aer curat și mișcare. Au auzit zvonul că la ultima ieșire am fost amenințat de un alt prizonier și din acest motiv am rămas în celulă. Mă întreabă dacă e adevărat și, dacă e așa, ce le pot spune despre cei care m-au amenințat. Le spun exact ce s-a întâmplat în curte, dar adaug că nu doresc să-i numesc sau să-i descriu pe cei doi huligani implicați. Pleacă după douăzeci de minute, cu multe pagini din raport rămase albe.

Îl întreb pe Tony ce s-ar fi întâmplat dacă le-aș fi spus numele vinovaților.

— Ar fi fost transferați azi la altă închisoare, răspunde el.

— Nu le-ar fi fost mai ușor să mă transfere pe mine? sugerez.

— Nu, Dumnezeule! face Tony. Asta ar fi implicat prea multă gândire suplimentară, ca să nu mai vorbim de bun simț.

6:00 p.m.

Cina. Tocană de legume și acadea. Acadeaua a fost superbă.

6:43 p.m.

Fletch mă vizitează în celulă și încearcă să mă convingă că e de datoria mea să-i numesc pe deținuții care m-au amenințat în curte, pentru că, dacă nu o fac, nu va trece mult și vor proceda la fel cu cineva mai puțin capabil să-și poarte de grijă. E adevărat, dar îi propun câteva titluri din ziarele de a doua zi, dacă aș dezvălui gardienilor numele: *Archer bătut în curte; Archer cere superprotecție; Personal Insuficient din penitenciar lucrează suplimentar pentru a-l proteja pe Archer; Archer pârăște prizonierii la presari.* Nu, mulțumesc, îi spun lui Fletch, prefer să stau în celula mea și să scriu. Oftează și înainte de a pleca, îmi dă ziarul lui, *Daily Telegraph.* Un ziar de șaptezeci și două de pagini e un lux, chiar dacă e de ieri. Devorez fiecare articol.

Editorialul e un sondaj întreprins pentru *Telegraph* de youGov.com, arătând că, deși Iain Duncan Smith are 40 de procente față de 60 deținute de Ken Clarke în votul național, conduce detașat în preferințele membrilor de partid. Se pare că de data aceasta, Conservatorii nu au cum să câștige. Singurul care probabil că râde până la urmă e Tony Blair.

7:08 p.m.

Mă vizitează Paul, curierul – de aceea e lăsat să hoinărească în timp ce noi stăm la cutie. Vrea să-mi spună ceva, așa că mă așez pe pat, îmi iau caietul și ascult. Paul are peste un metru optzeci, vreo sută de kilograme și arată ca un om care poate să-și poarte de grijă într-o hărțuială. Începe prin a-mi spune că tocmai a terminat un curs de reabilitare post-drog la centrul prințesa Diana din Norfolk. Le-a luat opt luni să-l vindece acolo de dependența de heroină. Îl întreb imediat dacă acum se consideră vindecat. Paul rămâne tăcut și evită să-mi răspundă. E limpede că nu pentru asta m-a căutat. În timpul reabilitării, îmi explică, a fost rugat să scrie o autoevaluare lungă și mă întreabă dacă vreau s-o citesc, dar insistă ca nimeni altcineva din aripă să nu-i mai afle conținutul.

— Nu te-aș deranja cu asta, adaugă, dacă mai mulți prizonieri de aici n-ar fi trecut prin experiențe asemănătoare și nu sunt cei la care te-ai aștepta.

Și pleacă fără nicio altă vorbă.

Dacă ar fi să-l întâlniți pe Paul în localul dvs., ați presupune că e un om de afaceri prosper din clasa mijlocie (e în închisoare pentru fraudă cu cărți de credit). E inteligent, coerent și fermecător. De fapt, nu arată deloc diferit de noi ceilalți și de ce ar fi așa? Pur și simplu nu vrea ca nimeni să-i afle trecutul și nu mă refer la trecutul infracțional.

După ce ușa se închide, încep să-i citesc autoevaluarea scrisă de mână. A avut o copilărie fericită până la vârsta de șase ani, când părinții lui au divorțat. După doi ani, mama lui s-a recăsătorit. După asta, el și frații lui au fost bătuți frecvent de tatăl vitreg. Singura persoană în care avea încredere era unchiul lui, care și l-a apropiat și s-a dovedit a fi un pedofil. Următoarea dezvăluire nu e intriga unui roman, dar s-a dovedit că unchiul lui e închis acum în Corpul Doi, condamnat pentru agresare indecentă a unui minor. Cei doi bărbați se pot vedea prin gardul de sârmă în timpul plimbării de după-amiază. Paul nu știe ce-ar face dacă s-ar afla vreodată față în față cu unchiul lui. Nu oferă niciun moment această scuză pentru delictul lui, dar subliniază că abuzarea în copilărie e un episod comun în biografia vieților. Îmi e greu să accept asta, fiind crescut atât de relaxat și lipsit de griji. Dar decid să-l întreb pe Fletch dacă Paul: a) spune adevărul și b) are dreptate în această afirmație generală.

Când l-am întrebat în fine pe Fletch, răspunsul lui m-a șocat. [35]

10:00 p.m.

După ce citesc a doua oară confesiunea lui Paul, îmi rămâne ultimul teanc de scrisori – puțin peste o sută – care-mi menține moralul ridicat, până dau drumul la Radio 4 și aflu de la știrile de la ora nouă că încă nu se proiectează mutarea mea din gaura asta de iad.

11:00 p.m.

Încep să citesc *Partenerul* lui John Grisham și reușesc să parcurg șapte capitole înainte de a stinge lumina, puțin după miezul nopții. Nu-mi vine să cred, niciun pic de muzică rap.

ZIUA 13 – MARȚI, 31 IULIE, 2001

5:55 a.m.

Trezit de dimineață înaintea alsacienilor. În sfârșit, am priceput de ce fac atâta zgomot. Din cauză că primesc aceeași mâncare ca și prizonierii. Scriu două ore.

8:00 a.m.

Termin cutia de fulgi de porumb și ultimul strop de lapte, sperând că lista de comandă pentru cantină se va materializa cândva în cursul zilei. Mă îmbrac. Pot să-mi mai strâng o gaură la curea – probabil am slăbit cu câteva kilograme, dar nu pot verifica altfel.

9:00 a.m.

Când se deschide celula, nu mă duc la ateliere cu ceilalți prizonieri, pentru că am întâlnire cu asesorul educației, Judy Fitt, cunoscută printre prizonieri ca „d-ra Fitt”[36] – o glumă de care e probabil sătulă.

Când sosește d-ra Fitt, gardianul de serviciu mă strigă sau, ca să fiu mai corect, îmi răcnește numele, eu fiind la ultimul etaj și el la parter, de unde ofițerii nu se mișcă decât dacă este neapărat nevoie. Cobor s-o cunosc. Judy e o blondă scundă – i-ar prii câteva kilograme în minus – cam de patruzeci de ani, cu un zâmbet senin și optimist. Iau două scaune din grămada de lângă TV și le așez sub geam, în capătul sălii. Cred că e surprinsă de faptul că insist să-i duc scaunul. După ce stăm, îmi prezintă tot programul educațional, de la predarea cititului și scrierii până la studii superioare. Entuziasmul ei nu-mi lasă nicio îndoială asupra faptului că și Judy e o funcționară devotată slujbei ei. Îmi sugerează că aș putea învăța să gătesc, să desenez sau chiar, după ce am evitat asta atâția ani să folosesc un computer. Ar impresiona-o pe Mary.

Îi reamintesc lui Judy că nu mă aștept să rămân la Belmarsh prea mult și aș dori să folosesc acest timp învățându-i pe alți prizonieri să scrie și să citească. Judy cântărește propunerea, dar preferă să predau câteva lecții de creație literară, pentru că mai mulți deținuți lucrează la romane, eseuri sau poezii și au probabil zeci de întrebări legate de asta. Sunt de acord și, conștientă că mă eschivez, ea-mi propune să încep chiar mâine dimineață. După o mică pauză, stânjenită, îmi întinde niște formulare:

— Dar mai întâi, trebuie să vă încadrăm în departamentul de educație. Puteți completa testele acestea ca să mi le înapoiați azi și să le pot verifica la timp?

— Voi încerca să le termin până la prânz.
— N-o să dureze atât de mult, râde ea.

Mă întorc în celulă și având treizeci de minute libere până la masă, încep să completez testul de educație. Am ales câteva exemple, la întâmplare.

> 1) Engleză – scrieți corect cuvintele: wos, befor, wer, gril, migt, siad, affer[37]
> 2) Matematică
> a) 13 + 34, 125 + 386?
> b) ce rest primești de la 5 lire dacă plătești £ 1,20?
> 3) ce înseamnă 7,15 p.m. pe un ceas cu ore de la unu la douăzeci și patru?
> 4) cât timp este între 4,30 și 6,15?
> 5) cât reprezintă 25% din 300?
> 6) dacă un biscuit costă 25 pence, 6 – £ 1,38, 12 – £ 2,64 și 24 – £ 6, care este cantitatea cel mai avantajos de cumpărat?

Completez cele șase pagini de întrebări și i le înapoiez d-rei Fitt via Billy Little (crimă), care are o oră de educație azi după-amiază.

12:00 prânz

Dejun. Încă n-au sosit proviziile de la cantină. O jumătate de porție de macaroane cu brânză și o cană de Highland Spring. Observați că am început să mănânc mâncarea închisorii?

1:40 p.m.

Se deschide ușa celulei și mi se spune că d-ra Roberts dorește să mă vadă. Sunt însoțit de dl Weedom la biroul guvernatorului. Nu mă obosesc să-l întreb de ce am fost chemat, pentru că probabil nu știe și chiar dacă ar ști, nu mi-ar spune. Trec doar câteva momente și aflu că d-ra Roberts are doar vești proaste și niciuna cauzată de personalul de la Belmarsh. Categoria D în care fusesem încadrat a fost transformată în C pentru că poliția a declarat că nu a avut de ales și a trebuit să deschidă o anchetă în urma supozițiilor baronesei Nicholson, investigând toate aspectele legate de banii strânși pentru kurzi. Și de parcă nu era destul, am fost alocat unei închisori de categoria C tocmai de pe insula Wight. Cât de departe mă vor de familie?

D-ra Roberts îmi spune că mi s-a schimbat categoria pentru că există temeri că, în timpul desfășurării anchetei, aș putea încerca să evadez. E evident că cei de la Scotland Yard au ceva

simț al umorului. Cât de departe își imaginează că m-aș putea duce înainte să fiu depistat?

D-ra Roberts mă informează că pot face recurs împotriva ultimelor decizii și în acest caz, autoritățile s-au angajat să evalueze situația până joi. Spune că insula Wight se află la mare distanță de reședința mea din Cambridge și este responsabilitatea Ministerului de Interne de a plasa un prizonier cât mai aproape de casa lui. Dacă e adevărat, sunt surprins că nu mă trimit și mai departe, în insulele Shetland. Îmi promite că va discuta cu avocații mei și le va spune ce drepturi am. Dacă n-ar exista d-ra Roberts și Ramona Mehta, probabil că aș fi tot timpul încuiat, în claustrare solitară.

Nu-mi pot exprima convingător supărarea față de Emma Nicholson, în special după ce am lucrat atâția ani pentru kurzi. Cu un telefon dat lui Sir Nicholas Young de la Crucea Roșie ar fi primit răspuns la toate întrebările cu privire la rolul jucat de mine în campania „Purul Adevăr". În loc de asta, a contactat presa.

D-ra Roberts îmi sugerează să întreprind ceva, profitând de vizita avocaților mei de la ora două. Îi mulțumesc. Baroneasa Nicholson ar avea multe de învățat de la femeia aceasta de douăzeci și șase de ani.

2:00 p.m.

Mă întâlnesc în sala de vizite cu Alex Cameron și Ramona Mehta. Ni se rezervă de data aceasta o încăpere puțin mai mare decât celula mea, cu diferența că, pe trei laturi, are ferestre mari. Când stai după gratii zi și noapte, începi să observi ferestrele.

Înainte de a discuta recursul, ridic alte trei probleme pentru care am nevoie de sfaturi juridice. Prima, dacă nu cumva baroneasa a întrecut măsura. Avocații se tem că a formulat totul cu atâta grijă încât și-a asigurat publicitate maximă, fără să mă acuze de fapt în mod explicit. Subliniez că voi colabora bucuros la ancheta poliției, cu cât mai repede, cu atât mai bine. Campania „Purul Adevăr" a fost organizată de Crucea Roșie și trezorierul de atunci va confirma că nu am fost implicat în niciun fel în colectarea și distribuirea vreunui ban. Ramona spune că deja mai multe oficialități, actuale sau trecute, de la Crucea Roșie au confirmat aceasta prin declarații publice.

Apoi le spun avocaților mei povestea lui Ali (£ 28.000 furate și înapoiate, dar acum ispășind o condamnare de optsprezece luni pentru violarea încrederii). Cer ca poliția să fie informată din nou că d-na Pepiatt a recunoscut în boxa martorilor că a facturat dublu, a furat o mașină, și-a dus copiii într-o vacanță în Corfu pe gratis, a cumpărat cadouri pentru amante care nu

existau și a trecut la cheltuieli mese la restaurant cu indivizi fantomă. Pot spera că va fi examinată la fel de riguros ca Ali și ca mine?

În al treilea rând, le reamintesc că Ted Francis, omul care și-a vândut povestea la *News of the World* pentru paisprezece mii de lire, încă îmi datorează douăsprezece mii. I-aș dori înapoi.

Avocații promit că vor urmări toate aceste chestiuni. Totuși, consideră că revenirea la categoria D și prevenirea transferării mele în insula Wight sunt prioritățile de moment.

O rog pe Ramona să ia manuscrisul următoarelor cinci zile din ce-am scris și să i-l dea lui Alison ca să-l dactilografieze. Ramona iese din cămăruță pentru a-i cere permisiunea ofițerului de serviciu să ia manuscrisul. El o refuză. Alex sugerează să păstrez jurnalul până când voi fi mutat la o închisoare cu securitate mai laxă. De asemenea, mă sfătuiește să nu public nimic înainte de a se judeca apelul. Îi avertizez că dacă pierd recursul și rămân în starea prezentă cât durează sentința, voi ajunge să scriu un milion de cuvinte.

La încheierea orei, un gardian ne înștiințează că timpul s-a terminat. Ramona pleacă, promițând să se ocupe imediat de problemele revenirii mele la categoria D și de insula Wight.

Așteptând să mă întorc în Corpul Unu, intru în vorbă cu un cipriot pe nume Nazraf, aflat în detenție preventivă până la proces. A fost acuzat de „deținerea soției în mașină" – nu aveam habar de existența unui asemenea delict. Îi repet povestea ca un nou avertisment pentru sănătatea guvernării. Nazraf îmi spune că și-a încuiat nevasta în mașină pentru binele ei, deoarece transfera în momentul acela o sumă mare de bani de la locul lui de muncă la o bancă din apropiere. Lucrează în domeniul restaurantelor și are succes de mai mulți ani, obținând un profit anual în jur de £ 200.000. Adaugă pe un ton deosebit de pasionat că încă își iubește soția și ar prefera o împăcare, dar ea a înaintat deja acțiune de divorț.

Nazraf se dovedește un om inteligent și sclipitor, așa că trebuie să-l întreb de ce n-a ieșit pe cauțiune. Mă lămurește că s-a stabilit o cauțiune de 40.000 de lire sterline, plătibilă de către patru persoane diferite. Iar el nu voia ca prietenii sau asociații să știe că are necazuri. A presupus că, odată ajuns la închisoare, nevestei îi va veni mintea la cap și va renunța la acuzații. Asta era acum cinci săptămâni și de atunci, soția nici nu s-a clintit… Procesul va avea loc la jumătatea lui septembrie.

Asta este tot ce am putut afla înainte de a fi lăsați să ieșim din sala de așteptare și să ne reluăm căile – eu, spre Blocul Unu și Nazraf spre Blocul Patru. Destinația lui mă uluiește, pentru că, de obicei, Corpul Patru adăpostește teroriști sau

deținuți închiși în condiții de securitate maximă. Mi-ar plăcea să-l revăd pe Nazraf, dar am sentimentul că nu voi mai apuca.

6:00 p.m.

Cina. Au venit proviziile de la cantină și mi-au fost lăsate la picioarele patului, într-o plasă. Aleg o conservă de carne, o ciocolată Cadbury cu fructe și alune, doi biscuiți digestivi McVitie's și o cană de suc de afine subțiat cu apă Evian. Ce-i trebuie mai mult unui om?

8:00 p.m.

Asociere. Sunt rugat să fac parte dintr-un grup de prizonieri „mai maturi" – la șaizeci și unu de ani, sunt de departe măcar cel mai bătrân, dacă nu cel mai matur dintre ei – care se întrunesc săptămânal la o ședință, în celula lui Fletch. Ceilalți membri sunt Tony (doar marijuana), Billy (crimă), Colin (vătămare corporală gravă) și Paul (crimă).

Ca la orice întrunire serioasă, avem un președinte, pe Fletch, și o ordine de zi. La început, discutăm despre numărul de ore cu celulele descuiate și despre faptul că dl. Marsland a făcut condițiile mai suportabile de când a ajuns la conducere. Fletch consideră că relațiile dintre cele două tabere despărțite de „bariera de fier" sunt mult mai suportabile – dacă nu chiar amicale – decât în orice altă perioadă. Colin se plânge în continuare de un anumit gardian, pe care eu nu l-am întâlnit încă. După Colin, acesta tratează prizonierii ca pe niște gunoaie și-i trece la raport chiar și numai dacă îndrăznesc să clipească în fața lui. E evident că e mândru că a raportat mai mulți oameni decât oricare alt ofițer și asta e suficient ca să înțelegi totul despre el, conform spuselor lui Colin.

Mă hotărăsc să-l observ de la distanță pe acest om și să mă conving de adevărul din plângerea lui Colin. Majoritatea ofițerilor fac un efort „să țină capacul pe lucruri", preferând o atmosferă calmă, fiind foarte conștienți că dispoziția viețașilor pendulează de la speranță la disperare și înapoi în câteva momente. Lucrul acesta poate duce la violență, dacă ofițerul nu-l ia în considerare. Mi-e teamă că vorbitorul, Colin, e iute la mânie și nu e cazul să piardă puncte tocmai acum, când situația lui e puțin mai bună.

Următorul subiect discutat de comitetul nostru este finanțarea închisorii. Tony relatează că guvernatorul, Hazel Banks, a oferit un bonus de 24.000 de lire sterline pentru un program care să reducă suma cheltuielilor alocate pentru Belmarsh la patru sute de mii de lire. Nu e ceva enervant pentru un întreprinzător independent ca mine. Totuși, Paul crede că banii ar fi fost mai bine cheltuiți pentru educația

deținuților și pentru instalarea electricității în celule. Habar n-am dacă cifrele sunt corecte, dar Tony confirmă că le-a verificat în raportul anual al lui Sir David Ramsbotham (șeful serviciului închisorii).

Când se încheie ședința, Derek Del Boy Bicknell (crimă) – interesant că el nu a fost invitat să facă parte din grup – întreabă dacă poate discuta ceva cu mine în particular.

— Am să-ți dau ceva de citit, spune.

Merg de la celula 9 de la parter la celula 6. După ce-mi oferă câteva reviste, descopăr adevăratul motiv al solicitării lui.

Vrea să discutăm despre recurs și-mi arată o scrisoare de la avocat. Se pare că motivul principal pentru care a făcut recurs este acela că fostul lui avocat nu l-a lăsat să urce în boxa martorilor când a dorit. Prin urmare, și-a concediat avocatul și consultantul juridic. De atunci, și-a găsit alți reprezentanți la bară, dar nu și un consilier. Imaginați-vă ce surprins sunt să aflu că un motiv al recursului este și incapacitatea lui de a citi sau de a scrie și de aici, neputința de a înțelege corect ce drepturi are. Ridic ochii spre raftul plin de cărți de deasupra patului:

— Nu știi să citești?

— Nu, dar nu spune la toți. Vezi, ca agent de vânzări de mașini, n-am prea avut nevoie să știu.

Acest prizonier are multe responsabilități în sector. E ascultător și cel mai important om de la cantină. L-am descris mai devreme ca pe un om care și-ar putea conduce propria afacere și nu m-am răzgândit. Del Boy îmi aduce aminte de mișcătoarea povestire a lui Somerset Maugham intitulată „Clopotarul". Totuși, faptul că nu-și poate studia documentele îl dezavantajează. Încep să mă întreb câți prizonieri sunt în aceeași situație și, mai rău, nu vor să recunoască. Parcurg motivele recursului cu Del Boy, rând cu rând. Ascultă concentrat, dar nu-și poate lua notițe.

8:45 p.m.

Se strigă încuierea, așa că mă întorc la celulă să mă confrunt – încântat – cu alt teanc de scrisori lăsat pe pat de cenzorul Ray. Îmi dau seama că mâine vor fi și mai multe, după ce presa va informa cititorii că nu mă duc la o închisoare deschisă, în urma cârligului aruncat de Emma Nicholson într-o oală și așa clocotindă, sub pretextul că „Mi-am făcut doar datoria".

Am intrat într-o rutină, asemănătoare cu cea din lumea de afară. Marea diferență este că nu am aproape deloc control asupra momentelor când pot scrie, așa că-mi potrivesc orele după orarul închisorii. Imediat după încuiere, îmi consacru

seara scrisorilor, fac pauză, revăd manuscrisul zilei, pauză, citesc cartea săptămânii, pauză, mă dezbrac, mă bag în pat, pauză, încerc să ignor inevitabila muzică rap. Imposibil.

De fiecare dată când închei relatarea unei zile, mă întreb dacă a doua zi voi avea de spus ceva nou. Totuși, învăț cu o viteză amețitoare, nicăieri n-am trăit experiența vieții într-un urcuș atât de abrupt. Dar mărturisesc că acum vreau să las Belmarsh pentru noi pajiști și pajiștea e cuvântul-cheie. Mi-e dor să umblu pe câmpii verzi și să simt gustul aerului curat.

Billy (viețaș, scriitor, învățat) îmi spune că va fi mai bine după ce mă voi stabili într-un loc și nu va mai trebui să-mi cheltuiesc energia întrebându-mă unde voi pleca pentru restul sentinței. El e la Belmarsh de doi ani și șapte luni și încă nu știe care-i e destinația. Tony (numai marijuana, evadat dintr-o închisoare deschisă) mă avertizează că, oriunde aș merge, mă voi plictisi repede dacă nu am un proiect la care să lucrez. Din fericire, scrierea acestor jurnale îmi rezolvă deocamdată problema. Dar pentru câtă vreme?

ZIUA 14 – MIERCURI, 1 AUGUST, 2001

6:21 a.m.

O noapte lungă și fierbinte, fără somn. Muzica rap a continuat până pe la patru dimineața, așa că am putut ațipi doar câteva minute. Când s-a oprit într-un târziu, a izbucnit o ceartă între un prizonier pe nume Mitchell, care cred că stătea în celula de deasupra celei cu muzica, și un anume Vaz, posesorul casetofonului. Nu ne-a luat mult să aflăm ce-i pregătește Mitchell lui Vaz, de îndată ce se vor descuia celulele. Limbajul lor aducea puțin cu un dialog din romanele lui Martin Amis, dar fără atâta stil și vervă.

8:37 a.m.

Micul dejun. Am comandat la cantină un pachet de cereale numit Variety, conținând opt cereale diferite ambalate în cutiuțe separate. Încep cu unele care se numesc Coco Pops. Nu sunt rele, dar e aproape imposibil să întreci bunii și bătrânii fulgi de porumb ai firmei Kellogg.

9:31 a.m.

Ofițerul de serviciu primește ziarele de dimineață. Sunt pline de articole anunțând că am fost trecut de la categoria D la C, datorită acuzațiilor Emmei Nicholson.

9:50 a.m.

D-ra Labersham sosește, ciocănind politicos la ușa celulei, de parcă aș fi capabil să-i deschid. Descuie „bariera de fier” și-mi spune că a venit să mă însoțească la prelegerea de creație literară.

Sunt dus într-o sală de așteptare fără scaune și plină de fum, mobilată doar cu o masă. Ei, iată un spațiu care-mi garantează ovații în picioare. După câteva momente, apar câțiva prizonieri, ducându-și fiecare scaunul de plastic. După ce se așază toți cei nouă participanți, d-ra Labersham le reamintește că este un curs de două ore. Îmi sugerează să vorbesc timp de o oră și apoi să fac loc discuțiilor.

În viața mea n-am vorbit o oră întreagă; de obicei, țin discursuri de treizeci, maximum patruzeci de minute, apoi aștept întrebări. De data aceasta, vorbesc puțin mai mult de patruzeci de minute, explicându-le cum m-am apucat de scris la treizeci și patru de ani, după ce am ieșit din Parlament, cu datorii de 427.000 de lire sterline și aflat în pragul falimentului. Ultima oară când am ținut discursul acesta eram în Las Vegas, în calitate de oaspete de vază al unui grup

hotelier nord-american. Mi-au asigurat transportul la clasa întâi, m-au cazat într-un apartament și la plecare mi-au dat un cec de 50.000 de dolari.

Astăzi, vorbesc în fața a nouă deținuți de la Belmarsh și d-ra Labersham m-a asigurat că îmi va îmbogăți contul de pușcăriaș cu 2 lire (o sticlă de Highland Spring și un tub de pastă de dinți).

După ce termin, sunt surprins de vivacitatea discuțiilor. Unul dintre prizonieri, Michael (douăzeci și unu de ani, crimă), vrea să discutăm despre munca de textier muzical, despre care eu știu foarte puține lucruri. Nu simt că e cazul să-i explic că un poet e la fel de diferit de un prozator ca un neurochirurg de un ginecolog. Michael vrea să-mi citească ultima lui creație. Are deja patruzeci de versuri. Vă ofer un exemplu:

Nu-i loc, decât să pleci
Strigi, strigându-mă
să revin
dar nu-ți auzi decât sunetul vocii
strigându-mi numele.

Michael a aflat ieri că judecătorul i-a fixat tariful la optsprezece ani.

— Măcar nu-i număr de telefon, zice.

— Număr de telefon?

— Nouă sute nouăzeci și nouă, răspunde.

Termin de citit lucrarea lui Michael și grupul o discută, apoi Terry (jaf, fost coleg de celulă) citește trei pagini din romanul lui, pe care speră să-l termine până în decembrie, când va fi eliberat. Petrecem un timp discutând utilizarea limbajului vulgar într-un roman. Dezvăluie ceva despre personajul narațiunii? Distrage atenția de la acțiune? Se comentează și punctele tari și slabe din opera lui Terry. Nu se trag pumni.

Tony (doar marijuana) dezvăluie auditoriului că scrie o carte despre mecanica cuantică, un hobby vechi de-al lui. Ne lămurește că efortul lui nu adaugă nimic la gen – sunt cuvintele lui – dar ca proiect, îl ține ocupat mai multe ore.

În final, ascultăm unul dintre poemele lui Billy Little. Face parte dintr-o categorie diferită față de ce s-a citit până acum și toți își dau seama de asta.

Tranc bang bum

Subiect umil, comis multe erori,
Frânt rănit, agresat de n ori

ascuns închis, izolată stare
unelte parentale, uri judiciare.

Belciuge de aur, lanțuri de argint,
pretenție reformată, dureri șlefuind
zbierete de safir, greșeli de diamante
cărămidă oțel, bolți prea securizante.

Uraniu plutoniu, nucleare calicii
regimuri otravă, politice maliții,
întuneric confuz, planând păcat,
zdrobit în el, spirit atomizat.

Erezie-n răspăr, clasă proletară
religie dublată, mase trase pe sfoară
sărăcie finală, plesnind barbar
cu bici simplist, Dumnezeu sangvinar

Dreptate la lumină, treb'ie egalitate
impuri capitaliști, pământuri profanate
concept de revoluție, foc militant aprins
radical și statornic, poetic de cuprins.

Billy Little (BX 7974)

În ultimele minute discutăm când ne vom reîntâlni. Problema care-i preocupă cel mai mult pe toți este dacă întâlnirea va fi încadrată la educație sau la orele de Asociere. Părerile sunt egal împărțite și mă întreb dacă se vor mai reuni vreodată.

12:00 prânz

Dejun. Deschid o conservă de șuncă (67 pence), extrag o jumătate de conținut și adaug doi cartofi fierți cam tare (oferta închisorii). În timpul după-amiezei, devorez trei biscuiți digestivi și dau pe gât mare parte dintr-o sticlă de Evian. Dacă voi continua în ritmul ăsta, până sâmbătă voi rămâne fără apă și mă voi confrunta, ca atâția alți prizonieri, cu problema rublei duble. Vă amintiți cum a tăiat Del Boy o țigară, oferind jumătate și așteptând să primească a doua zi una întreagă?

1:07 p.m.

Petițiile împotriva schimbării statutului și a trimiterii pe insula Wight îmi sunt aduse la semnat în celulă. D-ra Taylor spune că guvernatorul adjunct dorește să aibă cât mai repede în birou hârtiile cu pricina. Citesc pe îndelete documentul de

două pagini și fac doar o corectură măruntă. Semnez pe linia punctată, dar rămân convins că Ministerul de Interne s-a decis deja și că nu mai pot face nimic. Regula de aur este: nu trebuie să pară că Archer are parte de tratament privilegiat, chiar dacă-l tratăm nedrept.

2:24 p.m.

Se deschide ușa și dl. Bentley îmi spune să mă prezint la intrare, unde am mai multe pachete.

Când ies din aripă, nu sunt percheziționat – e prima dată – și gardianul de serviciu îmi arată simplu direcția pe coridor: „Colegul meu vă va însoți". Le-a luat două săptămâni să se convingă de faptul că n-am nicio intenție să evadez sau să consum droguri. De fapt, dacă ai vrea să fugi din Belmarsh – și nimeni n-a reușit vreodată să ajungă mai departe de acoperiș – ai avea nevoie de planul unui arhitect: clădirea e un adevărat labirint. Chiar dacă lucrezi aici, bănuiesc că durează câteva săptămâni până înveți traseele. Uneori mă întreb cum se descurcă angajații noaptea.

O poartă zăbrelită e deschisă la capătul fiecărui coridor, ca să trec mai departe. Niciun paznic nu pare surprins că sunt neînsoțit. Sosesc în cele din urmă în fața micului cubicul numit recepție. Ușile se deschid și-i văd pe dl. Pearson și pe dl. Leech.

— Bună ziua, sir, spune dl. Pearson, apoi se corectează repede: Archer. Avem doar paisprezece pachete înregistrate pentru dumneata săptămâna asta.

Și începe să le scoată unul câte unul de pe rafturile din spatele lui. După o jumătate de oră, sunt posesorul fericit a încă patru Biblii, trei exemplare din Noul Testament și o carte de rugăciuni. Rețin un Nou Testament legat în piele, care cred că-i va plăcea lui Terry. Îi sugerez domnului Leech să i le trimită pe celelalte părintelui Powe. Restul pachetelor conțin trei romane, două manuscrise și o propunere de căsătorie de la o doamnă blondă în jur de cincizeci de ani, care spune și că dacă n-o plac, are o fată de douăzeci și patru de ani (fotografie inclusă).

M-am gândit să public scrisoarea ei începând cu „Dear Geoffrey" (sic) și fotografia, dar avocatul m-a sfătuit să n-o fac.

Când deschid ultimul pachet de pe raft, arăt o cutie de șervețele și întreb:

— Sunt cumva și acelea ale mele?

Dl. Pearson se uită la dl. Leech:

— Cred că da.

Și-mi pasează două cutii de șervețele, care fac expediția până acolo să fie utilă.

Dl. Pearson mă acompaniază – spun așa, pentru că nu am sentimentul că sunt escortat – înapoi la celulă. Îmi spune că închisoarea a fost construită acum zece ani de un arhitect canadian și conține numai unghiuri drepte.

— Ar fi fost mai rezonabil să-i consulte pe ofițerii în exercițiu, bombăne el, și i-am fi spus ce probleme au deținuții și personalul, zilnic, în construcția asta.

Înainte de a-mi da și eu cu părerea, mă trezesc încuiat la loc.

2:57 p.m.

Sunt singur doar de câteva minute când reapare dl. Weedon cu o hârtie. E decizia de mutare, confirmându-mi cele mai negre temeri. Voi fi transferat pe insula Wight în cursul săptămânii începând de la 6 august, 2001.

NOTIFICARE DE TRANSFER

1-1-30

Nume *Archer*
Număr *FF 8282*
Prin aceasta, vă înștiințăm că urmează să fiți transferat provizoriu la ÎMS *CAMPHILL*
Transferul va avea loc în cursul săptămânii cu începere de la *06-08-01*
Dacă aveți motive relevante pentru a nu fi transferat, discutați, vă rugăm, cu ofițerul superior al sectorului.

E așa cum mă gândisem; Ministerul de Interne s-a decis și nu dorește să ia în considerare niciun fel de nevoi personale. Mă prăbușesc deprimat pe pat. Sunt neajutorat și n-am cum să acționez.

3:14 p.m.

Scriu a doua versiune a zilei de azi, când se declanșează alarma. Aud alergătură, voci ridicate și foială. Mă uit pe fereastra mea zăbrelită și nu văd decât o curte goală. Privesc și prin fanta de zece pe douăzeci de centimetri din ușă și-mi dau seama repede că agitația nu e în aripa noastră. Va trebui să aștept Asocierea ca să aflu ce s-a întâmplat.

4:00 p.m.

Asociere. Eșuez din nou în încercarea de a intra în grupul pentru sala de gimnastică și bănuiesc că sunt selectați zilnic aceiași 8 deținuți, iar eu n-am destulă vechime pentru a face parte din club. Să sperăm că pe insula Wight au o sală mai mare.

Ajungând la parter, îl văd pe Fletch stând strategic într-un colț, așa cum face la fiecare Asociere, așteptând să i se ceară ajutorul sau sfatul. Mă îndrept să schimb două vorbe cu el:

— Ce-a fost zgomotul ăla?

— A izbucnit o bătaie în Corpul Doi.

— Știi detalii?

— Da, cineva pe nume Vaz a pus muzică rap toată noaptea și omul din celula de deasupra n-a mai dormit de trei nopți.

— Are toată compasiunea mea, declar.

— Nu s-au întâlnit decât azi după-amiază, continuă Fletch, când Mitchell, băiatul de deasupra, nu numai că l-a doborât pe Vaz cu un pumn, dar i-a dat și foc la celulă și i-a călcat în picioare casetofonul.

Și, după o pauză:

— De data aceasta, personalul nu s-a grăbit să ajungă la locul faptei; primiseră toată săptămâna plângeri de la prizonieri în legătură cu „problema de atitudine a lui Vaz”.

— Ce-a pățit celălalt?

— Mitchell? Oficial, la cutie în carceră, dar mâine îl mută în altă aripă; la urma urmei, după cum i-am explicat domnului Marsland, nu făcea altceva decât să reprezinte punctul de vedere al majorității deținuților.

O altă pătrundere fulgurantă în funcționarea politicii din închisoare, cu Fletch în calitate de purtător de cuvânt al rezidenților.

Billy Little (crimă) întreabă dacă pot veni în celula lui să discutăm o lucrare pe care o scrie, despre globalizare. Se ocupă de BBC, de rolul și poziția ei ca instituție de emisie publică. Îmi arată un grafic, ilustrând scăderea numărului de spectatori cu 4 procente între 1990 și 1995 și încă 4 între 1995 și 2000. Îi spun lui Billy că probabil Grey Dyke, noul director general care a lucrat până acum în televiziunea comercială, va dori să redreseze procesul de scădere a audienței. Billy are statistici detaliate cu beneficiarii pierderii publicului de către BBC, Sky Digital și alte televiziuni digitale, a căror audientă e în continuă creștere.

Îl întreb când își termină cursurile. Scoate o foaie dintr-un dosar așezat sub fereastră:

— Septembrie.

— Și apoi?

— Poate-ți voi urma sfatul și voi scrie un roman. N-am idee dacă pot s-o fac, dar judecătorul mi-a dat timp destul ca să aflu.

Nu înțeleg întotdeauna cuvintele pronunțate de acest scoțian din Glasgow, dar descifrez pe zi ce trece tot mai multe silabe. M-am hotărât să-i cer lui Alison să-i trimită romanul lui Vikram Seth, *Un băiat la locul lui.* Consider că e exact genul de lucrare pe care ar aprecia-o Billy, mai ales că a fost primul roman al lui Seth și o să-și dea seama exact cu ce se confruntă un romancier debutant.

Ne despărțim și găsesc masa de biliard ocupată, coada la cele două telefoane e perpetuă, iar la televizor se transmite filmul *Din nou în tabără.* Mă întorc la celulă și cu ușa descuiată, continuu să scriu.

6:00 p.m.

Cina. Risc un platou cu legume și doi cartofi (trei greșeli). Beau apă îmbuteliată, ca și când aș avea o rezervă nelimitată (azi e o temperatură de 35°). Rubla dublă se profilează în zare și ca să supraviețuiesc, va trebui să-l caut curând pe Del Boy. Traversând cantina, Andy (crimă) îmi strecoară pe tavă două înghețate cu ciocolată.

— Pune una în buzunar, șoptește.

Descopăr adevăratul sens al cuvântului „tratație”. Del Boy stă la capătul tejghelei, în rolul lui de om numărul unu la cantină. E un titlu oficial. Trecând de plăcinta cu cremă de ou, îl întreb dacă ne putem vedea mai târziu. Dă din cap. Adulmecă imediat un om la necaz. Fiind ascultător, poate vizita orice celulă dacă deținutul cazat acolo îi cere ajutorul. Și eu i-l cer. Nu mai am apă.

7:00 p.m.

Mă hotărăsc să-mi revăd manuscrisul înainte de a mă ocupa de corespondență. Aceleași tipare în scrisori, dar, spre surprinderea mea, puțini pomenesc de kurzi. Paul (fraudă cu cărți de credit) mi-a spus la coadă la cantină că în *Times* s-a specificat clar că nu am fost implicat în strângerea sau distribuirea vreunui ban. A fost responsabilitatea Crucii Roșii. Totuși, una din scrisorile primite nu se încadrează în categoriile de până acum.

Sunt încuiat într-o închisoare de maximă securitate de două săptămâni, împărțind-o cu treizeci și doi de asasini și încă șaptesprezece viețași condamnați mai ales pentru tentativă de omor sau mutilare; mi-am pierdut mama adorată; am fost încarcerat în urma declarațiilor unui om care s-a aliat cu publicația *News of the World* pentru a-mi înscena vinovăția și în urma mărturiei unei femei care aproape a admis că e o hoață; și sunt pe cale să fiu trimis pe insula Wight, la o închisoare de categoria C, din cauza declarațiilor baronesei Nicholson. Așa că mărturisesc că totuși am chicotit, eveniment rar în ultima vreme, când am primit următoarea misivă:

Chan Optică Medicală

Dl. J. Archer
Casa Belmarsh
Belmarsh
Londra de sud-est

Dl. Kenneth Chan, medic optometrist
Strada High, nr. 90
Lee-on-Solent
Hampshire
PO 13 9DA

31/7/2001

Dragă domnule Archer,

Îmi cer scuze pentru deranj. Vă scriu pentru că unui pacient de-al meu îi plac ochelarii dvs. (cei fără rame pe care i-ați purtat la înmormântare). V-aș fi foarte recunoscător dacă mi-ați comunica marca, numărul modelului, culoarea și dimensiunile cadrului. Răspunsul va fi apreciat.

Mulțumesc pentru atenție!

Al dvs. Sincer,

K. Chan

Strada High 90, Lee-on-Solent, Hampshire PO 13 9DA
Telefon: 023 92 551919

8:40 p.m.

Un gardian descuie ușa și intră Del Boy. Zâmbește larg și pășește ca un perceptor care-și cunoaște mușteriii rău platnici. Se așază pe marginea patului. Discutăm o vreme recursul lui și faptul că nu știe să citească și să scrie. Se pare că dacă se concentrează, descifrează câte un cuvânt, dar de scris, nu poate decât să se semneze.

— N-am avut nevoie de mai mult, explică. Sunt băiat cu cârca, nu bancher.

Are dreptate și când îl asculți vorbind, deși nu-și poate ascunde ușorul accent de mahala dobândit în copilărie, nu-ți dai seama că e un om de culoare. Promite să ia lecții de citire după ce voi pleca pe insula Wight. Nu sunt convins că va afla vreodată la ce etaj e sectorul de educație, dacă nu cumva curriculum-ul include „rubla dublă".

— Cu ce te pot ajuta? întreabă. La mine să apelezi.

— Ei, dacă tu ești cel indicat, Derek, rămân fără apă. Printre altele.

— Nicio problemă, replică. Și care sunt altele?

— Aș vrea trei sticle de Highland Spring, două pachete de biscuiți McVitie's cu ciocolată și un tub de pastă de dinți.

— Nicio problemă, repetă. Le primești dimineață în celulă, sire.

— Fără rublă dublă?

— Fără rublă dublă, zice și, după o șovăială: Dar să nu spui nimic despre mine fiindcă, dacă se află, reputația mea e în pericol.

— Nicio problemă, mă aud spunând.

Afară, în lumea din care am plecat, o mână de oameni țin lucrurile sub control. Secretul e să-i cunoști. Și înăuntru, aici, e la fel. Derek „Del Boy" Bicknell e șeful aprovizionării, Fletch – liderul opoziției, Billy – ministrul educației, Tony – ministrul de finanțe, Paul – ministrul de interne, iar Colin, ministrul apărării. Oriunde ai fi, în orice condiții, apar conducătorii. Corpul Unu, sectorul unu adăpostește treizeci și doi de asasini și șaptesprezece viețași și, fără să-și dea seama, și-a format un guvern interior. Nu e nimic oficial, pus pe hârtie, dar funcționează.

După ce pleacă Derek, mă așez în pat să termin *Partenerul* de John Grisham. E prea lung, dar ce mai povestitor!

10:07 p.m.

Pun capul pe pernă. Mai că nu-mi vine să cred, nu se aude muzica rap. Bravo ție, Mitchell.

ZIUA 15 – JOI, 2 AUGUST, 2001

5:51 a.m.

O noapte de somn neîntrerupt. Pentru prima dată, aud mașinile departe, pe șosea. Scriu două ore, întrerupt doar de lătratul ocazional al vreunui alsacian.

8:00 a.m.

Micul dejun. Napolitane și lapte pasteurizat (de a doua zi).

9:00 a.m.

Asociere. Îi reamintesc lui Derek de criza mea de apă. Am rămas cu o jumătate de sticlă. Pretinde că se rezolvă.

Mă așez la coada pentru gimnastică.

Derek Jones (vătămare corporală gravă, artist) mă depistează pe culoar și-mi spune că a ispășit un delict la Camphill, pe insula Wight. Îl chestionez și aflu că au o sală de gimnastică bine dotată, una din cele mai bune din țară (se referă la săli din închisori), dar adaugă, alarmant:

— E plin de căcăcioși și de jigodii. Pungași tineri care se cred gangsteri fiindcă au jefuit o bătrânică. Nu înțelegem niciunul de ce te trimit acolo.

Intru în panică, dezertez de la coadă, urc în grabă, îmi caut cartea de telefon și gonesc înapoi s-o sun pe Alison.

În primul rând o avertizez (nu-i vreme de politețuri când nu ai decât douăzeci de unități pe cartelă) că i-am expediat următoarele cinci zile din manuscris și când le primește, s-o anunțe pe Ramona, ca să aflu și eu la următoarea ei vizită. Apoi cer să mi-l dea pe James. Fiul meu cel mic și-a asumat rolul de administrator al finanțelor casei, în timp ce William are grijă de mama lui. Nu pierd niciun moment întrebându-i cum se descurcă. Îi spun repede lui Jamie despre insula Wight și pierderea statutului de deținut categoria D.

— Calmează-te, tată, mă liniștește el. Am mai făcut câte ceva în ultimele patruzeci și opt de ore. Știu că te simți izolat acolo, dar lucrăm la asta. Ramona a vorbit aseară la Ministerul de Interne și i-au dat de înțeles că e puțin probabil să se deschidă o anchetă în chestiunea kurdă. Nimeni nu ia în serios acuzațiile lui Nicholson, au ignorat-o chiar și ziarele de scandal.

— Da, dar lucrurile astea iau timp; în vreme ce mie mi s-a dat deja decizia de mutare.

— Din aceeași sursă, a continuat James, știm că probabil vei fi repartizat aproape de casă, dar încă se lucrează la asta.

Mă uit la cartelă, am consumat deja șase unități.

— Altceva? întreb.

Vreau să salvez cât mai multe unități ca să vorbesc cu Mary duminică.

— Da, am nevoie de împuternicirea ta ca să-ți transfer dolari în contul de sterline. A scăzut lira în ultimele două zile.

— În regulă, accept.

— Apropo, mulți vorbesc despre rechizitoriul părtinitor al judecătorului, așa că, fruntea sus! Pa, tată.

Închid și descopăr că mi-am folosit șapte din cele douăzeci de unități. Îl las pe James să-și bată capul cu piața valutară, în timp ce eu mă concentrez să reușesc să pun mâna pe o sticlă de Highland Spring.

Mă uit la ceas. Nu are rost să mă întorc la coada de la gimnastică, așa că recurg la un duș. Uiți cât ești de murdar dacă nu mai descoperi din când în când că poți fi și curat.

11:00 a.m.

Ofițerul de la intrare răcnește „Aer liber”, dar evit din nou să ies. Sunt 36° și nu există umbră. Aleg să scriu în celulă, cu ferestruica deschisă cât de larg se poate. După ce termin zece pagini de manuscris, pornesc radioul să ascult meciul test. A început de o oră și englezii conduc cu 47 la 2.

12:00 prânz

Dejun. Îmi iau tava și cobor la cantină, dar nu găsesc niciun produs demn de oferit unui câine lihnit. Plec cu o felie de pâine cu unt și un măr. În celulă, mă hrănesc din cealaltă jumătate de conservă de șuncă, doi biscuiți digestivi McVitie’s și o cană de apă. Încerc să mă conving singur că Del Boy e omul meu și se va ține de cuvânt – din clipă în clipă – fiindcă nu mai am apă decât pe fundul sticlei. A trebuit să măsurați vreodată câtă apă a mai rămas într-o sticlă?

2:00 p.m.

Un gardian apare la ușă și-mi ordonă să mă prezint la atelier, ceea ce nu prea-mi stârnește entuziasmul. La urma urmei, probabil că au înregistrat deja până acum cererea mea pentru educație. Când ajung la bula de la etajul doi alături de ceilalți, sunt percheziționat înainte de a mi se bifa numele. Suntem escortați pe un coridor larg spre destinațiile noastre diferite – atelier și educație. Când ajungem la capătul coridorului, prizonierii repartizați atelierului fac stânga, iar cei cu gânduri mai înalte, dreapta. O iau și eu la dreapta.

Când ajung la educație, trec pe lângă câteva clase cu șase-șapte prizonieri în fiecare; doi gardieni stau într-un colț și o doamnă așezată la un birou de pe palier taie numele

prizonierilor după ce-i alocă la clase diferite. Mă opresc în fața ei.

— Archer, îi spun.

Verifică lista, dar nu-mi găsește numele. Pare nedumerită, ia un telefon și descoperă repede că ar trebui să fiu la atelier.

— Dar d-ra Fitt mi-a spus că voi fi trecut la educație imediat.

— Ciudat cuvântul acesta „imediat", comentează ea. Nu cred că există vreo persoană de la Belmarsh care să-l fi căutat în dicționar și până-i vor afla sensul, mi-e teamă că trebuie să vă prezentați la atelier.

Nu-mi imaginez cât va dura până când responsabilii vor afla ce înseamnă „imediat". Refac traseul, înaintând cât de lent pot spre ateliere, unde sosesc ultimul.

De data aceasta, sunt la capătul lanțului viu – pedepsit pentru că am întârziat. Noua mea misiune stimulativă pentru intelect este să așez două cubulețe de margarină, un recipient de gem de zmeură și un plic de cafea într-o pungă care va fi apoi sigilată și luată pentru altă închisoare. Tânărul din fața mea, care sigilează pungile și apoi le pune într-o cutie mare de carton, arată ca un luptător. Are peste un metru optzeci, e abia trecut de douăzeci de ani și poartă un tricou alb imaculat și blugi de firmă. Brațele musculoase îi sunt bronzate, așa că nu e dificil să-ți dai seama că nu se află de mult la Belmarsh. Întrebându-l, aflu că e închis de doar trei săptămâni, îmi spune că-l cheamă Peter. E căsătorit, are un copil și o afacere proprie.

— În ce domeniu?

— Sunt constructor, răspunde el.

Când un prizonier spune „sunt" și nu „am fost", poți fi sigur că are sentința blândă sau e deținut preventiv. Peter îmi povestește că el și fratele lui au o mică firmă de construcții, specializată în cumpărarea caselor ruinate din zonele promițătoare din Essex. Renovează clădirile și apoi le vând. Anul trecut câștigau în jur de două mii de lire pe săptămână. Dar asta se întâmpla înainte ca Peter să fie arestat. Pare un om muncitor și cuviincios. Atunci de ce se află la Belmarsh? mă întreb. Pe cine ar fi putut el să omoare? Poate pe fratele lui? Îmi răspunde fără să-l întreb:

— Am fost prins conducând dubița fratelui meu fără permis. De obicei, el conduce, dar în ziua aia era bolnav, așa că i-am dus echipamentul de la șantier acasă la mine și judecătorul m-a condamnat la șase săptămâni de temniță.

Vreau să fiu înțeles. N-am nicio obiecție împotriva sentinței, dar a fost o nebunie să-l trimită pe acest om la Belmarsh. Sper ca ministrul de interne, dl. Blunkett – pe care-l cunosc drept un om decent și grijuliu de pe vremea când John Major era prim-

ministru și am avut de-a face personal cu el – să citească atent pagina următoare.

— Stai singur în celulă? mă interesez.

— Nu, cu alți doi prizonieri.

— Ei de ce sunt închiși?

— Unul e acuzat de crimă și așteaptă procesul și celălalt e traficant de droguri condamnat.

— Nu sună prea distractiv, încerc să iau lucrurile ușor.

Mă ascultați, domnule ministru de interne?

— E ca în iad, mărturisește Peter. De când m-au băgat acolo, am dormit doar pe apucate. Nu pot să știu ce le trece prin cap. Mă pot apăra, dar cei doi din celula mea sunt infractori profesioniști.

Mai sunteți atent, domnule ministru de interne?

— Și mai rău, adaugă tânărul, unul din ei mi-a oferit o mie de lire ca să bat un martor înainte de începerea procesului lui.

— O, Doamne, nu mă pot abține.

— Și mă tot presează, zi de zi. Bineînțeles că nici nu-mi trece prin cap să fac așa ceva, dar mai am de stat trei săptămâni și începe să-mi fie frică pentru siguranța mea și după ce o să ies.

Domnule ministru, omul acesta familist și muncitor se teme pentru siguranța lui. Asta sperați să obțineți de la cineva prins că a condus fără permis?

De când sunt la Belmarsh, am primit peste o mie de scrisori de încurajare și chiar la șaizeci și unu de ani, închisoarea e o experiență greu de suportat. Peter are douăzeci și trei de ani, are toată viața în față. La această închisoare de categoria A, de maximă securitate, sunt trimiși sute de oameni al căror loc nu e aici.

Dar ce pot să fac în această privință? parcă-l aud pe ministrul de interne întrebându-și colaboratorii.

Clasificați-i pe arestați în categoriile A, B, C sau D înainte de a fi judecați, nu după aceea. Apoi, dacă sunt D – la prima abatere și fără antecedente violente – pot fi trimiși direct la o închisoare deschisă, dacă sunt condamnați. În felul acesta, nu va trebui să-și împartă celula cu asasini, traficanți și infractori profesioniști. Și nu-i ascultați pe funcționarii oficiali care vă spun că nu se poate proceda așa. Dați-i afară și faceți-o. Mie mi s-a repartizat categoria D în 24 de ore din cauza înmormântării mamei și știu că se poate acționa repede.

Domnule ministru de interne, provocați un rău ireparabil vieților oamenilor decenți și nu aveți acest drept.

În timp ce încerc să accept situația lui Peter, în fața mea a crescut un munte de pungi. Un alt prizonier pe care nu-l

observasem înainte, ocnaș bătrân, fără îndoială, se intercalează repede în poziția care permite mișcarea benzii.

— Locul ăsta spune mai mult despre retribuție decât despre reabilitare, nu crezi, Jeffrey?

Oare ce au atât de special irlandezii încât te fac îndată să te relaxezi și să simți că-i cunoști de-o viață? Dau din cap că sunt de acord. Zâmbește și își spune numele, William Keane.

Înainte de a repeta ce mi-a spus William în următoarele două ore, trebuie să vă avertizez că nu am niciun indiciu despre gradul în care povestirea e adevărată, dar dacă numai jumătate din ea este reală, Dumnezeu să-i ajute pe primul-ministru, ministrul de interne, cel de la sănătate și cel de la educație.

William s-a născut la Limerick, localitate vestită, ca fiu al unui luptător pentru premii (Irlanda este, probabil, ultima țară de pe pământ care mai are luptători pentru premii) și al unei frumuseți locale – și el e un bărbat chipeș. Doamna Keane a dat viață la șapte fii și cinci fiice.

Accentul lui William e greu de urmărit, așa că sunt adesea nevoit să-l pun să repete propoziții întregi. Căminul lui actual se află la câteva sute de metri de închisoare, așa că nu e o problemă să primească vizita familiei. Problema e chiar familia. Unul dintre ei, cârlanul, cum îi spune William, e cu noi la masă – pune cutiuțe cu gem și marmeladă – și la un moment dat, toți cei șapte frați și o soră se aflau în închisoare, ispășind sentințe care, adunate, ajungeau la o sută doisprezece ani. Nu pot decât să regret pentru mama lor.

William ispășește o condamnare de zece ani pentru trafic de droguri și nu i-au mai rămas decât douăsprezece săptămâni. Observați că nu spune trei luni, pentru că trei luni au aproape treisprezece săptămâni.

De fapt, îi e teamă de schimbările din lumea de afară, pe care n-a mai văzut-o de un deceniu și în care va păși din nou în octombrie. Mă măgulește, gest natural la irlandezi, spunându-mi că mi-a citit toate cărțile, după cum se pare că au făcut-o jumătate din infractorii patentați din Anglia.

În perioadele petrecute în șase închisori (e licențiat în astfel de stabilimente), William a obținut o diplomă de absolvire a facultății și a citit peste patru sute de cărți – vă aduc la cunoștință toate acestea, doar ca să realizați că nu avem de-a face cu un prost. Îmi transmite condoleanțe pentru moartea mamei și întreabă cum s-au purtat poliția și gardienii cu mine la funeralii. Îi răspund că au fost cât se poate de atenți și respectuoși.

— Nu ca la înmormântarea fratelui meu, replică el. Toți din familie aveam cătușe și mai dădeau și elicopterele târcoale pe

deasupra. Erau mai mulți polițiști decât rude la groapă.

— Dar în cazul meu, intervin, nimeni nu credea că voi încerca să scap.

— Nici Houdini n-ar fi scăpat de mulțimea aia, insistă el.

Ceea ce mă uimește la William e că e atât de isteț și carismatic. Dacă și restul familiei îi seamănă, de ce nu-și combină talentele și energiile pentru a face un lucru de ispravă și au ales să trăiască în crimă?

— Drogurile, explică el degajat. Dacă te prind, nu câștigi niciodată destul ca să te saturi, așa că sfârșești ca hoț sau distribuitor. Iar eu, adaugă William, trebuie să recunosc că sunt leneș.

L-am urmărit atent de când a intrat în bandă și e oricum, dar nu leneș. A umplut mai multe pungi decât mine și Peter laolaltă. Îi spun asta.

— Păi, Jeffrey, când spun leneș, mă gândesc la lenea de a merge la slujbă de la nouă la cinci, când poți culege două miare dacă vinzi droguri o săptămână.

— Deci, te vei întoarce la droguri când vei fi eliberat?

— Nu vreau, spune el. Am treizeci și cinci de ani și un lucru e sigur, nu mai trebuie să ajung aici. Dar, continuă după o ezitare, nu știu dacă sunt destul de puternic să stau departe de droguri sau de banii făcuți repede din vânzarea lor.

— Despre cât de mulți bani e vorba? întreb. Și ce fel de droguri?

— Heroina, zice el, e cea mai mare morișcă de bani. O „joey” – încă nu sunt sigur ce doză este o „joey”, deși am primit o explicație – a scăzut în preț de la o sută de lire la patruzeci de când am intrat eu în închisoare (zece ani), ceea ce indică limpede că oferta a crescut. Și unii au nevoie de până la zece „joey” pe zi. Când am intrat prima dată la închisoare, continuă William, cocaina era marfă de firmă. Azi e heroina și adesea cei din lumea ta umblă după ea, zice, privindu-mă direct în ochi.

— Eu n-am luat un drog în viața mea, îi spun, nici măcar nu fumez.

— Am știut asta de când ai intrat.

— Cum poți fi atât de sigur?

— Primul lucru la care mă uit e paloarea pielii – nu stai rău pentru șaizeci și unu de ani, mă flatează din nou cu farmecul lui irlandez. Pe urmă mă uit la nas, la buze și în fine, la brațe și e clar că nu ești client potențial. Dar pot să pun pariu că e ceva ce vrei de la Del Boy.

— Apă îmbuteliată, dacă se poate, Highland Spring.

— Câte sticle comanzi la cantina?

— Patru-cinci pe săptămână.

— Să nu le spui la presari.

— De ce? Le plătesc.

— Canabisul și cocaina îți rămân o lună în sânge, dar heroina o poți elimina la toaletă în douăzeci și patru de ore. Dacă nu ar fi vorba despre tine, Jeffrey, presarii ar crede că ești dependent de heroină și încerci să ieși negativ la testul obligatoriu de drog. Și toată vina o poartă Ann Widdecombe.

— Cum se poate să fie vina Annei Widdecombe?

— Ea a impus testul obligatoriu de drog. Decizia asta i-a transformat pe unii fumători de canabis în dependenți de heroină.

— E un salt cam mare de la una la alta, replic, și o acuzație gravă.

— Nu, răspunde William, a fost inevitabil și s-a întâmplat doar pentru că Widdecombe nu știa nimic despre cultura drogurilor din închisori. Cum ar fi putut ști? Nici tu nu știai înainte să te trimită la Belmarsh. Și mai rău, se pare că nici lui Blunkett nu i-a explicat nimeni problema, fiindcă amândoi sunt indirect responsabili de creșterea inutilă a numărului de dependenți de heroină și chiar de moartea toxicomanilor, în unele cazuri.

— Stai puțin, îl întrerup. Îi acuzi pe Blunkett și Widdecombe de omucidere și nu poate fi corect sau cinstit.

— Când dai testul de drog, te testează pentru marijuana (canabis), cocaină, amestec de cocaină și heroină, îmi ignoră William comentariul. E un test de urină, îți iau mostra și o trimit la un laborator independent și rezultatul vine peste o săptămână.

— Te urmăresc.

— Marijuana lasă urme în urină timp de douăzeci și opt de zile. Se poate să fi fumat o doză acum trei săptămâni și să fi uitat de ea, dar tot o să-ți iasă testul de drog pozitiv. Cu heroina nu se întâmplă la fel, fiindcă dacă bei multă apă imediat după ce o iei, poți să-ți ștergi orice urmă de drog din organism în douăzeci și patru de ore, ceea ce înseamnă că n-o să ieși pozitiv la test.

Atenție, domnule ministru de interne.

— Dacă ieși pozitiv cu marijuana, guvernatorul poate să-ți adauge douăzeci și opt de zile la sentință și să-ți retragă toate privilegiile. Douăzeci și opt de zile pentru o doză, întărește William. Așa că, în închisoare, unii fumători de marijuana cu sentințe scurte o dau pe heroină ca să nu cumva să li se mărească pedeapsa. Rezultatul? Ies din temniță dependenți de heroină, deși afară nici nu s-au atins de un drog tare. E un fapt: un procent din ei mor la câteva săptămâni după punerea în libertate. De ce? Pentru că heroina din închisoare e

considerabil mai slabă decât benzina pe care poți s-o iei „de afară”, ceea ce-i face să-și injecteze o supradoză administrându-și aceeași cantitate. E un rezultat direct al legislației guvernamentale.

— Tu ce-ai face? îl întreb.

— Testul obligatoriu de drog ar trebui să se dea pentru droguri de clasa A și B (heroină, cocaină), nu pentru marijuana[38]. Decizia asta simplă le-ar tăia la douăzeci la sută dintre prizonierii din închisori avântul de a mai experimenta cu heroină și ar salva nenumărate vieți.

Dacă vreun funcționar înalt de-al tău e destul de prost ca să afirme că nu-i adevărat, domnule ministru de interne, spune-le să nu se mai bazeze doar pe statistici, ci să petreacă în închisoare câteva săptămâni și vor afla repede totul.

— Totuși, bănuiesc că e adevărat că drogurile sunt cauza aglomerației din închisorile noastre, nu?

— Da, dar e o legendă că heroina duce la criminalitatea străzii. Cocaina amestec creează probleme la fel de mari poliției. Cocaina amestec, continuă el pe fondul tăcerii mele, e pentru trăsniți și e mult mai periculoasă decât heroina. Dacă iei cocaină ești imediat satisfăcut și poți să plutești chiar după o singură doză și când trece efectul, poți să adormi. Dacă iei cocaină amestec, odată ce-ai rămas fără provizii, faci orice ca să mai pui mâna pe altele, să prelungești experiența. Dependenții de cocaină amestec le iau la bătrâne gențile și la fete mobilele, nu heroinomanii. Aceștia sunt mai înclinați să cerșească, să împrumute sau să fure din magazine. Problema pe care guvernul n-o cunoaște este că Marea Britanie a devenit capitala europeană a cocainei amestec și dacă vrei să institui un premiu pentru cel mai plin de droguri oraș al anului, nu trebuie să cauți mai departe de Bradford. Orașul ăsta ar câștiga primul loc an după an.

— Ai o soluție la asta?

— Ar trebui să urmăm ruta elvețiană, sugerează William. Ei îi înregistrează pe toxicomani, aceștia se pot prezenta la doctor și sunt integrați imediat într-un program de dezintoxicare, primindu-și rația de metadonă sau subitrex. Elvețienii au făcut recent referendum pe problema asta și publicul a votat în masă pentru înregistrarea dependenților și atacarea frontală a situației. Rezultatul e că a scăzut criminalitatea străzii cu 68 la sută.

Ca să vezi, domnule Blunkett!

— Vrei să afli și despre programul de dezintoxicare al Sănătății Naționale? întreabă William, iar eu dau din cap că da. Dacă ești dependent de heroină „de afară” și-i mărturisești unui medic de familie local, durează între opt și zece

săptămâni să te înregistreze. Dar dacă faci un rău și ești băgat în închisoare, n-ai de așteptat, fiindcă de a doua zi dimineața te înscriu în programul de dezintoxicare. Și, adaugă el după o pauză, am cunoscut dependenți care comit crime doar ca să intre la închisoare și să ajungă la dezintoxicare mai repede.

Ce spui de asta, domnule ministru de interne?

— Și mai rău, spune mai departe William, majoritatea dependenților „de afară" care ajung totuși să fie înregistrați nu apar după zece săptămâni să înceapă programul, pentru că și-au pierdut interesul, sau au ajuns între timp prea departe cu drogurile ca să le mai pese de ceva.

Intră ministrul sănătății.

William aruncă o privire prin cameră, la cei aproximativ cincizeci de muncitori care-și umplu pungile de plastic.

— Pot să ți-i spun pe toți de aici care sunt pe droguri, chiar și ce iau, îmi dau seama dintr-o privire. Și ai fi surprins de câți dintre prietenii tăi „de afară", chiar câțiva dintre cei care te condamnau mai deunăzi, sunt printre aceștia.

— Consumul de canabis nu poate fi considerat un delict major, sugerez. Pun prinsoare că va intra în legalitate într-un viitor nu foarte depărtat.

— Nu vorbesc de canabis, Jeffrey. Cea mai mare criză cu care se confruntă astăzi guvernul este creșterea rapidă a dependenților de heroină. Pot să-ți numesc trei lorzi, doi parlamentari și două personalități din televiziune care iau droguri din clasa A. Știu, pentru că un membru al familiei mele e furnizorul lor de ani de zile.

Și-i numește pe toți. Pe doi îi știam deja, dar numele celorlalți cinci e o surpriză.

— Teoretic, ar trebui să fie și ei în închisoare cu tine, adaugă William. Uită-te la toți delincvenții tineri care intră în pușcărie și o să înțelegi că e o problemă pe care puțini, mai ales dintre politicieni, sunt dispuși s-o privească în față. Numai în secția ta, cinci viețași sunt pe heroină și tot primesc praful în fiecare săptămână.

— Cum reușesc? întreb.

— Mai ales la vizite, spune el, în gură, pe spate, în urechi, chiar ascuns în părul femeilor. Din cauza Drepturilor Omului, perchezițiile sunt destul de superficiale.

— Dar asta e o închisoare de maximă securitate, îi reamintesc.

— Asta nu-i o problemă când ești disperat și nimeni nu e mai disperat decât un heroinoman, chiar și când stă la carceră.

— Dar cum? îl pistonez.

— Nu uita că multe penitenciare A sunt și locuri de detenție preventivă, așa că prizonierii intră și ies zilnic de aici. Dacă

infractorii noi în branșă nu ar ști deja, nu le-ar lua mult să afle despre economia cererii și ofertei, mai ales când sunt la mijloc sume atât de mari de bani. Un gram de heroină (o joey) poate face patruzeci de lire pe stradă, dar înăuntru poate fi împărțit în cinci pliculețe și vândut pentru două sutare. La prețurile astea, unii prizonieri riscă și înghit o pungă de heroină chiar înainte să ajungă la gros; pe urmă trebuie să aștepte s-o recupereze la urma urmei, în fiecare celulă e toaletă. Și, adaugă el, fratele meu, Roy, poate înghiți un calup de heroină cât o gumă mică – în valoare de cinci sute de lire – o ține în gâtlej și mai și discută. Când ajunge în celulă și e în siguranță, o tușește afară.

— Dar în ciuda dibăciei deosebite a fratelui tău, îi atrag eu atenția, dacă e cum spui și șaizeci la sută din deținuți consumă droguri, ai nevoie de mai mult decât câte un prizonier dispus să înghită o pungă de heroină ca să satisfaci cererea.

— Adevărat, recunoaște William, așa că fii pe față la vizite, Jeffrey, și vei observa cum se transferă drogurile prin sărut. Și când vezi un bebeluș legănat pe genunchii mamei, poți să fii sigur că scutecul odraslei e plin de droguri. Acestea sunt transferate la deținut prin săruturi. Și mai sunt vreo zece feluri de a băga marfa înăuntru, în funcție de închisoare. Dacă vezi pe cineva intrând cu un trening Adidas pe el, uită-te cu atenție la cele trei dungi. Dacă descoși una, poți s-o umpli cu heroină de cinci sute de lire.

Mă gândesc că am și eu un trening Adidas în celulă.

— Fratele meu, Michael, spune înainte William, a descoperit că în unele închisori, compania Waterstone deține licența distribuirii cărților. Așa că un prieten de-al lui ia un titlu minor, umple cotorul cărții cu droguri și cere firmei Waterstone s-o doneze bibliotecii din închisoare. Când ajunge în raft, Michael o ia. Știi câtă heroină poți să bagi în *Ulise* a lui James Joyce? Dar ultima dată când am fost la pârnaie, fata de la pagina trei din *Sun* era metoda cea mai populară să bagi praful înăuntru, asta până s-au prins presarii.

— Fata de la pagina trei?

— Știi ce e o fată de la pagina trei, nu, Jeffrey?

Dau din cap.

— Majoritatea închisorilor de categoria A și B le dau voie prizonierilor să comande un ziar de dimineață de la un agent local de presă, continuă William. Fiindcă stai încuiat douăzeci și două de ore pe zi, ți le aduc chiar la celulă. Un traficant întreprinzător de afară a furnizat tot necesarul închisorii, presărând praf pe toate ziarele comandate, pe fata de la pagina trei. Pe urmă tăia din alt *Sun* aceeași fotografie și o lipea cu atenție peste prima, obținând un plic subțire de heroină. Până la urmă a ajuns să furnizeze în valoare de un miar pe zi la o

închisoare, iar gardianul era distribuitorul lui, fără să vrea. Scotea mai mult de la clienții lui închiși decât ar fi putut spera să câștige afară.

— Dar cum era plătit?

— Of, Jeffrey, ce naiv ești. Toate corpurile de clădire din toate închisorile au dealer-ul lor care are un furnizor afară și va afla cât vrei imediat ce ai fost închis.

— Asta nu-mi răspunde la întrebare.

— Comanzi la dealer-ul de sector, mă lămurește William, un gram de heroină zilnic, să zicem. Apoi îți dă numele și adresa furnizorului și alegi pe cineva de afară să se ocupe de plăți. Fără ordine de plată, bani gheață, înțelegi? În cazul tău, pot să-ți rezolve cererea cu desenul animat Scarfe din *Sunday Times,* râde el. Sau sub timbrele de la plicurile alea mari pe care le primești zilnic. Ai fi surprins câtă cocaină poți băga sub patru timbre poștale mari. Să te uiți la presari când vine poșta dimineața. Netezesc cu degetul mare timbrele, dar poți băga mult mai mult în plicuri.

— Dar le taie întotdeauna și se uită înăuntru.

— N-am zis că înăuntru, face William. Poate că ai observat că de-a lungul laturii de pe dreapta a plicurilor cafenii este o margine îndoită pe care poți s-o dezlipești cu grijă, o umpli cu heroină și o lipești la loc. Știu un om care primește o revistă cu mașini săptămânal, dar îl interesează marginea plicului, de unde-și primește doza.

— Când sună încetarea lucrului, alerg la celulă și scriu tot ce mi-ai spus, îl avertizez.

— Cu ce îți scrii cărțile, se interesează William.

— Cu un pix ceramic.

— Scoate-i capacul de la coadă și poți să înghesui acolo cocaină amestec de vreo cincizeci de lire. De-aia te pun presarii să cumperi tot ce folosești direct de la cantină.

— Zi mai departe, îl îndemn.

Abandonasem de mult sigilatul pungilor, dar William reușește cumva să facă și treaba mea.

— Cel mai șocant transfer văzut de mine a fost cu un tip de o sută douăzeci de kile, care și-a băgat marfa în pliurile pielii, știind că niciun gardian n-o să-l caute.

— Dar nu au mașini cu care pot verifica?

— Ba da, de fapt s-au cheltuit sume enorme pe mașinăriile cele mai sofisticate, dar nu identifică decât lame de ras, pistoale, cuțite, chiar muniție, însă substanțe organice nu. Pentru asta trebuie să se bazeze pe câini, iar un scutec îmbibat de urină îi duce de nas și pe cei mai agili copoi.

— Deci la vizite se aduc droguri de cele mai multe ori?

— Da, dar nu presupune că avocații, preoții sau angajații închisorii nu pot fi cărăuși, când vin pentru motive juridice sau religioase sau la serviciu și sunt rareori percheziționați. În unele cazuri, avocații sunt plătiți din banii de droguri livrate clienților. Cât despre scrisori, dacă sunt acte, plicul trebuie deschis în fața ta și presarii nu au voie să citească hârtiile. Și când stai în fața lui, curcanul nu prea se mai uită la timbre sau la marginea laterală a plicului. Apropos, pe strada Fleet e un magazin de produse juridice și acolo se vând cu naivitate plicuri pe care e tipărit: DOCUMENT LEGAL, *Strict Privat și Confidențial,* în colțul din stânga sus. Mai mulți traficanți își iau lunar plicuri de acolo și ei nu văd tribunalul decât când stau pe banca acuzaților.

— Vorbeai și de preoți?

— Da, știam un giani (preot) sikh la Gartree, care-i dădea în fiecare săptămână binecuvântarea unui deținut, la el în celulă, și astfel aproviziona toți deținuții sikh cu droguri.

— Cum reușea?

— Erau ascunse în turban. Știai că un turban poate fi făcut din până la șase metri de material? Poți vârî al naibii de multe droguri acolo. Deși, șovăie William, în cazul lui, l-a turnat unul din enoriași și a sfârșit cu șapte ani de stat la mititica.

— Și ofițerii?

— Presarii iau în jur de trei sute de lire pe săptămână și mai primesc încă treisprezece lire pe o oră suplimentară. Gândește-te la asta. O jumătate de duzină de joey și își dublează salariul. Cunoșteam un angajat de la bucătărie la ultima închisoare, care aducea marfa săptămânal în bagaj.

— Dar nu era supus din când în când la percheziții?

— Ba da, spune William, îi cercetau bagajul, dar nu și curelele de la umăr.

— Dar dacă sunt prinși, ce pățesc?

— Sfârșesc de partea cealaltă a gratiilor pentru o perioadă lungă. Avem și acum vreo doi aici, dar o să-i mute la categoria D înainte să afle toți cine sunt. Pentru siguranța lor. Dar campionatul, conchide William, păstrând, ca orice bun povestitor, partea cea mai bună pentru final – îl ia Harry, arbitrul amator din Devon.

În jurul lui toți sunt numai urechi, la masa noastră nu mai lucrează nimeni, ca nu cumva să piardă vreun cuvânt.

— Harry, continuă William, mergea la închisoarea locală o dată pe săptămână, ca să arbitreze un meci de fotbal. Legătura lui era portarul și la sfârșitul fiecărui joc, se duceau amândoi la vestiar, își scoteau ghetele de fotbal și-și puneau adidașii. Și plecau fiecare cu ghetele celuilalt. Sub ținte era destul loc și după două sezoane, arbitrul și-a cumpărat o casă la țară. Și ține

minte, toate meciurile se jucau acasă. La prizonieri nu există meciuri în deplasare. Totuși, prostănacul s-a lăcomit și a început să umple și mingea. Acum face zece ani la Bristol.

— Și de unde își ia traficantul marfa? îl întreb, în timp ce limbile ceasului se apropie tot mai mult de ora douăsprezece și mi-e teamă că nu-l voi mai reîntâlni pe William.

— E ridicată de catâri.

— Catâri?

— Traficantul recrutează adesea studenți deja toxicomani – prinși probabil de el. Îi trimite în vacanțe gratuite în Thailanda, Pakistan sau chiar Columbia și le promite o mie de lire în plus dacă reușesc să strecoare un kilogram de heroină prin vamă.

— Cât ocupă un kilogram?

— Cât o pungă de zahăr.

— Și cât valorează?

— Traficantul pasează kilogramul pentru un preț între 28.000 și 35.000 de lire la vânzători, cărora li se spune soldați. Soldații adaugă bicarbonat și praf de cărămidă până obțin patru kilograme, pe care le vând la gram sau joey[39] cu patruzeci de lire bucata, la clienții lor. Un soldat bun poate avea un profit între șaptezeci și o sută de mii de lire pe lună. Și nu uita, Jeff, bani gheață, pentru care nu vor plăti nicio taxă, și pentru un asemenea profit sunt mulți amărâți dispuși să riște printre cei de afară. Heroina de vânzare în centrul Londrei are o puritate în jur de patru până la șapte la sută. Heroina adusă de catâri din vacanțele gratuite poate fi 92 la sută pură. Fiindcă veni vorba, dacă soldații nu și-ar dilua marfa – să-i taie tăria – și-ar omorî într-o săptămână majoritatea clienților.

— Câți dependenți de heroină sunt în țara asta? întreb.

— În jur de un sfert de milion, răspunde William, așa că e o afacere mare.

— Și câți din aceștia…

Sună sirena anunțând că lucrul s-a terminat și mai sunt câteva momente până când vom fi escortați la celule.

— Mă bucur că te-am cunoscut, Jeffrey, spune William. Transmite-i salutările mele soției – e o femeie remarcabilă. Îmi pare rău de povestea cu judecătorul. E ciudat că a preferat să creadă cuvintele unei persoane care a recunoscut că e o hoață. Dar, orice ai face, scrie-ți mai departe cărțile și cât vei trăi, unul dintre membrii familiei Keane va fi neapărat la închisoare.

Înainte de a ne despărți, îmi oferă și un sfat:

— Știu că ai mers duminica la capelă, dar săptămâna asta încearcă la romano-catolici. Părintele Kevin ține slujbe frumoase și o să-ți placă de el.

Mă întorc la celulă, încântat că am ratat transferul la educație și mi-am petrecut, tocmai de aceea, două ore cu adevărat educative. Pe traseu, mi se alătură Ali (violarea încrederii, a furat 28.000 de mii de lire sterline de la patron, le-a dat înapoi), care a primit și el decizia de mutare. Va pleca luni la Springhill, o închisoare de categoria D. Mă întreabă încotro voi pleca.

— Nu pot fi sigur, răspund. Sunt pe listă pentru insula Wight săptămâna viitoare, dar am contestat decizia.

— Nu te pot acuza. Apropo, ai observat ce pașnic a fost atelierul în după-amiaza asta?

— N-am observat nicio diferență față de data trecută.

— Ba da, toată atmosfera s-a schimbat când ai intrat în sală. Gardienii și chiar deținuții s-au abținut de la înjurat și s-a făcut mult mai multă treabă.

— Nu-mi vine să cred.

— Ba da, repetă Ali, toți știu că scrii o carte și le-ai putea aminti numele.

— Pe al tău nu, zic, ție ți se spune doar Ali în carte. Ești abia a doua persoană care vrea să-și păstreze secretă identitatea.

Ajungând la separarea aripilor unu și doi, ne vedem fiecare de drum. Îi urez numai bine.

În celulă, iau un biscuit McVitie's și-mi torn ultima cană de apă, lăsând doar câțiva stropi pe fundul sticlei. Sunt pe cale să descopăr dacă Del Boy e omul meu.

Dau drumul la radio. Englezii pierd cu 185 de puncte, îmi înec tristețea în ultima cană de apă, înainte de a purcede la o sesiune de scris extinsă. Mi-e teamă că voi uita vreun rând din monologul lui William Keane.

4:30 p.m.

Cina. Plăcintă de legume și fasole. Deschid din nou radioul la cricket. Australia câștigă. Să continuu scrisul sau să fiu masochist. Decid să mai ascult puțin. În runda următoare, Slater e încuiat și după două ore, când se deschide ușa pentru Asociere, australienii au 105 la 7 și la bătaie a rămas numai Gilchrist, dintre ochitorii cunoscuți.

7:00 p.m.

Asociere. Mă duc după Del Boy ca un toxicoman disperat în căutarea dozei. Îl găsesc stând pe pat, cu capul plecat, părând trist. Se apleacă si trage încet de sub pat o pungă mare de hârtie, de unde scoate, ca un conspirator, trei sticle de Highland Spring și două pachete de biscuiți cu ciocolată – repet, cu ciocolată – McVitie's. Fără discuție e omul meu. Îl îmbrățișez.

— Dă-te jos, mă împinge el. Dacă ne-ar vedea cineva, n-aș mai putea niciodată să-mi arăt fața la mine în cartier.

Râd, îi mulțumesc și-mi duc bunătățile la celulă.

Îmi torn apă și mestec un biscuit cu ciocolată când se aude o bătaie în ușă. Ridic ochii și-l văd pe Richard, vecinul din celula alăturată, stând în prag.

— Împuțita de *Mirror,* aproape că strigă, s-a dus la împuțita de casă și-o bate la cap pe împuțita de maică-mea.

— Îmi pare rău, zic. Dar de ce fac asta?

— Doar pentru că sunt în împuțita de celulă de lângă a ta, se plânge și eu dau din cap înțelegător. Zic că o să mă descrii în împuțitele tale de cărți ca pe un criminal vicios și le e frică pentru siguranța ta. Crezi că sunt împuțit de vicios?

— Nu mi-ai dat niciun motiv să cred asta, răspund.

— Și acu' o amenință pe maică-mea că dacă nu le dă o împuțită de poză de a mea, le spun.

— Ce spun?

— Le spun împuțiților de cititori ce-am făcut.

— Din păcate, trebuie să-i telefonezi mamei tale și să-i explici că vor face asta oricum. Fiindcă veni vorba, de ce ești închis?

— Crimă, răspunde. Dar n-a fost împuțita mea de vină.

— De ce, ce s-a întâmplat?

— Ieșisem să beau cu băieții în împuțitul meu de local și când am ieșit, ne-am trezit față în față cu o gașcă de împuțiți de australieni care ne-au acuzat că le-am furat împuțitele de portofele. Pe onoarea mea, Jeff, nu-i mai văzusem în viața mea pe ticăloșii împuțiți.

— Și pe urmă?

— Păi, unu avea un împuțit de cuțit și când amicul meu l-a împins, l-a scăpat pe jos, pe trotuar. Eu l-am apucat și când a venit altul să mă bată, l-am înjunghiat pe împuțit. N-a fost decât autoapărare.

— Și a murit dintr-o lovitură?

— Nu chiar, șovăie el. Legistul a zis că au fost șapte lovituri de cuțit, dar eram așa de al dracului de ambalat că nu mai țin minte nimic din seara aia împuțită. Așa că, adaugă, spune-le la împuțiții de cititori că nu sunt un criminal vicios[40].

După ce Richard pleacă la celula lui, revăd relatarea lui William Keane, înainte de a mă apleca asupra ultimei runde de scrisori, fluxul fiind încă de peste o sută de misive pe zi. După ce le termin, încep o carte nouă, *Ziua de poimâine,* recomandată de Del Boy, oarecum ironic. Are peste șapte sute de pagini, lungime care m-ar deturna în mod normal de la lectură dar nu și în situația prezentă. Am citit doar câteva pagini când aud o bătaie la ușa celulei. E Paul (fraudă cu cărți

de credit). Mâine dimineață îl transferă înapoi la centrul de reabilitare a toxicomanilor din Norfolk, așa că s-ar putea să nu ne mai întâlnim. Îmi strânge mâna de parcă am fi parteneri de afaceri și nu mai adaugă niciun cuvânt.

Mă culc cu capul pe o pernă a cărei duritate n-o mai simt și reflectez asupra zilei. Nu mă pot opri să nu gândesc că e preferabil să dai cu mingi roșii în australieni decât să bagi cuțitul în ei.

ZIUA 16 – VINERI, 3 AUGUST, 2001

6:07 a.m.

Noapte liniștită. Trezit de alsacieni la 6 a.m. Oricum trebuia să mă scol. Scriu două ore.

8:00 a.m.

Micul dejun. Orez expandat, lapte pasteurizat și o portocală.

10:00 a.m.

Evit atelierul. Nu e obligatoriu să faci mai mult de trei servicii pe săptămână. Continuu să scriu.

12:00 prânz

Deschid la cricket și aud comentatorul anunțând că australienii nu mai au decât cinci mingi avans în prima repriză. Anglia mai are șanse.

12:15 p.m.

Dejun. Regula la prânz și cină – numite cină și ceai – este să completezi un bilețel cu meniul cu o zi înainte și să-l lași la parter într-o cutie de plastic. Meniurile săptămânii sunt afișate la un panou, așa că poți alege întotdeauna dinainte. Dacă nu completezi biletul – ceea ce în cazul meu se întâmplă adesea – ți se dă automat „A”. „A” este opțiunea vegetariana, „B” este azi pește prăjit – care a petrecut mai mult timp înotând în ulei decât în mare, „C” e friptură și plăcintă cu rinichi – nu poți vedea ce e în ea, așa că evit-o cu orice preț. Budinci și deserturi: cremă de lămâie sau un măr. Poate aici e momentul să vă reamintesc că fiecărui prizonier i se alocă £ 1,27 pe zi pentru trei mese.

SĂPTĂMÂNA 1 MASA DE SEARĂ

LA ALEGERE	LUNI	REGIM
A	PACHEȚELE DE PRIMĂVARĂ CU LEGUME	TOATE (VEG.)
B	PUI BBQ	COM./MUSULM./S
C	FRIGĂRUI MIXTE	COMUN
	MARȚI	
A	PASTE CU ROȘII ȘI CEAPĂ	TOATE (VEG.)
B	COASTĂ DE VITĂ PICANTĂ	COM./MUSULM.
C	PASTE CU ȘUNCĂ ȘI BRÂNZĂ	COM./S.
	MIERCURI	
A	OREZ CĂLIT CU LEGUME	TOATE
B	OUĂ LA CAPAC	COM./MUSULM./S./VEG.
C	OCHIURI	COM./MUSULM./VEG.
	JOI	
A	PATEU VEGETAL	TOATE
B	FRIPTURĂ DE PORC LA TAVĂ	COM./S.
C	VITĂ LA TAVĂ	COM./MUSULM./S.
	VINERI	
A	SALAM VEGETAL ÎN ALUAT	TOATE
B	PILAF CU PUI	COM./MUSULM./S.
C	CÂRNĂCIORI ÎN ALUAT	COM.
	SÂMBĂTĂ	
A	PLĂCINTĂ DE LEGUME	TOATE
B	PLĂCINTĂ MUNTENEASCĂ	COM./MUSULM./S.
C	–	
	DUMINICĂ	
A	ALUAT PICANT CU LEGUME	TOATE
B	FRIPTURĂ LA TAVĂ/BUDINCĂ YORKSHIRE	COM./MUSULM.
C	FRIPTURĂ DE CURCAN/UMPLUTURĂ	COM./MUSULM./S.

SĂPTĂMÂNA 1 MASA DE PRÂNZ

LA ALEGERE	LUNI	REGIM
A	LEGUME PANE	TOATE
B	PRĂJITURĂ CU PEȘTE ȘI SOS DE ROȘII	VEG./MUSULM./COM.
C	COTLET VITĂ MEIN	MUSULM./COM./S.
	MARȚI	
A	RATATOUILLE ȘI CIUPERCI	TOATE
B	PLACHIE DE PEȘTE ȘI SOS BUSUIOC	VEG./MUSULM./COM./S.
C	STUFAT MIEL	MUSULM./COM.
	MIERCURI	
A	LEGUME PICANTE AROMĂ CURRY	TOATE
B	TIKKA MASALA PUI	MUSULM./COM./S.
C	CARNE PORC / SOS MERE	COM./S.
	JOI	
A	LEGUME DULCI-ACRIȘOARE	TOATE
B	FRIPTURĂ DE PUI LA TEFLON	MUSULM./COM./S.
C	CARNE PORC DULCE-ACRIȘOARĂ	COM./S.
	VINERI	
A	FRIGĂRUI DE LEGUME	TOATE
B	PEȘTE LA CUPTOR	VEG./MUSULM./COM./S.
C	PASTETĂ CU PORUMB	MUSULM./COM.
	SÂMBĂTĂ	
A	GHIVECI DE POST	TOATE
B	FRIPTURĂ PUI	MUSULM./COM./S.
C	–	
	DUMINICĂ	
A	FASOLE CU AROMĂ CURRY	TOATE
B	BRÂNZĂ ȘI FRUCTE	EG./MUSULM./COM./S.
C	BRÂNZĂ ȘI CARNE DE VITĂ ÎN SOS PORUMB	COM.

SĂPTĂMÂNA 5 MASA DE PRÂNZ

LA ALEGERE	LUNI	REGIM
A	LEGUME SOS CURRY	COM./VEG./MUSULM./S.
B	FRIPTURĂ PUI	COM./MUSULM./S.
C	MIEL AROMĂ CURRY	COM./MUSULM.
	MARȚI	
A	SOIA BOLOGNAISE	COM./VEG./V./MUSULM./S.
B	CÂRNĂCIORI ÎN SOS DE CEAPĂ	COM./MUSULM.
C	SPAGHETE BOLOGNAISE	COM./MUSULM./S.
	MIERCURI	
A	FRIPTURĂ VEGETALĂ CU USTUROI	COM./VEG./V./MUSULM./S.
B	ANTRICOT DE PORC PANE	COM.
C	PEȘTE LA CAPAC CU PIPER & ROȘII	COM./VEG./MUSULM./S.
	JOI	
A	LEGUME PERPELITE CU OREZ / NUCĂ DE COCOS	COM./VEG./V./MUSULM./S.
B	SUFLEU DE BRÂNZĂ CU CEAPĂ	COM./VEG./MUSULM.
C	PUI CU OREZ ȘI MAZĂRE	COM./MUSULM./S.
	VINERI	
A	PLĂCINTĂ DE LEGUME	COM./VEG./V./MUSULM./S.
B	PEȘTE PRĂJIT	COM./VEG./MUSULM.
C	PLĂCINTĂ RINICHI ȘI FRIPTURĂ	COM./MUSULM.
	SÂMBĂTĂ	
A	BURGER VEGETAL ȘI CHIFLĂ	COM./VEG./V./MUSULM./S.
B	BURGER VITĂ ȘI CHIFLĂ	COM./MUSULM.
C	–	
	DUMINICĂ	
A	CARTOFI BOMBAY	COM./VEG./V./MUSULM.
B	BRÂNZĂ ȘI FRUCTE	COM./VEG/MUSULM./S.
C	BRÂNZĂ ȘI CARNE DE VITĂ CU SOS PORUMB	COM./MUSULM.

COM. = COMUN MUSULM. = MUSULMAN
V. = VEGAN S. = OPȚIUNE SĂNĂTOASĂ
VEG. = VEGETARIAN

Când ies din celulă, cu tava și farfuria din plastic, mă așez la coadă la cantină după alți șase prizonieri. Următorii șase nu se pot așeza la rând până când primii nu au fost serviți. Asta, pentru a evita formarea cozilor lungi și izbucnirea scandalurilor pentru mâncare. La capătul din dreapta al galantarului stă Paul (crimă), care-ți caută numele pe listă și anunță: Fossett, C., Pugh, B., Clarke, B. etc. Când bifează numele meu, cei șase responsabili cu servirea, îmbrăcați toți în halate albe și lungi, cozoroace albe și mănuși de cauciuc pentru a manevra cartofii și pâinea, încep să se agite, pentru că de acum știu că sunt cincizeci la sută șanse să nu vreau nimic și să mă întorc la celulă cu mâna goală.

Tony (doar marijuana, evadat la Paris) și-a luat de curând obiceiul să-mi selecteze el meniul. Astăzi sugerează friptura și plăcinta de rinichi, cam nerumenită, conopida gratinată cu cartofi duchesse sau „Milord, ai putea lua plăcinta vegetariană.” Umorul celui ce mă servește a ajuns până la a-mi tăia un cartof în patru și a mi-l pune pe farfurie, ornat cu feliuțe de morcov. Dar să știți, dacă se dă înghețată de ciocolată sau sunt acadele, Del Boy are grijă totdeauna să mă aleg cu două porții. Înainte de a merge la închisoare, nu mâneam deloc budinci.

Astăzi, îmi spune Tony, avem ceva special: plăcintă păstorească. Sunt expert mondial în acest preparat care nu a lipsit de pe masa mea de Crăciun în ultimii douăzeci de ani. Am mâncat plăcintă păstorească la Ivy, la Savoy și chiar la Club 21 din New York, dar n-am întâlnit nicăieri ceva asemănător cu versiunea oferită la Belmarsh. Carnea, dacă există, e lipită de cartof și depozitată pe farfuria de plastic într-o grămadă fără nicio formă.

— Îmi pare nespus de rău, milord, zice Tony, dar nu mai avem vin de colecție. Totuși, Belmarsh are un sortiment rar de apă de robinet 2001, cu brom adăugat.

Mă mulțumesc cu plăcinta de legume, un măr crud și un pahar de Highland Spring (49 pence).

3:18 p.m.

Vine un gardian să mă ducă la biroul guvernatorului adjunct. Mă simt din nou ca un școlar rătăcit, condus la director. Și din nou, directorul are vârsta de două ori mai tânără decât a mea.

Se prezintă, îl cheamă dl. Leader, și-mi spune că are vești bune și vești rele. Începe prin a-mi spune că întrucât Emma Nicholson a scris la Scotland Yard cerând investigarea mea în legătură cu fondurile colectate pentru kurzi, va trebui să fiu încadrat în categoria C de prizonieri și nu-mi voi reprimi statutul D decât la încheierea anchetei. Trebuie să mai sufăr și

alte nedreptăți, numai din cauza cuvintelor unei femei răzbunătoare.

Vestea bună e că nu voi pleca la Camphill pe insula Wight, ci la Elmer, în districtul Kent, unde voi rămâne până când voi fi încadrat din nou în categoria D și după aceea voi merge la Springhill. Mă plâng cu amărăciune de veștile rele, dar îmi dau seama repede că dl. Leader nu se va clinti de pe poziția lui. Chiar mă acuză că „iau atitudine" când încerc să dezbat problema cu el. N-ar rezista prea mult în Camera Comunelor.

— N-a fost vina mea, pretinde. Poliția a luat decizia de a deschide o anchetă.

4:00 p.m.

Asociere. David (detenție pe viață, deținere ilegală de armă) e singurul care urmărește cricket la televizor. Îmi trag un scaun lângă el. Plouă, așa că transmit momentele-cheie ale primelor două reprize. Aproape că-mi uit nenorocirile, cu toate că, dacă aș fi fost „afară", n-aș fi privit o înregistrare, aș fi fost pe teren, sub o umbrelă.

6:00 p.m.

Sar peste cină și continuu să scriu, fapt care stârnește alarma. Nu mi-am dat seama că Paul trebuie să marcheze toate numele de pe listă și dacă unul lipsește la apel, autoritățile presupun că respectivul a evadat. Adevărul este că am încercat doar să evadez de la cină.

Sosește dl. Weedon la celulă și-mi ridic ochii spre el, lăsând pixul pe masă.

— N-ai mâncat la cină, Archer, începe el.

— Nu, pur și simplu n-am putut.

— Asta e o ofensă raportabilă.

— Ce, să nu mănânc? întreb neîncrezător.

— Da, guvernatorul va dori să știe dacă faci greva foamei.

— Nu m-am gândit la asta, spun. M-ar ajuta să ies de aici?

— Te-ar ajuta doar să ajungi înapoi la aripa medicală.

— Orice, dar asta nu. Ce trebuie să fac?

— Mănâncă ceva.

Îmi iau farfuria de plastic și cobor. Paul și echipa de la cantină așteaptă și mă întâmpină cu aplauze și vociferări: „Bună seara, milord, masa dvs."

Selectez un cartof fiert, mi se bifează numele și mă întorc la celulă. Sistemul e din nou în siguranță. Rebelul s-a conformat.

7:00 p.m.

Am o vizită de la Tony (evadat în Franța, doar marijuana), care mă întreabă dacă aș putea să merg până la celula lui de la

etajul doi, de parcă și-ar invita un coleg în birou ca să comenteze amical ultimele cifre de afaceri.

Când intri în celula unui prizonier, îți faci imediat o idee despre locuitorul ei. Fletch are împrăștiate peste tot cărți și pamflete destinate ajutorării celor nou-veniți în temniță. Del Boy are tutun, cartele telefonice și mâncare și numai el știe ce mai are sub pat, în calitate de responsabil cu schimburile de produse în sector. Rafturile lui Billy sunt pline de manuale universitare și dosare cu fișe pentru cursurile lui. Paul are un perete tapetat cu nuduri fotografiate, majoritatea chinezoaice, iar Michael are doar poze cu familia, soția și copilul de șase luni.

Tony e un bărbat matur de cincizeci și patru de ani și are rafturile ocupate cu tratate de mecanică cuantică, hobby-ul lui de o viață. Pe pat are *Times*-ul de azi pe care-l va citi și i-l va pasa lui Billy; să citești un ziar de ieri când ai o sentință de optsprezece ani nu e prea inoportun. Într-un colț al celulei se înalță un teanc mare de numere vechi din *Financial Times*. Deja am senzația că povestea lui Tony va fi diferită de cele ascultate până acum.

Îmi spune că provine dintr-o familie burgheză, a fost educat bine și a avut o copilărie fericită. Tatăl lui era în conducerea unui fond major de asigurări de viață, iar mama era casnică. A urmat cursurile școlii locale, obținând douăsprezece calificative bune, patru foarte bune și unul satisfăcător. I s-a oferit un loc de student la Universitatea din Londra, dar tatăl lui îl dorea notar. După un an de specializare, și-a dat seama că nu voia să devină asta și s-a hotărât să deschidă o măcelărie, în colaborare cu un fost coleg de școală. S-a căsătorit cu sora partenerului lui și are doi copii (o fiică proaspăt licențiată cu onoruri la Bristol și un fiu de șaisprezece ani, intern la un cunoscut liceu de stat).

Pe la treizeci de ani, Tony se săturase de programul lung de la măcelărie; trebuia să fie la abator la trei dimineața și magazinul se închidea abia la șase seara. A vândut partea lui la treizeci și cinci de ani și având bani mai mult decât suficienți, a hotărât să se pensioneze. S-a plictisit după câteva săptămâni și a investit într-o afacere de comercializare a mașinilor Jaguar, făurindu-și a doua avere în anii guvernării Thatcher. A vândut din nou și s-a decis din nou să se retragă, pentru că stătea foarte puțin în familie și soția îl amenința cu despărțirea. Dar nu a trecut mult și a avut din nou nevoie să-și ocupe timpul cu ceva, așa că și-a cumpărat un local în cartierul East End din Londra. Tony credea că va fi doar un hobby, dar s-a trezit cu o rețea de paisprezece localuri pe mână și cu o soție pe care aproape că nu o mai vedea.

Încă o dată, a lichidat afacerea. Despărțindu-se de soție, și-a găsit o nouă parteneră, o femeie de treizeci și șapte de ani care avea propria ei afacere de familie. El avea patruzeci și cinci de ani pe atunci. S-a mutat cu ea și a descoperit repede că „afacerea de familie" era una cu droguri. Familia trafica marijuana și nu se atingea de substanțe mai tari. Tony mă asigură că piața e destul de largă pentru a nu fi nevoit să recurgi la droguri tari. Oricum, femeii i-a spus clar de la început că nu-l interesează drogurile și e destul de bogat pentru a nu fi interesat câtuși de puțin de afacerea ei.

Îmi explică apoi că trăind cu această doamnă, și-a dat repede seama cât de incompetent era condusă firma familiei și a început să-i transmită partenerei lui câteva maxime simple despre funcționarea afacerilor. Cu trecerea lunilor, s-a implicat tot mai mult, până a ajuns director executiv titular. În anul următor și-au triplat profiturile.

— Carne, mașini, localuri, Jeffrey, spune el, sunt la fel ca marijuana. Pentru mine era doar o altă afacere care trebuia condusă cum se cuvine. N-ar fi trebuit să mă implic, recunoaște, dar eram plictisit, enervat de cât de incompetenți erau ea și ai ei și, ca să fiu cinstit, era bună la pat.

Și acum urmează surpriza. Tony a fost condamnat la doisprezece ani pentru o infracțiune pe care nu a comis-o. Dar recunoaște deschis că a comis-o altă dată și l-ar fi putut prinde înainte, de mai multe ori. Aparent, vizita o casă al cărei proprietar era, cu scopul de a primi chiria de la un locatar întârziat cu șase luni, când poliția a dat buzna peste el. Au găsit un pachet de marijuana de cincizeci de kilograme ascuns într-un dulap de sub scară și l-au acuzat că e furnizor. În realitate, nu știa nimic despre coletul cu pricina și era nevinovat în ceea ce privește acuzațiile, dar vinovat de alte delicte similare. Așa că nu se plânge și acceptă pedeapsa. Foarte britanic.

După ce a ispășit trei ani și jumătate, l-au mutat la Ford Open, o închisoare de categoria D, de unde a vizitat Parisul, așa cum am relatat deja în acest jurnal. S-a mutat după aceea la Mijas, în Spania, unde s-a angajat ca inginer, dar un prieten l-a turnat – un fel de Ted Francis, spune el – „așa că am fost arestat și am stat șaisprezece luni într-o închisoare spaniolă, în timp ce mi se pregăteau hârtiile de extrădare. În cele din urmă, m-au trimis înapoi la Belmarsh, unde voi rămâne până-mi termin condamnarea." Și îmi reamintește că de la Belmarsh n-a reușit nimeni să evadeze.

— Dar cu fata ce s-a întâmplat? întreb.

— S-a ales cu toți banii mei și casa și n-a fost acuzată de nimic, zâmbește el, fără să pară ranchiunos. Îmi voi face banii

la loc, spune. Nu-i o problemă și sunt sigur că vor mai fi și alte femei în viața mea.

În prezent, se discută eliberarea condiționată a lui Tony, dar nu se înțelege prea bine cu ofițerul de supraveghere. El pretinde că polițista nu-i apreciază simțul umorului. Mă previne să-l tratez cu respect pe ofițerul desemnat pentru cazul meu, deoarece acest individ poate avea ultimul cuvânt în privința eliberării sau rămânerii mele mai departe după gratii.

— Ce-o să faci când vei fi eliberat? îl întreb.

Zâmbește și extrage un dosar din fundul dulapului:

— Am de gând să le vând utilaje agricole senegalezilor.

Îmi arată o mulțime de file cu estimări financiare legate de necesarul de utilaje agricole al senegalezilor, plus situația subvențiilor acordate de guvernul britanic pentru dezvoltarea acestei ramuri a industriei.

— Nu m-aș mira să-ți faci și a patra avere, îi spun, după ce le studiez.

— Numai femeile mă pot opri, zice. Zău că le iubesc!

„Încuierea!” se aude răcnetul de la parter. Îi mulțumesc lui Tony pentru companie și mă întorc la celula mea.

8:00 p.m.

Verific manuscrisul zilei și apoi, timp de două ore, îmi parcurg corespondența. Dacă oamenii îmi mai trimit multe Biblii și cărți de rugăciuni, îmi voi putea deschide un magazin cu articole de profil.

Încerc să aflu scorul final la cricket, dar găsesc doar emisiunea *Orice întrebare.* Ken Clarke afirmă foarte clar că am fost tratat injust, gest curajos dacă ținem seama că e candidat la conducerea Partidului Conservator.

10:00 p.m.

Fără muzică rap, așa că e a doua noapte la rând când dorm dus.

ZIUA 17 – SÂMBĂTĂ, 4 AUGUST, 2001

6:18 a.m.

M-am trezit de câteva ori, dar nu din cauza zgomotului, ci pentru că am băut prea multă apă aseară. Supă (de pui, 22 pence), Oxo (9 pence) și o sticlă de Highland Spring (69 pence). Totuși, nu am mult de mers până la toaletă.

Alsacienii mă trezesc din nou după ora șase. Scriu două ore.

8:30 a.m.

Sâmbătă dimineața nu numai că ai voie să ieși din celulă, dar primești și un mic dejun gătit. Ouă, fasole și cartofi prăjiți. Încă evit cartofii. Tony îmi alege două ochiuri prăjite și cea mai caldă fasole. E bun.

9:00 a.m.

Asociere. Îl caut pe Fletch să verific informațiile legate de droguri, despre care am scris ieri. Se uită peste relatarea lui William Keane și apoi adaugă:

— Ai auzit de albul de China?

— Nu, răspund, complet nedumerit.

— Albul de China a fost un transport de heroină pură din Triunghiul de Aur, care a apărut la Glasgow acum doi ani. Era atât de pură (97 la sută) încât cincisprezece dependenți aflați în evidență au murit la câteva zile după injectare și apoi marfa a pornit spre sud, ucigând utilizatori din toată țara. Toți guvernatorii închisorilor le-au transmis deținuților avertismente oficiale, pentru a-și dilua dozele primite recent. (Vezi textul inclus.) Vino în celula mea să-ți arăt ceva literatură despre subiect.

ÎMS BELMARSH

NOTA GUVERNATORULUI CĂTRE DEȚINUȚI NR.: 64/2001

POSIBIL TRANSPORT DE HEROINĂ CONTAMINATĂ CU RISC DE A CAUZA INFECȚII SISTEMICE SEVERE CONSUMATORILOR DE DROGURI INJECTABILE

Toți deținuții să ia cunoștință că posesiunea sau utilizarea oricăror substanțe clasificate ca droguri constituie o infracțiune și o abatere de la disciplina închisorii. Totuși, orice deținut care ignoră acest lucru trebuie să fie conștient de riscurile injectării drogurilor pentru sănătatea lui.

Este posibil ca o parte dintr-un transport de heroină, care se poate să fi cauzat un număr de morți în Scoția, Irlanda și diverse zone din Anglia anul trecut, să circule din nou pe piața drogurilor.

Prin urmare, orice deținut care-și injectează droguri înfruntă un risc major.

GUVERNATORUL

La el în celulă, Fletch caută într-un dosar cu eticheta DROGURI. Îmi arată câteva pamflete și cărți poștale primite de toți consumatorii suspectați în ziua întemnițării. E prima dată când văd astfel de materiale. Includ *Ghidul dezintoxicării, Ghid practic de renunțare la opiacee* (a doua ediție), *Manualul metadonei* (a cincea ediție), *Canabis* (a noua ediție), un pamflet despre SIDA, Hepatitele B și C și șase cartonașe colorate: Injectare și Infectări (ilustrate):

1) **Canabis** – marijuana, pufăială[41], suflu, tras, iarbă, rahat, haș, spliff, atac, wacky, ganja.
2) **Ciuperci acide și magice** – ciupercuțe, perci (LSD).
3) **Amfetamine** – viteză, morișcă, urcătoare, billy, amf, sulfat.
4) **Ecstasy** – E, hulubi, biscuiți disco, ecouri, drog drag, burgeri, fantezie.
5) **Cocaină** – coke, charlie, zăpadă, C.
6) **Heroină** – smac, marfă, maro, benzină, gustare, scag, jack.

Există mai multe denumiri argotice ale fiecărui drog, în funcție de zona unde se folosește. Actul Folosirii Incorecte a Drogurilor împarte substanțele ilegale în trei clase și prevede, pentru folosirea lor, pedepse maxime între doi și paisprezece ani.

	Tip de drog	Pedepse maxime
Clasa A	**Amfetamine (Viteză)** *preparate pentru injectare*	**Posesiune:** 7 ani de închisoare și/sau amendă
	Cocaină și Amestec	**Posesiune cu intenție de a furniza sau furnizare:** închisoare pe viață și/ sau amendă
	Ecstasy (și droguri similare cu Ecstasy)	
	Heroină	
	LSD (Acid)	
	Ciuperci magice *(preparate pentru folosire)*	
Clasa B	**Amfetamine (Viteză)**	**Posesiune:** 5 ani de închisoare și/sau amendă
	Canabis*	**Posesiune cu intenție de a furniza sau furnizare:** 14 ani de închisoare și/sau amendă
Clasa C	**Steroizi anabolizanți**	**Posesiune:** 2 ani de închisoare și/sau amendă
	Benzodiazepine (ex: temazepam, flunitrazepam, Valium)	**Posesiune cu inteție de a furniza sau furnizare:** 5 ani de închisoare și/sau amendă

* Recent coborâtă în clasa C.

Fletch îmi spune că avem un traficant de heroină în sector și știe exact cine-i sunt clienții. În corpul nostru sunt cincizeci și opt de prizonieri și unsprezece dintre ei sunt (sau au fost) dependenți de heroină, iar patruzeci și unu se droghează în mod curent.

Sunt pe cale să plec, dar văd cinci trandafiri pe pervazul ferestrei. Fără îndoială, Fletch este un om căruia îi place să aibă flori în cameră. Mă uit mai atent la micul buchet. Face petalele din pâine și efectul de picături pe petale, din zahăr. Îi pictează cu o pensulă făcută din firele căzute de la un pămătuf de bărbierit, legate cu bandă de cauciuc de capătul unui creion. A făcut șase trandafiri din pâine și i-a înfipt într-o chiflă, neavând voie să-și ia un vas de flori, care, spart, ar putea deveni o armă.

— De ce nu te lasă să cumperi o cutie de acuarele?

— La Belmarsh nu e voie cu nicio cutie de tablă, explică el, pentru că și acestea pot fi folosite ca arme, iar armele sunt marea problemă a presarilor. Trebuie să ne dea zilnic câte un aparat de ras Bic, altfel, toți deținuții ar fi nerași. Luna trecută, un prizonier a lipit două lame Bic de o periuță de dinți, l-a prins pe altul la duș și i-a lăsat pe față o cicatrice pe care niciun chirurg plastician n-o va putea repara. Ori de câte ori deschizi o conservă, continuă Fletch, trebuie să o golești pe o farfurie și să-i dai cutia goală unui gardian, fiindcă ai putea tăia gâtul cuiva cu marginea zimțată a capacului. Oricum, sunt multe alte feluri în care un prizonier hotărât își poate confecționa o armă.

Nu-l întrerup.

— De exemplu, îmi dezvăluie el, îl poți lovi pe unul în cap cu tubul metalic al termosului. Poți să-i torni altuia apa fierbinte pe piele; poți să scoți un arc de la pat și obții un cuțit; l-am văzut pe un prizonier tăiat cu o cartelă de telefon ascuțită.

Fletch ridică apoi peria de toaletă, din plastic:

— Un deținut a ascuțit de curând mânerul cu lama (are vreo treizeci de centimetri) și și-a făcut o sabie. Noaptea, l-a înjunghiat mortal pe colegul lui de celulă.

— Dar prin asta nu face decât să-și atragă o condamnare pe viață, comentez.

— E deja condamnat pe viață, spune Fletch impersonal. Dacă un prizonier e hotărât să-și omoare colegul sau pe alt prizonier, e foarte ușor, fiindcă presarii nu pot să te păzească toată noaptea, când ești la cutie.

Acum două săptămâni aș fi fost șocat, îngrozit și dezgustat de această conversație purtată pe un ton banal. Sunt deja anesteziat, numai lucruri depășind oribilul mă mai poată scoate din amorțeală.

Când ies din celula lui Fletch, Colin (huligan de fotbal) așteaptă să mă vadă. Îmi dă o copie a cronicii lui revizuite la ultima carte a lui Frank MacCourt, *Este,* și o poezie compusă de el. Îmi oferă și o banană, nu e tariful meu obișnuit pentru munca de redactor, dar în cazul acesta, e o ofertă corectă.

Mă întorc în celulă și aștern imediat pe hârtie tot ce mi-a spus Fletch.

12:00 prânz

Dejun. Tony a ales pentru mine un cartof cu brânză rasă. Mănânc încet, ascultând cricket la radio. Englezii au cedat deja, rămânând la 161 în cea de-a doua repriză, în timp ce australienii mai au de făcut 156 de puncte pentru a câștiga meciul și cupa. Las radioul deschis, păcălindu-mă singur că dacă Gough și Caddick și-ar reveni repede, am mai avea o șansă. Mă înșel din nou.

3:00 p.m.

Mișcare. N-am mai ieșit de trei zile din clădire și hotărăsc să ies la aer. După percheziție, pășesc în curte și-i depistez imediat pe cei doi golani care m-au amenințat data trecută. Se sprijină de gardul de plasă din fundul curții, la fereală. Arunc privirea în spate și descopăr că Billy și Colin mă urmează îndeaproape „Ai nevoie de o tunsoare, Jeffrey", comentează Billy degajat. Are dreptate.

Mi se alătură Peter Fabri, tot numai zâmbet. Iese luni și se va întoarce la soția și copilul lui de șase săptămâni. Am scris despre el, așa că verific faptele:

— Ți s-au oferit o mie de lire pentru a bate un martor într-un proces care va fi pe rol curând la Bailey?

— S-au schimbat lucrurile de când am vorbit, spune Peter. Acum îmi oferă patruzeci de mii ca să anihilez martorul. Mi-a zis că s-a ales cu un profit de două sute de mii de la crima pentru care e acuzat, așa că socotește că merită să dea patruzeci pentru a scăpa de unicul martor al acuzării. Știi, remarcă Peter, cred că, dacă mai stăteam aici două săptămâni, îmi oferea o sută de mii.

Domnule ministru de interne, sper că mai sunteți atent.

Peter mai face trei tururi cu mine, apoi se întoarce la prietenii lui – trei prizonieri cu sentințe de șase săptămâni sau mai puțin. Merg în continuare și observ că acum mă păzesc Paul și Del Boy. Îl zăresc pe Fletch într-un colț. Îi plac colțurile, căci îi permit să-și supravegheze terenul. E limpede că a organizat o gardă cu schimbul pentru protecția mea și sunt sigur că gardienii aflați în celălalt capăt al curții sunt înștiințați de aranjamentul lui.

Trec pe lângă William Keane, care vorbește cu fratele lui, rezemându-se de gard. Sare din loc și vine la mine. Paul și Del Boy fac un pas în față și se relaxează numai când îl iau de umeri pe William. Adevărul e că nu am dezvăluit nimănui identitatea agresorilor.

Vorbind cu William, îi verific povestea de la atelier. Corectează câteva greșeli la numirea prețului cocainei și-mi explică din nou cum e diluată/ tăiată heroina pură înainte de a intra în joey – pliculeț. În final, îl întreb ce are de gând să facă după douăsprezece săptămâni, când va fi pus în libertate.

— Salvare.

— Salvare? repet, gândindu-mă la ceva legat de navigație.

— Da, am de gând să cumpăr mașini vechi, le peticesc, le obțin certificatul tehnic și le vând agenților din jur.

— Vei putea trăi cinstit din asta?

— Sper, Jeffrey, zice el, fiindcă devin prea bătrân (treizeci și cinci) pentru jocul ăsta. În orice caz, destui din familia mea costă guvernul o mie de lire pe săptămână, fără să mai adaug și eu la povara fiscală. Ține minte, adaugă el, dacă-mi dădeau drumul săptămâna trecută, aș fi putut să omor pe cineva.

Mă opresc brusc și Paul și Del Boy sunt gata să se ciocnească de mine.

— Fratele meu tocmai mi-a spus – explică William, arătându-mi un tânăr înalt și brunet rezemat de gard – că sora mea, Brinie, a fost răpită săptămâna trecută și violată de câteva ori și cum majoritatea celor din familie sunt închiși, nu putem face mare lucru.

Ascult mut.

— Ticălosul a fost arestat și să sperăm că judecătorul va fi drept de data asta, continuă interlocutorul meu. Pentru binele lui, să sperăm și că n-o să ajungă în aceeași închisoare cu unul din frații mei. Dar ține minte, nu paria că n-ajunge; are șanse mari.

Când ne întoarcem, îmi arată un corp de clădire aflat la o oarecare distanță față de curte:

— Acolo a căzut alt frate al meu, Patrick, și și-a găsit moartea. (Ați observat că d-na Keane le-a dat tuturor fiilor ei nume de regi sau de sfinți?) Cred că mai ții minte, ți-am spus că la înmormântare a fost prezentă jumătate din poliția metropolitană. Acum, șovăie el, spun că s-ar putea să fi fost împins de cineva. Când ies, aflu eu mai multe și dacă e adevărat…

Ce speranță are omul acesta de a rămâne în libertate? mă întreb. Aflu după câteva luni, când mă întâlnesc cu altul dintre frați[42].

William se duce din nou la fratele lui și eu observ că Del Boy și Paul au fost înlocuiți de Tony și David. David (cincizeci și cinci de ani, posesie ilegală de armă de foc) e supraponderal, ieșit din formă și îi e greu să țină pasul cu mine. Următorul care mi se alătură este un indian tânăr, isteț și vioi, a cărui poveste nu o voi repeta, căci e o copie fidelă a celei a lui Peter Fabri. Nici el nu mai are de gând să treacă vreodată pe galben după ce va fi pus în libertate. De asemenea, recunoaște că a învățat despre fărădelegi mult mai multe decât știa înainte de a intra în închisoare. A cunoscut și lumea drogurilor în celula împărțită cu alți doi deținuți.

— Sunt curat, omule, spune, frecându-și palmele. Dar un tip din celula mea, care iese săptămâna viitoare, a încercat pentru prima dată heroina. E prins, omule, îți spun că e prins.

Mai sunteți atent, domnule ministru de interne?

Trec pe lângă cei doi golani, care nu s-au mișcat un centimetru în cele patruzeci de minute scurse și trebuie să se mulțumească doar cu priviri răutăcioase. Sunt convins că nu vor risca nimic de această dată.

La ora patru, suntem chemați înăuntru, pe sectoare. Mai mulți prizonieri care pleacă săptămâna viitoare, printre care și Peter (patruzeci de mii oferite pentru a ucide un martor), Denzil (vino să mă vezi când voi fi vedetă) și Liam (am nevoie de avocat sau să mă reprezint singur?) vin să dea mâna și să-mi ureze noroc. Mă rog să nu mai apuce să vadă cum arată Belmarsh.

4:00 p.m.

Sosind în celulă, găsesc pe pat alt teanc de scrisori, trei teancuri, ca să fiu precis. Încep să citesc. Se dovedește că deschiderea lor de către cenzor a fost un lucru util. Sunt impresionat în mod deosebit de o scrisoare trimisă de Freddie Forsyth la *Daily Telegraph* în legătură cu durata condamnării și cu sumele mari strânse de mine în scop de binefacere. Redacția nu a publicat-o.

4:49 p.m.

Ultima strigare la cină. Pe aripa unu se descuie celulele primele și sunt încuiate ultimele, pentru că majoritatea deținuților sunt viețași, condamnați la detenții mai lungi decât ale celor din alte aripi. E logica închisorii și funcționează, căci în celelalte trei corpuri, rata ieșirilor este între 10 și 20 la sută pe săptămână, așa că nimeni nu se plânge de ordinea deschiderii celulelor.

Merg la cantină doar ca să mi se marcheze numele, iau un termos de apă fierbinte și plec. Îmi fac o supă instant (roșii, 22

pence) și mănânc un baton de ciocolată Mars (31 pence) și un măr inclus în oferta închisorii, continuând să citesc corespondența.

6:00 p.m.

Iau cronica lui Colin la *Este* a lui Frank MacCourt. E simțitor îmbunătățită față de prima încercare. Și-a dat seama cât din poveste trebuie să dezvăluie înainte de a oferi o opinie critică. Evident, este un om care reacționează prompt la un sfat primit. Apoi îi citesc poezia.

Educație – Belmarsh

Deschide labirinturile timpului
suflă pânzele de păianjen
și viața de rău din trecut
plină de cunoaștere înăuntru,
mintea e aievea ceva minunat.

Poate fi educată, se poate dezvolta,
căci fără educație
ce putem rezolva?

Încuiat aici, ai ce învăța
trupul e captiv,
dar liberă ți-e mintea
să-ncânte universul
să crească spre o stea.

Du-te la bibliotecă
și ia o carte
cultivă-ți mintea
și lasă-i să se uite

Nu ei pot hotărî
ce te poate mișca
citește înainte
și mintea-ți vei schimba.

Colin Kitto, mai, 2001
Corpul de clădire 1, ÎMS Belmarsh

Poezia spune multe despre autor, încotro se îndreaptă și de unde a venit. Sunt sigur că va obține diploma de la colegiul Ruskin înainte de a-și termina perioada de detenție. Și nu uitați, omul acesta a intrat la închisoare analfabet.

Bate cineva, politicos, și ridic privirea spre ferestruica din ușă, întâlnind ochii unui gardian. Mă roagă să-i dau două autografe pentru fiicele lui, Joanna și Stephanie.

— Le plac cărțile dumneavoastră, spune, dar eu recunosc că nu am citit niciuna.

Nu descuie ușa, împinge doar două foi de hârtie pe dedesubt. Sunt nedumerit. Aflu mai târziu că un gardian nu are voie să descuie ușa dacă nu e de serviciu. După ce-și recuperează foile semnate, adaugă:

— Nu lucrez în prima parte a săptămânii viitoare, așa că, dacă nu ne mai vedem, succes la recurs.

7:00 p.m.

Încep să citesc o carte de povestiri pe care am găsit-o pe masa de lângă televizor, la Asociere. Se numește *Cei căzuți* și n-am mai citit nimic de acest autor, John MacKenna. Nu e un povestitor bun, așa cum sunt mulți irlandezi, dar ce n-aș da să scriu și eu la fel de liric precum o face el!

10:50 p.m.

Termin cartea lui John MacKenna dintr-o răsuflare, stând pe marginea patului – ce proză sigură și conștientă, transmițând o mare apropiere de conaționalii și de țara lui. Conchid că Dumnezeu le-a dat irlandezilor darul vorbirii, și, după ce s-a mai gândit puțin, le-a mai aruncat și câțiva cartofi.

ZIUA 18 – DUMINICĂ, 5 AUGUST, 2001

6:00 a.m.

Altă noapte bună de somn.

Ieri am scris șase ore, trei sesiuni de câte două, am citit trei ore – inclusiv scrisorile – și am dormit opt. Acolo afară, unde sunteți dumneavoastră, cinci ore de somn ajung întotdeauna. În realitate, scrisul e o încercare de a-mi umple ziua. Îmi pare rău de prizonierii care trebuie să-și ocupe aceleași ore și nu știu să citească sau să scrie.

8:00 a.m.

Micul dejun. Ouă și fasole cu pâine prăjită, două dimineți la rând. Nu mă plâng. Îmi plac ouăle cu fasole.

9:30 a.m.

Aud gardianul de serviciu răcnind de la parter: „Catolici".

Apăs pe butonul care-mi aprinde lumina roșie de pe partea exterioară a ușii – cunoscută sub numele de room service – semnalând astfel că vreau să particip la slujbă. Nu-mi descuie nimeni ușa. Mai apăs o dată, după al doilea răcnet, dar tot nu primesc răspuns. Auzind și cea de-a treia strigare, încep să bat în ușă, fără rezultat. Deși nu sunt romano-catolic, mi-ar fi plăcut să-l ascult predicând pe părintele Kevin, recomandat atât de călduros de William Keane.

10:03 a.m.

În fine, apare dl. Cousins și-mi spune că ofițerul de serviciu, știind că nu sunt romano-catolic, a crezut că s-a făcut o greșeală și m-a transferat înapoi la anglicani. Înjur înfundat, fiindcă nu vreau să fiu trecut în raport. Pentru mine, o înjurătură e „Fir'ar să fie" sau „Mii de tunete".

— Poți merge săptămâna viitoare, spune ofițerul. Dar anunță-ne din timp.

— Eu speram că săptămâna viitoare nu voi mai fi aici, ripostez.

Zâmbește. Văd că recunoaște sincer greșeala colegului lui, așa că prind ocazia și-l întreb despre problema drogurilor, văzută de pe partea cealaltă a barierei de fier. Spre surprinderea mea, dl. Cousins e onest – aproape entuziast de a-și transmite opiniile.

Nu încearcă să pretindă că problema drogurilor nu există în închisoare. Numai un prost ar face asta. De asemenea, recunoaște că din cauză că perchezițiile se fac atât de sumar,

nu e dificil să transferi droguri din sector în sector, din clădire în clădire și chiar peste masă, în timpul vizitelor.

— Nu mulți ofițeri, spune el, ar gusta ideea de-a folosi mănuși de cauciuc pentru a cerceta dosul prizonierilor de trei-patru ore pe zi. Și chiar dacă am merge până acolo, deținuții ar înghiți pur și simplu drogurile, ceea ce ar cauza și mai multe probleme. Dar, adaugă el, tot facem tot ce ne stă în puteri pentru a împiedica și reduce consumul și chiar am avut câteva succese. Dar nu multe, admite după o ezitare.

Intrând la Belmarsh, un prizonier e supus la testul de drog. Acesta constă într-o mostră de urină și totul merge foarte bine până la heroină, o substanță care poate fi eliminată din corp, cu ajutorul lichidelor, în douăzeci și patru de ore. Majoritatea celorlalte droguri lasă urme în sânge sau urină cel puțin patru săptămâni. În ziua întemnițării, 70 la sută din condamnați ies pozitivi la test și chiar și în condițiile eliminării ei rapide, 20 la sută apar pozitivi la heroină. Dacă dl. Cousins mi-ar fi dezvăluit aceste cifre acum trei săptămâni, m-ar fi lăsat buimăcit de enormitatea problemei. Dar acum am început deja să accept revelațiile vieții cotidiene de prizonier.

— Cea mai mare rată de succes, continuă dl. Cousins, o avem cu prizonierii eligibili de eliberare condiționată. Spre sfârșitul condamnării, aceștia trebuie să se prezinte regulat la Centrul de Testare Voluntară Antidrog – există câte unul în fiecare închisoare – ca să dovedească eliminarea dependenței și să li se treacă în raport, fapt ce joacă un rol important în reducerea pedepsei. Ceea ce nu știm – adaugă el – este câți dintre ei încep din nou să consume droguri în clipa când sunt eliberați. În anii din urmă, am luat însă câteva măsuri ferme pentru controlul problemei. În 1994 am înființat o Echipă de Cercetare Dedicată, cunoscută sub numele de „vânătorii de fantome”, care poate intra oricând, fără avertisment, pentru a percheziționa celule, chiar sectoare și corpuri întregi de clădire. Echipa aceasta de jandarmi a fost alcătuită după evadarea membrilor Armatei Republicane Irlandeze din închisoarea Whitemoor în 1993, dar după ce toți teroriștii au fost expediați la Ulster conform Acordului din Vinerea Mare, unitatea și-a deplasat interesul spre consumul de substanțe ilegale. Au avut un succes remarcabil în descoperirea unor mari cantități de droguri și a utilizatorilor acestora. Dar, meditează dl. Cousins, trebuie să recunosc că numărul dependenților nu a scăzut încă și vorbesc în calitate de fost membru al echipelor de cercetare dedicată. Totuși, adaugă, faptul că cifrele au rămas pe loc poate fi în sine o realizare.

Aud primul răcnet de la parter pentru anglicani, și-i mulțumesc domnului Cousins pentru prelegerea și candoarea

lui.

10:30 a.m.

Mă prezint la etajul doi și mă alătur prizonierilor care doresc să asiste la slujba de dimineață. Ne aliniem și suntem percheziționați înainte de a fi escortați la capelă. Malcom (ofițer în Armata Salvării) e surprins să mă vadă, pentru că ieri i-am spus că intenționez să merg la predica părintelui Kevin. Înainte de a mă așeza la locul meu din rândul al doilea, îi explic pe scurt cum am ajuns azi în turma lui.

Săptămâna aceasta nu avem cor, doar muzică înregistrată, ceea ce îngreunează slujba lui Malcom, mai ales când trebuie să oprească sporovăială din ultimele șase rânduri. Ochii mi se opresc asupra unui cuplu de traficanți de droguri libanezi din spate. Sunt adânciți în conversație. Știu că sunt din sectoare diferite și e evident că folosesc această reuniune săptămânală pentru a se informa despre clienți. De câte ori mă întorc și-i privesc, au capetele plecate, dar nu în rugăciune.

Predica de săptămâna aceasta e din Evanghelia după Luca. E cea despre cele nouăzeci și nouă de oi aflate în siguranță în țarcul închis, în timp ce păstorul pleacă în căutarea celei rătăcite. Malcom se află în fața unei congregații de peste două sute de rătăciți și majoritatea nu au absolut deloc intenția de a se întoarce în țarc.

Dar el luptă înainte, concentrându-se asiduu asupra primelor șase rânduri, la care are oarecare succes. În finalul pildei, soția lui citește morala și, după binecuvântare, Malcom își întreabă enoriașii dacă vor să semneze chezășia. Cel puțin patruzeci de prizonieri înaintează spre registru, semnează angajându-se că nu vor mai păcătui și sunt binecuvântați fiecare în parte.

Mi se pare că sunt aceiași care doreau să fie mântuiți și săptămâna trecută, dar nu mă îndoiesc că Malcom și soția lui îndeplinesc o misiune merituoasă.

12:00 prânz

Dejun. Mai iau niște fasole cu pâine prăjită, un măr și o cană cu apă. Bănuiesc că pe undeva trebuia să amintesc evidența, și anume că alcoolul e interzis, ceea ce nu e o mare pierdere pentru mine, care beau rareori mai mult de un pahar de vin roșu, seara.

4:00 p.m.

Asociere. Alerg jos cu cartela și cele treisprezece unități păstrate pentru Mary. La cele două telefoane s-a format deja o coadă lungă. Unul din dezavantajele de a locui la ultimul etaj.

Îmi îndrept atenția spre televizorul mare din mijlocul sălii. Mai mulți prizonieri se uită la filmul de duminică după-amiaza, cu Tom Hanks și Geena Davis. E povestea unei echipe feminine de baseball fondate în 1942, când, din cauza celui de-al doilea război mondial, echipele masculine s-au dezmembrat.

Întorc mereu capul, dar coada nu scade, așa că mă uit la film. În jurul meu se adună mai mulți prizonieri în următoarea jumătate de oră.

Del Boy (crimă) îmi spune că a obținut o copie a meniului săptămânal, ca s-o pot include în jurnalul meu.

Fletch (crimă) vrea să vină în celula mea la șase și să-mi citească ceva. Îl întreb dacă se poate la șapte, fiindcă la șase voi fi încă ocupat cu scrisul.

— Îmi convine, zice. Nu plec nicăieri.

Umor de temniță.

Tony (doar marijuana, evadat la Paris) se apleacă spre mine, rugându-mă să șterg din manuscris numele prietenei lui. Sunt de acord și-mi notez.

Îl văd pe Billy (crimă) și-i recomand cartea de povestiri a lui John MacKenna, dar el trece pe lângă mine fără un cuvânt. Presupun că de acum nu ar trebui să mă mai mire nimic.

Dennis (vătămare corporală gravă, trusă mare de cosmetice) mă bate pe umăr. Îmi povestește că a venit pe la el soția băiatului care a împlinit un an și că abia așteaptă să iasă și să fie cu ei. Fac și eu parte din club.

Miah (crimă), frizerul sectorului, mă anunță că poate să mă tundă mâine seară la șapte. Îi mulțumesc și-i explic că vreau să fiu tuns înainte de vizita de joi a lui Mary și a băieților. Observ că la coadă la telefon n-au mai rămas decât trei persoane. Las filmul cu dl. Hanks și d-ra Davis și-mi iau locul la rând.

Tocmai când ajung în față, mi se bagă înainte alt prizonier. Fiind dublu asasin și având cuvântul URĂ tatuat pe degetele mâinii uriașe, decid să nu menționez că mi se părea că sunt primul la rând. După zece minute, trântește telefonul și iese înjurând furios. Formez încet numărul din Cambridge și mi se reamintește că nu mai am decât treisprezece unități. Răspunde Mary. Pare veselă și are multe vești. Călătoria la Dresda a decurs bine și, în străinătate, a simțit că viața ei revine la normal. Poate și pentru că ziarele de scandal germane nu sunt atât de obsedate de întemnițarea mea. William a însoțit-o și s-a ținut foarte tare, iar James s-a ocupat de afaceri.

Încă zece unități.

Mary îmi spune că poliția reflectează încă dacă să dea curs sau nu anchetei cerute în scrisoarea Emmei Nicholson. Cu toate acestea, îi explic, am fost integrat în categoria C și aș

dori să redevin D cât mai repede posibil. Mă asigură că Ramona și James lucrează la asta.

Șapte unități.

Îi spun cât de multe scrisori primesc și ea îmi răspunde că și ea primește atâtea acasă și la Londra, încât nu-i ajung orele pentru a le rezolva. A compus un răspuns general pentru toate, ca să se poată ocupa și de munca ei.

Cinci unități.

Mary mă asigură că toți prietenii noștri nu numai că ne sprijină, dar a primit și o duzină de oferte de plimbări cu iahturile lor sau ieșiri la case de vacanță, ba unul a invitat-o chiar în safari. Am știut mereu că avem prieteni buni pe vreme rea, dar suntem mișcați amândoi de sprijinul constant al opiniei publice.

Trei unități.

O înștiințez că am scris deja peste patruzeci de mii de cuvinte din jurnal, dar nu știu cum vor reacționa la ele cititorii mei obișnuiți. Mary spune că așteaptă să citească prima versiune și-mi va oferi o opinie sinceră. Nici nu-i stă în fire să facă altfel.

O unitate.

Începem să ne luăm la revedere și-mi reamintește că ne vom vedea toți joi, ceea ce-mi dă un motiv de bucurie.

— Știi ce mult…

Toate unitățile consumate. Aud un clic și telefonul se închide.

Plec și chiar atunci răsună „încuierea” în spatele meu. La fel de sigură ca ceasul Big Ben, deși nu atât de melodioasă. În mod cert, e ora cinci.

5:05 p.m.

Cina. Cobor la cantină și Paul îmi bifează numele – săptămâna prizonierilor durează șapte zile, fără sărbători sau sărbători bancare – și apoi iau un termos cu apă fierbinte și o înghețată de ciocolată. În celula mea, îmi fac o supă (ciuperci, 22 pence), mănânc un baton de Mars (31 pence) și savurez înghețata de ciocolată (intră în rație).

7:00 p.m.

Îmi spăl farfuria de plastic în chiuvetă când aud o bătaie în ușă. Un gardian o deschide și silueta masivă a lui Fletch se arată în prag. Aproape uitasem că vine să-mi citească ceva.

— Bine ai venit, îi zâmbesc, precum păianjenul musculiței.

Observ imediat că strânge în mână un carnețel verde, asemănător cu cele pe care se scriu eseurile la școală. După ce discutăm despre închisorile unde aș prefera să merg și ascult

părerea lui despre dl. Leader, guvernatorul adjunct, trece la adevăratul scop al vizitei.

— Aș putea să-ți citesc ceva? întreabă.

— Desigur, răspund, încă neștiind dacă e vorba despre un eseu, un poem sau chiar primul capitol al unui roman.

Mă instalez în pat și Fletch stă pe scaunul de plastic (prizonierii au dreptul doar la un singur scaun în celulă). Așază caietelul liniat pe masă, îl deschide la prima pagină și începe să citească.

Dacă aș avea forța descriptivă a lui Greene sau știința epică a lui Hemingway tot n-aș putea exprima exact emoțiile prin care am trecut în următoarele douăzeci de minute; repulsie, mânie, compasiune, neîncredere și în final, stânjeneală. Fletch întoarce pagina cu ochii plini de lacrimi, forțându-se să învingă demonii trecutului. La ultima pagină, uriașul acesta e o epavă tremurătoare și dintre toate sentimentele mele, mânia e cea mai puternică. Fletch închide carnetul verde și tăcem amândoi o vreme.

Când mă calmez destul ca să pot vorbi, îi mulțumesc că mi-a împărtășit un secret atât de teribil.

— N-am lăsat pe nimeni la Belmarsh că citească asta, bate el cu palma coperta carnetului. Dar poate că acum îți dai seama de ce nu fac recurs. N-am nevoie să știe toată lumea prin ce am trecut, șoptește, așa că o să-l iau cu mine în mormânt.

Dau din cap și-i promit că nu voi dezvălui nimic.

10:00 p.m.

Nu pot dormi. Ceea ce mi-a citit Fletch nu putea fi inventat. E atât de groaznic, că trebuie să fie adevărat. Aținesc și mă trezesc după câteva minute. Fletch a încercat să scape de trecut dedicându-și timpul și energia misiunii de ascultător, ajutându-i pe alții, împărțind celula cu un prizonier agresat, cu un toxicoman sau cu o potențială victimă a unui abuz sexual.

Adorm. Mă trezesc din nou. Afară e întuneric beznă și încep să simt că Fletch ar ajuta și mai mult dacă povestea i-ar fi mai cunoscută și adevărul, revelat. Atunci, oamenii ca mine, care au dus vieți atât de naive și ocrotite, ar avea cu siguranță o viziune mai realistă asupra lumii.

Hotărăsc să-i spun imediat ce se descuie celulele că m-am răzgândit. Îi voi sugera că ar fi mult mai bine să spună ce i s-a întâmplat de fapt decât să păstreze tăcerea. Cred că m-am trezit de cinci-șase ori în noaptea aceasta, gândindu-mă de fiecare dată la Fletch. Mai ales un comentariu făcut de el îmi arde mintea: *Cincizeci la sută din prizonierii de la Belmarsh îți pot*

spune, cu variații, aceeași poveste. Cazul meu nu e unic, Jeffrey.

Decid să-mi utilizez toată forța de persuasiune, atâta câtă e, pentru a-l convinge să publice, fără omisiuni, tot ce scrie în carnețelul verde.

ZIUA 19 – LUNI, 6 AUGUST, 2001

5:17 a.m.

N-am putut închide ochii. Mă trezesc devreme și scriu două ore. Termin și patrulez prin celulă, conștient că dacă opream carnetul lui Fletch, aș fi putut să zăbovesc în detaliu asupra textului.

8:00 a.m.

Știu că am mâncat un castron cu fulgi de porumb din pachetul meu Variety, fiindcă văd cutiuța goală în găleata de gunoi, dar nu țin minte când. Patrulez mai departe.

9:00 a.m.

Un gardian descuie ușa. Mă reped la parter, unde aflu că lui Fletch i se dă drumul întotdeauna la opt, ca să meargă la ateliere și să aranjeze totul înainte de venirea celorlalți prizonieri. Având sentința așa de lungă, pentru el e ca un serviciu. E managerul lucrului manual și câștigă până la patruzeci de lire pe săptămână. M-aș putea duce la ateliere, dar cu șaptezeci sau optzeci de prizonieri în jur, n-aș putea să port cu el o conversație particulară. Tony îmi spune că Fletch se întoarce la douăsprezece pentru masă și va avea o oră liberă, după care la unu va pleca din nou la atelier. Va trebui să aștept.

Mă întorc în celulă și văd o scrisoare împinsă pe sub ușă. E de la Billy Little (crimă). Se scuză că a fost absent cu mine la Asocierea de aseară. August e o lună proastă pentru el, îmi explică, și nu e o bună companie din mai multe motive:

> *Mi-am văzut fiul pentru ultima dată în august 1998; bunica mea favorită a murit în august; crima comisă de mine a avut loc pe 22 august 1998. După cum îți închipui, am la ce să mă gândesc.*

Nu am atâta putere de a-mi închipui, recunosc și când îi răspund la scrisoare. Mai departe…

În perioada aceasta, am tendința să stau mai mult cu mine însumi. Cei care nu mă cunosc pot crede că sunt ignorant și neabordabil. Îmi cer iertare pentru asta.

Mâine pe vremea asta, o să stai la soare lângă piscină, sau măcar așa o să te simți la Springhill în comparație cu Belmarsh – gura de iad. Într-un fel, ai avut noroc să stai aici doar pentru o perioadă scurtă, o perioadă în care ai însuflețit inerția obișnuită a închisorii.

În ultimele trei săptămâni, vei fi simțit resentimentele prizonierilor porniți împotriva inegalității din temniță. Îți amintești, fără îndoială, citatul din Gondolierii lui Gilbert și Sullivan: când toată lumea e cineva, atunci nimeni nu este un oarecare.

Cred că ceea ce vreau să spun este că statutul tău, prietenia arătată și dorința de a-i ajuta și a-i sfătui pe alții nu au trecut neobservate de cei sortiți să-și petreacă ani mulți după gratii.

Pentru aceasta, îți mulțumesc și pentru inspirația ta de a insista să mă gândesc mai serios la scris. Aș dori să accept oferta ta de a ține legătura și mai ales de a-mi citi critic primul roman.

Voi rămâne aici încă o lună sau două sau trei înainte a mă muta la un centru de primă etapă în detenția pe viață (Billy se află la Belmarsh de doi ani și șapte luni). *Îți voi comunica adresa mea după ce mă instalez. Numărul meu e la sfârșitul scrisorii.*

Ești Primus Inter Pares

Al tău,

Billy (BX 7974)

Mă așez la masă și îi răspund imediat.

12 prânz

Când vine de la ateliere, Fletch mă găsește așteptându-l lângă celulă. Intră și mă invită să-l urmez[43]. Îl rog să-mi permită să iau cu împrumut carnetul pentru a reflecta mai adânc la cele citite de el seara trecută. Șovăie un moment, apoi se duce la raftul de deasupra patului, scormonește și extrage carnețelul verde. Mi-l dă fără niciun comentariu.

Iau un măr de la masă și mă întorc în celulă. Citită, povestea lui Fletch nu e mai puțin dureroasă. O parcurg de trei ori, apoi mă învârt prin celulă. Problema mea e cum să-l conving să publice textul în acest jurnal.

3:37 p.m.

Dl. Bentley îmi descuie celula și mă înștiințează că guvernatorul adjunct dorește să mă vadă. Însoțit spre biroul domnului Leader, mă întreb ce vești proaste îmi va mai transmite de această dată. Voi fi trimis la Parkhurst sau Brixton ori s-au decis pentru Dartmoor? Guvernatorul adjunct mă întâmpină cu un zâmbet cald. Se comportă altfel și are o atitudine total diferită față de data trecută. E prietenos și binevoitor, ceea ce mă face să cred că are vești mai bune.

Îmi spune că tocmai a aflat de la Ministerul de Interne că nu plec la Camphill pe insula Wight sau la Elmer în Kent, ci la

Wayland. Mă încrunt. N-am auzit niciodată de Wayland.

— E în Norfolk, îmi explică el. Categoria C și regim foarte relaxat. Am vorbit deja cu guvernatorul și numai el și un alt membru al personalului vă cunosc destinația.

Înțeleg aluzia transparentă ca pe o sugestie de a nu dezvălui nici unui prizonier unde sunt transferat, ca să nu fiu acompaniat pe traseu de toată presa națională. Dau din cap și înțeleg de ce a procedat la o neobișnuită întrevedere între patru ochi. Sunt pe cale să-l întreb ceva, dar mi-o ia înainte cu răspunsul:

— Plănuim să vă mutăm joi.

Numai trei zile în plus la Mlaștinile Iadului, e primul meu gând și după ce-i mai pun câteva întrebări, îi mulțumesc și mă întorc la celulă fără escortă. Mă gândesc o oră la cuvintele domnului Leader. Îmi amintesc că l-am întrebat unde ar prefera să meargă, la Wayland sau pe insula Wight. „Wayland", a răspuns el fără șovăire.

În închisoare trebuie să-ți duci zi de zi bătăliile dacă vrei să câștigi războiul. La început, a trebuit să ies din aripa medicală și să mă mut în Corpul Trei. Apoi să scap din Corpul Trei (Beirut) și să ajung în Corpul Unu, în mijlocul unor prizonieri mai maturi. Apoi să fiu transferat de la Belmarsh la o închisoare de categoria C. În continuare, trebuie să fac presiuni să-mi recâștig statutul D și să părăsesc Waylandul cât mai repede, pentru o închisoare deschisă. Dar asta e bătălia de mâine. Mai mulți prizonieri și-au scrijelit pe pereți: „Ia zilele așa cum vin."

4:00 p.m.

Încerc să scriu, dar s-au întâmplat atât de multe azi, încât mi-e greu să mă concentrez. Ciugulesc un baton de ciocolată Cadbury cu fructe și alune (32 pence) și beau o cană de Evian (49 pence) peste care torn suc de afine de la Robinson (97 pence).

6:00 p.m.

Cina. Îl prind pe Fletch la coada de la cantină și e de acord să vină la mine la șapte.

— Miah (crimă) mă tunde la șapte, îi spun, așa că nu s-ar putea la șapte și un sfert? Nu pot să ratez tunsul, fiindcă sper să mă viziteze soția joi.

7:00 p.m.

Asociere. Stau răbdător pe un scaun de pe palierul 2, așteptându-l pe Miah. Nu vine la timp, așa că mă întorc la

celulă să mă întâlnesc cu Fletch. El e punctual și se așază pe pat. Nu se obosește cu vreun preambul.

— Poți include povestea mea în carte dacă vrei, spune, și dacă o faci, să sperăm că va fi de ajutor.

Îi spun că dacă vreun ziar național publică jurnalul în foileton, cuvintele lui vor fi citite de milioane de oameni și politicienii nu vor mai putea pretinde că astfel de lucruri nu se întâmplă, altminteri vor fi vinovați prin tăcere.

Revedem manuscrisul rând cu rând, completând nume, date și locuri, astfel încât cititorul obișnuit să poată urmări evenimentele. Tony (doar marijuana) vine și el după câteva minute. Se dovedește că e singura persoană în afară de mine care a citit textul și că la sfatul lui a hotărât Fletch să-și scrie povestea și să o dezvăluie unui public mai larg.

La ușă ciocane cineva. E Miah (crimă). Se scuză că n-a venit la timp să mă tundă, dar abia acum și-a terminat tura la cantină. Spune că mâine nu poate, din cauza lucrului, dar mă va tunde miercuri, la Asociere. Îl avertizez că dacă nu se ține miercuri de cuvânt îl omor, fiindcă vine soția pe la mine joi și vreau să arăt ca scos din cutie. Miah râde, se înclină și pleacă. Îl omor. I-am spus-o fără să gândesc unui criminal condamnat. Miah are puțin peste un metru șaptezeci și nu știu dacă are cincizeci de kilograme. Omul pe care l-a ucis avea un metru nouăzeci și o sută zece kilograme. Trăiesc într-o lume ciudată.

Continuăm, eu cu Fletch și cu Tony, să revedem manuscrisul și după ce terminăm, Fletch se ridică și-mi strânge mâna, pecetluind înțelegerea.

8:00 p.m.

În următoarele două ore transcriu cuvintele lui Fletch, adăugând doar acolo unde mi-a dat indicații precise, contexte și nume. La încheierea transcrierii sunt și mai supărat decât aseară, când am auzit povestea pentru prima dată.

10:00 p.m.

Zac treaz în patul meu tare de închisoare, cu capul pe perna și mai tare, întrebându-mă cum vor reacționa oamenii normali și decenți la povestea lui Fletch. Căci e un om despre care oricare dintre noi putem spune că i-a fost menit totul, dar nu mila Domnului.

Acestea sunt cuvintele prizonierului Fletch (crimă, detenție pe viață, condamnare minimă de douăzeci și doi de ani).

> Numele meu e… [44]. Am treizeci și opt de ani și ispășesc o sentință pentru o crimă pe care nu am comis-o, dar aș vrea s-o fi făcut.

Toată viața mea a fost f…ă de la început. M-am născut în Morriston în Țara Galilor și deși mi-am iubit familia, am avut în viață doar șase relații adevărate cu oamenii, sau măcar atât de reale pe cât le simțeam. Relațiile de felul ăla care te face să alergi acasă și să-ți pară rău a doua zi de dimineață că trebuie să te întorci la lucru.

Mi-am cunoscut soția când aveam șaptesprezece ani și aș muri și azi fericit pentru ea. Am avut o relație de douăzeci și doi de ani, deși amândoi am mai avut și alte persoane în timpul acesta. Dintre cele șase relații ale mele, două au fost cu bărbați și de aici încep complicațiile. Din cauza anilor de abuz sexual suferiți în copilărie, nu m-am bucurat niciodată cu adevărat de sex, fie cu bărbați, fie cu femei.

Chiar și azi, detest contactul sexual și accept că din acest motiv mi-am distrus relațiile. Am fost întotdeauna capabil să prestez, fiindcă prestație era, dar în realitate era doar o corvoadă și nu mă alegeam cu nicio mulțumire din ea.

Nu m-am simțit niciodată în stare să-i spun soției mele adevărul despre trecutul meu, cu toate că am împărtășit douăzeci de ani de viață comună. E așa de ușor să pretinzi că ai fost abuzat și să muți vina la altul. E așa de ușor să pretinzi că nu te-ai putut împotrivi și în același timp e virtual imposibil s-o dovedești.

Adevărul e că habar n-am avut că ceea ce trăiam eu nu era normal. Nu treceau toți copiii prin asta? Copilăria mea s-a sfârșit la nouă ani, când am fost trimis la un cămin.

Peste noapte am devenit o jucărie pentru cei angajați să-mi poarte de grijă, cei cu puterea. Chiar au reușit să obțină o hârtie de la tribunal ca să nu pot fi mutat și *ei* să mă abuzeze mai departe.

În anii 70, pedeapsa corporală era un fapt comun în cămine. Unii din personal se întrebau doar cum s-o aplice. Băteau copiii mici cu nuiaua până-i făceau să zbiere și pe urmă ne căptușeau până leșinam; abia atunci se opreau. Nouă alți copii din acel cămin pot confirma spusele mele; doi sunt căsătoriți și au copii, doi sunt homosexuali, cinci sunt în închisoare.

Doi din cei cinci aflați în închisoare ispășesc condamnări pe viață pentru omucidere.

După o vreme, abuzul devine o formă de iubire pentru că, dacă nu vrei să fii altoit cu nuiaua sau pocnit cu o curea, cedezi și accepți repede alternativa, abuzul sexual. La doisprezece ani, știam mai mult despre perversiune și violență decât a citit, a văzut sau a trăit vreunul din cei care citesc acestea.

La doisprezece ani, fusesem abuzat de personalul căminului – lucrătorii sociali locali, îngrijitorii și un jandarm responsabil de minori. Toate aceste profesii atrag pedofilii și deși sunt o minoritate (20%), se cunosc bine între ei, formează o rețea și, ceea ce e și mai înspăimântător, se protejează unii pe alții.

Cunosc un copil care la paisprezece ani a fost capabil să le dezvăluie autorităților prin ce trecuse, așa că l-au mutat din cămin în cămin prin toată țara înainte de a putea deschide cineva vreo anchetă, alți pedofili abuzând de el între timp.

La treisprezece ani, am fugit și mi-am croit drum spre… Când am ajuns în… am început să dorm la… Acolo l-am întâlnit prima oară pe bărbatul numit ***, care mi-a oferit găzduire. În noaptea aceea m-a îmbătat, lucru ușor când ai treisprezece ani. M-a violat și apoi a început să mă închirieze la alții ca el. Când citiți în ziare de scandal despre băieți de vânzare, să nu credeți că au de ales sau că sunt plătiți pentru asta. Adesea sunt încuiați și controlați ca orice prostituată și au puțin sau nimic de spus în legătură cu viața lor.

*** m-a controlat aproape șase luni, aducând la apartament judecători, directori de școală, ofițeri de poliție, politicieni și alți cetățeni remarcabili care sunt sarea societății noastre (vă pot vorbi despre semne din naștere, cicatrice și ciudățenii ale tuturor acestora).

Într-o noapte, în West End, când aveam încă treisprezece ani, am fost arestat de poliție pe când *** încerca să mă vândă unui client. Am fost scos de la pârnaie de un asistent social, care m-a dus la un cămin din… Căminul era condus de un magistrat, ****. În următoarele paisprezece zile, m-a căptușit zi și noapte, apoi a emis un ordin de întoarcere la primul cămin (de unde venisem), care însemna bătaie și abuz sistematic.

După două luni, am fost transferat la un spital pentru copiii cu tulburări emoționale. Personalul m-a abuzat din nou și de data asta, aveau un instrument

mai bun decât bătaia. Mă amenințau cu TSO, tratament cu șoc electric, dacă încerc să rezist. Am fugit din nou, întorcându-mă la… și de atunci am trăit acolo. Aveam doar paisprezece ani și *** mi-a dat repede de urmă. De data asta m-a instalat în apartamentul unui prieten, unde mă căptușeau zilnic șapte sau opt bărbați. La vreo doi le plăcea să mă bată cu o curea, alții îmi dădeau pumni, înainte, după sau în timp ce făceam sex. Când terminau, îmi lăsau câteodată o amintire (bani sau un dar) pe pernă. Nu prea-mi foloseau, pentru că nu ieșeam din apartament decât însoțit de ***.

La cincisprezece ani, prizam cocaină, mă îmbătăm regulat și făceam sex cu nenumărați bărbați. Dar nu mă mai durea. Nu simțeam nimic, făcea parte din viața mea.

Viața asta, dacă se poate numi așa, a mai continuat patru ani, timp în care am fost fotografiat pentru reviste porno și am apărut în filme porno.

La optsprezece ani, nu le mai eram de folos acestor oameni, așa că am fost azvârlit în stradă și lăsat să mă descurc. Atunci am comis prima infracțiune. Am jefuit un magazin, Lillywhites. Am fost arestat și închis șase luni la Borstal. După eliberare, am continuat viața de infractor, nu știam să fac altceva.

Aveam acum un metru optzeci și cinci și nouăzeci și cinci de kilograme și nu mi-a fost greu să-mi găsesc de lucru ca agent de pază, meserie aflată adesea la marginea infracționalității.

În 1980, la vârsta de optsprezece ani, am cunoscut-o pe soția mea, care nu știa cu ce mă ocup de fapt și nici că fusesem abuzat sexual timp de nouă ani. În următorii cinci ani am avut doi fii și după doisprezece ani, în 1997, am hotărât să ne căsătorim.

Eu câștigam deja bine din treburi necurate și totul a mers ca pe roate până în 1997, când am fost arestat pentru fraudă. Emisesem ordine de plată false pe mai multe nume, însumând 2,8 milioane de lire sterline, așa că am primit trei ani și căsătoria mi s-a amânat.

Cât am stat în închisoare, am început să-i dezvălui soției, prin scrisori și telefoane, că duceam de ceva timp o viață de infractor. Dar abia după ispășire i-am spus despre abuzurile sexuale pe care le îndurasem. Reacția ei a venit imediat și a fost ostilă. A fost dezgustată și îngrețoșată și a spus că nu putea

înțelege de ce nu-i dădusem pe bărbații aceia pe mâna autorităților. La ce autorități să mă plâng? „Aveam doar nouă ani când a început. La urma urmei, autoritățile mă violau”, i-am spus, „și la optsprezece ani, când nu le-am mai folosit, m-au azvârlit în stradă.”

Ea nu s-a putut împăca până la urmă cu asta. Am fost respins din nou și de data asta, de cineva la care țineam, ceea ce a înrăutățit lucrurile. M-a descris ca pe o persoană murdară, care le permitea bătrânilor perverși să-l violeze pentru că dorea iubire și mângâieri. Nu aveam cum s-o fac să înțeleagă.

Acum nu doream decât să-i ucid pe cei cinci monștri răspunzători și să mă dau pe mâna poliției.

Erau cinci pedofili care-mi luaseră viața, așa că m-am hotărât să le-o iau și eu lor. Am descoperit că doi dintre ei muriseră deja, așa că-mi rămâneau numai trei. Numele lor erau **, *** și *****.

Am plănuit atent cum îi voi ucide și mă voi preda poliției.

Am plecat la… și l-am răpit pe **, aducându-l înapoi la… și lăsându-l în apartamentul meu cu trei prieteni, care au fost de acord să-l păzească până îl aduc eu pe ***. Apoi plănuiam să merg la să-l iau pe ***** și să-l aduc și pe el în același loc.

Am sosit la… la unu și jumătate după-amiaza și vecinul lui *** mi-a spus că tocmai plecase. Am telefonat să-i avertizez pe prietenii mei că voi întârzia, pentru că nu puteam risca să-l înșfac în plină zi. Atunci mi-au dat vestea că-l omorâseră deja pe **.

Am fost turbat. Întotdeauna am fost rece din punct de vedere emoțional, dar am plâns pe drumul de întoarcere la Londra, pentru că voiam să-l omor eu pe **. Avusesem nevoie să mă curăț de acești trei oameni răi și acum aveam un cadavru pe cap și trei asociați înspăimântați.

Am condus până la… depășind cam tot drumul limita de viteză. La sosire, am curățat amprentele din apartament și le-am spus celorlalți că mă voi ocupa în felul meu de *** și *****. Atunci a intrat poliția; douăzeci și patru de ofițeri înarmați ne-au pus la pământ, ne-au prins cătușele și m-au arestat.

Mai târziu, am descoperit că *** telefonase la poliție și le spusese că se teme pentru viața lui. I-am dat avocatului toate detaliile și a zis că, deoarece

eram în Hastings la ora morții lui **, n-o să mă acuze de crimă ci de conspirație la omor. M-au acuzat de crimă și condamnat la minimum douăzeci și doi de ani.

Da, ispășesc douăzeci și doi de ani pentru o crimă pe care nu am comis-o. Îmi pare rău că n-am făcut-o și-mi pare rău că nu i-am omorât și pe *** și pe *****.

Sunt acum Ascultător la Belmarsh și mă simt util pentru prima dată în viața mea. Am salvat o viață și sper că i-am ajutat pe mulți.

Demonii mă mai bântuie, bineînțeles, dar cumva reușesc să-i țin la distanță. Nu-mi voi duce la capăt sentința, îmi voi alege data și felul morții[45].

Doar rușinea mă împiedică să intru în legătură cu vreun cunoscut. Un sentiment de nemernicie, sunt un băiat murdar de închiriat, care i-a lăsat pe alții să-l folosească, să-l bată și să-l abuzeze pentru că avea nevoie de iubire și nu i-a mai păsat ce se întâmplă cu el. Cum să mă aștept vreodată ca soția, copiii sau familia să mă înțeleagă?

Sper că, spunând această poveste, aș putea salva pe cineva de oroarea prin care am trecut, pentru ca acela să nu mai fie vizitat de aceiași demoni și să nu sfârșească într-o închisoare, acuzat de crimă.

11:23 p.m.

Mă culc întrebându-mă dacă omul căruia i se spune Fletch trebuie într-adevăr să-și petreacă restul vieții în închisoare. Dacă răspunsul este da, nu avem și noi o responsabilitate față de viitoarea generație, să ne asigurăm că nu vor mai exista copii a căror viață se sfârșește la nouă ani?

ZIUA 20 – MARȚI, 7 AUGUST, 2001

6:16 a.m.

Dorm mai bine. Poate că m-a ajutat încuviințarea lui Fletch de a-i include povestirea în carte. Scriu două ore.

8:00 a.m.

Micul dejun. Brioșe și ultimele picături din cea de-a doua cutie de lapte pasteurizat. N-a fost destul pentru a-mi înmuia cerealele. Azi trebuie să vină proviziile de la cantină și cum plec joi, voi putea să-mi plătesc toate rublele: Del Boy (apă și biscuiți), Tony (baton de Mars) și Colin (timbre, douăsprezece de clasa întâi).

10:00 a.m.

Asociere. Mă plimb prin sala de la parter, când observ că unul din prizonieri, Joseph (crimă), joacă biliard. E de departe cel mai bun jucător din sector și câteodată nimerește toate bilele. În dimineața asta ratează lovituri simple, pe care le-aș reuși chiar și eu. Mă rezem de perete și-l privesc mai atent. Are expresia aceea absentă, atât de comună printre viețași. La încheierea meciului, când le pasează tacurile celor care așteaptă, îi comentez nivelul jocului. Cred că-l caracterizez drept „de duzină".

— Am altele pe cap, Jeff, spune el, încă distant.

— Pot să te ajut cu ceva? întreb.

— Nu, mulțumesc, e o problemă de familie.

11:00 a.m.

Îmi văd numele pe lista celor care vor primi vizite juridice, alături de al avocatului Tony Morton-Hooper.

De-a lungul anilor, am descoperit că relațiile profesionale se încadrează în două categorii. Cele care rămân profesionale și cele care ajung prietenie. Tony face parte din cea de-a doua categorie. Iubim amândoi atletismul – el a reprezentat multe stele ale pistei de-a lungul anilor – și în ciuda unei diferențe de vârstă considerabilă, ne relaxăm unul în compania celuilalt.

Ne întâlnim într-o încăpere mică, unde eu ajung și sunt încuiat, apoi intră el pe o altă ușă și e, de asemenea, încuiat. Primul lucru pe care îl observ e că Tony poartă la încheietura mâinii o bandă lată, galbenă. E biletul lui de ieșire, dar în ora de vizită e prizonier ca și mine.

La început, Tony îmi spune că închisoarea Wayland are un regim mult mai ușor de suportat decât Belmarsh și e

convenabilă până când voi reveni la categoria D. Îl întreb ce se mai aude în legătură cu asta.

— Vești bune, răspunde. Presa și-a dat seama că nu ai nimic de dezvăluit și ne-am documentat și am aflat că problema s-a ridicat în Parlament în 1991, când Lynda Chalker era ministru de dezvoltare internațională, iar ea a oferit o replică solidă. De asemenea, ai și o scrisoare lungă primită de la ea atunci.

Și-mi întinde peste masă textul replicii și scrisoarea.

— D-ra Nicholson era membră a parlamentului atunci? întreb.

— Desigur, spune Tony, și ceea ce e și mai important, Ministerul de Externe a investigat complet chestiunea, așa că trimitem la poliție toate documentele necesare, sesizându-i că o a doua investigație ar fi o risipă iresponsabilă a banilor publici.

— Pot s-o dau în judecată pentru calomnie? întreb.

— Nu încă, mă informează. Am vorbit ieri la poliție și deși nu vor să ne dea o copie a scrisorii trimise de ea, au explicat că acuzațiile erau astfel formulate încât nu puteau decât să dea curs anchetei.

— Dacă formulăm o petiție nu va fi nevoită să ne arate scrisoarea?

— Ba da. Ar deveni automat probă.

— Atunci să găsim motive s-o dăm în judecată.

— Încă nu, repetă Tony. Hai să așteptăm să renunțe poliția la anchetă înainte de a acționa noi. Și poate fi curând; Programul de azi al postului Radio 4 a luat legătura cu Mary. Echipa lor de investigatori e de asemenea de părere că nu ai la ce acuzații să răspunzi și vor s-o invite la emisiune.

— Sigur că vor, pentru că de fapt, vor să discute cu ea despre recursul meu.

— Atâta vreme cât nu discută cazul în desfășurare, sunt de acord să dea interviul.

— Ar putea cita din scrisoarea Lyndei Chalker și din textul prezentat de ea parlamentului, sugerez.

— De ce nu? acceptă Tony. Dar hai s-o luăm încet, pas cu pas.

— Nu sunt prea bun la asta, recunosc. Eu prefer s-o luăm repede, salt cu salt.

Tony scoate apoi niște hârtii din servietă și-mi spune că vom lansa mâine cererea de recurs. Trebuie să semnez o hârtie că doresc să fac recurs și alta în care contest condamnarea.

Tony mi-ar da șanse de cincizeci la sută de a obține răsturnarea verdictului, dacă nu ar fi la mijloc și „factorul Archer”.

— Dacă nu era vorba de tine, se rezolva într-o secundă. Nici măcar nu s-ar mai fi deschis un proces.

Șansele sunt și mai mari în problema reducerii sentinței. Comentariul domnului judecător Potts, că reprezint cel mai grav caz de sperjur cunoscut de el, a fost întâmpinat de colegii lui de breaslă cu sprâncenele ridicate[46].

Apoi abordăm subiectul jurnalului meu, din care am completat deja cincizeci de mii de cuvinte și-l avertizez că va constitui un șoc pentru cititorii mei obișnuiți. Mă întreabă cum îi transmit manuscrisul lui Alison, având în vedere că Belmarsh e închisoarea cu cea mai strictă securitate din Europa. Îi reamintesc că încă primesc două-trei sute de scrisori zilnic și cenzorii mă lasă să le trimit la biroul meu în dimineața următoare, așa că încă zece pagini scrise de mână și adăugate la teanc nu constituie o încălcare a regulamentului.

— Mi-am adus aminte, îl rog, poți să-i spui lui James să poarte un ceas ieftin data viitoare când vine, ca să-mi schimb Longines-ul cu el.

Nu mi-am imaginat niciun moment că voi ajunge la închisoare, așa că purtam ceasul meu favorit în ziua verdictului și mi-ar părea rău să-mi fie furat după ce l-am folosit douăzeci de ani. James tânjește după ceas de ceva timp și m-a rugat să i-l las prin testament (răzgâiat mercantil ce e!). „Will poate să ia restul averii, dar lasă-mi mie ceasul”, insistă James. Firma Longines nu mai face modelul acesta elegant. Totuși, William a fost de acord cu ideea, găsind aranjamentul foarte satisfăcător pentru el.

— Cred că ar fi mai bine să aștepți să pleci de la Belmarsh înainte să faci schimb de ceasuri, mă sfătuiește Tony. Și asigură-te înainte că regulamentul o permite.

Rezolvăm toate chestiunile juridice și cum nu poate scăpa decât după o oră, discutăm despre Campionatele Mondiale de Atletism de la Edmonton, unde speram să-mi petrec vacanța de vară, alături de Michael Beloff[47]. Tony îmi dă vestea fantastică a câștigării aurului de către Jonathan Edwards, la triplu salt.

— A câștigat ușor, îmi povestește, sărind aproape optsprezece metri. E așa de relaxat după ce a luat aurul la Sydney, încât mă îndoiesc că-l va bate cineva, cel puțin până la olimpiada următoare de la Atena, din 2004. Și nici măcar domnul judecător Potts nu te va putea opri să fii de față atunci.

Când gardianul se întoarce să descuie ușa pe unde iese Tony, îl lămuresc încă o dată că problema prioritară este rezolvarea confuziei legate de kurzi, astfel încât să-mi recapăt statutul D cât mai repede posibil. De asemenea, adaug că n-am nevoie ca avocații să mă viziteze la Norfolk, în schimbul unor taxe piperate. Pot să-mi transmită mesaje prin Mary, care e la fel de

deșteaptă ca oricare dintre ei. Tony zâmbește, încuviințează și ne dăm mâna. Are mâinile unui boxer de categorie grea și cred că s-ar descurca bine în închisoare. Îi dau drumul, dar cum eu nu am bandă galbenă la încheietură, mă prăbușesc la loc pe scaunul de pe partea cealaltă a mesei și aștept.

12:00 prânz

La coadă la masă – o ocazie favorabilă de a mă pune la curent cu toate bârfele – Fletch îmi dezvăluie care e problema lui Joseph. Înțeleg acum de ce n-a fost în stare să bage nicio bilă la locul ei. La servire, Tony îmi recomandă „spaghetele vegetariene", deghizate să arate ca unele bolognese.

— Gratinate? mă interesez în glumă.

— Desigur, milord. Liam, adu-i înălțimii sale parmezanul ras.

De sub tejghea răsare o punguliță cu brânză rasă, e desfăcută în fața ofițerului de serviciu și conținutul e presărat pe spaghetele mele. Gestul e salutat cu aplauze de prizonieri și cu râsete de gardieni. Aceste mici întâmplări sunt spectacole în lumea viețașilor.

La mine în celulă, mănânc cu plăcere, dar e deja a douăzecea zi de mâncare de temniță. Mi-am mai strâns cureaua cu o gaură. Așa că bănuiesc că am pierdut vreo trei kilograme.

2:00 p.m.

Când se deschide din nou ușa celulei, alerg la etajul doi, îmbrăcat pentru sport, și alerg pe loc pe lângă grilaj. De data aceasta, sunt pe listă între cei opt din corpul nostru. După percheziția urmată de un marș spre altă aripă a clădirii, primim fiecare câte un maiou bleu și șorturi bleumarin. Sunt culorile celor două mari universități din Anglia, Oxford și Cambridge, așa că am fost echipați astfel încât să nu se supere niciun ipotetic absolvent al prestigioaselor instituții.

Sala de gimnastică e împărțită în două. Zona mai mare este cât un teren de baschet și pe el, doisprezece prizonieri joacă fotbal de sală. Se află la Belmarsh și un fost jucător al echipelor Arsenal și Brentford. Mai există și o sală de fitness, cu o suprafață cât o treime din terenul de baschet, unde patruzeci și șapte de tineri musculoși, asudați și tatuați trag de fiare, pentru a putea comite în continuare vătămări corporale grave când vor ieși de aici.

E atât de aglomerat, încât nu poți să te miști decât câțiva pași fără să te lovești de cineva. Sunt două covoare de alergat, două instalații de vâslit și două de urcat, de care prizonierii nu sunt prea interesați. Mă încălzesc șase minute pe covorul de

alergat la cinci kilometri pe oră, ceea ce-mi permite să observ perfect ce se petrece în centrul sălii. Cei patruzeci și șapte de tineri antrenați trag de fiare; nu e o priveliște plăcută, mai ales că majoritatea se află acolo într-o întrecere orgolioasă, vizând să-și stabilească un statut privilegiat în sectoarele lor. Mă întreb câți dintre ei și-au dat seama că Fletch, Tony, Billy și Del Boy se bucură de cea mai mare influență în aripa noastră, deși nici n-au călcat pe la sala de sport.

După ce vâslesc 2.000 de metri în nouă minute, mă antrenez cu niște greutăți ușoare, apoi mai alerg zece minute pe covor, la viteza de opt kilometri pe oră. În timp ce alerg, încep să observ că mulți viețași au poziții proaste. Nu țin spatele drept și când ridică greutățile, își mișcă umerii în loc să-și folosească mușchii brațelor așa cum trebuie. Cei doi gardieni responsabili nu pot decât să supravegheze în ansamblu cele două săli. Ar fi mult mai rezonabil să se organizeze zilnic trei sesiuni de gimnastică și să vină mai puțini participanți în același timp. Antrenorul ar fi astfel capabil să și lucreze cu ei, nu să stea doar pe post de dădacă. Îi sugerez acest lucru unui gardian, dar primesc din nou explicația cu „personalul redus".

După zece minute de alergare, merg din nou la greutăți și închei la mașina cu trepte. Când gardianul răcnește „Mai sunt cinci minute", trec la exerciții de întindere și duc la capăt într-o oră exact programul pe care l-aș urma și în sala mea de gimnastică, de la subsolul locuinței din Londra. Singura diferență e că acolo nu există picior de asasin.

Înapoi în vestiar, sunt mulțumit de forma mea. Dennis (fost jucător la Arsenal și Brentford) îmi spune că a marcat șase goluri. Îl felicit și-l întreb dacă e adevărat că a fost ales căpitan al echipei Belmarsh pentru meciul împotriva echipei feminine de la Holloway. Gluma stârnește mult mai multe râsete și ovații decât merită și jumătate dintre prizonieri se oferă imediat să joace și ei.

— Nu, mulțumesc, zice Dennis. Am și așa destule probleme cu femeile.

— Dar n-ai spus că ai avut o vizită de la soție și copil duminică și a fost foarte bine?

— De la una din soții, mă corectează Dennis. Cu unul din copii.

— Câte mai ai? întreb.

— Trei și trei, recunoaște.

— Păi asta e bigamie. Sau chiar trigamie.

— Trezește-te, Jeff, nu sunt însurat cu niciuna. Azi nu mai există tați care să te mâne cu pușca de la spate. Sunt partenere, nu soții. Ca un președinte de companie, am și eu mai mulți acționari. Slavă Domnului că sunt aici la cutie, adaugă după o

clipă, fiindcă dacă ar convoca o adunare generală a acționarilor, nu vreau să le explic de ce anul ăsta nu vor primi dividende.

E limpede că prizonierii care ne ascultă nu consideră conversația neobișnuită și cu atât mai puțin condamnabilă. Dumnezeu știe ce-o să fie Marea Britanie peste cincizeci de ani, dacă fiecare are trei „soții", dar nu se obosește să se însoare cu niciuna dintre ele.

Întorcându-mă la celulă, găsesc lista de la cantină pe pat. Beau cană după cană de apă și mănânc două napolitane KitKat înainte de a pleca la duș.

4:00 p.m.

Asociere. Primul lucru pe care-l fac e să-i înapoiez lui Del Boy o sticlă de apă Highland Spring, înainte de a-l căuta pe Tony să-i dau batonul de Mars și de a-i returna lui Colin cele douăsprezece timbre clasa întâi. Lichidându-mi datoriile (rublele) – nimeni nu mă taxează cu rubla dublă – mă așez la televizor lângă alți prizonieri. Se uită la Campionatele Mondiale de Atletism. Un gardian, dl. Hughes, mă pune la curent cu evenimentele de până acum. După prima zi de decatlon, Macey conduce cu un punct și se pregătește pentru proba lui cea mai bună, alergarea la 110 în garduri, cel de-al doilea eveniment al zilei sportive. Îi spun domnului Hughes despre planul meu de a-mi petrece vara aceasta la Edmonton.

— Văd destule locuri goale în tribune, spune el, dar mi-e greu să cred că sunt toți la închisoare.

În timp ce Macey se îndreaptă spre start, îl zăresc pe Joseph într-un colț – e un om care preferă de obicei să stea în centrul unei camere. Las pentru o clipă campionatele mondiale și mă duc la el.

— Știi ceva de fiul tău?

— Nu, mă privește el, surprins că i-am aflat problema. I-am telefonat maică-si, spune că e arestat și ea încearcă să telefoneze la Consulatul Britanic. L-au băgat într-o închisoare locală. Cum sunt închisorile din Cipru? mă întreabă.

— Habar n-am, îi spun. Până m-au trimis la Belmarsh, nici despre cele engleze nu știam cum arată. Fii mulțumit că nu e în Turcia. De ce a fost acuzat?

— De nimic. L-au găsit dormind într-o casă unde niște băștinași fumaseră canabis, dar l-au avertizat că s-ar putea alege cu șapte ani de temniță.

— Nu se poate, dacă dormea, mă exprim. Câți ani are?

— Optsprezece și ce e mai rău e că nu pot să fac nimic, cât sunt vârât aici. Soția mea zice c-o să-i dea telefon guvernatorului de aici când află ceva.

— Noroc, îi urez și mă întorc la atletism.

Dl. Hughes îmi spune că l-am ratat pe Macey. A ieșit al doilea în grupa lui, stabilind un record personal.

— Nu poți cere mai mult decât un record personal de la un atlet, zice Roger Black, comentatorul BBC și adaugă: Rămâneți cu noi, pentru că aici la Edmonton va fi o zi foarte interesantă.

— Încuierea! strigă ofițerul de la biroul din fundul sălii.

Îi atrag politicos atenția că Roger Black ne-a spus să rămânem cu el.

— Dl. Black e acolo și eu sunt aici, sună imediat replica, așa că încuierea, Archer.

6:00 p.m.

Cina. Am acum două cutii de conserve de șuncă Prince (49 pence), așa că iau una la cantină s-o desfac. Tony îmi adaugă doi cartofi aleși atent și am parte de un adevărat festin, stropit cu o cană de suc de afine.

După masă mă întorc la manuscrisul meu, dar ușa e deschisă brusc de un gardian pe care nu l-am mai văzut.

— Bună seara, începe el. Știu că veți pleca în curând și dacă sunteți amabil, puteți să-mi semnați cartea asta pentru soția mea? La librărie am aflat că e ultima apariție.

— Cu bucurie, răspund, dar nu e a mea. A fost scrisă de Geoffrey Archer. Eu îmi scriu numele cu J. Amândoi avem de ani de zile încurcături din cauza asta.

Pare ușor surprins, dar insistă:

— O duc înapoi să mi-o schimbe. Ne vedem mâine la aceeași oră.

După ce termin revizuirea manuscrisului, citesc trei scrisori trimise de Alison prin Tony Morton-Hooper. Una este de la Victoria Barnsley, președinta editurii mele, Harper Collins, anunțându-mă că abia așteaptă să citească *În poala zeilor* și că Adrian Bourne, fostul președinte care s-a ocupat de cărțile mele după retragerea lui Eddie Bell, s-a hotărât să se pensioneze mai devreme. Îmi va lipsi, ca și Eddie, deoarece amândoi au jucat un rol foarte important în cariera mea de autor.

Cea de-a doua scrisoare e de la tânărul meu documentarist, Johann Hari, care-mi spune că e aproape gata cu lucrul pentru *În poala zeilor*[48]. Dar mărturisește că el preferă vechiul titlu, *Coincidență fericită.*

Ultima dintre scrisori este de la Stephen Shakespeare, șeful meu de personal în campania de candidatură la primăria Londrei. Loialitatea pe care mi-a purtat-o de când m-am retras și până astăzi îmi amintește minunatul poem al lui Kipling, *Cel*

de-al o mielea om. Printre vederile pe care mi le împărtășește Stephen este și aceea că Iain Duncan Smith va câștiga alegerile la președinția Partidului Conservator de la mare distanță. Nu mai avem mult și vom vedea dacă are sau nu dreptate.

ZIUA 21 – MIERCURI, 8 AUGUST, 2001

6:03 a.m.

Aceasta este ultima mea zi întreagă la Belmarsh. Nu trebuie să fiu prea ostentativ, ca să nu mă trezesc cu presa la poartă, gata să mă acompanieze la Norfolk. Mă așez la masă și scriu două ore.

8:07 a.m.

Micul dejun. Fidea la cutie, lapte pasteurizat și un măr. Golesc fideaua, îmi ajunge exact pentru două porții.

9:00 a.m.

Aștept îmbrăcat pentru gimnastică, dar d-ra Williamson descuie ușa și mă întreabă dacă sunt pregătit să țin o nouă lecție de creație literară.

— Când ați planificat-o? întreb, nedorind să-i dezvălui că este ultima mea zi și că am reușit cumva să intru în tura pentru gimnastică.

— În aproximativ jumătate de oră, își privește ea ceasul.

Înjur înăbușit, mă schimb în pantaloni și un tricou cu inscripția Tiger care-mi vine destul de bine și pe care mi l-a împachetat Will în ziua condamnării. Pe drum spre sală, trec pe lângă Joseph, aflat la biliard. Nimerește toate bilele și pare destul de satisfăcut.

— Ai vești despre Justin? mă interesez.

— L-au deportat, zâmbește el, aruncând o privire la ceas. Cam într-o oră va ateriza pe Heathrow.

Bagă la loc o bilă roșie și continuă:

— Maică-sa o să-l aștepte și i-am spus să-i tragă o urecheală.

Bagă și o bilă galbenă:

— Dar n-o să mă asculte, bineînțeles, surâde.

— E o veste bună, spun și mă îndrept neînsoțit spre elevii mei.

Când ajung, îl găsesc pe dl. Anders, profesorul invitat, așteptându-mă. Pare un pic dezorientat, așa că-l întreb imediat cum vrea să procedăm.

— Ați făcut un plan? vrea el să știe.

— Nimic special. Săptămâna trecută, am convenit că membrii grupului vor aduce texte scrise de ei să le citească și apoi le vom discuta. Dar poate v-ați gândit la altceva.

— Nu, nu, pare bine.

În săptămâna aceasta vin nouă prizonieri și trei membri ai personalului. Patru dintre ei și-au amintit să aducă texte create

recent: Colin își citește cronica la cartea lui Frank MacCourt, Tony parcurge pentru noi eseul despre reforma închisorii, pregătit pentru colegiul Ruskin de la Oxford, Terry citește un capitol din romanul lui și în fine, Billy ne dezvăluie stările din orele imediat următoare aflării verdictului de condamnare pe viață. Am ales opera lui Billy pentru final pentru că, la fel ca și cea dinainte, e în cu totul altă clasă decât ale celorlalți. Închei sesiunea cu un mic discurs despre disciplina scrisului, conștient că mâine la ora asta nu voi mai fi cu ei. Am încredere că cel puțin trei din grup își vor continua proiectele și după plecarea mea și că, în timp, creația lui Billy va fi tipărită. Voi fi primul la coadă pentru un autograf.

Întorcându-mă la celulă, dau nas în nas cu Liam, care încearcă să-mi strecoare întotdeauna o înghețată în plus când e de serviciu la cantină. Îmi întinde mâna:

— Voiam să-mi iau la revedere.

Mă fac roșu. După întâlnirea mea cu dl. Leader, n-am suflat nicio vorbă nimănui. Cum de a aflat Liam?

— Cine ți-a spus? întreb.

— Polițiștii, răspunde. Au fost de acord să ies pe cauțiune, așa că în dimineața asta îmi dau drumul. Avocatul spune că asta înseamnă că probabil vor renunța la toate acuzațiile.

— Sunt încântat, îi spun. De când ești închis?

— De trei luni jumate.

Trei luni și jumătate, Liam a așteptat la Belmarsh să afle că probabil, poliția va retrage toate acuzațiile în cazul lui. Îi urez cele bune și se duce să strângă și alte mâini. Știți de ce a fost acuzat? De obstrucționarea justiției. Proba principală a fost o conversație telefonică înregistrată, pe care curtea a considerat-o ulterior inadmisibilă.

Ajungând înapoi în corpul nostru, îi telefonez lui Alison s-o anunț că alte zece zile din jurnal sunt pe drum. Îmi spune că scrisorile curg în continuare și o să mi le trimită la Wayland pe cele de la prietenii apropiați. O avertizez că nu mai am multă hârtie de scris; poate să-mi trimită o duzină de bloc-notesuri la Wayland, împreună cu două cutii de pixuri ceramice? E interesant că folosesc și acum cuvântul „duzină” pentru cantități, deși sistemul zecimal s-a introdus de peste treizeci de ani. Oare peste alți treizeci copiii noștri vor lua de-a gata moneda euro și se vor întreba de ce ne zbatem atât?

12:00 prânz

Dejun. Ouă cu fasole, mâncarea mea favorită de închisoare, dar de data asta capăt un singur ou, pentru că în locul obișnuit al lui Paul se află un gardian. Totuși, Tony reușește să-mi ofere ceva fasole în plus.

2:00 p.m.

Încep să scriu din nou, dar sunt întrerupt de sosirea a trei ofițeri: dl. Weedon, însoțit de dl. Abbott și dl. Cook echipați cu niște amenințătoare mănuși de cauciuc. Dl. Weedon mă lămurește că are loc o percheziție – puricat, cum îi zic prizonierii – și trebui efectuată fără avertisment, din motive evidente.

— Ce căutați? întreb.

— Pistoale, cuțite, lame, droguri, orice e împotriva regulamentului. Eu sunt responsabil cu supravegherea, explică dl. Weedon, fiindcă domnii Cook și Abbott sunt testați pentru calificare profesională și percheziția face parte din testare. Începem cu percheziția la piele, zice, fără să-și clintească niciun mușchi al feței.

Mă ridic în mijlocul celulei minuscule și-mi scot tricoul Tiger. Ridic mâinile în aer și sunt rugat să execut o rotație completă. Dl. Abbott îmi spune apoi să-mi frec energic părul cu mâinile și-l ascult – droguri ascunse, în caz că n-ați prins firul. Odată încheiată etapa aceasta, sunt lăsat să-mi pun la loc tricoul. Dl. Cook îmi cere apoi să-mi dau jos pantofii, ciorapii, pantalonii și lenjeria și toate sunt examinate atent de gardienii cu mănuși. Sunt rugat din nou să descriu un cerc complet, apoi să ridic tălpile, să vadă dacă nu am plasturi sub care aș putea ține droguri. Nu am, așa că mă lasă să mă îmbrac.

— Acum vă voi însoți într-o sală de așteptare, în timp ce vi se percheziționează celula, spune dl. Weedon. Mai întâi, trebuie să vă întreb dacă sunteți în posesia vreunui obiect care aparține altui prizonier: arme de foc, cuțite, droguri?

— Am un eseu scris de Tony Croft și un poem de la Billy Little.

Caut în sertar și le dau cele două lucrări. Le răsfoiesc repede și mi le dau înapoi.

— Mai sunt și în posesia unei cărți de la bibliotecă, adaug, încercând să nu râd.

Se străduiesc și ei să fie serioși și o răsfoiesc și pe ea, scuturând-o în căutare de droguri sau bani ascunși.

— Văd că trebuie returnată azi, domnule Archer, așa că dați-o înapoi până la încuiere fiindcă n-am dori să fiți amendat, marchează un punct dl. Weedon.

— Ce amabil că m-ați prevenit, nu mă dau bătut.

— Înainte de a proceda la o percheziție amănunțită a celulei, spune dl. Abbott, trebuie să vă întreb dacă sunteți în posesia vreunui document pe care nu doriți să-l citim.

— Nu, răspund.

— Mulțumim, intervine dl. Weedon. Partea aceasta a exercițiului s-a încheiat. Acum, celula va fi percheziționată de alți doi ofițeri.

Mai târziu am aflat că lucrul acesta e făcut pentru protecția gardienilor, astfel încât, dacă se găsește ceva ilegal și patru ofițeri pot depune mărturie, să fie mai greu pentru prizonierul acuzat să pretindă că i s-a înscenat ceva și obiectul compromițător a fost plantat de alții în celula lui.

— Hoții! aud un strigăt puternic ce pare a veni din celula alăturată.

Îmi arăt surprinderea că gardienii nu lasă tot ca să vadă ce se întâmplă.

— Noi suntem hoții, zâmbește dl. Weedon. Am fost depistați și un prizonier își avertizează amicii că facem percheziții, ca să poată arunca tot ce i-ar incrimina. În următoarele minute veți auzi trăgându-se apa la multe toalete și o să vedeți multe pachete zburând pe geam.

Dl. Abbott și dl. Cook pleacă, fiind înlocuiți de domnișoarele Taylor și Lynn, responsabile cu percheziția celulei.

Dl. Weedon mă însoțește la o sală de așteptare din partea opusă a corpului de clădire și mă încuie înăuntru. Plictisit, mă duc spre fereastra din peretele din spate al încăperii și mă uit la o grădină bine îngrijită. O duzină și ceva de prizonieri plantează, taie și plivesc contra sumei de o liră pe oră. Deținuții poartă jachete galbene, fosforescente, în timp ce singurul supraveghetor e îmbrăcat lejer, în blugi și cămașă cu bandă la gât. E o grădină curată și îngrijită, așa cum ar fi a oricui dacă ar avea cincisprezece grădinari plătiți cu o liră pe oră.

Privesc amuzat un prizonier care tunde un gard viu cu o foarfecă mare de grădină. E arma cea mai periculoasă văzută de mine de când am intrat la Belmarsh. Sper că-i percheziționează regulat celula.

După douăzeci de minute, mi se dă drumul și sunt escortat înapoi la celula 30. Toate hainele sunt frumos împăturite, coșul de gunoi a fost golit și, până acum, celula mea n-a mai arătat atât de ordonată. Totuși, gardienii mi-au luat cea de-a doua pernă și dezinfectantul de toaletă furnizat cu atâta prevedere de Del Boy în prima zi a sosirii mele în Corpul Unu[49].

6:00 p.m.

Cina. Îmi iau a doua conservă de șuncă (49 pence) să fie desfăcută la cantină. Tony adaugă doi cartofi și o lingură de mazăre nu chiar aglutinată. Mănânc, îmi spăl vesela de plastic și cobor la tovarășii mei strânși la asociere. Hotărăsc să le spun

doar lui Fletch, Tony și Billy că plec mâine dimineață. Fletch spune că știa că urmează să plec curând, dar nu se aștepta să fie atât de curând.

Stând în celula lui împreună cu ceilalți, am un sentiment asemănător cu cel din ultima zi de școală, când ți-ai făcut bagajul și nu te înduri să ieși din dormitorul comun, întrebându-te cu câți colegi vei mai ține legătura în viitor.

Fletch ne spune că a stat de vorbă o oră cu d-ra Roberts și s-a hotărât să facă recurs contra sentinței și a verdictului. Sunt încântat, dar nu mă pot abține să nu mă întreb dacă asta nu va afecta cumva decizia lui de a da spre publicare conținutul carnetului verde.

— Dimpotrivă, mă liniștește el. Vreau să știe toată lumea cine sunt oamenii ăștia răi și ce-au făcut.

— Dar dacă ți se cere să-i numești pe judecători, directori de școli, polițiști și politicieni?

— Atunci o să-i numesc.

— Dar ceilalți zece copii care au trecut prin aceeași traumă? Cum crezi că vor reacționa? întreabă Tony. Trebuie să se apropie și ei de patruzeci de ani de acum.

Fletch trage un dosar din raft și scoate de acolo o hârtie cu zece nume dactilografiate pe o singură coloană:

— În următoarele săptămâni, intenționez să le scriu tuturor celor de pe listă și să-i întreb dacă doresc să aibă o întâlnire cu avocatul meu. Doi sunt căsătoriți și poate soțiile și familiile lor nu le știu trecutul; alți unu-doi poate n-o să fie ușor de găsit, dar am încredere că majoritatea mă vor sprijini și vor vrea să se afle adevărul.

— Le voi da numele la tribunal, zice hotărât Fletch. Desigur, ** e mort, dar *** și ***** sunt bine sănătoși.

Tony aplaudă, iar Billy, nefiind genul care să-și manifeste zgomotos emoțiile, dă din cap cu putere.

„Încuierea!” se strigă de la biroul de la parter. Le strâng mâinile celor trei bărbați pe care acum o lună nici prin minte nu-mi trecea că-i voi cunoaște, întrebându-mă dacă-i voi mai revedea[50]. Mă îndrept spre celula mea.

La ultimul etaj, îl găsesc pe dl. Weedon lângă ușa mea.

— Când ieșiți de aici, începe el, să descrieți totul așa cum este. Să le spuneți despre problemele cu care se confruntă atât deținuții, cât și personalul, fără mănuși.

Sunt surprins de pasiunea din vocea lui.

— Dar lăsați-mă să vă spun ceva ce poate v-a scăpat în cele trei săptămâni petrecute cu noi, continuă. Diminuarea personalului închisorii e acum cea mai mare problemă și nu numai din cauza prețurilor la locuințele din Londra. Săptămâna trecută am pierdut un ofițer de prima clasă, care a părăsit

slujba pentru a deveni mecanic de metrou. Are același salariu, dar mult mai puțină bătaie de cap, după cum a motivat. Noroc, sir!

Și zicând acestea, mă încuie în celulă.

9:00 p.m.

Încep să mă pregătesc de plecare. Fletch m-a pus deja în gardă că nu voi fi anunțat oficial, doar mi se va bate în ușă pe la șase și jumătate, cu vorbele: „Pleci, Archer, strânge-ți lucrurile."

— Doar un lucru pot să-ți garantez, a adăugat el. Jos la recepție o să te țină cel puțin o oră până o să completeze ofițerul toate hârtiile.

9:30 p.m.

Citesc ultimul teanc de scrisori, printre care una de la Mary, una de la Will și una de la Geordie Greig, redactorul-șef al publicației *Tatler,* care se încheie cu cuvintele: Am rezervat o masă de prânz la Le Caprice imediat după ce ieși de acolo. Nici el nu e dintre prietenii care-ți stau alături numai la bine.

Revăd apoi manuscrisul zilei și mă decid să mă culc devreme.

10:14 p.m.

Sting lumina la Belmarsh pentru ultima oară.

ZIUA 22 – JOI, 9 AUGUST, 2001

4:40 a.m.

Mă trezesc după un somn neliniștit, conștient că pot fi chemat oricând. Mă hotărăsc să mă ridic din pat și scriu două ore.

6:43 a.m.

Mă uit la ceas. Șase patruzeci și trei și încă niciun semn de viață afară, pe coridoarele întunecate. Îmi pregătesc micul dejun. Pufarine, ultimul sortiment din pachetul meu Variety, lapte pasteurizat și o portocală.

6:51 a.m.

Mă bărbieresc, mă spăl și mă îmbrac. După ce patrulez puțin prin celula mea de cinci pași pe trei, încep să-mi fac bagajul; când spun bagaj, trebuie să vă explic puțin, fiindcă aici nu ți se permite să ai o valiză sau o sacoșă multifuncțională. Totul trebuie adunat într-o pungă de plastic cu sigla închisorii Majestății sale.

7:14 a.m.

Mi-am terminat bagajul, dar afară nu mișcă nimeni. A fost transferul meu amânat, poate chiar anulat? Oare o să rămân la Belmarsh pentru tot restul vieții? Număr minutele plimbându-mă înainte și înapoi, dorindu-mi evadarea legală. Oare cum e când aștepți să fii spânzurat?

7:40 a.m.

Golesc ultimul strop de lapte în cană, mănânc un biscuit McVitie's și încep să mă întreb dacă va veni cineva, recitesc scrisorile de la Mary și Will și mă îmbărbătează.

8:15 a.m.

În sfârșit, ușa celulei e descuiată de un anume domn Knowles.

— Bună dimineața, îmi urează el voios. Vă mutăm imediat ce expediem la tribunal toți deținuții aflați în arest preventiv. Așa că, își verifică ceasul, mă voi întoarce pe la 9:30. Poate vreți să faceți un duș și dacă mai doriți altceva, vă las ușa deschisă.

Scuzați-mi clișeul, dar răsuflu ușurat când mi se confirmă că într-adevăr plec. Fac un duș – stăpânesc de acum magistral tehnica palmă-apăsare-săpun-palmă-apăsare.

În ora următoare, vin mai mulți prizonieri să-și ia rămas-bun, deoarece vestea că plec s-a răspândit deja în sector. Del Boy mă scapă de ultima sticlă de apă, zicând că ar putea să se obișnuiască repede cu un asemenea lux. După ce pleacă, îi sugerez unui gardian că aș dori să-i ofer radioul meu unui prizonier care nu primește vizite. Gardianul răspunde că e împotriva regulamentului.

— E împotriva regulamentului să dau un lucru unui om care are nevoie de el? întreb uimit.

— Da, repetă el. Puteți încerca să-l mituiți sau să-l răsplătiți pentru o doză de droguri. Dacă ați fi văzut dând un radio altui prizonier, ați fi trecut în raport imediat și chiar vi s-ar putea prelungi sentința cu douăzeci și opt de zile.

Problema mea e aceea că nu gândesc, pur și simplu, ca un criminal.

Aștept să dispară gardianul și mă strecor jos la parter, unde las pe patul lui Fletch radioul și alte câteva bunătăți. Va ști el cine are cea mai mare nevoie de ele.

9:36 a.m.

Dl. Knowles se întoarce și mă conduce la intrare în același loc unde mi-am făcut apariția în urmă cu trei săptămâni. Sunt plasat într-un cubicul și percheziționat la piele, ca și atunci. După ce mă îmbrac la loc, îmi pune cătușe – e a doua oară când mi se întâmplă – și apoi sunt scos din clădire și urcat în ceea ce s-ar putea numi o dubă de tranzit. Pe partea stângă sunt patru scaune, unul în spatele celuilalt. Pe partea dreaptă e un cubicul în care e plasat prizonierul, ca un leu sălbatic în cușcă. După ce sunt încuiat acolo, mă uit pe fereastra mică până când, fără vreun semnal, vastele porți din gratii electrificate se deschid încet.

În timp ce duba neagră de tranzit iese de la Belmarsh, am sentimente amestecate. Deși sunt bucuros și ușurat să plec, sunt în același timp neliniștit și frământat la gândul că sunt aruncat într-o lume nouă, unde va trebui s-o iau de la capăt și să-mi fac alte cunoștințe.

Mi-a luat trei săptămâni să trec prin Iad. Sunt oare pe cale să pătrund în Purgatoriu?

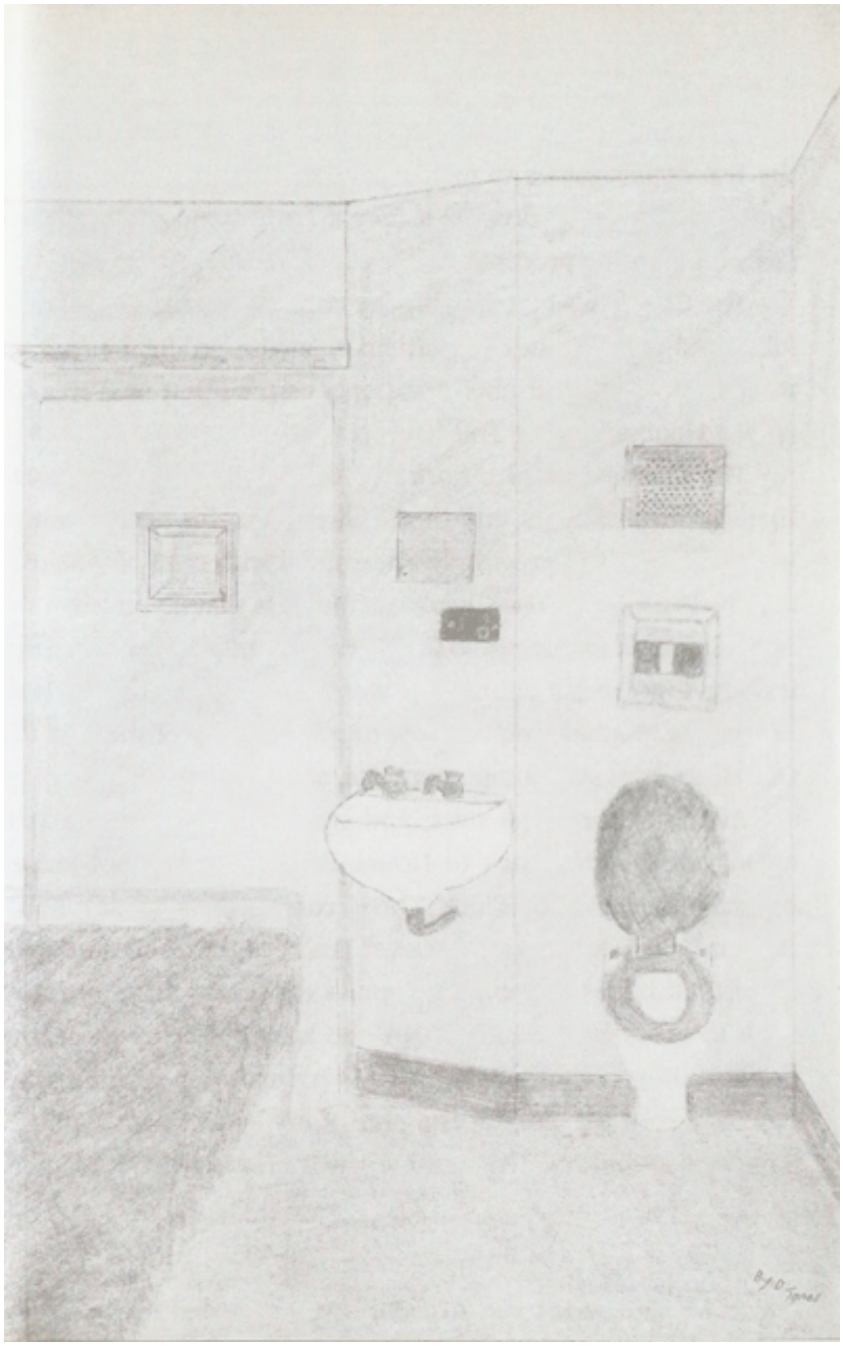

JURNALUL UNUI LORD ÎNTEMNIŢAT ne prezintă primele trei săptămâni de detenţie petrecute de faimosul scriitor **JEFFREY ARCHER** în închisoarea de maximă securitate Belmarsh, numită de prizonieri "Mlaştina ladului".

Descriind cu un realism plin de curaj existenţa sumbră a prizonierilor şi erorile administraţiei în repartizarea şi tratamentul aplicat celor întemniţaţi, cartea a stârnit emoţii puternice şi reacţii critice din partea autorităţilor, provocând în acelaşi timp admiraţia presei şi a publicului larg.

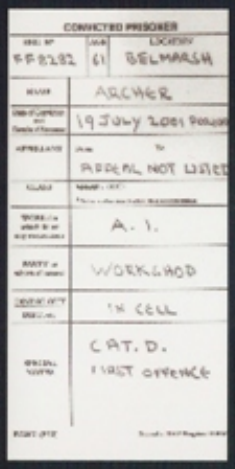

Pentru cititorii obişnuiţi cu stilul alert al romanelor **CAIN ŞI ABEL, FIICA RISIPITOARE, A PATRA PUTERE sau A UNSPREZECEA PORUNCĂ**, jurnalul nu va constitui o dezamăgire. Dimpotrivă, el ne oferă prilejul unor plonjări ameţitoare în lumea sumbră a celor de la marginea societăţii, miza fiind însăşi supravieţuirea morală a autorului.

Va reuşi sir Archer să reziste până la capăt în "Mlaştina ladului", printre cei bântuiţi de demoni? Îşi va păstra el demnitatea într-o lume în care totul este altfel decât ar fi presupus şi, aparent, şi-a pierdut orice putere de a-şi controla viaţa?

Vivaldi

ISBN 973-9473-36-9

[1] Stone (pl. stone) = măsură de greutate, egală cu 6,350 kg.

[2] Închisoarea Majestății Sale.

[3] Cu H în loc de B, Belmarsh devine Helmarsh = Mlaștina Iadului.

[4] 73 de oameni s-au sinucis în 2001 în închisorile britanice; 22 dintre ei erau la prima condamnare. Peste 1.500 de prizonieri au încercat să se spânzure, să se sugrume sau să se asfixieze în 2000, cu 50% mai mulți decât în 1999.

[5] În celulă nu sunt obiecte din lemn, pentru că adesea, în prima noapte, prizonierii fac totul țăndări.

[6] Nick Purnell, avocatul meu, l-a rugat pe dl. judecător Potts să pot lipsi de la tribunal pentru a sta cu mama. A fost refuzat. A primit cu rezervă cea de-a doua cerere, de a mă lăsa să lipsesc la ședința de după-amiază. Am ajuns la căpătâiul mamei cu o oră înainte ca ea să moară.

[7] De asemenea, în cărticică se menționează că la Belmarsh nu sunt admise niciun fel de agresiuni și se menține o politică fermă de nediscriminare rasială, etnică sau religioasă.

[8] Nu este ceva neobișnuit pentru un viețaș să fie mutat de la o închisoare la alta, deoarece astfel nu ajung să-și facă relații și să capete autoritate în fața celorlalți.

[9] Unul dintre autorii atacului asupra trenului poștal Glasgow-Londra, din 1963 (nota traducătorului).

[10] Pe 2 iulie, 2002, Barry George a pierdut recursul.

[11] Există patru categorii de prizonieri, A, B, C și D. Categoria A include prizonieri violenți și periculoși, cu posibile resurse (bani) de evadare; cei din B sunt violenți și periculoși, dar nu întotdeauna criminali (acuzați pentru vătămare corporală gravă sau severă, mutilare, viol); prizonierii din C, marea majoritate, sunt recidiviști sau condamnați pentru delicte majore, nonviolente, precum traficanții de droguri; D înseamnă, de obicei, prizonieri la prima condamnare, fără antecedente violente, adesea cu sentințe scurte și recuperabili, deoarece doresc să se reintegreze cât mai repede posibil în societate.

[12] Anumiți prizonieri pot deveni Ascultători. Sunt antrenați de călugări și-i pot ajuta pe alți deținuți să suporte mai ușor viața de închisoare, în special pe cei predispuși la sinucidere.

[13] Voi folosi un limbaj vulgar numai când citez spusele prizonierilor, care conțin vulgarități în fiecare propoziție. „Al dracului” e singurul calificativ pe care-l folosesc. (Nu am tradus cuvântul englez „fuckin”, ci am oferit un echivalent utilizat în limba română – nota trad.)

[14] În majoritatea închisorilor e un eveniment obișnuit și poate dura toată noaptea. Certăreții sunt denumiți „războinici de fereastră”.

[15] Ai dreptul la un aparat de ras Bic pe zi și nu-l primești pe cel nou decât dacă îl dai pe cel vechi. Au trecut mai multe zile până am aflat de ce.

[16] Lyndon Baines Johnson, cel de-al treizeci și șaselea președinte al Statelor Unite.

[17] Mai târziu, am descoperit că poți cumpăra un dop de la cantină cu 25 de pence, dar, dacă lași ușa celulei deschisă mai mult de un minut, îți dispare.

[18] Cartelele albe sunt pentru Biserica anglicană, cele roșii, pentru romano-catolici, galbene – musulmani și verzi – evrei. Arată anumite restricții alimentare și dacă

participi la slujbe religioase în perioada detenției.

{19} Kevin Meredith a fost judecat și condamnat la Old Bailey pe 18 februarie 2002, pentru complicitate la furt și a primit o sentință de privare de libertate pe cinci ani.

{20} La închisoare, masa de dimineață, micul dejun se servește de obicei între 7:30 și 8:00, masa de prânz e numită cină și masa de seară, ceai. La Belmarsh, micul dejun de a doua zi ți se dă la pachet când coborî seara la ceai.

{21} Resentimentul lui Mark se datorează faptului că ascultătorii, comisionarii și ajutoarele de la cantină petrec mult mai mult timp decât ceilalți în afara celulei, așa că este un adevărat privilegiu să faci parte dintre ei.

{22} Două trese înseamnă *principal officer,* iar o tresă – *senior officer.*

{23} Vătămare corporală severă și vătămare corporală gravă.

{24} Peach (engl.) = piersică

{25} De exemplu, dacă sentința mea ar fi redusă cu un an, de la patru la trei, aș sta închis doar șaisprezece luni și aș fi eliberat pe 19 noiembrie 2002; în schimb, cu o sentință de patru ani, nu pot spera la eliberare mai devreme de 19 iulie 2003.

{26} Detectiv particular (engl.) (n.t.).

{27} Directorul general al închisorilor, Martin Narey, a emis între timp o directivă care le interzice gardienilor să fumeze când sunt de serviciu.

{28} Deținuții primesc 90 de lire sterline când părăsesc închisoarea dacă sunt FRS (fără reședință stabilă) și 45 £ dacă au unde să stea. După două săptămâni, se pot înscrie la asistență socială.

{29} Bătăile (ciocănelile) au loc de obicei la dușuri, motiv pentru care unii prizonieri nu se spală cu anii. Sala dușurilor e locul preferat pentru încasări pentru că e la ultimul etaj, la capătul unui coridor lung, se pot aduna acolo mai mult de patru prizonieri și orice zgomot excesiv e interpretat drept voioșia manifestată la duș.

{30} La 30 iunie, 1990, 1.725 de deținuți ispășeau condamnări pe viață. La 30 iunie, 2000, numărul lor crescuse cu 163 de procente, la 4.540, dintre care 97 la sută bărbați și 3.405 criminali condamnați. Este important de amintit că ucigașii sunt diferiți de alți delincvenți. La peste 50 la sută dintre ei, crima este prima infracțiune și când sunt eliberați, nu mai comit alta. La fel de adevărat este că ceilalți 50 la sută sunt asasini profesioniști, care nu merită nicio secundă compătimirea dumneavoastră.

{31} Sunt un admirator al eminentului chirurg cardiac, Sir Magdi Yacoub, și orice donație oferiți pentru club îi va servi în cercetările prezente.

{32} Drogurile sunt împachetate adesea într-un prezervativ și împinse în rect. Să le transferi așezat într-o biserică nu poate fi o experiență plăcută.

{33} Prizonierii condamnați, membrii Camerei Lorzilor și nebunii cu certificat nu au drept de vot. Acum pot fi înscris în două dintre cele trei categorii.

{34} Mai târziu am controlat. Se află în regulamentul închisorii, la capitolul: „încuietori, zăvoare și gratii".

{35} Propoziția aceasta a fost adăugată după două săptămâni de la redactarea manuscrisului original.

{36} Joc de cuvinte în limba engleză: Miss Fitt (= d-ra Fitt) se pronunță la fel ca „misfit" (= om nepotrivit, inadaptabil), (n.t.).

{37} Nefiind o limbă fonetică, limba engleză diferențiază scrierea de pronunțarea cuvintelor. Lista corectă a cuvintelor din test este: was (a fost), before (înainte), were (ai fost), grill (grătar), might (ar putea), said (a spus), offer (a oferi). Verbele la moduri personale au și alte traduceri posibile (n.t.).

{38} De la scrierea acestor rânduri, ministrul de interne a coborât canabisul/marijuana la clasa C pe scara tăriei drogurilor.

{39} O joey e de mărimea a două aspirine.

{40} Aproape toți prizonierii au renunțat la vorbe vulgare în fața mea.

{41} Traducerea românească nu respectă jargonul românesc al toxicomanilor (pe care nu-l cunoaștem) ci oferă echivalente ale sensului termenilor din jargonul englezesc (n. t.).

{42} Am adăugat propoziția în timpul redactării volumului, când deja fusesem transferat la categoria D. Astăzi, 1 octombrie, 2002, William Keane se află încă „afară".

{43} Nu intri niciodată în celula altuia decât dacă ești invitat.

{44} I-am prezentat editorului meu manuscrisul complet al lui Fletch; a fost necesar ca numele de persoane și de locuri să fie omise din textul final al jurnalului.

{45} În consecință, Fletch a încercat să se sinucidă pe 7 ianuarie, 2002.

{46} De la judecarea cazului, dr. Susan Edwards, prodecan al Facultății de Drept Buckingham, a cercetat toate procesele de sperjur din ultimii zece ani.

{47} Consilierul Coroanei Michael Beloff e arbitru olimpic și i se permite să invite un oaspete la campionatele mondiale. Soția lui, Judith, n-a fost niciodată interesată să vadă niște bărbați pe jumătate goi alergând în cerc, așa că formăm o „echipă" la astfel de evenimente de treizeci de ani. Ni se spune Jack Lemmon și Walter Matthau.

{48} De atunci, titlul romanului a fost schimbat în *Fiii norocului.*

{49} Pudra dezinfectantă poate fi adăugată heroinei pure, diluându-i tăria și asigurându-i traficantului un profit mai bun. Deținerea a două perne încalcă regulamentul.

{50} M-am hotărât deja, după eliberare îl voi vizita pe Billy (încă 14 ani de detenție) și pe Fletch (încă 19 ani), dacă vor fi de acord.

Table of Contents

Prefață	5
PRIETENILOR DE VREME REA	6
ZIUA 1 - JOI, 19 IULIE, 2001	7
ZIUA 2 - VINERI, 20 IULIE, 2001	15
ZIUA 3 - SÂMBĂTĂ, 21 IULIE, 2001	27
ZIUA 4 - DUMINICĂ, 22 IULIE, 2001	36
ZIUA 5 - LUNI, 23 IULIE, 2001	44
ZIUA 6 - MARȚI, 24 IULIE, 2001	51
ZIUA 7 - MIERCURI, 25 IULIE, 2001	60
ZIUA 8 - JOI, 26 IULIE, 2001	68
ZIUA 9 - VINERI, 27 IULIE, 2001	76
ZIUA 10 - SÂMBĂTĂ, 28 IULIE, 2001	84
ZIUA 11 - DUMINICĂ, 29 IULIE, 2001	92
ZIUA 12 - LUNI, 30 IULIE, 2001	100
ZIUA 13 - MARȚI, 31 IULIE, 2001	106
ZIUA 14 - MIERCURI, 1 AUGUST, 2001	113
ZIUA 15 - JOI, 2 AUGUST, 2001	124
ZIUA 16 - VINERI, 3 AUGUST, 2001	140
ZIUA 17 - SÂMBĂTĂ, 4 AUGUST, 2001	149
ZIUA 18 - DUMINICĂ, 5 AUGUST, 2001	158
ZIUA 19 - LUNI, 6 AUGUST, 2001	165
ZIUA 20 - MARȚI, 7 AUGUST, 2001	174
ZIUA 21 - MIERCURI, 8 AUGUST, 2001	182
ZIUA 22 - JOI, 9 AUGUST, 2001	188